

דניאל גלאי
דריי פיעסעס
שלושה מחזות

דאָס בוך דערשיינט מיט דער שטיצע פֿון דער נאַציאָנאַלער
אינסטאַנץ פֿאַר ייִדישער קולטור

ספר זה יוצא לאור בתמיכת הרשות הלאומית לתרבות יידיש

דניאל גלאי

דריי פינסענס

אויף 2 חתונות
ווינטער הערשט דאָ
דאגות

שלושה מחזות

ב-2 חתונות
חורף שולט פה
דאגות

ד. ליוויק-פארלאג

תל-אביב תשע"ז - 2017

ד. גלאי
3 מחזות

D. Galay
3 PLAYS

ISBN 978-965-7348-45-1

©

כל הזכויות שמורות
אלע רעכט געהערן צום מחבר, דניאל גלאי

All rights reserved by Daniel Galay

הוצאת ה. ליוויק

H. Leyvik Publishing House

Tel-Aviv

www.leyvik.org.il

info@leyvik.org.il

זאץ און אויסשטעל / סדר ועימוד: ל. רחמן

טאָוול־צייכענונג / ציור שער: משה פליישמן

הילע־געשטאַלטונג / עיצוב עטיפה: שוש ווסרמן

הודפס בישראל, 2017

Printed in Israel, 2017

דפוס שחף, תל־אביב

אַ וואָרט פֿרײַער

אַ גרויסן דאַנק צו חנה גלאַי, מיין לעבנס-באַגלייטערין, און לאה זילבערשטיין, וועלכע האָבן קאַרעגירט די העברעיִשע איבערזעצונגען. און לאה סקיבא, וועלכע האָט קאַרעגירט דעם ייִדישן אָריגינאַל.

צו משה קינאַק, לייזער בליט און מאָטל דיזנער, וועלכע האָבן דורכגעלייענט די פּת־ידן אין ייִדיש און צוגעגעבן זייערע קאָמענטאַרן וועגן די פּיעסעס.

אַ ייִשר-פּוח לעאַניד רחמנען פֿאַר זײַן צוגרייטן פֿאַכמענעריש דעם בוך צום דרוק.

כ'האַף אַז דער לייענער וועט הנאה האָבן פֿון די פּיעסעס און אפֿשר וועלן טעאַטער-טרופּעס זיך אונטערנעמען זיי שטעלן אויף דער בינע און ברענגען פֿאַרן פּובליקום.

דניאל גלאַי

דעם 12טן מערץ 2017

אויף 2 חתונות

קאמעדיע

"א נארישע, פארפלאגנטערטע מעשה. דאס איז ליבע. נאר פארט איז עס די שענסטע מעשה". בוענאס-אירעסער קוענטעניק

פערסאנאזשן

עמי, א 23-יעריקער סאברע
דאן פישל, דער קוענטעניק (פעדלער). די ערשטע צוויי ראָלעס
געשפילט דורך איין אַקטיאָר.
פייגע, א 19-יעריקע סאברע
די אויסטראלישע שדכנטע פֿון שאַנכאַי, אַ פֿרייליך, א 40-יעריקע
הער גלאָבס, שדכן, 50-יעריקער
פֿריזירער
עלטער-באָבע פייגע
חייל (זעלנער) עמי
אויפֿנעם-באַמטער אין האָטעל
פּאָליציאַנט, געסט, מוזיקאַנטן

באַמערקונג: אלע טאַנץ-אַנווייזונגען זענען ניט מער ווי אַ פֿאַרשלאָג.
דער רעזשיסאָר קאָן באַשטימען אויב זיי וועלן אויפֿגעפֿירט ווערן
דורך די אַקטיאָרן גופּא, אָדער צוגאַבלעכע טענצערס.

ב־2 חתונות

קומדיה

"תמיד מעשיה טפשית ומפותלת זאת האהבה. ובכל זאת המעשיה הכי יפה".
רוכל יהודי מבואטס איירס

הדמויות

עמי, יליד הארץ, בן 23
דון פישל, הרוכל (קוענטעניק). שני התפקידים הראשונים משוחקים
ע"י שחקן אחד.
פיגה, ילידת הארץ, בת 19
השדכנית האוסטרלית משנחאי, רווקה בת 40.
אדון גלובס, שדכן, בן 50
ספר
סבתא־רבא פיגה
חייל עמי
פקיד קבלה במלון
שוטר, אורחים, כליזמרים

הערה: כל ההוראות לריקוד הן לא יותר מאשר הצעה. הבמאי יחליט האם הם ימולאו
ע"י שחקנים או ע"י רקדנים נוספים.

פּראָלאָג

אין מיטן דער בינע, עמי, פֿייגע און דער רבֿ שטייען אונטער דער חופּה. אַרום און אַרום געסט און פּליזמרים.

רבֿ: ... און איצטער די פּוסע. (בייגט זיך אַנידער פּדי אַוועקלייגן די פּוסע נעבן דעם חתּנס פּוס ... נאָר פּלוצעם, האַלטנדיק די שדכּנטע ביי דער האַנט, רייסט זיך אַריין הער גלאַבס). ברעכּן די פּוסע!

גלאַבס: איין סעקונדע! מיר אויך! מיר ווילן אויך!

רבֿ: וואָס פּלוצעם? וואָס ווילט איר? ווער זענט איר? וואָס טוט איר דאָ?

גלאַבס: חופּה-וקידושין! די שדכּנטע און איך! דאָס ווילן מיר!

רבֿ: כ'טאַנץ ניט אויף צוויי חתּונות. אַנטשולדיקט. נישט איך. נישט דאָ.

שדכּנטע: ס'איז דאָך אַ מיצווה. אפֿשר טאַקע יאָ, דאָס מאָל?

רבֿ: וואָס אַזאַ אמלעניש? אין לעצטער מינוט?

גלאַבס: פֿאַרטיק. מיר שטייען שוין דאָ אונטער דער חופּה. איר וועט אונדז ניט אַרויסטרעבּן.

רבֿ: הייסע לאַקשן כאַפט איר...!

געסט: וואָס לאַקשן, ווער לאַקשן? ... די פּוסע, רבֿ! לייגט זי שוין אַנידער!

רבֿ: פֿאַר מיר איין זיווג איז גענוג.

געסט: דער בויך דרייט זיך. מ'וויל עסן!

עמי: נאָר צוויי חתּונות - ניט געפֿערלעך. כ'בין מסכים. כ'בין גרייט.

געסט: ניין, ניין... צו לאַנג. איין חתּונה פֿאַר אונדז איז גענוג...!

גלאַבס: צוויי. צוויי חתּונות. איך אַליין בין אַ שדכּן. כ'ווייס וואָס איך רעד.

הונדערטער האָב איך שוין פֿאַרשדכּנט, האָב איך פֿאַר זיך אויך אַ

רעכּט!

רבֿ: (צו עמין, שטיל) טאַקע אַ שדכּן איז ער?

פּרולוג

באמצע הבמה ומתחת לחופה עומדים עמי, פייגה והרב. מסביב אורחים וכליזמרים.

רב: ... וכעת שבירת הכוס. (מותפף כדי להניח את הכוס ליד רגלו של החתן... אבל פתאום מתפרץ למקום השדכן, אדון גלובס, האוחז בידה של השדכנית) שבירת הכוס!

גלובס: שנייה אחת! גם אותנו! גם אנחנו רוצים!

רב: מה פתאום? מה רוצים? מי אתם בכלל? מה עושים פה?

גלובס: חופה וקידושין! השדכנית ואנוכי! זה מה שרוצים!

רב: על שתי חתונות אני לא רוקד. סליחה. לא אני. לא כאן.

שדכנית: הרי זאת מצווה. אולי כן הפעם?...

רב: מה החיפזון? בדקה האחרונה?

גלובס: גמרנו. אנו עומדים כבר מתחת לחופה. אתה לא תגרש אותנו.

רב: אטריות חמות אתם רוצים?

אורחים: איזה אטריות פתאום? מה בא לך אטריות עכשיו? ...הכוס, כבוד

רב! תניח כבר את הכוס!

רב: זוג אחד מספיק בשבילי.

אורחים: הקיבה מתהפכת. רוצים אוכל!

עמי: רק שתי חתונות - לא נורא. אני מסכים. מוכן ומזומן.

אורחים: לא, לא... ארוך מדי. מספיק לנו חתונה אחת!

גלובס: שתיים. שתי חתונות. אני בעצמי שדכן. אני יודע מה אני מדבר.

מאות כבר שידכתי, אז גם לי יש זכות!

רב: (לעמי, בשקט) הוא אכן שדכן?

עמי: ...אויך זי, צופעליק, אויך אַ שדכנטע.
געסט: פֿירט ניט קיין סימפּאָזיום. ענדיקט די חופּה. מ'וויל טאַנצן!
עמי: (צום רב) מיר זענען ניט קעגן, כּבֿוד הרב. (שטילערהייט) מיר האָבן זיי
פֿאַרשדכנט, פֿייגע און איך...
רב: אזוי גאָר? ... נאָר ס'איז דאָך אַ חוצפּה. נישט געוויסט פֿון פֿריער...
עמי: וועט מען זיי איצט אַרויסטרייבן? ...
גלאַבס: מ'טשעפעט צו אַ צווייטע חתונה. דאָס איז אַלץ.
שדכנטע: אויב ניט מיט אים, קאָן מען אַ צווייטן רב אַראָפּברענגען...
גלאַבס: (גיט איר אַ קניפּ אין הינטן) שוויג. מאַך ניט קאַליע.
רב: עקשנים האָב איך שוין געזען. אָבער אזעלכע, רבונ־של־עולם...
געסט: (צום רב) ...נעמט אַ צווייטע פּוסע און שוין. אַראָפּ פֿון מאַרק. גייט
פֿאַרויס.
עמי: (צום רב) פֿאַר וואָס זאָלט איר זיין דער עקשן?
געסט: עסן וויל מען! טאַנצן! שפּרינגען אויפֿן טיש!
רב: נו, אויב ס'ברענט אַמך אזוי... זאָל עמי און זיין שדכנטע ...
פֿייגע: געוואָלד! נישט זי - איך, פֿייגע, בין זיין פּלה!
שדכנטע: מ'קאָן זיך נאָך טוישן...
גלאַבס: (גיט איר נאָך אַ מאָל אַ קניפּ) קיין וואָרט ניט. שוויג!
רב: פֿון הינטן, די פֿאַרשדכנטע שדכנים און איר, עמי און פֿייגע, שטייט
דאָ. ... אָבער איידער מ'גייט צום "הרי אַת מקודשת לי" ... האָבן מיר
רעכט צו וויסן... וואָס איז די גאַנצע מעשָה.
געסט: ווידער דער סימפּאָזיום!... האָט רחמנות, כּבֿוד הרב!
רב: ס'עסן דאָ, פּליזמרים דאָ, גאַרניט וועט אַנטלויפֿן... דערציילט אונדז
ראשית... ווי האָט מען פֿאַרשדכנט די שדכנים... און שנית (ווענדעט זיך
צום יונגן פֿאַרל) ווער ביסטו, עמי? ווער ביסטו, פֿייגע? לאַזט אונדז וויסן,
אַנדערש וועט אַפֿילו איין חתונה דאָ ניט זיין. איך וואָרן אַמך!
עמי: מסכים.
געסט: אַ ברירה האָבן מיר?...
רב: באַרויקט אַמך. זעצט אַמך אַנידער און מיר הערן אויס די גאַנצע
מעשָה.

פיעסעס

עמי: ..במקרה גם היא שדכנית.
אורחים: ...מספיק עם הסימפוזיון. תסיימו את החופה. רוצים לרקוד!
עמי: (לר) אנו לא מתנגדים, כבוד הרב. (בשקט) אנחנו, פייגה ואני, שידכנו ביניהם...
רב: האמנם? ... רק שזאת חוצפה. לא ידעתי דבר מקודם...
עמי: אז נגרש אותם עכשיו?
גלובס: משדכים חתונה נוספת. זה הכל.
שדכנית: אם לא איתו, אפשר להביא רב אחר...
גלובס: (צובט אותה בישקן) תסתמי. אל תקלקלי.
רב: ראיתי כבר עקשנים בחיי. אבל בגודל כזה, אלוהים אדירים...
אורחים: (לר)...קחו עוד כוס אחת וגמרנו. שלום על ישראל. קדימה, קדימה!
עמי: (לר) למה שאתה תהיה העקשן?
אורחים: לאכול רוצים! לרקוד! לקפוץ על השולחנות!
רב: נו, אם זה כל כך בוער לכם...אז שעמי והשדכנית שלו...
פייגה: געוואלד! לא היא – אני, פייגה, הכלה!
שדכנית: אפשר עוד להתחלף...
גלובס: (שוב צובט אותה) אף מילה לא. תשתקי כבר!
רב: מאחורנית יעמדו השדכנים המשודכים, ואתם, עמי ופייגה, תעמדו כאן. ...אבל לפני ה"הרי את מקודשת לי", יש לנו זכות לדעת...מה כל הסיפור הזה.
אורחים: שוב הסימפוזיון! רחמנות, כבוד הרב!
רב: הכיבוד פה, הכליזמרים פה, כלום לא יברח...ספרו לנו קודם...איך שידכו בין שני השדכנים...ושנית (פוטה לזוג הצעיר) מי אתה, עמי? מי את, פייגה? ספרו לנו, אחרת אפילו חתונה אחת לא תהיה כאן. אני מזהיר אתכם!
עמי: מסכים.
אורחים: יש לנו ברירה...?
רב: תרגעו. תתיישבו ונשמע את הסיפור מאלף עד תו ממש.

✧ ערשטע סצענע ✧

נעבן ברעג ים

שדכנטע: א באַרוועסער שוסטער? בין איך א שדכנטע, א פאַרזעסענע מויד... נאָר נישט אויף לאַנג. ס'איז פאַראַן פאַר מיר אַ קאַנדידאַט, אַ בריליאַנט! כ'האַב לעצטנס געלייגט אַן אויג אויף איינעם אַ בחור... דעליקאַטעס! פונקט מיין געשמאַק!... יונגער פֿון מיר מיט צוואַנציק יאָר? מילא, בין איך עלטער פֿון אים מיט צוואַנציק יאָר. עמי הייסט ער. זיין נאָמען אָבער איז אים ניט אזוי צום האַרצן... ע-מי, מיין פֿאַלק. (שפּאַטיש) צו העראַיש! אַז ענדערט מען אַ נאָמען... העיקר (ווייזט אָן אויף זיך) געפֿינען פֿאַר אים דעם ריכטיקן שידוך: (צעלאַכט זיך מיט הנאה) די אויסטראַלישע שדכנטע פֿון שאַנכאַי! אים אַ ביסל אָנצינדן און ס'וועט זיך צווישן אונדז פֿאַרקאַכן אַזאַ ליבע!...עפעס אזוינס און אַזעלכס!

טאַנץ: די אויסטראַלישע שדכנטע פֿון שאַנכאַי

עמי: (אַ דערשלאַגענער, קומט אַרײַן מיט לאַנגזאַמע טריט. פֿון דער ווייטנס די שדכנטע פֿאַלגט אים נאָך און הערט זײַנע רײד).
אַ יונגער זעלנער איז יאָרן צוריק געפֿאַלן אין קאַמף. בעת אַ טעראַר-אָנפֿאַל איז עס געשען. אין צפֿון-לאַנד. ער, אַן איין-און-אינציקער, האָט אַ גאַנצן ייִשובֿ געראַטעוועט. הייס איך עמי, נאָך אים, נאָך דעם העלד... היינט אָבער פֿרעג איך: אפֿשר דער עמי, צוליב אַן אַנטווישטער ליבע, האָט געוואָלט זיך נעמען ס'לעבן? און אפֿשר דער "גבֿורה-אַקט" איז פֿאַר אים געווען אַ געלעגנהייט?...
ווי אַ מצבֿה פֿיל איך זיך צו מאָל. אַרױפֿלייגן אויף מיר אַזאַ לאַסט, איז געווען יושרדיק? אויך מיין מוטער טראַכט, אַז ס'איז אַ טעות געווען... נאָר וואָס זאָל מען טאָן? גיין באַליידיקן עמיס משפּחה? זיך אויסטראַכטן אַן אַנדער נאָמען? אַנטווישן מיין סבֿיבֿה? כ'בין צעטומלט. יעדער אויף מיין אָרט וואָלט אזוי געפֿילט.

❦ תמונה ראשונה ❦

ליד חוף הים

שדכנית: סנדלר הולך יחף? אז אני שדכנית רווקה זקנה... אבל לא לזמן רב. יש מועמד עבורי. פנינה! לאחרונה שמתי עין על בחור אחד... דליקטס! בדיוק לטעמי!... צעיר ממני בעשרים שנה? מילא, אני מבוגרת ממנו בעשרים שנה. קוראים לו עמי. אבל השם שלו לא מוצא חן בעיניו... עמי, (בלגלוג) מצלצל "לאומי" מדי בעיניו. אז משנים את השם. העיקר (מצביעה על עצמה) למצוא עבורו את השידוך הנכון. (צוחקת בהנאה) השדכנית האוסטרלית משנחאי! קצת לעורר אותו והאהבה תדלק בינינו!... משהו משהו!

דיקוד: השדכנית האוסטרלית משנחאי

עמי: (מוכה, נכנס בצעדים איטיים. השדכנית מרחוק עוקבת אחריו ומאזינה לדבריו). חייל צעיר נפל בקרב לפני מספר שנים. זה קרה בשעת התקפת טרור. בצפון הארץ. הוא, אחד ויחידי, הציל יישוב שלם. אז קוראים לי עמי כמוהו, כמו הגיבור הזה... אבל היום אני שואל את עצמי: ואולי בגלל אהבה נכזבת רצה עמי זה לשים קץ לחייו? ואולי "מעשה הגבורה" שלו הייתה פשוט הזדמנות שנתקל בה בדרך?.... לפעמים אני מרגיש כמו מצבה. להטיל על כתפי משא כזה היה הוגן? גם אמי חושבת עכשיו שהייתה זו טעות... אבל מה אפשר לעשות?... להעליב עכשיו את משפחתו של עמי? להמציא לי שם חדש? לאכזב את החברה שלי? אני מבולבל. כל אחד היה מרגיש כמוני במקומי.

טאָנץ "כ'בין צעטומלט"

עמי: און דאָס ערגסטע, אוי וויי!... כ'ווייס נאָך ניט וואָס ליבע מיינט. כ'וועל
מזין ריכטיקן שידוך שוין קיין מאָל ניט געפֿינען.

שדכנטע: (רייבט זיך די הענט. אין אַ זייט) איצט איז דער מאָמענט!...פֿאַרויס,
מיט אַלע פֿליס! (צו עמין אין אַ צערטלעכן טאָן) וואָס רעדט איר יונגער-
מאַנטישק? אַזאַ מדה־שחורה אַמך פֿאַרכאַפֿט!... (שפּאַטיש) "כ'ווייס ניט
וואָס ליבע מיינט"... ס'וועט זיך פֿאַר אַמך גאָר אין גיכן אַנטפלעקן דער
ריכטיקער שידוך. די שענסטע, קליגסטע, דערפֿאַרנסטע בתולה...
עמי: דערפֿאַרנסטע בתולה?!

שדכנטע: וועט די אויסטראַלישע שדכנטע פֿון שאַנכאַי...

עמי: אויסטראַלישע שדכנטע פֿון שאַנכאַי?...

שדכנטע: ... אייער באַשערטע פֿאַר אַמך זיך באַווייזן. ממש פֿון הימל!

עמי: אַ שאַד די רייד. אַ שאַד די טירחה. וואָלט איר געהייסן, אַ שטייגער,
פֿאַקאָ אַלבאַניעז, וואָלט אַפֿשר מזין גורל געווען אין גאַנצן אַנדערש.

שדכנטע: ביי מיר, מיטן נאָמען, איז אַלץ גלאַטיק.

עמי: "די אויסטראַלישע שדכנטע פֿון שאַנכאַי"... גלאַטיק קלינגט עס
ניט. אין גאַנצן ניט.

שדכנטע: ... מ'געוויינט זיך צו. און איר הייסט ...

עמי: עמי.

שדכנטע: (ענטזיאַסטיש) אוי, עמי! אַזאַ פֿרעכטיקער נאָמען. ליבער עמי
...דעם בעסטן שידוך האָב איר פֿאַר אַמך!

עמי: ...ס'האַט קיין טעם ניט. בעסער אָפּלאָזן.

שדכנטע: מיט צען שיינהייטן וואָלט איר אַמך באַקענט. געוויינטלעך פֿיר
איר זיך אַזוי. אַזאַ באַדינונג גיב איר צו מיינע קליענטן. נאָר אין אייער

פֿאַל... ווער דאַרף די אַלע צערעמאָניעס, פֿעסטיוואַלן, אַז מ'קאָן גלפֿך
פֿאַר אַמך פֿאַרשטעלן די שענסטע, די קליגסטע ...

עמי: די דערפֿאַרנסטע בתולה?!

שדכנטע: גענוי אַזוי... וועגן דעם רעדט זיך...בקיצור, אַ זיווג פֿון הימל!

עמי: קוקט אויף מיר. אַ 23־יעריקער בין איר. אַ צעבראַכענע פֿלי זע איר
אויס...

דיקוד "אני מבולבל"

עמי: והכי גרוע, אוי וויי!...אני לא יודע אפילו אהבה מהי. לא אמצא כבר לעולם את השידוך שלי.

שדכנית: (בצד, משפּשפת את ידיה) עכשיו זה הרגע!...קדימה, עם כל התותחים! (לעמי בטון רך) מה אתה מדבר איש צעיר? מרה-שחורה השתלטה עליך. (בלגלוג) "לא יודע אפילו אהבה מהי". "במהרה יתגלה בפניך השידוך מהשמים. הבתולה הכי מנוסה, חכמה ויפה עבורך..."

עמי: הבתולה הכי מנוסה?!..."

שדכנית: אז השדכנית האוסטרלית משנחאי..."

עמי: השדכנית האוסטרלית משנחאי?!"

שדכנית: ... בחירת לבך תתייצב בפניך. ממש מהשמים!"

עמי: חבל על המילים. חבל על הטרחה. אם היו קוראים לי, לדוגמא, פֶּאקו אלבאנייז, אז אולי גורלי היה לגמרי אחר.

שדכנית: אצלי, עם השם, אין שום בעיה. הכל חלק.

עמי: "השדכנית האוסטרלית משנחאי". זה נשמע לך חלק? רחוק מזה.

שדכנית: ...מתרגלים לכל דבר. ולך קוראים..."

עמי: עמי.

שדכנית: (נלהט) אוי, עמי! איזה שם נהדר! עמי יקירי...שידוך מקסים יש לי בשבילך!"

עמי: ...אין לזה סיכוי. מוטב לרדת מזה..."

שדכנית: הייתי מציגה לך עשר יפהפיות. כך אני נוהגת בדרך כלל. שירות כזה אני נותנת ללקוחות שלי. רק במקרה שלך...למי יש כוח לכל הטקסים, הפסטיבלים, אם אפשר להציג לך ישירות את המועמדת הכי חכמה, הכי יפה..."

עמי: הבתולה הכי מנוסה?..."

שדכנית: בדיוק כך...על זה מדובר...בקיצור, זיווג מהשמים!"

עמי: תסתכלי עלי. אני בן עשרים ושלוש. כמו כלי שבור אני נראה..."

די שדכנטע: דאגהט ניט. אַלץ וועט קלאַפן. לויפן ווי אויף רעדער. גאָר אין גיכן, נאָך גיכער ווי גיך... וועט זיך דאָ, אויפן אָרט, פֿאַר אַיך אַנטפלעקן אינער ווונדערלעכע באַשערטע.

עמי: ... אילוזיעס. אַ קינד אין בויך. אויסגעטראַכטע מעשיות.
שדכנטע: (מיט אַ רייצנדיקן ניגנדל) זי איז ניט ווייט פֿון דאַנעט... דווקא גאַנץ נאָענט. אַ קאַפּיטשקע געדולד. זי קומט. זי קומט שוין, זי איז שוין באַלד דאָ... (פרוּווט אים היפּנאָטיזירן).

עמי: אוי וויי, גאָטעניו! איצט פֿאַרשטיי איך. זיך אַליין מיינט זי... בעסער זיך אויפֿהענגען, איידער האָבן צו טאָן מיט דער זקנה.
שדכנטע: אויף אַ ווילינטשקע אַרויס און באַלד בין איך צוריק (הייבט אָן אַרויסגיין מיט געמאַסטענע טריט).

עמי: אַ שאַד די צייט. ס'איז פֿאַרפֿאַלן.
שדכנטע: (גייט אַרויס פֿון אָרט. הייבט אָן צו בייטן אירע קליידער. איז שוין כמעט גרייט... און פּלוצעם באַווייזט זיך פֿייגע).

פֿייגע: אַ גוט־מאַרגן!

עמי: אַ גוט יאָר...

שדכנטע: פֿון וועלכן לאָך איז זי אַרויסגעקראַכן? אוי, אַ בראַך!
פֿייגע: (ווי אַ פּישוף צינדט זיך אָן איר ליבע צו עמין) איך הייס פֿייגע.
עמי: פֿייגע, פֿייגע... אַ היימישער נאָמען. ס'פֿאַרגליסט זיך מיר עס איבערחזרן... פֿייגע, פֿייגע...

פֿייגע: איך, דאַקעגן, בין ניט אַזוי אַנטציקט פֿון מיין נאָמען. און ווי הייסטו?

עמי: עמי הייס איך און כ'האַב אַזאַ געפֿיל, אַז מיר האָבן זיך שוין געטראַפֿן אַ מאָל...

פֿייגע: איצט איז עס דאָס שענסטע מאָל. אַ פּישוף!

עמי: מיין גליק און דין נאָמען זענען איינס געוואָרן.

שדכנטע: (איך אַ זייט) פֿייגע די נבֿלה!

עמי: פֿייגע מיין קרוין.

פיעסעס

שדכניט: אל דאגה. הכל יסתדר. ירוץ על גלגלים. ממש מהר מאד, מהר יותר ממה שאתה חושב... תופיע כאן, במקום הזה, תתגלה בפניך בחירת לבך הנפלאה.

עמי: ...אשליות. דמיוני. הכל בלה-בלה-בלה.

שדכניט: (עס ניגן מפתה) היא לא רחוקה מכאן... דווקא קרובה מאד.. טיפה סבלנות. היא באה. היא מגיעה כבר. מיד היא כבר פה... (מונסה להפנט אותו).

עמי: אוי וויי! עכשיו תפסתי. היא מתכוונת לעצמה... עדיף לתלות את עצמי, מאשר להתעסק עם הזקנה הזו.

שדכניט: לרגע קט-קט אני יוצאת ומיד אני בחזרה (בצעדים מדודים מתחילה לצאת).

עמי: חבל על הטרחה. הכל אבוד.

שדכניט: (יוצאת מהמקום. מתחילה להחליף את בגדיה והיא כמעט מוכנה... ולפתע מופיעה פייגה).

פייגה: בוקר טוב!

עמי: בוקר אור...

שדכניט: מאיזה חור היא יצאה? אוי, איזה ברוך!

פייגה: (כמו במטה קסמים מעוררת אהבה בעמי) פייגה קוראים לי.

עמי: פייגה, פייגה... גשמע לי כה מוכר. מתחשק לי לחזור עליו שוב ושוב... פייגה, פייגה.

פייגה: לעומת זאת אני לא מתה על השם שלי. ואיך קוראים לך?

עמי: עמי קוראים לי ויש לי הרגשה כזו, שאנו כבר נפגשנו פעם בעבר...

פייגה: הפעם הזו היא הכי יפה. כמו כישוף!

עמי: שמך ואושרי קשורים אחד בשני.

שדכניט: (מהצד) פייגה הנבלה!

עמי: פייגה עטרת ראשי.

“ליבע-טאָן”

פֿייגע: כ'בין אַדורך דאָ צופֿעליק,
אומגעריכט דײך געזען.
און אויפֿן אָרט דערפֿילט
ווי אונדזער ליבע ברענט!...
עמי: דורכגעפֿלויגן איז אַ פֿייגל
גלייך אַראָפּ צו מיר.
מײן דורשט געזעטיקט
און שלינגט מײך אײן מיט איר בליק.

שדכנטע: (אין פעס) סקאַנדאַליעז! דווקא מיר זאָל עס פּאַסירן. אַלץ
קאַפּויער! זיך ניט געריכט דערויף!

די שדכנטע קינאה-טאָן

עמי: (דער טאָן פֿאַרענדיקט זיך. אַ צופֿרידענער, צו דער שדכנטע) אַ גרויסן ייִשר-
פּוּח קומט אײך! מיט מײן באַשערטע האָט איר מײך באַקענט.
שדכנטע: פּאַוואָלינקע. אײלע זיך ניט.. איר האָט נאָך אַ סך וואָס צו זען.
עמי: ווי אַ טיפּש האָב איך גערעדט... אַ דאַנק, אַ דאַנק אײך. גליקלעך בין
איך איצט!
שדכנטע: נישטאָ פֿאַר וואָס, נישטאָ פֿאַר וואָס... (אין אַ זײט, אַ בײזע) און
ס'וועט ניט זײן פֿאַר וואָס!...
עמי: אַ פֿינע אַרבעט געטאָן. די עלטערן אונדזערע וועלן זײן אויסער
זיך!
שדכנטע: זײט ניט זיכער, יונגער-מאַנטישיק....מ'האַלט נאָך ניט בײ דעם.
פֿייגע: זיכער וואָס זיכערער קאָן ניט זײן.
שדכנטע: (צו פֿייגען, מיט אַ פֿאַרלענגערטער אינטאָנאַציע) מײ-דע-לע...

"ריקוד אהבה"

פייגה: עברתי פה במקרה
ראיתי אותך, לא צפוי.
ומיד בלבי חשתי
איך בוערת אהבתי!...
עמי: עפה ציפור מעל
והנה נחתה לידי.
הרוותה צמאוני,
מבטה בלע אותי.

שדכנית: (בכעס) סקנדל! דווקא לי זה קרה. הכל הפוך! לא שערתי שזה יקרה לי!

ריקוד הקנאה של השדכנית

עמי: (הריקוד מסתיים. מרוצה פוטה לשדכנית) מגיע לך יישר-כוח ענקי ממני!
הכרת לי את בחירת לבי.
שדכנית: אט-אט, ידידי. לא להיחפז. יש לך עוד הרבה מה ללמוד.
עמי: דברתי כמו טיפש...תודה, תודה לך. כעת מאושר אני!
שדכנית: על לא דבר, אין בעד מה... (בצד, טועסת) ובטח שלא יהיה לך על מה!
עמי: שידוך מושלם עשית. הורינו יהיו מה זה מאושרים!
שדכנית: אל תהיה בטוח, איש צעיר...מוקדם לדבר. עוד לא סוף פסוק.
פייגה: בטוח שבטוח מזה לא ייתכן.
שדכנית: (לפייגה, תוך משיטת כל הבהרה) מיי-דע-לע...יל-ד-תי....

פייגע: כ'בין ניט קיין מיידעלע.
שדכנטע: (נעמט זי אין אַ זייט. רעדט שטילערהייט) מ'דאַרף זיך דורכרעדן...
מ'שפּרינגט ניט אַזוי... ס'פּעלן ניט קיין טראַגעדיעס. אויב מ'קאָן,
בעסער עס אויסמיידן. דאַרפֿסטו וויסן, מיט וועמען גייסטו צום טיש...
ניט נאָר צום טיש... (ברעכט אויס אין אַ קיצלדיקן-געלעכטער).
עמי: פֿרויען-זאכן. עפעס סודען זיי זיך דאַרט...
שדכנטע: (צו פייגע. סודותדיק) מאַרגן, האַלב נאַכט, נעבן וואַסער-טורעם.
פייגע: פֿאַר וואָס ניט רעדן איצט...
שדכנטע: פֿאַרשטערן אייער שימחה?...ניט שייך. געניסט דערווייל, אַפֿילו
אַ ביסעלע...
פייגע: ...וואָס הייסט "אַ ביסעלע"?
שדכנטע: אַ קליין-קליין ביסעלע... (צעלאַכט זיך)
פייגע: גוט, ווי איר האָט געזאָגט. מאַרגן, האַלבנאַכט, נעבן וואַסער-טורעם.
(זי שדכנטע פֿאַרשווינדט. ס'פֿאַרל באַנייט זייער טאַקאָ).

❁ צווייטע סצענע ❁

נעבן וואַסער-טורעם. האַלבנאַכט.
פייגע: האַלבנאַכט, נעבן וואַסער-טורעם. דאָ שטיי איך....נאָר ווי איז זי,
די שדכנטע? צום טייוול, וואָס פֿאַרשפּעטיקט זי אַזוי?... (אין אַ זייט
באווייזט זיך די שדכנטע. באַהאַלט זיך אויס און פֿאַלגט נאָך פייגעס רייד און
באוועגונגען) אַזוי פֿיל אַרומיקע שאַטנס... שאַטנס פֿון הינט שאַטנס
פֿון אַ מאָל. כ'דערמאָן זיך אין פייגע, ממין עלטער-באָבע ע"ה. ווען
ס'איז איר מאַן געשטאַרבן, האָט זי, איינע אליין, געזאָרגט פֿאַר פּרנסה,
אויסגעהאָדעטוועט פֿינף קינדער. שכנים פֿלעגן מיט איר זיך באַראַטן.
וועגן אַלצדינג. אַזוי קלוג איז זי געווען. מיטן אויסברוך פֿון קריג, אין
פוילן, איז דאָס גאַנצע לעבן צעשטערט געוואָרן. פייגע הייס איך, נאָך
איר... זיך גראַבלען אין זכרונות איז גוט פֿאַר מיר? אפֿשר שעדלעך?...
וואָלט איך געהייסן, למשל, קלעאַפּאַטראַ, וואָלט געווען בעסער? אַ
צעטומלטע בין איך.

פיעסעס

פייגה: אני לא מיידעלע.
שדכניט: (לוקחת אותה הצידה. מדברת בשקט) צריכים לשוחח...לא קופצים על ההזדמנות הראשונה. לא חסרות טרגדיות בעולם. כדאי למנע אותן, אם רק אפשר. עליך לדעת, עם מי תעמדי מתחת לחופה... וגם מתחת לשמיכה (פורצת בצחוק משועשע).
עמי: ענייני נשים. מסתודדות שם על משהו...
שדכניט: (לפייגה, בסוד) מחר, בחצות, ליד מגדל המים.
פייגה: אבל למה לא עכשיו?
שדכניט: לקלקל לכם את השמחה? ...לא נאה. תהנו בינתיים, אפילו אם זה לזמן קצר...
פייגה: ...מה פירוש "זמן קצר?!"
שדכניט: קצר, קצר, קצר מאד... (מתפרצת בצחוק).
פייגה: בסדר, כפי שהצעת. מחר, בחצות, ליד מגדל המים.
(השדכנית נעלמת. הזוג חוזר לריקוד שלו).

❖ תמונה שנייה ❖

ליד מגדל המים. חצות.
פייגה: חצות, ליד מגדל המים. אני עומדת כאן... אבל איפה השדכנית הזו? למה היא מאחרת, לעזאזל? (בצד מופיעה השדכנית. מסתתרת ועוקבת אחרי דבריה ותנועותיה של פייגה). כל כך הרבה צללים מסביבי... צללים של היום וצללי אתמול. אני נזכרת בפייגה, הסבתא רבא שלי ע"ה. כשבעלה נפטר, היא לבדה דאגה לפרנסה, גדלה חמישה ילדים. שכנים היו מתייעצים בה. בכל עניין. כה חכמה היא הייתה. כשפרצה המלחמה, בפולין, כל החיים נהרסו. שמי פייגה אחריה... לשקוע בזכרונות, זה טוב בשבילי? ואולי זה מזיק?...אם היו קוראים לי, למשל, קליאופטרה, זה היה עדיף יותר? אני מבולבלת.

טאָנץ די צעטומלטע

שדכנטע: (קומט אַרײַן) אַ גוטן אָוונט, שײנע פֿײַגע.
פֿײַגע: סוף־סוף!... איר האָט מיך דענערױרט.
שדכנטע: ביסט פינקטלעך און ס'איז גוט אַזוי.
פֿײַגע: אַ שײנעם דאַנק!... נאָר כ'לאָז אײך װיסן, כ'בין שװין כמעט אַװעק...
שדכנטע: ח־ל־לֶה! אײנע איז אַ פינקטלעכע, אַ צװײטע פֿאַרקערט.
"אײנער אַזוי און אײנע אַזוי" ...אויף דעם שטייט די װעלט. און נאָך מער,
װען מ'דעדט פֿון ראַמאַנטיק...אַ שטייגער, װען עמעצער פֿילט עפעס
אומבאַקװעם מיט זײַן אײגן נאָמען...
פֿײַגע: אוי, פונקט װי בײַ מיר...
שדכנטע: זיך פֿאַרליבן פלוצעם אין אײנעם, װאָס למידט פֿון דער זעלבער
שוואַכקײט? ...עמי, למשל...
פֿײַגע: עמי? טאַקע אַזוי?...
שדכנטע: קאַטאַס־טראַג־פֿאַל! קײן גוטס קאָן דערפֿון נישט אַרויס.
פֿײַגע: ...און דאָך אַז מ'איז טיף פֿאַרליבט?
שדכנטע: נישט פֿאַרליבט איז מען, נאָר טיף אין בלאַטע... נאָר אַן
אַפּעראַציע קאָן ראַטעװען דעם חולה.
פֿײַגע: אַן אַפּעראַציע?
שדכנטע: מ'שנמידט. מ'האַקט אָפּ. מ'פֿאַרענדיקט. אַן אַפּעראַציע, גאַנץ
פשוט...דאָס איז עס. ניטאָ קײן אַנדערע לײזונג.
פֿײַגע: װער? װוּ? װאָס פֿאַר אַן אַפּעראַציע? ... װאָס האַקט איר מיר אַ
טשייניק?
שדכנטע: (דערלאַנגט איר אַ װײז־קאַרטל) ניט נאָר אַ שדכנטע בין איך ...
(דערלאַנגט איר אַן אַנדער װײז־קאַרטל) אויך אַ כירורגין. פּראָפּעסיאָנעל!
פֿאַרלאָז זיך אויף מיר. אַן ערשט־קלאַסישע כירורגין־שדכנטע.
פֿײַגע: (עקזאַמײרט דאָס װײז־קאַרטל) כירורגין?!...
שדכנטע: בעיקר שדכנטע...כ'ברענג צונױף אַן "ער" מיט אַ "זי". נאָר אַ
מאַל, לײדער, דאַרף מען אויך שנײדן.

דיקוד המבולבלת

שדכנית: (ננסת) ערב טוב, פייגה היפה.
פייגה: סוף־סוף!... עצבנת אותי.
שדכנית: את דייקנית וכך זה טוב מאד.
פייגה: תודה רבה לך, גברתי! ... רק תדעי לך שכמעט הסתלקתי מכאן...
שדכנית: ח־ל־לה! אחת היא דייקנית. אחרת ההיפך. "אחת ככה ואחת ככה". על כך עומד העולם. ויתר על כן כשמדובר בענייני רומנטיקה... למשל, כשמישהי מרגישה אי־נוחות עם השם שלה...
פייגה: אוי, בדיוק כמו אצלי.
שדכנית: ולפתע להתאהב באחד הסובל מאותה חולשה?...עמי, לדוגמא.
פייגה: עמי? אכן כך?...
שדכנית: ק־טאס־טרו־פה! שום דבר טוב לא יצמח מזה.
פייגה: וכשהאהבה ממש בווערת?
שדכנית: זו לא אהבה בכלל, אלא תקועים עמוק בבויץ. רק ניתוח יכול להציל את החולה.
פייגה: ניתוח?!!
שדכנית: חותכים. מבתרים. גומרים את העניין. פשוט ניתוח. זהו זה. אין פתרון אחר.
פייגה: מי? איפה? על איזה ניתוח מדובר? מה את מקשקשת לי בראש?
שדכנית: (מושיטה לה כרטיס ביקור) לא רק שדכנית אני (מוסרת לה עוד כרטיס ביקור) גם מנתחת. מקצועית. תסמכי עלי. מנתחת־שדכנית דרגה אלף־אלף!
פייגה: (כוחטת את כרטיס הביקור) מנתחת?!...
שדכנית: בעיקר שדכנית... מפגישה את "ההוא" עם "ההיא". רק שלפעמים צריך גם לחתוך.

פֿייגע: אוי וויי!...זענט איר זיכער?
שדכנטע: זינט ניט בלינד, סענטימענטאל. ס'איז אַ געפֿאַר.
פֿייגע: מ׳זיין עמי. כ'קאָן ניט לעבן אָן אים.
שדכנטע: פֿאַרגעס פֿון עמי שמעמי.
ליבע אַהין, ליבע אַהער.
כ'שנייד און ניי גענוי, פרעציז
העכטס פֿראַפֿעסיאָנעל.
(די שדכנטע פֿירט דורך אַ ווירטועלן "אַפֿעראַציע-טאַק" און איז ממוחש ווי אַזוי זי
טיילט אָפּ צוויי פֿאַרליבטע איינעם פֿון צווייטן. ס'באַווייזט זיך עמי אין הינטערגרונט
און פֿאַלגט נאָך די סצענע).
פֿייגע: אוי, ווי אומגליקלעך בין איך!...
שדכנטע: נישט אויף לאַנג. מאַרגן, גאַנץ אין דער פֿרי, גייען מיר, דו און
איך, אין שטאָט אַרײַן. ס'וועט זיך דאָרט פֿאַר דיר געפֿינען אַ שענערן
עמי, אַ בעסערן, אַ פֿריש-אויסגעבאַקענעם. פֿון צען "עמיס" קליבט
מען אויס פֿינף. פֿון די פֿינף - דרײַ און פֿון די דרײַ ...
פֿייגע: כ'קאָן ניט. ס'האַרץ לאָזט מיך ניט...
שדכנטע: דעם געוועזענעם עמי דײַנעם לאָז פֿאַר מיר. כ'וועל מיט אים זיך
מטפל זײַן באַזונדער... אויך פֿאַר אים דאַרף מען דאָך זאָרגן, זיך פֿירן
מענטשלעך. (מיט גרויס הנאה, אין אַ זײַט) אַוודאי און אַוודאי וועלן מיר
זיך מיט אים מטפל זײַן.
פֿייגע: מײַן בענקשאַפֿט, מײַן האַרץ און נשמה פֿאַר אים.
שדכנטע: צו וואָס ריזיקירן? איר פֿאַסט דאָך ניט איינער צום צווייטן.
האַסט שוין געהערט. מאַרגן וועסטו מיט דײַן נײַעם עמין זיך באַקענען,
מיט דײַן אויסדערוויילטן...
פֿייגע: ס'איז אַכזריותדיק. מיר האָבן זיך שטאַרק ליב.
שדכנטע: פֿאַרשטייסט ניט, נאַרעלע. איר לײַדט בײַדע פֿון דער זעלבער
קראַנקהייט, פֿון דער זעלבער צרה. ווילסטו אים אומברענגען?...
פֿייגע: חלילה!
שדכנטע: ניט בעסער אים ראַטעווען?
פֿייגע: זאָל ער נאָר לעבן, מײַן געליבטער ... אוי וויי! כ'האַב גאַרנישט
געוואָסט, מיט וויפֿל יסורים איז דאָס אַלץ פֿאַרבונדן.

פיעסעס

פייגה: אוי וויי!...בטוחה את?
שדכניט: אל תהי עיוורת, רגשנית. יש בזה סכנה.
פייגה: עמי שלי. לא יכולה לחיות בלעדיו.
שדכניט: מעמי שמעמי תשכחי.
אהבה פה, אהבה שם.
אני חותכת ותופרת כשצריך
באחריות ומקצועיות.
(השדכנית מבצעת את "ריקוד הניתוח" הוירטואלי ומדגימה כיצד מפרידה שני מאוהבים אחד מהשני. ברקע מופיע עמי ועוקב אחרי המתרחש).
פייגה: אוי, כמה אומללה אני!
שדכניט: לא לזמן רב. השכם בבוקר מחר, הולכים את ואני העירה. כבר יימצא שם עבורך עמי יפה ומרשים יותר, ישר מהתנור. מתוך עשרה "עמי" בוחרים חמישה. מהחמישה – שלושה. ומהשלושה...
פייגה: לא יכולה. הלב לא נותן לי.
שדכניט: את העמי הישן שלך השאירי בידי. אטפל בו בנפרד...הרי גם עבורו יש לדאוג, להתייחס באנושיות. (כצד, בהנאה גדולה) כמובן וכמובן שאחת בשני עוד נטפל יפה מאד.
פייגה: הגעגועים, הלב והנשמה שלי רק בשבילו.
שדכניט: למה להסתכן? הרי אתם לא מתאימים אחד לשני. שמעת כבר. מחר את תכירי את בחיר לבך, העמי החדש שלך...
פייגה: איזו אכזריות. אנו מאוהבים כל כך.
שדכניט: טיפשונית, אינך מבינה. שניכם סובלים מאותה מחלה, מאותה צרה. לחסל אותו את רוצה?
פייגה: חלילה!
שדכניט: לא עדיף להציל אותו?
פייגה: שרק יחיה, אהובי ... אוי וויי! לא שיערתי לעצמי באיזה יסורים כל זה כרוך.

שדכנטע: וואָס אַרט עס דיר? נעם זיך ניט צום האַרצן. וועסט זען מאַרגן.
אַלץ וועט זיין אויסגעצייכנט.
פֿייגע: כ'בין צעטומלט...
שדכנטע: ניט קיין ווונדער. מיט פֿיל יסורים איז ליבע פֿאַרבונדן... וואָס
איז דאָ צו רעדן. קום שוין. פֿאַרלאָז זיך אויף מיר. (גייען אַרויס).
עמי: (וואָס האָט זיי נאַכגעפֿאַלגט און זיך צוגעהערט צו זייערע רייד) ניט שוין
נאַכשפּיאַנירן אַנדערע... נאָר האָב איך אַ ברירה? כ'מוז ראַטעווען מיין
ליבע. כ'מוז קעמפֿן. אָן פֿייגען בין איך אויס מענטש.
אַ ניער שידוך זוכט די מכשפֿה פֿאַר פֿייגען. וויל מיך וויל זי פֿאַר זיך...
נאָר כ'האָב אַ פּלאַן צו ראַטעווען מיין פֿייגען פֿון דער שדכנטעס נעגל...
אויס מיט עמי, דעם ישראלי. אַנשטאַט אים, זיך פֿאַרשטעלן פֿאַר אַ
פעדלער, אָן אויטענטישער קוענטעניק, אַ לאַטינאָ-דאָמאַנטיקער פֿון
יענער זייט ים, וואָס באַהערשט פֿייגעס האַרץ. געזאָגט און געטאָן.

פֿריטע סצענע

אין שטאָט. לעבן דעם פֿאַנטאַן. דער אויפֿוואַכנדיקער ריטעם אין די שטאָטישע
פֿרימאָרגן-שעהען.

יריד-טאַנץ

די שדכנטע און פֿייגע קומען אַרמין. אַ קריז מענער און פֿרויען רינגלט אַרום
דעם "קוענטעניק", דעם דרום-אַמעריקאַנער פעדלער מיט די שפּיציקע
וואַנצעס, וועלכער פֿירט אַ וועגעלע און פּרוווט פֿאַרקויפֿן זיין סחורה.

קוענטעניק: אַ טישטעך, אַ למלעך,

אַלץ גייט פֿאַרקויפֿט.

ערשט-קלאַסישע שמאַטעס

אויף ראַטעס צאָלט אויס!

שדכנטע: (צו פֿייגען)... באַטאַפּ דו די סחורה. דעם סוחר לאָז מיך
באַטאַפּן...

(פֿייגע באַטאַפּט די סחורה און די שדכנטע באַטראַכט דעם קוענטעניק פֿון קאָפּ ביז
פֿיס).

פיעסעס

שדכניט: מה אכפת לך? אל תקחי ללב. כבר תראי מחר. הכל יהיה נהדר.
פייגה: אני מבולבלת...
שדכניט: אין זה פלא. אהבה קשורה בייסורים גדולים, עד ש...מה יש כאן לברבר. בואי כבר. תסמכי עלי. (יוצאים ביחד).
עמי: (מופיע אחרי שעקב אחרי דבריהן) לא יפה לרגל אחרי אחרים...אבל יש לי ברירה? יש להציל את האהבה שלי. עלי להיאבק. בלי פייגה אני לא בן־אדם.
שידוך חדש לפייגה מחפשת המכשפה. מפני שאותי היא שומרת לעצמה... אבל יש לי תוכנית כיצד להציל את פייגה מציפורניה של השדכנית... די עם עמי, הישראלי. במקומו, להתחפש לרוכל, קוענטעניק אמיתי, לטינו אמריקאי מהיבשת הרחוקה, שיכבוש את לבה של פייגה. אומרים ועושים.

תמונה שלישית

בעיר. ליד המזרקה. הקצב המתעורר בשעות הבוקר של העיר.
ריקוד היריד
השדכנית ופייגה נכנסות. קבוצה של נשים וגברים מקיפה את הרוכל הדרום־אמריקאי, עם שפם בעל קצוות מחודדות, המנסה למכור את סחורתו המונחת על העגלה שלו.
רוכל: מפות שולחן, סדינים, הכל למכירה.
שמאטעס איכותיים
בהקפה משלמים!
שדכנית: (לפייגה)... את תמששי את הסחורה. הסוחר אמשש בעצמי...
(פייגה ממששת את הסחורה בעוד השדכנית כוחטת את הרוכל מקף רגל עד ראש).

שדכנטע: (צום קוענטעניק) ...א פֿאַרהייראַטער?
קוענטעניק: לאַמיר האַפֿן...בקרוב...מיט גאַטס הילף.
שדכנטע: (צו פֿייגען) ס'איז דאָ וואָס צו רעדן.
קוענטעניק: (צו די קונים) אַ טישטעך, אַ למלעך!...ערשט-קלאַסישע
סחורה...
שדכנטע: (צו פֿייגען) האַלט דיסטאַנץ. קוק ניט אויף אים. באַטאַפּ נאָר די
סחורה.
קוענטעניק: (וואַרפֿט אַ קוק אויף פֿייגען) אמער טאַכטער?
שדכנטע: לאַמיר זאָגן...פֿאַר וואָס-זשע פֿרעגט אַ ייד?
קוענטעניק: ניט דער ערשטער בין איך וואָס פֿרעגט. אַזאַ שיינהייט!
שדכנטע: ווי הייסט אַ ייד?
קוענטעניק: (אַן אַנגעבלאַזענער) דאָן פֿישל, "דער קוענטעניק". אַ נאָמען,
אַ מחיה! קיצלדיק, קלינגעוודיק, פֿויגלדיק... בלויז עס אַרויפֿברענגען
אויף די ליפּן, שאַפֿט שוין עקזאָטיש-עראַטישע וויבראַציעס...
שדכנטע: ...אַט-אַט-אַט. דאָס האָב איך געזוכט. ניט עמעצן וואָס למדט,
נאָר דווקא וואָס פֿרייט זיך מיט זיין נאָמען. "דאָן פֿישל, דער קוענטעניק"
(אַטעמט טיף) אַזאַ אַראַמאַט, אַזאַ פֿינער קלאַנג!
קוענטעניק: (סודותדיק) ווי הייסט זי, די קליינע?
שדכנטע: (צו פֿייגען, אויפֿן קול) פֿייגע!
פֿייגע: יאָ, איך הער...
שדכנטע: כ'האָב אַ שידוך פֿאַר דיר!
פֿייגע: אוי וויי!...
קוענטעניק: (מיט אַ ברייטן שמייכל). Fast love Fast food גיכע ליבע. גיך עסן.
אַלץ גיך. ס'פֿאַסט פֿאַר אונדזער צייט.
פֿייגע: (באַליידיקט) ביז דער פֿלה פֿרעגט מען אַפֿילו ניט?...
שדכנטע: בעסער ספּאַנטאַן, פֿייגע...ניט פֿרעגן אַ סך... האָסט דאָך געהערט
ווי דער דאָן פֿישל לויבט זיין נאָמען און זיך אַליין. דער געראַטנסטער
שידוך וועט עס זיין. אַן קיין ספּק. נאָר איין בליק אויף דיר און ר'האַט
זיך גלמך אַנגעצונדן...
פֿייגע: מיט אַ פעדלער זיך משדך זיין?! אַזוי נידעריק אַראַפּ און זאָגן אַז
כ'בין גליקלעך? דאָס דערוואַרט מען פֿון מיר?

פיעסעס

שדכנית: (לרוכל) ... נשוי האדון?
רוכל: מקווים... בקרוב... בעזרת השם...
שדכנית: (לפייגה) יש על מה לדבר.
רוכל: (לקונים) מפת שולחן, סדינים!... הכל סחורה אלף-אלף.
שדכנית: (לפייגה) שמרי על מרחק. אל תסתכלי אליו. רק הסחורה תמשישי.
רוכל: (מועיף מבט לעבר פייגה) הבת שלך?
שדכנית: אפשר לומר... למה שואל האדון?
רוכל: בטוח שאינני הראשון המתעניין... יפיהפיה אחת!
שדכנית: אתה נראה יהודי. מה שמך?
רוכל: (מטפח) דון פישל "הקואַנטניק". בובהלה של שם! מדגדג, מצלצל, מתעופף באוויר... רק עולה על השפתיים ומיד יוצר ויברציות ארוטיות-אקזוטיות....
שדכנית: זהו זהו זהו... בדיוק מה שחיפשתי. לא אחד המתייסר, אלא שהוא חוגג את השם שלו. "דון פישל" "הקואַנטניק". (טשטת עמוק) ניחוח שכזה, צליל מלטף ממש!....
רוכל: (בשקט) איך קוראים לה... לקטנה?
שדכנית: (לפייגה ובקול רס) פייגה!
פייגה: אני שומעת.
שדכנית: יש לי שידוך בשבילך!
פייגה: אוי ואבוי!
רוכל: (בחיוך מנצח) Fast love Fast food מזון מהיר. אהבה מהירה. הכל מהיר. מתאים לתקופה.
פייגה: (נעלבת) את הכלה לא שואלים אפילו?...
שדכנית: עדיף ספונטנית, פייגה... לא לשאול יותר מדי... הרי שמעת איך דון פישל מהלל את שמו ואת עצמו. השידוך הכי מוצלח זה יהיה. ללא ספק. רק מבט אחד והוא מיד נדלק עליך...
פייגה: להשתדך עם רוכל?! כל כך נמוך הגעתי ולהגיד שאני מאושרת? לזה את מצפה ממני?

קוענטעניק: גענוג אַז דער מאַן איז גליקלעך.
שדכנטע: (אין אַ זייט) אויך איך.
פֿייגע: עפעס פֿאַרשטיי איך ניט דאָ.
שדכנטע: מזל־טובֿ! מזל־טובֿ וסימן־טובֿ! אין אַ גוטער, מזלדיקער שעה!
קוענטעניק: (צו פֿייגען) פֿון די פֿינסטע ליילעכער וועסט ביי מיר געניסן. (צו דער שדכנטע) איר אויך.
פֿייגע: אוי, אַ בראַך!

פליזמרים שפילן אויס אַ חתונה־טאַנץ

שדכנטע: (אַ צופֿרידענע) שוין, אָפּגעפּטרט!
פֿייגע: וואָס טוט מען איצט?
שדכנטע: צו־ערשט, די עלטערן. זיי מוזן די ערשטע באַקומען די גוטע בשורה.
קוענטעניק: זיכער, זיכער. ערשטנס זיי.
שדכנטע: (ווייזט אָן אויפֿן קוענטעניק) וועגן אמער שידוך (ווייזט אָן אויף זיך) און אויך וועגן צווייטן שידוך... אַלע וועלן זיין גליקלעך איבערן קאַפּ.
כ׳בין איבערצוגיט.
פֿייגע: קוים באַשטימט איין שידוך, שפּרינגט איר אַרויס מיט אַ צווייטן?
קוענטעניק: (אַ דערשראָקענער) וועגן וואָס פּלאַפּלט איר דאָ? וועמען מיינט איר?
שדכנטע: כאַפּט נישט. אַלצדינג וועט איר וויסן. אוי, בין איך אַ גליקלעכע!...
כ׳קלינג איצט צו עמין.
(דערווייטערט זיך אַ ביסל, נעמט אַרויס איר צעלקע און דרייט אָן עמיס טמער).
קוענטעניק: (אין זײַן קעשענע קלינגט די צעלקע. אַ פּאַניק באַהערשט זײַן פנים) אוי, אַ בראַך! (שטילערהייט) פֿייגע...פֿייגע!
פֿייגע: (דערקענט אים. אַ גליקלעכע) עמי! דאָס ביסטו?

פיעסעס

דוכל: אם הגבר מאושר זה די והותר.
שדכניט: (הצידה) גם אני מאושרת.
פייגה: משהו לא מובן לי פה.
שדכניט: מזל טוב! מזל טוב וסימן טוב! בשעה טובה ומוצלחת!
דוכל: (לפייגה) מהסדינים הכי אריסטוקרטים תהני אצלי. (לשדכניט) גם את.
פייגה: אוי, איזה ברוך!

כליזמרים מנגנים ריקוד חתונה

שדכניט: (מרוצה) זהו, נפטרנו!
פייגה: ומה קורה עכשיו?
שדכניט: קודם ההורים. הם יקבלו ראשונים את הבשורה היפה.
דוכל: כמובן, כמובן, הם קודם.
שדכניט: (מצביעה על הרוכל) מהשידוך שלך (מצביע על עצמה) וגם מהשידוך השני.... כולם יהיו מאושרים מעל הראש. אני משוכנעת.
פייגה: רק קבענו שידוך אחד ואת כבר קופצת לעוד שידוך?
דוכל: (מטוהל) מה היא מברברת פה? למי היא מתכוונת?
שדכניט: לא להיחפז. הכל אתם תדעו. הי, עד כמה אני מאושרת!... אצלצל עכשיו לעמי!
(מתרחקת קצת, מוציאה את הנייד שלה ולוחצת על מספרו של עמי).
דוכל: (הנייד מצלצל בכיסו. נראה שהוא נכנס לפניקה). אוי שומו שמים! (בשקט)
פייגה...פייגה!
פייגה: (מזהה אותו. מאושרת) עמי! זה אתה?

קוענטעניק: (צו פייגען) שטיי דאָ. היט אָפּ די סחורה. ווי אַ קאָפּ אין אויג.
מ'זאָל, חלילה, גאָרניט לקחענען. (דערווייטערט זיך, באַהאַלט זיך אויס אין אַ
ווינקל, נעמט אַרויס זיין צעלקע. די שדכנטע און דער קוענטעניק פֿירן זייער שמועס
פֿון צוויי באַזונדערע עקן. בשעת-מעשה, אין צענטער, פֿייגע לייגט אַן אויג אויף דער
סחורה. די פליזמרים אין הינטערגרונט גייען ווייטער אַן מיט דער מוזיק).

פֿייגע: אין האַרץ ברענט אַ ליבע

מיין עמילע איז די סיבה.

קאָליריקע לאַטעס!

העכט ראַנגיקע שמאַטעס!

שדכנטע: (דורן טעלעפֿאָן) גלענצנדיקע בשורות!

קוענטעניק: איך הער ניט גוט.

שדכנטע: וווּ זענט איר, עמי?

קוענטעניק: אין האַנאָלולו. נישט ווייט.

שדכנטע: ...כ'האַב פֿאַר אַך אַ שידוך! (סדרט אויס איר פֿריזור) פֿון הימל אַ

מתנה! איר מוזט זיך גליך טרעפֿן. באַשטימען די דאַטע.

קוענטעניק: וואָס עפעס אַ דאַטע?

שדכנטע: איין דאַטע פֿאַר באַקאַנטשאַפֿט. אַ צווייטע פֿאַר דער שימחה!

פֿייגע: קאָליריקע לאַטעס, העכטע שמאַטעס! (איין קונה לקחט פֿון איר

אַוועק אַ טישטער, און פֿאַרשווינדט פֿונעם אָרט. פֿייגע יאָגט אים נאָך, פֿרווט אים

פֿאַרהאַלטן) פֿאַליציי! ... פֿאַליציי! ...

(אין געציילטע סעקונדן ווערט אַ מהומה. די גאַנצע סחורה ווערט גיך צעגננעט. דער

עולם צעלויפֿט זיך און פֿאַרשווינדט). אַ גנבֿה! חושך-מצרים! פֿאַליציי! (וויינט).

טאַנץ פֿון דער פֿאַרשוונדענער סחורה

קוענטעניק: פֿייגע, די סחורה! היט אָפּ די סחורה!

שדכנטע: ... מיצקע-דרינען, וואָס פֿאַר אַ סחורה? וואָס שרייט איר? וועגן

אַ חתונה האַבן מיר גערעדט.

פיעסעס

דוּכּל: (לפּייגה) תעמדי כאן. שמרי על הסחורה. כמו עין בראש. שחלילה לא יפּלחו לך משהו. (מתרחק. מסתתר בפּיטה, מוציא את הנייד שלו. השדכנית והרוכל מנהלים שיחה משתי פּיטות שוטות. בינתיים באמצע הבמה פּייגה שומרת על הסחורה. הכליזמרים טרקע ממישיכים במוסיקה שלהם).

פּייגה: אהבה בוערת בלבי.

כולי געגוע לעמי שלי.

שמאטעס מדליקים!

טלאים במגוון צבעים!

שדכנית: (דרך הנייד) ידיעה מרעישה!

דוּכּל: אני לא שומע.

שדכנית: היכן אתה, עמי?

דוּכּל: לא רחוק. בהונגולו.

שדכנית: ...יש לי שידוך בשבילך! (מסדרת לה את התסרוקת) מתנה משמים!

חייבים מיד להפגש. לקבוע מועד.

דוּכּל: מה פתאום מועד?

שדכנית: מועד אחד להכרות. ועוד מועד לחופה!

פּייגה: שמאטעס מדליקים! טלאים במגוון צבעים! (מישהו חוטף מפת

שולחן ומיד נעלם מהמקום. פּייגה רצה אחריו, מנסה לתפוס אותו). משטרה!...

משטרה!...

(לאחר מספר שניות קמה מהומה. כל הסחורה נעלמת מהעגלה. הקונים רצו בכל כיוון

וכאילו התנדפו). גניבה! חושך מצרים! משטרה! (טובה).

דיקוד של הסחורה הנעלמת

דוּכּל: פּייגה, הסחורה! שמרי על הסחורה!

שדכנית: ... מה פתאום? מה הצעקות? על איזה סחורה מדובר? על חתונה

דברנו.

קוענטעניק: אפֿשר איז עס אַ ביסל צו גיך? אפֿשר וואָרטן מיט דער
דאַטע?...
שדכנטע: ס'קאָן זײַן אַפֿילו פֿרײַער, אויב איר ווילט. כ'קוק אין קאַלענ-
דאַר.
(ס'קומט אַרײַן אַ פּאַליציאַנט. גייט צו צו פֿייגען. פֿאַרשטייט שוין וואָס ס'איז געשען...
און דערלאַנגט איר אַ טיכל אַפּצוווישן די טרערן...)
קוענטעניק: לאָמיק זי כאָטש אַנקוקן, זען ווי זעט אויס די פּלה.
שדכנטע: ר'האַט זי שוין געזען. איין מאָל איז גענוג. מ'דאַרף ניט מער.
עמי: (צו פֿייגען) היט אָפּ די סחורה, פֿייגע!
פֿייגע: ניטאָ וואָס אַפּצוהיטן. אַלץ אַוועק.
קוענטעניק: (אין פּאַניק) וווּ איז די סחורה? וווּ איז דער עולם?
פֿייגע: ... זיך צעלאָפֿן. ווער מיט אַ טישטעך, ווער מיט אַ ליפלעך...
"סווענירן" פֿאַר קינד און גרויס.
קוענטעניק: אַן אומגליק!
פֿייגע: אויס טישטעכער... אויס ליפלעכער. באַנקראַט! וואָס האָב איך
געקאָנט טאָן? (צעווייט זיך ווידער) זי, די שדכנטע, האָט מיך צעטומלט.
אַנטשולדיק.
שדכנטע: (דורך דער צעלקע) דעם 27סטן איז גוט?
קוענטעניק: שפעטער, שפעטער!
שדכנטע: דעם 28סטן?
קוענטעניק: שפעטער...
שדכנטע: דעם 29סטן? דעם 30סטן? ס'בלייבט נאָר דעם 31סטן...
קוענטעניק: גוט, דעם 31סטן... נאָר איבער אַ יאָר!...
פֿייגע: ... אויס געשעפֿט.
שדכנטע: זי, די קאַנדידאַטקע, איז אין וועג צו אַיך... גרייט אַיך צו. פּוצט
זיך אויס. יום־טובֿדיק, פֿמעַרלעך!
קוענטעניק: אוי, זענט איר פֿלינק מיט שידוכים!... אַזאַ אַפּעטיט האָט
איר!
שדכנטע: אַוווּ געפֿינט איר זיך איצט? טאַקע אין האַנאַלולו?
קוענטעניק: ווער איז זי, די קאַנדידאַטקע, וואָס איר האָט פֿאַר מיר...

פיעסעס

דוכל: ואולי זה קצת מהר מדי? אולי נמתין עם קביעת המועד?...
שדכנית: אפשר גם קודם אם רוצים. אני מסתכלת בלוח.
(נכנס שוטר. נגש לפייגה. תופס מיד מוה קרה שם... ומושיט לה מומחטה לייבש את דמעוטיה...).

דוכל: לפחות להעיף מבט עליה, לראות איך הכלה נראית.
שדכנית: כבר ראית אותה. פעם אחת זה מספיק. לא צריך יותר.
עמי: (לפייגה) שמרי על הסחורה, פייגה!
פייגה: כבר אין מה לשמור. הכל הלך.
דוכל: (בפניקה) איפה הסחורה? איפה הקהלה?
פייגה: ... עף בכל כיוון. אחד עם מפה, אחר עם סדין... "מזכרות" לזקן ולטף.

דוכל: אסון!
פייגה: הסוף למפות... הסוף לסדינים. פשיטת רגל! מה יכולתי לעשות?
(מתפייחת שוב בכבי) היא, השדכנית, בלבלה אותי לגמרי. סליחה, סליחה.

שדכנית: (דרך הנייד) ה-27 זה בסדר?

דוכל: מאוחר, מאוחר יותר!

שדכנית: ה-28?

דוכל: אחרי־כן, אחרי־כן.

שדכנית: ה-29? ה-30? גוטר רק ה-31...

דוכל: בסדר, שיהיה ב-31... אבל בעוד שנה!

פייגה: ...נגמר העסק.

שדכנית: היא, המועמדת, בדרכה אליך... תתכונן. תתגנדר. תהיה חגיגי!

דוכל: אוי, כמה זריזה את בשידוכים!... איזה תאבון יש לך!

שדכנית: איפה אתה עכשיו? בהונולולו, באמת?

דוכל: מי היא, המועמדת, שאת מציעה לי....

שדכנטע: כ'האָב אַ רמז.
קוענטעניק: איך הער...
שדכנטע: אַ קליין־קליינטשיק, פיצעלע רמזל...
קוענטעניק: נו...
שדכנטע: (שטילערהייט) שאַנכאַי – האָט איר געהערט פֿון אַזאַ שטאַט?...
קוענטעניק: אוי, אַ בראַך! (חלשט אַוועק).
פֿייגע: (לויפֿט צו צו אים. פּרוּווט אים אָפּפּרישן) וואַסער, ברענגט וואַסער!...
(אַנטפלעקט די צעלקע נעבן עמין). ווער רעדט עס דאָרט?
שדכנטע: ...די שאַנכאַישע שדכנטע!
פֿייגע: (דורכן טעלעפֿאָן) ס'רעדט דאָ פֿייגע. קומט צו לויפֿן. דער קוענטעניק
גוססט...
שדכנטע: ער מעג גוססן דער קוענטעניק־שמענטעניק ... נישט וויכטיק.
נישט אים מיין איך איצט.
פֿייגע: אַן אַמבולאַנס. וואַס גיכער!...
שדכנטע: (מיט אַ ברייטן שמייכל) וואַס, ווער אַמבולאַנס? פֿייערווערק! ס'קומט
מיר אַ מזל־טובֿ!
קוענטעניק: (נעמט אַראָפּ די וואַנצעס. צו פֿייגען) זאָרג ניט. ס'וועט אַלץ זיין אין
אָרדענונג. (לייגט צוריק די וואַנצעס אויפֿן אָרט).
פֿייגע: אוי גאָטעניו, אַזאַ האַרץ־קלאַפּעניש!... (אין דער צעלקע, צו דער שדכנטע)
מזל־טובֿ! מזל־טובֿ אַמץ! (צו עמין) דער אַמבולאַנס איז שוין דאָ.
קוענטעניק: כאַפּ זיך אַרויף. פֿאַר מיט מיר. לאַמיר אַנטלויפֿן פֿון דאַגעט.
שדכנטע: עפעס ניט גלאַטיק מיט דער ליניע. הערסט מיך עמי? הערסט
מיך גוט?
קוענטעניק: (דורך דער צעלקע) מזל־טובֿ! מזל־טובֿ! אין אַ יאָר אַרום. מזל־
טובֿ!...
פֿאַליציאַנט: (קומט אַריין לויפֿנדיק און דערלאַנגט פֿייגען אַ גלאַז וואַסער). ביטע,
מאָדאָם.
פֿייגע: אין אַ יאָר אַרום?... (גיסט אויס ס'וואַסער אויף עמי'ס פנים) נאָ דיר, אין
אַ יאָר אַרום!...
קוענטעניק: פֿאַרשטייסט ניט וואַס ס'גייט דאָ אַ רייד.

פיעסעס

שדכנית: יש לי רמז.
רוכל: אני שומע...
שדכנית: רמז קטן שבקטנצ'יק...
רוכל: נו...
שדכנית: (בשקט) שנחאי - שמעת על העיר הזו?
רוכל: אוי, אלוהים! (מתעלף).
פייגה: (רצה אליו. מנסה להעיר אותו) מים, הביאו מים! (מוגלה את הנייד שלידי עמי) מי מדבר שם?
שדכנית: ...השדכנית משנחאי!
פייגה: (דרך הטלפון) מדברת פה פייגה. רוצי הנה. הרוכל גוסס....
שדכנית: הרוכל יכול לגסוס כמה שמתחשק לו...לא חשוב. לא אליו התכוונתי עכשיו.
פייגה: אמבולנס! מהר, מהר!
שדכנית: (עם חיוך רחב) מה פתאום אמבולנס! זיקוקי די-נור! מגיע לי מזל טוב!
רוכל: (מוריד לרגע את השפס שלו. לפייגה) אל דאגה. הכל יהיה בסדר. (מחזיר את השפס למקומו).
פייגה: אלי שלי, איזו דפיקות לב!... (בנייד, לשדכנית) מזל טוב! מזל טוב לך! (לעמי) האמבולנס כבר פה.
רוכל: תעלי גם את. תסעי אתי. נברח מכאן ביחד.
שדכנית: משהו לא בסדר עם הקו. אתה שומע אותי, עמי? שומע אותי טוב?
רוכל: (דרך הנייד) מזל טוב! מזל טוב! בעוד שנה, מזל טוב!
שוטר: (נכנס למקום בריצה ומושיט כוס מים לפייגה). בבקשה, גבירתי.
פייגה: בעוד שנה?! (שופכת את המים בפניו של עמי) קח לך, "בעוד שנה!"
רוכל: את לא תופסת מה קורה כאן.

קוענטעניק: (שטילערהייט) שאַנכאַי... די שדכנטע פֿון שאַנכאַי איז דאָרט.
איצט פֿאַרשטייטו שוין?
פֿייגע: יאָ, זיכער, כ'ווייס ווער זי איז. נאָר די מעשה ווערט אַלץ מער
פֿאַרדרייט.

קוענטעניק: מ'מוז זיך באַפֿרייען פֿון איר, פֿון אירע עקלדיקע פֿלענער.
פֿייגע: צום טיפּוול מיט אירע פֿלענער!
קוענטעניק: זי צאָפט מיין בלוט. כ'קאָן זי ניט פֿאַרטראָגן. נאָר מ'דאַרף
געדולד. אַלץ וועט זיין גוט. גלייב מיר.
פֿייגע: ווי ווערט מען פֿון איר פֿטור? וואָס טוט מען איצט?
קוענטעניק: כ'ווייס גענוי, וואָס מען טוט איצט (גיט איר אַ לאַנג-דויערנדיקן
קוש).

שדכנטע: (פֿאַרשליסט די צעלקע. דערנענטערט זיך און זעט דעם יונגן פֿאַרל זיך
קושנדיק. אַ צופֿרידענע) ווי צוויי טיפּבעלעך: פֿייגע מיטן קוענטעניק. אַלץ
לויטן פֿלאַן!

פֿייגע: צו קורץ. (וויל ווייטער זיך קושן מיטן קוענטעניק).
קוענטעניק: מ'פֿיפֿט. דער אַמבולאַנס איז דאָ.
פֿייגע: זאָל ער ווייטער פֿיפֿן. (קושן זיך ווידער).
שדכנטע: ווי צוויי טיפּבעלעך. זיי ביידע און מיר, עמי און איך! אַ חלום! ווי
שטענדיק די ליבע זיגט.

צוויי טיפּבעלעך טאָנן

פֿערטע סצענע

אַ וואָך שפּעטער, ביי פֿייגען אין שטוב. זי שטייט מיט דער פֿלייצע צו עמין, וואָשט
דאָס געשיר.
עמי: וואָס ביסטו אַזוי אין פעס? אַז כ'טרעף זיך מיט דער שדכנטע, איז
עס שוין עק וועלט? כ'האַב ביז איצט גאָרניט געזינדיקט.
פֿייגע: ביז איצט, זאָגסטו... און וואָס וועט זיין שפּעטער? פֿירסט אַ פֿנים
אַ ראָמאַן מיט איר, מיט דער שדכנטע צאָצקעלע... און פֿרעגסט מיר,
"וואָס בין איך אַזוי אין פעס?"...

פיעסעס

דוכל: (בשקט) שאנכי...השדכנית משנחאי שם. את קולטת עכשיו?
פייגה: כן, בטח, אני יודעת מי היא. אבל הסיפור מסתבך יותר מדי.
דוכל: צריך להיפטר ממנה, מהתוכניות המגעילות שלה.
פייגה: לעזאזל עם השדכנית הזו.
דוכל: היא מוצצת את דמי. אני לא סובל אותה. אבל צריך סבלנות. הכל יהיה בסדר. האמיני לי.
פייגה: איך מתפטרים ממנה? מה עושים עכשיו?
דוכל: אני יודע בדיוק מה יש לעשות. (מנשק אותה ארוכות).
שדכנית: (סוגרת את הנייד. מתקרבת ומגלה את הזוג הצעיר המאושר בזמן הנשיקה).
כמו שני יונים. פייגה עם הרוכל. הכל לפי התוכנית!
פייגה: קצר מדי. (רוצה להאריך את הנשיקה עם הרוכל).
דוכל: הסירנה. האמבולנס כבר כאן.
פייגה: שימשיך לצפצף (מושיכים להתנשק).
שדכנית: כמו שני יונים. הם ביחד, ועמי איתי! חלום ממש! אהבה מנצחת תמיד.

ריקוד של זוג יונים

תמונה רביעית

שבוע אחרי-כן, בביתה של פייגה. עומדת עם הגב אל עמי, רוחצת הכלים.
עמי: מה את כועסת כל כך? אם אני נפגש עם השדכנית, זה כבר סוף העולם? עד כה כלום לא חטאתי.
פייגה: עד כה, אתה אומר...ומה יהיה בהמשך? כנראה אתה מנהל רומן אתה, עם השדכנית "החמודגת" ...ואתה שואל אותי "מה אני זועמת כל כך?"

עמי: נארעלע, צוליב העפֿלעכקייט רעד איך מיט איר. ניט מער. פֿאָרגעס
 ניט, פֿייגע, מ'דארף זי באַדאַנקען. זי האָט אונדז צונויפֿגעטראַפֿן.
 פֿייגע: בכלל ניט צוליב איר... גאַנץ צופֿעליק איז עס געשען! און די מעשה
 מיטן קוענטעניק איז אַ משונהדיקער פֿלאַנטער... (שמייכלענדיק) ר'האַט
 מיר פֿאַרקאַכט דעם קאַפּ, כ'זאָל מיט אים חתונה האָבן...
 עמי: מאַך זיך ניט קיין צימעס. נאָר אַ שפּיל איז עס געווען.
 פֿייגע: זי, די שדכנטע, צעפּויקט איבעראַל: זי גייט חתונה האָבן מיט עמין.
 אין זיבעטן הימל איז זי!
 עמי: דיך האָב איך ליב, פֿייגע. מ'קאָן אונדז ניט אָפּזונדערן... דו ביסט
 מינע. האַק זיך דאָס אַרײַן אין קאַפּ.
 פֿייגע: אויב אַזוי, בלײַבסטו איצט דאָ. זאָל זי אַן אַנדער קוענטעניק זיך
 געפֿינען.
 עמי: כ'מוז. ניטאָ קיין ברירה... כ'מוז איר אויפֿקלערן דעם גאַנצן אמת.
 פֿייגע: וועסט גיין צו איר, נאָר מיט אירע זיסע רייד און פּישוף וועסטו
 אַרײַנפֿאַלן אין איר נעץ!
 עמי: (ער באַשמירט זיך מיט פֿאַרפֿיזם. זינגט) אימפּאַרט-עקספּאַרט.
 לאַטײַנישע סחורה:
 אַ טישטעך, אַ ליילעך,
 ווילדע מאַכערייקעס.
 פֿייגע: (אַן אויפֿגערודערטע) פֿאַר וואָס די קראַוואַט?... וואָס פּלוצלינג דעם
 שטינקנדיקן פֿאַרפֿיזם?... ס'געפֿעלט מיר גאַרנישט.
 עמי: ווען מ'גייט צו אַ שדכנטע, טוט מען זיך אָן.
 פֿייגע: ניט געמיינט, דו זאָלסט גיין נאַקעט.
 עמי: וואָס איז מיט דיר?... ביסט איר פּלוצעם מקנא?...
 פֿייגע: פּונקט ווי זי האָט מיר פֿאַרדרייט אַ קאַפּ, וועט זי אויך מיט דיר עס
 טאָן. (מאַכט חוּזק) איר דערפֿאַרונג...קאַקעטישע דריידלעך...
 עמי: נישט ווייניק האָב איך אין דעם קוענטעניק אינוועסטירט... ס'האַט
 מיר אַ סך אָפּגעקאַסט.
 פֿייגע: ס'געלט וואָס האָסט אָנגעווינדן? נאָר דאָס ליגט דיר אין זינען?
 עמי: ...יא, יא, פֿייגע, האָסט מיר אָנגעמאַכט אַ סך שאַדן. זיך געפֿירט ווי
 אַ קינד.

פיעסעס

עמי: טיפשוונת, מתוך נימוס אני מדבר אתה. לא יותר. אל תשכחי, פייגה, שסך הכל יש להודות לה. זאת היא מי שהפגישה בינינו.
פייגה: בכלל לא בגללה...הכל קרה במקרה! וכל הסיפור עם הרוכל נראה לי מוזר ועקום לגמרי... (מחייטט) הוא סובב לי את הראש, שאני אתחתן עמו...

עמי: אל תקחי את זה ללב. רק משחק זה היה.
פייגה: היא, השדכנית, מפזרת בכל מקום, שהיא הולכת להתחתן עם עמי. היא ברקיע השביעי!
עמי: אותך אני אוהב, פייגה. אי אפשר להפריד בינינו...את שלי. תכניסי לך את זה לראש.

פייגה: אם כך הדבר, אתה נשאר כאן. היא תמצא לה כבר רוכל אחר.
עמי: חייב אני. אין ברירה...אני חייב לגלות ולהסביר לה את כל האמת.
פייגה: אתה תלך אליה, רק היא עם הכישוף ומילים מתקתקות תפיל אותך ברשת!

עמי: (שופך בושם על פניו ועל גופו. שר) יצוא ויבוא,

סחורה לטינית.

סדינים ומפות

מציאות פרועות.

פייגה: (יוצאת מכליה) בשביל מה העניבה?... הבושם המסריח הזה, בשביל מה?...בכלל לא מוצא חן בעיני.

עמי: כשהולכים לשדכנית – מתלבשים כמו שצריך.

פייגה: לא התכוונתי שתלך ערום.

עמי: מה קורה לך?...פתאום את מקנאה בה?...

פייגה: בדיוק כפי שהיא סובבה לי את הראש, כך היא תנהג אתך. (מילגלת)
הנסיון שלה, הדוואינים והחיינדעלאך שלה...

עמי: לא מעט השקעתי אני ברוכל הזה. זה עלה לי ביוקר.

פייגה: הכסף שהפסדת? רק זה יש בראש שלך?

עמי: ...כן, כן, פייגה. גרמת לי הרבה נזקים. התנהגת כמו ילדה קטנה.

פייגע: וועגן געפילן רעד איך, וועגן אונדז ביידע... נאָר ער וואָרפֿט מיר פֿאַר
"לײלעכער" און וויפֿל ס'האַט אים אָפּגעקאַסט!...
עמי: כ'דאַרף שוין אַרויסגיין. כ'לאָז דיר די צײַטונג...
פייגע: מײנע עלטערן וואָלסטו געדאַרפֿט באַזוכן. אַנשטאָט דעם לויפֿסטו
צו דער מכשפֿהלע.
עמי: דיפֿלאַמאַטיע, פֿייגע.
פייגע: פֿאַרפֿימירטע דיפֿלאַמאַטיע – פֿון דרײַ קילאַמעטער קאָן מען עס
דערשמעקן. (אירע אויגן שטויסן זיך פֿלוצעם אָן מיט אַ מודעה אין דער צײַטונג)
גיב אַ קוק. (ווייזט די מודעה צו עמין). אַ געדאַנק, האָ?
עמי: שפּעטער. ניטאָ קיין צײַט.
פייגע: קוק, קוק! (ער שטעלט זיך אָפּ און קוקט אַרײַן אין דער צײַטונג. זי רוימט
אײס אַרײַן אַ סוד אין אויער) ס'איז ניט אַ געדאַנק?
עמי: ... אַ געזונט אויף דיין קעפּעלע (קושט זי). ס'געפֿעלט מיר. גלענצנדיק!
דיך פֿאַרשדכענען מיטן קוענטעניק, האָט זי געוואָלט?
פייגע: כּדי דיך אַרויסגנבֿענען פֿאַר זיך.
עמי: וועלן מיר זי איצט פֿאַרשדכענען. כ'האַב אַ פֿלאַן!
פייגע: פֿונקט וואָס כ'האַב געטראַכט. (גיבן זיך אַ תקיעת־פֿף) ס'מײנט אָבער אַ
נסיעה, קיין אַמעריקע... דאַרף מען אַ היפּשע סומע געלט.
עמי: אַלץ טאָן פֿאַר אַ גוטן שידוך. אַנדערש וועט זי אונדז באַגראָבן
לעבעדיקערהייט. ניטאָ קיין אויסוועג. היט אָפּ די מודעה. הייב אָן
אַרבעטן אויף דעם.
פייגע: קום ניט צו שפּעט.
עמי: (בײַ דער טיר, פֿאַרן אַרויסגיין) אויב כ'פֿאַרהאַלט זיך דאַרט לענגער...
פייגע: ...וועסטו אַרײַנכאַפּן פֿון מיר!...

פיעסעס

פייגה: על רגשות, על שנינו אני מדברת... אבל אתה מזכיר לי את ה"סדינים"
וכמה כל זה עלה לך!...
עמי: צריך כבר ללכת. אני משאיר לך עיתון...
פייגה: את הורי הייתי צריכה לבקר. אבל לא. אתה רץ לך למכשפונת
שלך.
עמי: דיפלומטיה, פייגה.
פייגה: דיפלומטיה מבושמת. מקילומטרים אפשר להריח אותה. (עיניה
תקלות פתאום במודעה שבעתון. היא מספרת לעמי סוד באוזן) זה לא רעיון?
עמי: אחר-כך. אין זמן עכשיו.
פייגה: תראה, תראה! (עמי מתעכב ומביט בעתון. שוב היא אומרת לו משהו באוזן)
זה לא רעיון?
עמי: ...לנשק הראש החכם שלך (מנשק אותה טראש). מוצא חן בעיני. מבריק!
לשדך אותך לרוכל היא רצתה?
פייגה: כדי לחטוף אותך לעצמה.
עמי: אז אותה אנו נשדך עכשיו. יש לי תוכנית!
פייגה: בדיוק מה אני חשבתי. (טתנים תקיעת קף ביניהם) אבל זה כרוך בנסיעה
לאמריקה....וצריך כסף-כסף-כסף.
עמי: עושים הכל, בשביל שידוך מוצלח. אחרת היא תקבור אותנו חיים.
אין לנו ברירה. שמרי על המודעה. התחילי לעבוד על זה.
פייגה: אל תחזור מאוחר.
עמי: (ליד הדלת, לפני שהוא יוצא) אם אני מתעכב אצלה הרבה...
פייגה: ...אז תחטוף כהוגן ממני!

פֿינפֿטע סצענע

ביים פֿריזירער.

פֿריזירער-טאָנץ

שדכנטע: (זיצט ביים פֿריזירער. זיינע געהילפֿן צוואַגן אירע האַר. מיט פעדיקור און מאַניקור ווערט זי באַהאַנדלט פֿון קאַפּ ביז פֿיס).

פֿריזירער: נו, וואָס דערציילט איר?

שדכנטע: אַ ליבע פֿירן מיטן קליענט...

קלינגט ווי אַן אַקצידענט.

פֿריזירער: ניט עטיש, ניט עסטעטיש...

אַבער פֿאַרט זיין קאַסמעטיש.

שדכנטע: אַ שדכנטע, אַ פֿאַרזעסענע

וואָס איז זי ווערט?

נאָר ווען עמי מינער ווערט,

מ'באַרעדט מיך ניט מער.

דער זיווג עמי און "מעך"

זעט אויס אויסנעמלעך!

פֿריזירער: (פֿאַרענדיקט די פֿריזור) איר זענט גרייט,

דעם באַשערטן אייערן

נעמען אין די הענט.

מיט מזל-ברכה זאָל עס גיין!

(מיט אַ גאַר הויכער, קאָליריקער פֿריזור קומט די שדכנטע אַרויס פֿונעם פֿריזירער. עמי קומט איר אַנטקעגן. ביידע שפּאַצירן נעבן אַ פֿאַרק וווּ די בלומען ווערן באַוואַסערט).

שדכנטע: וואָס זאָגסטו אויף מיין פֿריזור?

עמי: כ'וועל אַרויפֿקריכן אויף אַ לייטער, וועל איך אים זאָגן...

שדכנטע: פֿראַ-אַדעם!...

עמי: כ'האַב נאָך "קאָמפּלימענטן" פֿאַר אים...

שדכנטע: כ'בין ניט אַזאַ מכשפֿה, ווי דו מיינסט... לאַמיר נאָר זען אַ

ראַמאַנטיש ווינקל, ווי ס'פּאַסט פֿאַר אונדז. בלומען, וואַסער, פּאַעזיע...

❖ תמונה חמישית ❖

אצל הספר.

ריקוד הספר

שדכנית: (יושבת אצל הספר. העוזרות שלו מטפלות בשערה. גם פדיקוריסטית ומניקוריסטית מטפלות בה במקביל).

ספר: נו, מה את מספרת?

שדכנית: לנהל רומן עם לקוח...

זה תאונה בכל כוח.

ספר: לא אתי, לא אסטתי...

אבל ייראה מאד קוסמטי.

שדכנית: רווקה זקנה, שדכנית

מה שוויה בשוק?

אך כשעמי יהיה שלי,

יפסקו הלשונות הרעות.

הזיווג בין עמי לביני

נראה מושלם קיצוני!

ספר: (מסיימים את התספורת) מוכנה את כעת,

לקבל לידך

את בחיר-לבך.

מזל טוב. יהיה מה שלא יהיה!

(עם תספורת צבעונית, גבוהה מאד יוצאת השדכנית מהמספרה. עמי בא לקראתה.

שניהם מטיילים ליד פארק איפה שמשקים את הפרחים).

שדכנית: מה דעתך על התספורת?

עמי: כשאטפס על סולם, אז אוכל להגיד לך...

שדכנית: פרא-אדם!...

עמי: ויש לי עוד "מחמאות" עבורך...

שדכנית: אינני מכשפה כזו, כפי שאתה חושב... נמצא לנו איזה פינה

רומנטית כיאה לנו. פרחים, מים, אווירת שירה...

עמי: כ'ווייס וועגן נאָך אַן אָרט מיט בלומען...זייער אַ שטיל אָרט... אַפֿשר
צו שטיל, אָבער ניט דאָס האָט איר געמיינט...
שדכנטע: בית־הקברות?... בי אונדז, אין דער היים, איז געווען אַזאַ מינהג,
פֿאַר דער חתונה באַזוכט מען ס'הייליקע אָרט.
עמי: ...אַפֿשר בלמבט איר שוין דאָרט.
שדכנטע: פראַאָדם ווידער אַ מאָל.
עמי: אַ דאַנק אַיך, מכשפֿהלע.
שדכנטע: נו, לאַמיר זיך אַוועקזעצן, רעדן תכלית... (זיי זעצן זיך אַוועק נעבן
אַ בוים).
עמי: דערלויבט מיר צו זיין דער ערשטער...
שדכנטע: (אַ צופֿרידענע) דער זשענטעלמאַן גיט תמיד דעם ערשטן
שריט...
עמי: אַן איידעלער ענין, נאָך קיין פֿאַעט בין איך ניט, איז מיר שווער צו
געפֿינען די ריכטיקע ווערטער...
שדכנטע: אויסדריקן געפֿילן אין איינעם איז ליכטער. כ'על אַיך העלפֿן
...כ'האַב פֿיל דערפֿאַרונג אין ווערטער... אין מעשים אויכעט.
עמי: ווי אַזוי ניט באַליידיקן עמעצן. איר פֿאַרשטייט מיך?
שדכנטע: זיכער פֿאַרשטיי איך אַינערע האַרציקע, אינטימע געפֿילן צו
שאַנכאַי, למשל... איר מוזיק, אירע קאָלירן, הענגענדיקע גערטנער...
אויך אירע נקבֿות, פֿאַר וואָס ניט?
עמי: וועגן פֿייגען ווילט זיך מיר רעדן...
שדכנטע: (גיט אַ שפּרונג פֿונעם אָרט. פּלאַצט אויס אין געוואַלדן). מנוול!
האַסט מיך פֿאַרדאַטן! נאָך נישט חתונה געהאַט, און דער עמילע,
דער איידעלער, פֿילטרירט שוין מיט פֿרעמדע פֿרויען! געוואַלד, ידן,
ראַטעוועט!... (ער באַהאַלט זיך אויס הינטערן בענקל. אַ פּאַליציאַנט שפּרינגט
אַריין אין בהלה).
פּאַליציאַנט: וווּ איז ער דער כוליגאַן? וווּ? וווּ?...
שדכנטע: (מער באַרוקט). ער טרמבט אַ ביסל איבער דער מנוול... נאָך
ס'איז אונטער קאָנטראָל. אַלץ אין אַרדענונג... (נענטער, צום פּאַליציאַנט) אַגבֿ,
זענט איר פֿאַרהייראַט? (נעמט אַרויס אַ נאָטיץ־ביכעלע...)
פּאַליציאַנט: מיט פֿינף קינדער, ברוך־השם.

פיעסעס

עמי: אני יודע על עוד מקום בו מניחים פרחים... דווקא מקום שקט... אולי יותר מדי, אבל נדמה לי שלא בדיוק לזה התכוונת...
שדכנית: בית הקברות? ... אצלנו במשפחה היה מנהג כזה. לפני החתונה מבקרים במקום הקדוש.
עמי: ...אולי תישארי כבר שם.
שדכנית: שוב פרא־אדם!
עמי: תודה לך, מכשפונת.
שדכנית: נו, הבה נשב לנו, נדבר תכלית... (מותיישבים ליד עץ).
עמי: תרשי לי להיות הראשון...
שדכנית: (מרוצה) הג'נטלמן עושה תמיד הצעד הראשון...
עמי: עניין עדין למדי רק אינני משורר בכלל, לכן קשה למצוא את המילים המדוייקות...
שדכנית: ביחד קל יותר לבטא רגשות. אעזור לך... לי נסיון רב עם מילים... וגם במעשים!
עמי: כיצד לא להעליב מישהו. את מבינה אותי?
שדכנית: כמובן שאני קשובה לרגשותיך האינטימיים, הבאים ממש מהלב כלפי העיר שנחאי, לדוגמא... המוזיקה, הצבעים, הגנים התלויים שבעיר... ולמה לא, גם לנקבות שלה.
עמי: על פייגה מתחשק לי לדבר...
שדכנית: (קופצת ממקומה. מתפרצת בצעקות) מנוול! בגדת בי! עוד לא התחתנו, ועמיל'ה העדין, כבר מחזר אחרי נשים זרות! געוואלד, יהודים, הצילו!... (הוא מסתתר מתחת לספסל. שוטר קופץ פתאום למקום).
שוטר: איפה החוליגאן? איפה? איפה?
שדכנית: (רגועה יותר) הוא מגזים קצת המנוול הזה... אבל זה תחת שליטה. הכל בסדר... (לשוטר, מקרוב) דרך אגב, אתה...נשוי? (מוציאה את הפנקס הקטן שלה).
שוטר: עם חמישה ילדים, ברוך השם.

שדכנטע: מ'קאן קיין מאָל ניט וויסן. איזער טעלעפֿאָן, ביטע...
פּאָליציאַנט: פֿינף קינדער און אַ זעקסטער אין וועג (גייט אַרויס).
שדכנטע: (מיט קולות, צו עמיץ) קיין סיביר וואָלט איך דיך פֿאַרשיקט! אַזאַ
געמיינקייט, אַזאַ חוצפה!...
עמי:...וועגן פֿייגען... און דעם קוענטעניק. האָב איך געוואָלט רעדן.
שדכנטע: אוי! אַנטשולדיק, מיין עמילע, אַ שטיין איז מיר אַראָפּ פֿון האַרצן.
קום, זעץ זיך אַנידער. לאָמיר רעדן ווייטער. (עמי זעצט זיך ווידער נעבן איר)
אַזאַ זיווג זענען מיר! זיסע עמילעך וועלן נאָך פֿון אונדז אויסוואַקסן.
עמי: ס'איז שוין אַפֿילו דאָ אַ דאַטע...
שדכנטע: (איך אַ זייט) גאָט צו דאַנקען! אָפּגעפּטרט פֿון איר!
עמי: איצט איז געקומען די שעה...
שדכנטע: (טאַפט אָן איר פֿריזור. צעשמייכלט זיך פֿון אויער צו אויער) די גליקלעכע,
געגאַרטע שעה...
עמי: מיר זאָלן רעדן... זיך אַדורכרעדן... ווייל דעם אמת געזאַגט, טייערע
שדכנטע...
שדכנטע: גענוג געשדכענעט! רעדט צו מיר פשוט, ווי מ'רעדט צו אַ פֿרוי...
וואָס זענט איר אַזוי שעמעוודיק?...
עמי: כ'פרווו... נאָר כ'גלייב נישט... אַז איר און איך...
שדכנטע: (בייז) נו, תכלית! רעדט שוין צו דער זאָך! כ'ווער משוגע! כ'קום
איצט פֿון דער פֿריזור!!!
עמי: קוים האָב איך אַיך דערקענט.
שדכנטע: אוי, סאַראַ גזלן!
עמי:...לאָמיר עס זאָגן אַנדערש...
שדכנטע: (מיט אירע ליפּן-באַוועגונג זאָגט זי אים אונטער) אַ דאַטע, אַ
דאַטע...
עמי: אַ מאָל איז אַ שדכנטע נייטיק...
שדכנטע: אמת, אמת, כ'ווייס דערפֿון.
עמי: אַ צווייט מאָל - אַ כירורג.
שדכנטע: (ערנסט) אַנטשולדיקט, גוטער פֿרענד. ס'פֿעלן מיר ניט אויס
קאַנדידאַטן. זאָלט איר וויסן. נאָר עפעס איז מיר דאָ ניט קלאָר.
עמי: איר האַקט מיך אָפּ כסדר...

פיעסעס

שדכנית: לעולם אי-אפשר לדעת. מספר הטלפון, בבקשה...
שוטר: חמישה ילדים והשישי בדרך (יזא).
שדכנית: (מקימה קולות, לעמי) לסיביר הייתי דנה אותך! כזה חוצפן ופושטק!
עמי: ...בנוגע לפייגה...והרוכל, התכוונתי לדבר.
שדכנית: אוי! סליחה, סליחה. עמיל'ה שלי. אבן נגולה מלבי. בוא, תתיישב. הבה נמשיך בשיחה. (עמי מתיישב לצדה) איזה זיווג אנחנו! עוד שורת וכלים קטנים נגדל ביחד.
עמי: יש כבר תאריך אפילו.
שדכנית: (הצידה) תודה לאל! התפטרנו ממנה!
עמי: כעת הגיעה השעה...
שדכנית: (מסדרת לה את התסרוקת. מחייסת מאוזן לאוזן) השעה הנכספת והמאושרת...
עמי: שנדבר בינינו...גבין אחד את השנייה... מפני שהאמת לאמיתה, שדכנית יקרה לי...
שדכנית: מספיק השדכנות הזו! דבר אלי ישר, כפי שמדברים לאישה...מה אתה ביישן כל כך?
עמי: אני מנסה...אבל איני מאמין...שאת ואני...
שדכנית: (טעסת) נו, תכלית! דבר כבר לעניין! משגע אותי! אני באה מהמספרה!!!
עמי: בקושי הכרתי אותך.
שדכנית: איזה פושע אתה!
עמי:...גאמר את זה אחרת...
שדכנית: (בתנועות שפתייה מנסה להכתיב לו) תאריך, תאריך..
עמי: לפעמים נחוצה שדכנית...
שדכנית: אמת, אני יודעת. אני מסכימה.
עמי: ולפעמים – יש צורך בניתוח.
שדכנית: (רצינית) תסלח לי, יקירי. לא חסרים לי מועמדים. שתדע לך. אבל משהו אצלך לא ברור.
עמי: את מפסיקה אותי כל רגע...

שדכנטע: גוט, רעדט וויטער. איר האָט געזאָגט, אַז מיר נייטיקן זיך אין אַ דאָטע, אַ פֿייערלעכע דאָטע... איר זענט קלוג – איך בין פראַקטיש. איר האָט אַ געוויסן, (אין אַ זייט) איך אין גאַנצן נישט... (צו עמין) מיט פֿיל דערפֿאַרונג צונויפֿצוברענגען צוויי נשמות, יונגע און וויניקער יונגע... דאָס מאָל אָבער בין איך שטאַרק עמאַציאָנירט. נאַטירלעך, מ'קאָן עס פֿאַרשטיין. ס'רעדט זיך דאָך וועגן אונדז ביידע. (ס'קלינגט עמיס צעלקע) מ'קלינגט. מ'באַגריסט אונדז.

עמי: זינט מוחל... (עפֿנט זיין צעלקע. פֿייגע פֿון דער אַנדער זייט. ער הייבט זיך אויף פֿון אַרט. שפּאַצירט זיך הין און קריק. צום סוף אַ ברייטער שמייכל מאַלט זיך אויס אויף זיינע ליפֿן. צו דער שדכנטע). ס'איז דאָ אַ פֿלאַן!

זעקסטע סצענע

נעבן איר באַלקאָן, פֿייגע נעמט אַראָפּ אויסגעטריקנטע וועש פֿון די שטריק. שטילערהייט, ווי פֿון דער ווייטנס, רוקט זיך אַרײַן איר עלטער-באַבע. **עלטער-באַבע:** פֿייגע...

פֿייגע: (איבעראַשט) באַבע פֿייגע!...

עלטער-באַבע: (זעט דעם אָפֿענעם טשעמאַדאַן וואָס ליגט אויף דער פּאָדלאָגע) גרייטסט זיך צו דער נסיעה.

פֿייגע: (פֿאַרעט זיך מיט די וועש) ווער האָט געדולד צו פֿאַקן? ... כ'האַב עס ניט ליב. וואָס נעמט מען יאָ, וואָס נישט... גוט אַז איר זענט דאָ, פֿייגע. אפֿשר העלפֿט איר מיר באַשליסן?...

עלטער-באַבע: דערפֿאַרונג אין לאַנגע נסיעות האָב איך ניט... דיר געבן אַ האַנט אָבער בין איך גרייט... אפֿילו צוויי. פֿליען... ווער האָט אַ מאָל געוויסט וואָס דאָס מיינט? בײַ אונדז, אין שטעטל, האָבן מיר אַן אויטאָ קוים אין לעבן געזען... אָבער פֿאַר וואָס ביסטו אומעטיק?... מיט אַזאַ פֿרצוף פֿליען קיין אַמעריקע?...

פֿייגע: אַ גאַנצע מעשה, נאָר ס'איז מיר שווער צו רעדן. איר וועט זיך בייזערן אויף מיר.

עלטער-באַבע: אויף דיר?... זיך בייזערן?...

פיעסעס

שדכנית: בסדר, תמשיך הלאה. אמרת שאנו זקוקים כעת לתאריך, לתאריך חגיגי...אתה חכם ואני מעשית. לך יש מצפון (הצידה) אצלי בכלל לא... (לעמי) ניסיון עשיר יש לי בזיווג שתי נשמות, צעירות ופחות צעירות. אבל הפעם אני נרגשת ביותר. זה טבעי, אפשר להבין, הרי מדובר על שנינו. (מצלצל הנייד של עמי) מצלצלים. כבר מברכים אותנו.
עמי: תסלחי לי... (מפעיל את הנייד. פייגה בצד השני. הוא קם ממקומו. מטייל לו הלוך ושוב. בסוף חיוך רחב מצטייר על שפתיו. לשדכנית) יש! יש תוכנית!

תמונה ששית

ליד המרפסת שלה, פייגה מורידה מהחבלים בגדים אחרי הכביסה. בשקט, כאילו מרחוק מאד, מופיע-מתקרבת הסבתא רבא שלה.
סבתא רבא: פייגה...
פייגה: (מופתעת) סבתא פייגה!
סבתא רבא: (רואה את המזוודה הפתוחה המונחת על הרצפה) את מתכוננת לנסיעה.
פייגה: (עוסקת בגדים) למי יש סבלנות לארוז?...אני לא אוהבת. מה לוקחים, מה לא לוקחים...טוב שאת כאן, פייגה. אולי תעזרי לי להחליט?...
סבתא רבא: ניסיון בנסיעות ארוכות אין לי...אבל לתת לך יד אני מוכנה...אפילו את שתיהן. לטוס...מי ידע פעם מה זה בכלל? אצלנו, בעיירה, מכונית בקושי ראינו בחיים...אבל מדוע את מצוברחת?...עם פרצוף כזה לטוס לאמריקה?...
פייגה: סיפור שלם, אבל קשה לי לדבר. את תכעסי עלי.
סבתא רבא: עליך?...לכעוס?...

פייגע: וועגן נאָמען מינעם גייט אַ רייד...ס'הייסט אייער נאָמען...אָנדערש
געזאָגט, אייער נאָמען, פייגע, וואָס מ'האָט מיר געגעבן...
עלטער-באָבע: האָסט עס ניט ליב.
פייגע: איך שיטן זאָמד אויף די ווונדן, נאָך אַלץ וואָס איר האָט געליטן?
ס'וועט איך פֿאַרדריסן, באָבע...זייט מוחל... אייגנטלעך האָט עס ניט
צו טאָן מיט איך, ווי ס'האָט צו טאָן מיט מיר אַליין, מיין לעבן, מיין
גורל...
עלטער-באָבע: ווילסט דיין נאָמען ענדערן?... טו דיר דינס, פייגעלע, וואָס
דו פֿאַרשטייסט...וואָס ס'איז גוט פֿאַר דיר...כ'פֿאַרלאָז זיך אויף דיר...
ס'איז קיין נפֿקא-מינה דער נאָמען, העיקר זאָלסט מצליח זיין. אַלץ
וואָס נעמסט זיך אונטער, זאָל זיין מיט מזל.
פייגע: אַ דאַנק איך, באָבע. (גייט צו צום טעלעפֿאָן. האַלט מיט זיך די צייטונג
מיט דער מוודעה).

❁ זיכנטע סצענע ❁

עמי: (פֿאַרענדיקט רעדן אין טעלעפֿאָן. צו דער שדכנטע) אַ קאַלאַסאַלע
ידיעה!...
שדכנטע: אוי, ווי גליקלעך ער איז!...
עמי: הערט זיך צו...
שדכנטע: ראָמאַנטיש? עראָטיש? פֿרוידיאַניש?...
עמי: אַלץ אין איינעם. (פייגע לייענט פֿאַר. עמי חזרט איבער אויפֿן קול) "גלאָבאַ-
ליזאַציע, טעכנאָלאָגיע, ליבע-פֿערספֿעקטיוון אין 21סטן יאָרהונדערט.
"שדכנים-קאָנפֿערענץ!"
שדכנטע: פֿאַנטאַסטיש! שים וויטער!
עמי: ס'קומט פֿאַר אין לאַס-וועגאַס, דער וועלט באַרימטער לוקסוס-
צענטער...
שדכנטע: לאַס-וועגאַס!... אַמעריקע, אמת? אוי-אוי-אוי, אויסגעצייכנט!
עמי: (מיט אַ ברייטן שמייכל) נו, וואָס זאָגט איר? אויסטראַליע-שאַנכאַי-
ישראָל-אַמעריקע!

פיעסעס

פייגה: מדובר בשם שלי...הכוונה בעצם לשם שלך...או נגיד אחרת, שמך, פייגה, אשר נתנו לי....
סבתא רבא: את לא אוהבת אותנו.
פייגה: לזרות חול על פצעים שלך, אחרי כל מה שאת סבלת: זה יכאב לך, סבתא...מחילה אני מבקשת...אך בעצם אין זה קשור אליך, כפי שזה קשור אלי, לחיי, לגורל שלי...
סבתא רבא: לשנות את שמך את רוצה?...עשי את שלך, פייגה'ה. מה שאת מבינה...מה שטוב לך...אני סומכת עליך... אין זה חשוב כלל השם, העיקר שתצליחי בחיים. שיהיה במזל הכל מה שאת עושה.
פייגה: תודה לך, סבתא. (נגשת לטלפון. מחזיקה בידה את המודעה מהעיתון).

תמונה שביעית

עמי: (מסיים שיחה בטלפון. לשדכנית) ידיעה מדעשה, גבירתתי!
שדכנית: אוי, כמה שעמי מאושר!
עמי: הקשיבי, שימי לב...
שדכנית: רומנטי? ארוטי? פרוידיאני?
עמי: הכל ביחד. (פייגה קוראת. עמי חוזר בקול רם על דריה) עולם גלובלי, טכנולוגי, פרספקטיבות לאהבה במאה ה-21. "כנס עולמי של שדכנים".
שדכנית: פנטסטי! נשמע עוד!
עמי: יתקיים בלס ווגאס, מרכז הבילויים מהמפורסמים בעולם...
שדכנית: לאס ווגאס!... אמריקה, באמת? אוי-אוי-אוי, יוצא-מן-הכלל!
עמי: (עם חיוך רחב) נו, מה את אומרת? אוסטרליה-שנחאי-ישראל-אמריקה!

שדכנטע: (פֿרעגט שטילערהייט) זענען זיי גויים? ... האָלב ייִדן? אַ פֿערטל
גויים? אויב קאַמפּיוטער־שדכנים האָב איך ניט ליב...
עמי: פֿרעגט מיך ניט ... איין זאך ווייס איך. ס'איז גראַנדיעז. אַ שדכנים־
פֿאַראַד. פֿאַנטאַסטישע געלעגנהייטן... קאָן די אויסטראַלישע שדכנטע
דאָרט ניט זיין?
שדכנטע: ... אומבאַדינגט! ניטאָ קיין ספֿק.
עמי: מסכים! אָפּגערעדט!
שדכנטע: (מיט אַ קעצישן טאָן) ... די שדכנטע מיט איר באַגלייטער, זעלבסט־
פֿאַרשטענדלעך... עמי, עמי, עמילע. ווי קאָן עס אַנדערש זיין? ... אונדזער
פּרוּוואַטער ענין מוז אָפּגעלייגט ווערן... ניטאָ קיין ברירה.
עמי: אוי אַ שאַד! ...
שדכנטע: ... בהמות! פּלאַנירן אַ שדכנים־קאָנפֿערענץ און מיך ניט צו וויסן
געבן פֿון פֿאַרויס?
עמי: אַ סקאַנדאַל! אַ ביזיון! ...
שדכנטע: כ'פֿאַרשטיי ניט. אַ חוצפה! אַזאַ טראַסק דווקא אין לאַס־
וועגאַס, אָן זיך באַראַטן מיט מיר? ס'עקלט מיך. קליין־שטעטלדיקע
קעפלעך! ... נאָר כ'פֿיל זיך נישט באַליידיקט ... בשום־אופֿן... כ'קאָן זיך
אַפֿילו פֿאַרשטעלן, ווער ס'שטייט הינטער אַזאַ שפיצל...
עמי: נו, נו... לאַמיר הערן... וויכטיק צו וויסן. אַדרבא.
שדכנטע: (שפּאַטיש) איינער אַ הער גלאַבס הייסט ער...
עמי: ריכטיק.
שדכנטע: בעסער פֿאַרשווייגן. מ'גייט ווייטער.
עמי: הונדערט פּראָצענט.
שדכנטע: ליבער עמי, זיסעניו... אַז מ'מוז, מוז מען.
עמי: זיכער מוז מען.
שדכנטע: לייגן מיר אָפּ אונדזער שימחה, ביז נאָך דער קאָנפֿערענץ. כ'ווייס
אַז ס'איז אַמך שווער.
עמי: זייער, זייער...
שדכנטע: ... זינט שטאַרק. ס'איז ציטווייליק.
עמי: מיר'ן עס איבערטראַגן...

פיעסעס

שדכניט: (שואלת בשקט) יהודים הם, נכון? אולי גויים? ... חצי יהודים? רבע גויים? אם שדכנים במחשב אני לא משתתפת...
עמי: אל תשאל אותי... דבר אחד אני יודע. זה יהיה ענק. מצעד השדכנים. הזדמנויות פנטסטיות!...השדכנית האוסטרלית משנחאי יכולה לא להיות שם?
שדכניט: ...חייבת. אין שום ספק.
עמי: מסכים! החלטנו כבר!
שדכניט: (בנימה חתולית) ... השדכנית עם המלווה שלה, מובן מאליו... עמי, עמי, עמיל'ה, איך ייתכן אחרת?...התוכנית הפרטית שלנו חייבת להידחות...אין ברירה.
עמי: אוי, כמה חבל!...
שדכניט: ... בהמות! לתכנן כנס שדכנים מבלי להודיע לי מראש?
עמי: בזיון גדול! סקנדל!
שדכניט: לא תופסת. איזו חוצפה! טראסק גדול שכזה בלאס ווגאס, מבלי להתייעץ אתי? מגעיל אותי. פרובינציאליים!... אבל אני לא נעלבת ... בשום אופן...אפילו יכולה לתאר לעצמי, מי עומד מאחורי ה"הברקה" הזו...
עמי: נו... נשמע כבר, חשוב לדעת. אדרבא.
שדכניט: (בלעג) איזה אדון גלובס אחד...
עמי: נכון.
שדכניט: עדיף לא לדבר. הולכים קדימה.
עמי: מאה אחוז.
שדכניט: עמי יקירי, מתוק שלי...אם צריך, צריך.
עמי: כמובן שצריך.
שדכניט: אז אנו דוחים את החגיגה שלנו, עד לאחר הכנס. אני יודעת שקשה לך.
עמי: מאד, מאד...
שדכניט: ...תהיה חזק. זה רק זמני.
עמי: אנחנו נתגבר.

שדכנטע: שווערערע נסיונות האָב איך דורכגעמאַכט אין לעבן. אָבער... (מיט אַ גרויסן שמייכל) ווען לאַס־וועגאַס רופֿט, קאָן איך בלויבן גלויבגילטיק?
עמי: פֿאַר אַיך מיינט עס נישט, שדכנישע האַרזאָנטן... פֿנים־אל־פֿנים מיט אַלע קאַליבערן, פֿאַך־מייסטערס פֿון אַלע עקן וועלט! מיליאָנען מיינט עס! מיליאָנען איז עס ווערט!
שדכנטע: היינט איז ניט ווי אַ מאָל מיט נאַטיץ־ביכלעך און קליינע אותיותלעך... פֿאַרענדיקט! מיט קאַמפּיוטער־אַלאָגיעס אַרבעט מען היינט! (אַן אַנטשלאָסענע) פֿאַרטיק, באַשלאָסן. זיך באַלד באַזאָרגן מיט בילעטן... אַגב, עמי, ווי גענוי איז לאַס־וועגאַס...
עמי: דאָרט ווי די קאַנפֿערענץ קומט פֿאַר. וואָס פֿאַר אַ פֿראַגע?
שדכנטע: אַ דאַנק אַיך.
עמי: ... פֿערזענלעכע קאַנטאַקטן פֿלאַנירט איר. ריזע־בילעטן, פֿראַצעדורן נעם איך אויף זיך.
שדכנטע: נאָר געדענקט: אַ העכט פֿראַ־פֿע־סיאַ־נע־לער צוזאַמענפֿאַר איז עס. ניט פֿאַר שלעפֿערס.
עמי: טאָ מעג איך פֿאַרן?
שדכנטע: (מיט אַ ברייטן שמייכל) ווי קאָן דאָס זמן אַנדערש?
עמי: אַ גאַנצע דעלעגאַציע מיר'ן שיקן.
שדכנטע: אַ דעלעגאַציע?! וואָס פֿלוצעם? מ'גיט אים אַ פֿינגער, וויל ער אַ גאַנצע האַנט.
עמי: אַנדערע האַלטן רעפֿעראַטן, ברענגען סטאַטיסטיקעס. נאָר איר מיט פֿייגען און דעם קוענטעניק, מיינט עס אַ לעבעדיקע אילוסטראַציע, דעם ערשט־געבאַקענעם פֿאַרל, דעם דערפֿאַלגרייכן זיווג.
שדכנטע: אויסגעצייכנט!
עמי: זענען מיר שוין פֿיר. און ווער אין שפיץ פֿון דער דעלעגאַציע?
שדכנטע: די שאַנכאַישע שפיץ.
עמי: ניט מער און ניט ווייניקער.
שדכנטע: אוי, אַ געזונט אויף דיר!
עמי: גענוג געדברט. די דאָטע. איצט די דאָטע.
שדכנטע: (אַ שטאַרק איבערגענומענע. כמעט מיט גליק־ספּאַזמען...) די דאָטע... אוי גאַטעניו... די דאָטע!... פֿיל אַסאַסיאַציעס קומען מיר איצט.

פיעסעס

שדכנית: על נסיונות קשים יותר התגברתי בחיי. אבל... (בחיוך גדול)
כשלאס ווגאס קוראת לי, אשאר אדישה?
עמי: בשבילך זה אומר אופקים שדכניים חדשים... להפגש פנים אל פנים
עם הקליברים הגדולים, רב אמנים מכל קצוות תבל. זה אומר מיליונים!
שווה ממש מיליונים!
שדכנית: היום כבר לא הולך עם רישום בפנקסים ואותיות קטנטנות. נגמר!
... עם מחשבולוגיה עובדים היום! (בהחלטיזות) זהו, מספיק, החלטנו. מיד
לדאוג לכרטיסי טיסה... אגב, עמי, איפה בדיוק נמצא לאס ווגאס?
עמי: בדיוק שם איפה שמתקיים הכנס. איזה שאלות יש לך?
שדכנית: תודה רבה לך.
עמי: ... פגישות אישיות את מתכננת. כרטיסי טיסה ופרוצדורות הכל
עלי.
שדכנית: אבל שימו לב. מדובר במפגש ברמה המקצועית הגבוהה
ביותר... לא לשלעפערס.
עמי: אז מותר לי לטוס?
שדכנית: (בחיוך רחב) איך ייתכן אחרת?
עמי: משלחת שלמה נשלח לשם.
שדכנית: משלחת?! מה פתאום? נותנים לו אצבע והוא רוצה את כל היד.
עמי: אחרים יישאו נאומים, יביאו סטיסטיקות... אבל את עם פייגה
והרוכל, זה אומר המחשה חיה, הזוג שרק יצא מהתנור, הזיווג
האולטימטיבי!
שדכנית: יוצאמן הכלל!
עמי: אז אנחנו כבר ארבעה. ומי תעמוד בראש המשלחת?
שדכנית: הראש משנחאי.
עמי: לא פחות ולא יותר.
שדכנית: אוי, ממש לנשק אותך.
עמי: מספיק פטפטנו. התאריך. התאריך עכשיו.
שדכנית: (טרגשת ביותר, עם ספאזמות מאושר...) התאריך... אלי שבשמים...
התאריך! מלא אסוציאציות באות לי עכשיו.

עמי: פֿון דער ריזע מיין איך.
שדכנטע: (אנטוישטע) געמיינט איר רעדט וועגן אונדז.
עמי: ניט איין חתונה – אַפֿילו צוויי חתונות וועלן דאָ זײַן.
שדכנטע: ... פֿון אַמער מויל אין גאַטס אויערן.
עמי: פֿון הימל איז די קאַנפֿערענץ אונדז אַראָפֿגעפֿאַלן. אַן איין־מאַליקע
געגלעגנהייט.
שדכנטע: דערמאָנט מיר, ביטע... די פֿון הימל אַראָפֿגעפֿאַלענע קאַנפֿע־
רענץ...
עמי: פֿרעגט, פֿרעגט, ביטע.
שדכנטע: ... אין בראַזיל קומט עס פֿאַר? איטאַליע?...
עמי: לאַס־וועגאַס! לאַס־וועגאַס, האָב איך אַמך געזאָגט!!! ניט איטאַליע.
ניט בראַזיל.
שדכנטע: מײַן זכרון!... אַ מזל וואָס ניט איך קויף די בילעטן.
עמי: פֿיר! (אין אַ זײַט) אייגנטלעך נאָר דרײַ בילעטן.
שדכנטע: די אויסטראַלישע שדכנטע פֿון שאַנכאַי, גלייבט מיר, וועט
קאָמאַנדעווען דאָרט...אַ מחיה!
עמי: (אין אַ זײַט) אַפֿשר בלמבט זי דאָרט...
שדכנטע: זײַט אַמך ניט טועה מיט די בילעטן. איר ווייסט ווהין פֿאַרן
מיר.
עמי: אַמעריקע. אַ־מע־ר־יקע!

אַמעריקע־טאַנץ

אָכטע סצענע

עלטער־באַבע: ביז היינט האָבן מיר אָנגעהאַלטן די נעמען, לשון, מלבּושים
אונדזערע. אַזוי האָט זיך געפֿירט...נאָר איצט אַלץ ווערט קאַפּויער. אויך
דו האָסט רעכט צו באַשליסן... פֿאַר וואָס זיך פֿילן אומבאַקוועם מיט
דײַן נאָמען?...וואָס יאָ בעט איך, זאָלסט צו מאַל זיך אַרײַנטראַכטן אין
די אַלע נשמות וואָס זענען שוין גיטאַ.

פיעסעס

עמי: תאריך הנסיעה התכוונתי אני.
שדכנית: (מאוסטט) חשבתי שאתה מדבר על שנינו.
עמי: לא חתונה אחת – אפילו שתי חתונות תהיינה לנו.
שדכנית: ... מהפה שלך לאוזנו של הקדוש־ברוך־הוא.
עמי: מהשמים נפל לנו הכנס הזה. הזדמנות חד־פעמית.
שדכנית: תזכיר לי, בבקשה... הכנס שנפל לנו מהשמים...
עמי: תשאל, תשאל, בבקשה.
שדכנית: ... מתקיים בברזיל?...איטליה?...
עמי: לאס ווגאס! לאס ווגאס, אמרתי לך! לא באיטליה. לא בברזיל.
שדכנית: הזכרון שלי!... מזל שלא אני קונה את הכרטיסים.
עמי: ארבעה! (הצידה) בעצם רק שלושה כרטיסים.
שדכנית: השדכנית האוסטרלית משנחאי, האמינו לי, היא תנהל העניינים
שם....כיף גדול יהיה!
עמי: (הצידה) אולי היא תישאר כבר שם.
שדכנית: אל תתבלבל עם הכרטיסים. אתה יודע לאן טסים.
עמי: אמריקה. א־מ־ר־יקה!

דיקוד אמריקאי

תמונה שמינית

סבתא רבא: עד היום שמרנו על השמות, השפה, הבגדים שלנו. כך היה נהוג...אבל היום הכל הפוך. גם לך יש הזכות להחליט...למה לך להרגיש לא נוח עם השם שלך? ...מה שכן אני מבקשת, שמידע פעם תזכירי בכל הנשמות שכבר אינן בחיים.

פייגע: ... פריער האָב איך מורא געהאַט, איצט פֿיל איך אַ פֿאַרליכטערונג.
זיכער וועל איך אַמך געדענקען ... איר זענט תמיד דאָ, תמיד גרייט ...
איך ווייס.

עלטער-באָבע: צו פֿיל געפלאַפלט. דערצייל וועגן בחור דינעם...
פייגע: ווי אַזוי...ווי, ווי ווייסט איר, באָבע?
עלטער-באָבע: פֿון דאַנעט ווייסט מען. מ'ווייסט אַלץ. וועסטו דערציילן...
וועט זיין נאָך מער.

פייגע: ער האָט מיך ליב... איך האָב אים ליב... וואָס נאָך זאָל איך
דערציילן?

עלטער-באָבע: "אני לדודי ודודי לי"....און ווי הייסט ער, דער בחור?
פייגע: (דרייט זיך אויס) נישט וויכטיק...לאָמיר אַריבערגיין צו עפעס
אַנדערש.

עלטער-באָבע: וואָס?! אויך ער איז צעקריגט מיט זיין נאָמען?! ממש אַ
מגפֿה!

פייגע: ס'האָט צו טאָן אויך מיט אַ שדכנטע. אַ גאַנצע מעשה.
עלטער-באָבע: עפעס אַ שדכנים-קאָנפֿערענץ, האָב איך געהערט.
פייגע: פֿון וואַנעט ווייסט איר, פֿייגע?

עלטער-באָבע: העיקר, פֿאַרט געזונט און קומט געזונט.
פייגע: אַ דאַנק פֿאַר די ווערטער פֿול מיט חכמה...
עלטער-באָבע: ... פֿאַרענדיק מיטן טשעמאַדאַן. איך וועל דערוועל
אַפטרעטן...זיך אומקערן צו מינע וועלטן.

פייגע: נאָך ניט, באָבע. גייט נאָך ניט, בלייבט אַ ווילע...
עלטער-באָבע: דו פֿאַרסט שוין. מ'וואַרט אויף דיר... (דערווייטערט זיך פֿון
פֿענצטער. פֿאַרשווינדט).

פייגע: נאָך אַ ביסעלע, באָבע. נאָך אַ וויליניטשקע.

עלטער-באָבע-טאָנץ

פיעסעס

פייגה: ... קודם חששתי, עכשיו אני חשה הקלה. ברור שאני אזכור אתכם
... את תמיד כאן, תמיד מוכנה...אני יודעת.
סבתא רבא: יותר מדי פטפטנו. ספרי על הבחור שלך...
פייגה: מאיפה, מאיפה את יודעת, סבתא?
סבתא רבה: מכאן יודעים. יודעים הכל. אם תספרי...אדע עוד יותר.
פייגה: הוא אוהב אותי...ואני אוהבת אותו... מה עוד אפשר לספר?
סבתא רבה: "אני לדודי ודודי לי"...ואיך קוראים לו לבחור?
פייגה: (מסתובבת הצידה) לא חשוב...געבור למשהו אחר.
סבתא רבה: מה? גם הוא מסוכסך עם השם שלו?! מגיפה ממש!
פייגה: זה קשור גם עם שדכנית אחת. סיפור שלם.
סבתא רבא: משהו על כנס שדכנים, נודע לי.
פייגה: איך את יודעת, פייגה?
סבתא רבא: העיקר, סעו בשלום ותחזרו בשלום.
פייגה: תודה לך על דבריך מלאים בחכמה...
סבתא רבא: ... תסיימי עם אריזת המזוודה. אתחיל להתרחק...לשוב
לעולמות שלי.
פייגה: עוד לא, סבתא. אל תלכי. תשארי עוד קצת...
סבתא רבא: את כבר נוסעת. מחכים לך... (מתרחקת מהחלום. נעלמות).
פייגה: עוד טיפה, סבתא. עוד טיפה ל'ה.

ריקוד סבתא רבא

❦ נױנטע סצענע ❦

לאַס-וועגאַס. ביים פֿאַיע פֿון קאַנפֿערענץ-האַטעל. ס'גיסט אַ שטאַרקער רעגן.
האַלטנדיק שירעמס און טראָגנדיק טשעמאַדאַנען לויפֿן אַרײַן די שדכנטע, פֿייגע
און דער קוענטעניק. שטייען ניט ווייט פֿונעם אויפֿנעם-באַאַמטער.

פֿייגע: ס'גיסט אַ רעגן. פֿון הימל באַגריסט מען אונדזער וואַזשנער
דעלעגאַציע...

קוענטעניק: (ווייזט אָן אויף דער שדכנטע) און וועמען ס'שטייט אין איר
שפיץ!

פֿייגע: ברוכים-הבָּאים צום שדכנישן וועלט-צוזאַמענפֿאַר!...

שדכנטע: נאָר אַ קאַפיטשקע אַנטוישט בין איך.

קוענטעניק: פֿאַר וועס?...

שדכנטע: פֿאַר וואָס איז עמי געפֿלויגן באַזונדער?...כ'פֿאַרשטיי ניט וואָס
פלוצעם. זיכער איז דאָ אַ סיבה. אפֿשר עפעס געשען מיט אים?

קוענטעניק: זאַרגט ניט. עמי וועט ניט מוותר זײַן אויף אײַך, דער פֿרוי פֿון
זינע חלומות!

שדכנטע: חלומות, חלומות... עמעצער פֿון אײַך רעדט ענגליש?

פֿייגע: כ'האַב אַ ווערטערבוך. ס'איז גענוג. מ'דאַרף נישט מער.

שדכנטע: וועלכער ווערטערבוך?

פֿייגע: ענגליש-ענגליש.

שדכנטע: ...זענען מיר טאַקע אין דר'ערד.

קוענטעניק: Lady's first דאָס קאָן איך זאָגן.

שדכנטע: אַ גוטער אָנהייב.

קוענטעניק: (צו דער שדכנטע), פֿאַר אויסשטעלן די סחורה, מיינט איר, דאַרף
מען עפעס אַ פֿאַפּיר, אַ דערלויבעניש?

שדכנטע: (שאַרף) ערשטנס, דאָן פֿישרל, זאָל מען אײַך אַרײַנלאָזן... פֿאַר
דער סחורה וועט איר שפעטער זאָרגן.

קוענטעניק: אויב מען לאָזט מיך נישט אַרײַן, ליבע שדכנטע, וועל איך זײַ
נישט אַרײַנלאָזן.

שדכנטע: ווהין אַרײַנלאָזן?

❧ תמונז תשיעיות ❧

לאס ווגאס. באולם הכניסה של מלון הכנס. יורד גשם זלעפות. כשבידיהם מטריות ומזוודות נכנסים בריצה השדכנית, פייגה והרוכל. עומדים לא רחוק מפקיד הקבלה.

פייגה: איזה גשם, אלוהים! מהשמים מברכים את המשלחת שלנו...

רוכל: (מצניע על השדכנית) והעומדת בראשה!

פייגה: ברוכים הבאים לכנס השדכנות הבינלאומי!...

שדכנית: ובכל זאת קצת מאוכזבת אני.

רוכל: אבל למה, יקירתי?

שדכנית: מדוע עמי טס לו בנפרד? לא מבינה למה פתאום. בוודאי ישנה סיבה. ואולי קרה משהו אתו?

רוכל: אל דאגה. עמי לא יוותר עליך בקלות, אשת חלומותיו!

שדכנית: חלומות, חלומות... מישהו מכם מדבר אנגלית?

פייגה: יש לי מילון. מספיק. לא צריך יותר.

שדכנית: איזה מילון?

פייגה: אנגלית-אנגלית

שדכנית: ...אז אנחנו באמת אבודים.

רוכל: Ladies first זה אני יודע להגיד.

שדכנית: התחלה טובה.

רוכל: (לשדכנית) כדי להציג את הסחורה, האם לדעתך צריך איזה נייר, איזה אישור?

שדכנית: (בחריפות) ראשית, דון פישל, שיתנו לך בכלל להכנס... בשביל הסחורה כבר תדאג בהמשך.

רוכל: אם לא נותנים לי להיכנס, יקירתי השדכנית, אז לא אתן להם להיכנס.

שדכנית: להכנס לאן?

קוענטעניק: וווהין? צו דער קוענטעניקעס קאָנפֿערענץ. בשום־אופן! (מיט ביטול) ניט סתם אין לאַס־וועגאַס. אין אַן עקסקלוזיוון האָטעל וועט עס פֿאַרקומען.

שדכנטע: (מיט אַ שטאַך) בעסער זאָרגט די סחורה איבערע זאָל ניט פֿאַרשוונדן. מילא פֿאַרדינען.

קוענטעניק: הערסט, פֿייגע. דיך האָט זי געמיינט.

פֿייגע: (גיט אים אַ קאַפע אין פֿוס) כ'בין נישט טויב, מיין ליבער קוענטעניק.

שדכנטע: ווו איז מיין עמי? כ'גיי ממש אויס אים צו זען דאָ... אַזאַ מאַלאַדיען! אַ בריליאַנט!

קוענטעניק: באַמבאָן ממש!

פֿייגע: (גיט אים ווידער אַ קאַפע אין פֿוס) גאַרנישט צו פֿאַרגלעכן מיט מיין באַמבאָן, דעם זיסן קוענטעניקל... (גיט אים אַ קוש אין בעקל).

שדכנטע: (צום קוענטעניק) לילעכער, טישטעכער האָט איר גענוג?...

קוענטעניק: כ'באַשטעל מער, אויב ס'איז נייטיק.

שדכנטע: ... און שפעטער עס צוריקשלעפן אַהיים? ... ניט ווערט די גאַנצע טירחה.

קוענטעניק: צוריקשלעפן אַהיים? מ'עפֿנט אַ פֿיליע דאָ, אין לאַס־וועגאַס, און שוין! פֿאַרטיק. נאַכער, איבער גאַנץ אַמעריקע. אַ ריזיקע נעץ קאָן זיך צעוואַקסן. פֿון שמאַטעס האָט מען דאָ גאָלד געמאַכט....

שדכנטע: יאָ, אַלץ ווויל און שוין, נאָר לילעכער, ווי איר ווייסט, באַקומט איר בחינם אין האָטעל...!

קוענטעניק: אַז מ'גייט, נעמט מען. וועל איך אַ טאַפֿלטע צאָל נעמען.

שדכנטע: אויב מען לאָזט אַיך אַרמין...!

קוענטעניק: אַ לילעכער־מומחטע זענט איר געוואָרן?

שדכנטע: צום באַרמאָן? צום קעלנער? צו וועמען וועט איר די סחורה פֿאַרקויפֿן?

קוענטעניק: נישט איז נישט. ס'פֿעלן האָטעלן אין דער סביבֿה? ... מ'וועט זיך שלאָגן פֿאַר מיין סחורה.

שדכנטע: גענוג געפֿלאַפֿלט. נאָר וועגן שידוכים רעדט מען איצט.

פיעסעס

רוכל: לאן? לכנס רוכלים בינלאומי. בשום אופן! (בניטול). לא סתם לאס וגאס. במלון אקסקלסיבי יתקיים הכנס שלי.
שדכנית: (בעקיצה) תדאג קודם שהסחורה שלך לא תעלם. מילא על ההכנסות.

רוכל: את שומעת, פייגה? אליך התכוונה.
פייגה: (בועטת לו ברגל) אני לא חרשת, רוכל יקר שלי.
שדכנית: איפה עמי שלי? משתגעת לפגוש אותו... איזה חתיך! יהלום!
רוכל: בומבון, ממש!

פייגה: (שוב בועטת לו ברגל) אין בכלל להשוות עם בומבון שלי, הרוכל המתוק שלי... (טוטטת לו נשיקה בלחי).
שדכנית: (לרוכל) סדינים, מפות שולחן, יש לך מספיק?
רוכל: אזמין עוד, אם צריך.

שדכנית: ... ולסחוב אחר-כך הכל בחזרה הביתה?... לא שווה כל הטרחה.
רוכל: לסחוב בחזרה? פותחים סניף כאן, בלאס וגאס, ודי! גמרגו. אחר-כך רשת ענקית מחוץ אל חוף תפתח. משמאטעס עשו כאן זהב...
שדכנית: כן, הכל טוב ויפה, אבל סדינים, כידוע לך, מקבלים בחינם במלון...

רוכל: כשנותנים, לוקחים. אז אקח לי כמות כפולה.
שדכנית: אם יתנו לך להכנס בכלל...
רוכל: הפכת מומחית לסדינים את?
שדכנית: לברמן? למלצרים? למי תמכור את הסחורה שלך?
רוכל: לא רוצים – לא צריך. חסרים מלונות בסביבה? יריבו כאן עבור הסחורה שלי.
שדכנית: די עם הקשקושים. מכאן והלאה על שידוכים בלבד מדברים.

קוענטעניק: דריי פֿולע טעג נאָר שידוכים? מ'קאָן משוגע ווערן!... גוט, כ'גיי אויף אַ שפּאַציר, אַרומשמעקן די סבֿיבֿה, מ'דאַרף דאָך זאָרגן פֿאַר מינע טישטעכער, פֿאַר מיין געשעפֿט. (גייט אַרויס מיט שנעלע טריט... אָבער באַלד גייט ער פֿאַמעלעכער ביז ער שטעלט זיך אָפּ. נעמט אַראָפּ די קוענטעניק־בגדים. זעט אויס ווי פֿאַרחלומעט).

☪ צענטע סצענע ☪

דער חייל (זעלנער) עמי שטייט פֿון דער ווייטנס. זיינע אויגן געוואַנדן צום האַריזאָנט. ווי ער וואַלט געשטאַנען אויף דער וואַך. פּלוצעם בייגט ער זיך אַנידער און שמעקט טיף אַריין אַ פֿריש בלעטל באַדעקט מיט טראָפּנס טוי...
עמי: (קומט אַריין. דערקענט דעם חייל) כ'שטער דיך אפֿשר...
חייל: חלילה... כ'שמעק דעם פֿרישן טוי... פּרוּוו דו אויך.
עמי: (בייגט זיך אַנידער און טוט דאָס זעלבע...) מיטן ריח... פֿיל זכּרונות קומען צו מיר.
חייל: ...אַזאַ פֿרייד דיך צו זען... צווישן מינע פֿרענד, רעד איך תמיד וועגן דיר, אַז כ'האַב דאָרטן, אונטן, אַ צווילינג־ברודער...
עמי: לויט מיין חשבון, דאָרפֿסטו איצט זמן אַ פֿערציק־יעריקער בערך.
חייל: ... ווי מינע גליכע, בליבן מיר אייביק יונג...
עמי: ...פֿון דער זיט, כ'ווייס ניט פֿאַר וואָס, פֿיל איך, אַז ביסט שרעקלעך עלנט און ווערסט נאָך עלנטער פֿון יאָר צו יאָר ...
חייל: ס'הייבט זיך ניט אָן, ס'לאָזט זיך ניט אויס...
עמי: אַזאַ אמנדרוק האָב איך.
חייל: פֿיל חבֿרה ווי איך, דרייען זיך דאָ אַרום. אפֿשר צו פֿיל... וויט פֿון עלנטקייט איז עס... דאגהן מיר צוליבן מצבֿ ביי אים.
עמי: ווען כ'הער, אַז ס'איז, חלילה, אַ חייל געפֿאַלן, באַווייזט זיך דין געשטאַלט פֿאַר מינע אויגן. תמיד אַזוי. ס'גיט אַ טיאָכע אין האַרצן...
חייל: וויסטו וואָס?... אפֿשר וועסטו זיין פֿאַר מיר אַ מליך־יושר.
עמי: איך?! אַ מליך־יושר?! פֿאַרקערט דאָרף דאָך זיין.
חייל: וועסט באַלד פֿאַרשטיין.

פיעסעס

דוכל: שלושה ימים שלמים רק שידוכים? אפשר להשתגע!...טוב, אני הולך לי לסיור, להריח את הסביבה, הרי יש לדאוג לסחורה, לסדינים, לעסק שלי. (יוצא בצעדים מהירים...אבל מיד צעדיו נעשים אטיים עד שהוא נעצר. מוריד ממנו את בגדי הרוכל. נראה כמו בתוך חלום).

תמונה עשירית

החייל עמי עומד מרחוק. עיניו מופנות לאופק, כאילו היה עומד בשמירה. לפתע הוא מתכופף ומריח עמוקות עלה המכוסה בטיפות טל.
עמי: (נכנס ומזהה את החייל) אולי אני מפריע לך...
חייל: חלילה...אני מריח את טל השחר. נסה גם אתה.
עמי: (מתטפף ועושה כמו החייל) עם הריח...זכרונות רבים חוזרים אלי.
חייל: כמה אני שמח לראותך...בין חברי, אני תמיד מדבר עליך, שיש לי אי־שם למטה, אח תאום...
עמי: לפי החשבון שלי, אתה אמור להיות עכשיו כבן ארבעים.
חייל: ...כמו עמיתי כאן, אנו נשארים צעירים לנצח...
עמי: ...מהצד הזה, אינני יודע למה, מרגיש אני שאתה בודד נורא ונהיה עוד יותר בודד משנה לשנה...
חייל: לא דובים ולא יער.
עמי: כזה רושם יש לי.
חייל: הרבה חבר'ה כמוני מסתובבים כאן...אולי יותר מדי... אין שום בדידות...אז אנו דואגים למצב אצלכם.
עמי: כשאני שומע, חלילה, שחייל נפל, מיד מופיעה הדמות שלך נגד עיני. תמיד ככה. זה נותן לי צביטה בלב.
חייל: אתה יודע מה?... אולי תהיה מליץ יושר עבורי.
עמי: אני?! מליץ יושר?! הרי ההיפך צריך להיות.
חייל: מיד תבין אותי.

עמי:... כאָטש ווייט אין די הימלען, ביסטו ווער ס'האָט זיך מקריב געווען.
אן אמתער העלד. ווי בעטסטו אַזוינס ביי מיר?
חייל: יאָר אַפּן, יאָר אויס, דערמאָנט מען מיין גבורה-טאַט. נאָר וועגן מינע
עלטערן, מיין לעבן פֿאַרן עולה זיין, קיין וואָרט ניט... יענע היים און
לאַנדשאַפֿט איז דאָך פֿאַרט אַ טייל פֿון מיר...פֿאַר וואָס זיי אויסמעקן?
פֿאַר וואָס?
עמי: מ'מיינט עס ניט צום שלעכטנס...
חייל:...ווי איך בין צום לאַנד געווען געטרומ, וויל איך, מ'זאָל עס זיין אויך
צו מיר. ניט פֿאַרגעסן ווער כ'בין געווען.
עמי: וואָס זאָל איך איצט טאָן?
חייל: טו אַלץ מ'זאָל ענדערן דעם מצב.
עמי: פֿאַרשטאַנען.
חייל: פֿאַר אַלעמען. ס'איז דאָך פֿאַרט אונדזער געשיכטע.
עמי: כ'על פרווון, ברודער. כ'זאָג דיר צו...

⌘ עֲלֶפְטֵע סַצְעֻנֵע ⌘

אין האָטעל

שדכנטע: גאַנץ לאַס-וועגאַס אָטעמט מיט מיר, מיט דער שאַנכאַישער
שדכנטע, איר פֿאַנטאַזיע, אירע טרוימען. מ'פֿילט איר פּולס, אירע
וויבראַציעס...און דאַקעגן, זאָרג איך: עמילע, וואָס איז מיט דיר געשען?
ווי ביסטו? ווי באַהאַלטסטו זיך?
פֿייגע: אַפֿשר קומט ער בכלל ניט?... אַפֿשר אַנטלאָפֿן פֿון אַיך?...
שדכנטע: טראַגיש. אָבער...Business before pleasure. מען דאַרף זיין
שטאַרק. עמאַציעס אויס. ביזנעס אין!
פֿייגע: אַ! כ'זע עמי דאַרטן. זעט אויס ר'איז ערשט אַנגעקומען. (אין אַ
צווייטן ווינקל, עמי טרעפֿט זיך אַן מיט הער גלאַבס).
עמי: do you speak English?
גלאַבס: The Chairman of the Convention, glad to meet you
עמי: Excuse me please. Just a question

פיעסעס

עמי: ... אמנם רחוק בשמים, זה אתה מי שהקריב את עצמו. גיבור אמיתי.
איך אתה מבקש דבר כזה ממני?
חייל: כמדי שנה מזכירים את מעשה הגבורה שלי. אבל אודות הורי, על
חיי לפני העלייה, כמעט מילה לא אומרים...הבית ההוא, הנופים, בכל
זאת זה חלק ממני...למה למחוק אותם? למה?
עמי: לא מתכוונים לרעה.
חייל: כפי שאני הייתי נאמן לארץ, כך אני רוצה שיהיו נאמנים אלי, לא
לשכוח מי הייתי.
עמי: מה אני אעשה עכשיו?
חייל: עשה הכל כדי שהמצב ישתנה.
עמי: הבנתי.
חייל: עבור כולם. הרי זאת ההיסטוריה שלנו.
עמי: אנסה, אחי. מבטיח לך.

תמונה אחת עשרה

במלון

שדכנית: לאס וגאס כולה נושמת איתי, עם השדכנית האוסטרלית
משנחאי, הפנטזיה והשאיפות שלה. חשים את הדופק, האמוציות
שלה...מצד שני, אני דואגת. עמיל'ה, מה קרה אתך? היכן אתה? היכן
אתה מסתתרת?
פייגה: ואולי הוא לא יגיע בכלל?...אולי ברח ממך...
שדכנית: זה טרגי. אבל...Business before pleasure! חשוב להיות חזקים.
רגשנות out. ביזנס – in!
פייגה: או! אני רואה את עמי שם. כנראה שכרגע הוא רק הגיע. (כפיטה אחרת
עמי נפגש עם אדון גלובס).
עמי: do you speak English?
גלובס: ...The Chairman of the Convention, glad to meet you
עמי: Excuse me please. Just a question.....

Of course: **גלאבס:**

are you farhayrat!? **עמי:**

what do you mean!? **גלאבס:**

עמי: farhayrat means married (שטילערהייט) אַ קאַנדידאַטקע, אַ שיינע, סאַלידע האָב איך פֿאַר אַיך. (די שדכנטע לויפֿט אַרײַן, וואַרפֿט זיך אַרויף אויף עמין, און באַלד ליגן זיי ביידע אויף דער פֿאַדלאַגע. זי צעקושט אים פֿון קאַפּ ביז פֿיס. נאָך איר לויפֿט אַרײַן פֿייגע. מלאַ-קינאה איז זי. באַמיט זיך צו באַהאַלטן אירע געפֿילן).

שדכנטע: עמי, עמי, עמילע, לעבן מינס!...

עמי: (אין אַ פֿאַרלעגנהייט. צו הער גלובס) ... Such a tradition by my people.

I'm sorry

...I like it, I like it: **גלאבס:**

You can try it. Why not? **עמי:**

פֿייגע: שטיי שוין אויף, באַנדיט איינער!

עמי: ווי קאָן איך, מאַמעלע?... באַפֿרייט מיך! ציט מיך אַרויס! ראַטעוועט!

פֿייגע: (פרוּווט באַפֿרייען עמין פֿון דער שדכנטע) אַזאַ שמענדריק, דער גלאַבס!... לייגט ניט צו קיין האַנט.

גלאַבס: איר רעדט דאָך ייִדיש... וואָס ברעכט איר די ציין מיט ענגליש?

עמי: ניט נאָר די ציין. מ'ברעכט מיר די ביינער... ביטע, ראַטעוועט!

גלאַבס: (בייגט זיך אַנידער, זשענטלמעניש העלפֿט ער די שדכנטע אויפֿשטיין) פֿאוואַלינקע, פֿאוואַלינקע....

עמי: (שטרעקט אויס זיינע הענט, בעט הילף אויפֿצושטיין) און וואָס איז מיט מיר?...

גלאַבס: איר קענט ליגן וויטער.

פֿייגע: אוי, נעבעך, וואָס מ'האַט פֿון דיר געמאַכט. (העלפֿט עמין אויפֿשטיין) אַ צעקנייטשטער עמי זעסטו אויס.

גלאַבס: ליבע שלעפֿערס, ברוכים־הבאָים צו דער וועלט־שדכנים־קאַנפֿערענץ!

עמי: אינוואַלידן־קאַנפֿערענץ, בעסער געזאָגט. לאַזט אַפּאַטעמען. כ'דאַרף זיך דערפֿרישן. דערלויבט מיר נאָר אַ סעקונדעלע (גייט אַרויס).

פיעסעס

גלובס: Of course.

עמי: אתה נשוי?

גלובס: what do you mean!?

עמי: farhayrat means married (בשקט) מועמדת יפה, סולידית, יש עבודה.
(השדכנית נכנסת בריצה, מתנפלת על עמי ומיד הם שוכבים שניהם על הריצפה. היא מנשקת אותו מהרגליים עד הראש. אחריה נכנסת פייגה בריצה. היא מלאת קינאה, אבל משתדלת להסתיר את רגשותיה).

שדכנית: עמי, עמי, עמיל'ה, נשמה שלי!..

עמי: (קצת נבוך. לאדון גלובס) I'm sorry. ... Such a tradition by my people.

גלובס: ..I like it, I like it

עמי: You can try it. Why not?

פייגה: תקום כבר, פושע אחד!

עמי: אמאל'ה, איך אני יכול?...שחררו אותי! תמשכו אותי. הצילו!

פייגה: (מנסה לשחרר את עמי מידי השדכנית) איזה דחליל הגלובס הזה!...לא משיט יד אפילו.

גלובס: מדברת יידיש... אז למה לשבור שיניים עם האנגלית הקלוקלת שלך?

עמי: לא רק השיניים. שוברים לי העצמות כאן...אנא, הצילו!

גלובס: (מתטפף ובגיטלמניות עוזר לשדכנית לקום) אט-אט, לא למהר...

עמי: (מושיט את ידיו, מבקש עזרה לקום) ומה אתי בכלל?...

גלובס: תמשיך. אתה יכול לשכב.

פייגה: אוי, מסכן, מה שעשו ממנו... (עוזרת לעמי לקום) כמו שק מלא קמטים אתה נראה.

גלובס: שלעפערס יקרים, ברוכים הבאים לכנס השדכנות העולמית!

עמי: כנס נכים זה יהיה. תנו לי לנשום. צריך להתאוורר. תרשו לי רק שנייה אחת (יוצא).

גלאבס: (באאיינדרוקט פֿון דער שדכנטע. צעשטראַלט) איצט דערקען איך אַיך. כ'פֿאַרשטיי שוין אַלץ. די אויסטערלישע אויסטראַלישע שדכנטע פֿון שאַנכאַי!... אַ ווונדערבאַרער סורפֿריז! (אין אַ זייט) אַ טעמפּעראַמענט האָט זי!... אויף מינע שונאים געזאָגט!

שדכנטע: אין מין דעלעגאַציע האָט איר אַ לעבעדיקן במשפּיל פֿון מינע הצלחות: פֿישל, דער קוענטעניק מיט פֿייגע, צוקונפֿטיקע קוענ-טעניקעריין. ווי באַרימט בין איך אין מיטעלן מיזרח האָט איר זיכער געהערט. מין פֿאַרטפֿעל וועט איר שפּעטער באַקומען.

גלאבס: פֿאַרטפֿעל אַהיין, פֿאַרטפֿעל אַהער. כ'ווייס דאָך ווער איר זענט. לאַזט מיך אַיך נאָר אַנקוקן (קוקט אויף איר פֿון קאַפּ ביז פֿיס) ... אַזאַ קראַסאַוויצע! יינגער ווי תּמיד!

שדכנטע: איר, הער גלאַבס אַ מער דיקלעכער... נאָר סך-הכל זיך ניט געענדערט. (אין אַ זייט) דער זעלבער אידיאָט. (אויפֿן קול) דער זעלבער מאַנצביל פֿון אַ מאָל. זיך פֿיין אַרויפֿגעאַרבעט, הער גלאַבס...

גלאַבס: אַן אַיך אונדזער קאַנפֿערענץ האָט קיין שום טעם ניט. **שדכנטע:** (שטעכיק) נאָר עמעצער האָט מיך אַ קאַפיטשקע איגנאַרירט דאָס מאָל, נאָר מילא. אויסגעמעקט. מיטן פּרעזידענט דיסקוטירט מען ניט. **פֿייגע:** (אַ צופֿרידענע פֿון דער שדכנס-דערנענטערונג) כ'לאַז אַיך אַליין. איר האָט וואָס צו רעדן...און וואָס צו טאָן... (דערווייטערט זיך צו אַ צווייטן ווינקל, בשעת די שדכנטע און הער גלאַבס גייען ווייטער אַן אין זייער לעבעדיקן שמועס).

קוענטעניק: (קומט אַריין. צו פֿייגען) מ'גייט שוין צו די צימערן? **פֿייגע:** (גיט אים אַ קאַפע אין פֿוס. נעמט אים אין אַ זייט) נאָר די צימערן ליגן דיר אין קאַפּ? ... מ'מוז אַרבעטן אויף איר שידוך...אומבאַדינגט. דאָס וועט אונדז ראַטעווען. דאָ איז דאָס אָרט. דאָס איז דער ציל.

קוענטעניק: ... אויך פֿאַר די טיישטעכער מוז עמעצער זאָרגן. **פֿייגע:** גיב אַ קוק. דער נאַטשאַלניק עסט זי אויף מיט די אויגן. קענען זיך פֿון יאָרן. אַ קליין שטופּעלע פֿון אונדזער זייט...און פֿאַרטיק. ס'ווערט דערליידיקט דער ענין.

שדכנטע: (שרייט אויפֿן קול) עמיו!...ווי ביסטו? ווי ביסטו מיר פֿאַרקראַכן?... **קוענטעניק:** (צו דער שדכנטע) ער קומט באַלד. זייט רויק.

פיעסעס

גלובס: (מתרשם מאד מהשדכנית. קורן מאושר) כעת אני מזהה אותך. אני כבר מבין הכל. השדכנית האוסטרלית סופר-סטארית משנחאי! הפתעה מוחלטת! (הצידה) יש טמפרמנט לשדכנית. רק לאובי אני מאחל כזו! **שדכנית:** במשלחת שלי יש דוגמא חיה מההצלחות שלי. פישל, הרוכל הדרום-אמריקאי עם פייגה הרוכלת העתידיית. עד כמה מפורסמת אני במזרח התיכון, לבטח כבר שמעת. את התיק המפואר שלי תקבל בקרוב

גלובס: תיק פה, תיק שם. הרי אני יודע מי את. תני לי רק להעיף מבט עליך (סוקר אותה מקי רגל עד ראש) ...איזו חתיכה! צעירה מתמיד! **שדכנית:** אתה, אדון גלובס, קצת יותר שמנצ'יק... אבל סך הכל לא השתנית הרבה. אותו אידיוט כמו תמיד. (בקול רס) אותו ברנש שרמנטי מפעם. התקדמת יפה מאד, אדון גלובס..

גלובס: בלעדיך לכנס שלנו אין שום טעם ושום ערך. **שדכנית:** (עוקצנית) אבל מישהו הפעם התעלם קצת ממני... אבל מילא. מחקתי. עם כבוד היושב ראש אין מתווכחים. **פייגה:** (מרוצה מההתקרבות בין שני השדכנים) אני משאירה אתכם לבד. יש לכם על מה לדבר... וגם מה לעשות... (מתרחקת לפינה אחרת, בעוד שהשדכנית ומר גלובס ממשיכים בשיחתם הערה).

דוכל: (נכנס. לפייגה) הולכים כבר לחדרים? **פייגה:** (טועטת ברגל שלו. לוקחת אותו הצידה) רק החדרים יש לך בראש?... צריך לעבוד על השידוך שלהם. חייבים. זה מה שיציל אותנו. זה המקום והמטרה שלנו.

דוכל: ... גם למפות שולחן מישהו צריך לדאוג. **פייגה:** שים לב. היושב ראש ממש בולע אותה בעיניים... מכירים מזה שנים. רק דחיפה קלה מצדנו... וגמרנו. השידוך נסגר. **שדכנית:** (צועקת בקול רס) עמי!...איפה אתה? לאן נעלמת לי? **דוכל:** (לשדכנית) הוא בא מיד. תרגעי.

פייגע: (צום קוענטעניק) דער גלאָבס איז געווען אַ מאָל פֿאַרליבט אין איר ביז איבער די אויערן.
קוענטעניק: אַ שלעכטן אויער, אַ פנים, האָט ער געהאַט... העיקר, ס'איז גוט פֿאַר אונדז.
פייגע: אַוודאי גוט. נאָר צום טיזוול, וואָס קוויטשעט זי "עמי, עמי?" גלאָבס איז ניט גענוג פֿאַר איר? אויך אַ צווייטן וויל זי פֿאַר זיך?
קוענטעניק: אַ גרויסן אַפעטיט האָבן זיי ביידע.
שדכנטע: (ווידער אַ געשריי) עמי!... (צו הער גלאָבס, אינטיים) איר זענט דאָ אַליין?
גלאָבס: אַ טויזנט מענטשן שטייען מיר אויפֿן קאַפּ. פֿרעגט איר צי בין איך אַליין?
שדכנטע: געמיינט צו זאָגן... זענט איר דאָ באַגלייט?
גלאָבס: (שטרענג) איר, האָב איך באַמערקט, זענט נישט אַליין... (מאַכט איר נאָר) "עמי, עמי!"
שדכנטע: אוי, איז עס אַ בחור!... אַ מאָלאָדיען!
גלאָבס: איר קאָנט דאָך זיין מוטער זיין. ניט צו יונג פֿאַר אַיך?
שדכנטע: לויט מנינע געפֿילן - ניטאָ קיין פֿראַבלעם.
גלאָבס: לויט זינע געפֿילן בעסער פֿרעג איך ניט. העיקר לאָמיר זיך דוצן... אַזוי פֿיל "אויסצוטוישן" האָבן מיר צווישן אונדז... זכרונות, עמאַציעס, איבערלעבונגען.
שדכנטע: צום טיזוול, וווּ איז ער, מיין תכשיט? ווידער פֿאַרשוונדן.
גלאָבס: בעסער אַזוי. ניטאָ וואָס צו באַדויערן.
עמי: (קומט אַרײַן) אַ פֿרעכטיקער האָטעל! ... טואַלעטן מחיה־מתים!
שדכנטע: אוי, עמי לעבן, כ'האָב זיך דערשראָקן. געמיינט, ביסט פֿאַרלוירן געגאַנגען. אַזאַ שרעק.
גלאָבס: (אַ ביסל באַליידיקט). כ'אַנטשולדיק זיך. כ'בין פֿאַרנומען ביז איבערן קאַפּ. איר ביידע אין איין צימער, פֿאַרשטיי איך. אַ צווייטן, פֿאַרן יונגן פֿאַרל.
שדכנטע: פֿייגע און פֿישל.
גלאָבס: אַלץ אין אַרדענונג. סך־הכל זענט איר דאָ... פֿיר פֿערזאָן, אמת?...
פייגע: דרײַ.

פיעסעס

פייגה: (לרוכל) הגלובס הזה היה פעם מאוהב בה עד מעל האוזניים.
רוכל: כנראה שהיו לו בעיות באוזניים...העיקר, זה טוב בשבילנו.
פייגה: כמובן שטוב. אבל לעזאזל מה היא צורחת "עמי, עמי?" אדון גלובס
לא מספיק בשבילה? היא רוצה עוד אחד לעצמה?
רוכל: תאבון גדול יש לשניהם.
שדכנית: (שוב צועקת) עמי!!!... (לאדון גלובס, אינטימית) אתה פה לבדך?...
גלובס: כאלף איש עומדים לי כאן על הראש. אז את שואלת אותי, אם אני
כאן לבד?
שדכנית: התכוונתי להגיד...האם אתה מלווה?...
גלובס: (חמור סטר) את, כפי שהבחנתי, לא לבד בכלל... (מחקה אותה) "עמי,
עמי!"
שדכנית: אוי, איזה בחור העמי הזה!... חתיך מהסרטים!
גלובס: האמא שלו את יכולה להיות. הוא לא צעיר מדי בשבילך?
שדכנית: לפי התחושה שלי – אין שום בעיה.
גלובס: לפי התחושות שלו עדיף לא לשאול. העיקר מה שיש בינינו...כל
כך "חילופי חומרים" יש בינינו...זכרונות, רגשות, חוויות.
שדכנית: לעזאזל, איפה הוא, התכשיט שלי? שוב נעלם לי.
גלובס: עדיף ככה. אין מה להצטער.
עמי: (נכנס) מלון חלומי!...השירותים חוויה מהסרטים!
שדכנית: אוי, עמי שלי, נבהלתי. חשבתי לרגע שנעלמת. איזה פחד.
גלובס: (קצת פגוע) תסלחו לי. אני עסוק עד מעל הראש. אז אתם שניכם
באותו חדר, אני מבין. עוד חדר לזוג הצעיר.
שדכנית: פייגה ופישל.
גלובס: הכל בסדר. סך־הכל אתם ארבעה אנשים, נכון?...
פייגה: שלושה.

שדכנטע: פֿיר.

עמי: דרײַ מיט אַ האַלבן.

גלאַבס: וווּ איז ער, דער פֿישל מיט די וואַנצעס?

עמי: פֿאַרבלאַנדזשעט. אין די קאָרדאָרן, ניט צוגעוויינט צו אַזאַ לאַבירינט.

שדכנטע: איך גיי אַ קוק טאָן (דערווייטערט זיך).

עמי: איך אויך. (גייט אַרויס).

פֿייגע: וואָס שייך די צימערן, הער גלאַבס, קאָנען נאָך זײַן קליינע ענדערונגען...

יעדן פֿאַלס אַמער הכנסת-אורחים איז אויסגעצייכנט! סופער-סופערמען!

אונדזער שדכנטע אין זיבעטן הימל פֿילט זיך. שטאַרק אַנטציקט פֿון

אַמך. אַמערע מאַנירן, אַמער סטיל, (מיט כּיטרע) אַמערע פֿאַרשלאָגן...

גלאַבס: אַ בריה איז זי... כִּהאַב שטענדיק געהאַלטן פֿון איר. סעקס-אַפּיל

פֿעלט איר אויך ניט...

שדכנטע: (קומט צוריק ענערגעטיש) מ'האַט מיך גערופֿן?

פֿייגע: (צו דער שדכנטע) ער האָט אַמך שייַן פֿאַרגעשטעלט. ס'קאָן בעסער

ניט זײַן.

שדכנטע: (באַשיידן) הער גלאַבס, נעמט אין אַכט. כִּבין אין אַ באַציונג...

מיט אַ יונגן, אַ ספּאַרטיוון טיפּ...

גלאַבס: ניט ערנסט. אַ זמטיקער פֿלירט. ס'וועט אַדורך.

שדכנטע: מיט די צימערן, מיין איך, בעסער זײַן עלאַסטיש... האָט מען

מער געלעגנהייטן... איר פֿאַרשטייט מיך...

קוענטעניק: (קומט אַרײַן. אַ ביסל אומזיכער) דערלויבט מיר הער גלאַבס...

אַ פֿראַגעלע האָב איך צו אַמך... וואָס שייך מיין באַטייליקונג אין דער

קאָנפֿערענץ.

שדכנטע: (בייז) נישט איצט!... גולם!

גלאַבס: צו אַמער דיספּאַזיציע.

קוענטעניק: (צו דער שדכנטע) איר זעט? ניטאָ קיין פֿראַבלעם... ר'איז מסכים.

(צו גלאַבס) איין לאַנגן טיש פֿאַר מיין סחורה וועט זײַן גענוג.

שדכנטע: אַזאַ יאָלד!...

גלאַבס: וועגן וואָס רעדט ער?

שדכנטע: טו מיר אַ טובֿה, פֿייגע. נעם אים אַוועק. באַהאַלט אים אויס.

וואָס גיכער, וואָס ווייטער.

שדכנית: ארבעה.

עמי: שלושה וחצי.

גלובס: איפה הוא מסתובב, הפישל עם השפם המטורלל?

עמי: הלך לאיבוד. במסדרונות. הוא לא רגיל למבוכים האלה.

שדכנית: אלך לבדוק (מתרחקת מהמקום).

עמי: גם אני (יוצא).

פייגה: בנוגע לחדרים, אדון גלובס, ייתכנו עוד שינויים קלים... בכל מקום הכנסת האורחים שלך היא מצויינת! סופר-סופר מצויינת! השדכנית מרגישה ברקיע השביעי. מאד מתלהבת ממך. הנימוסים, הסגנון שלך, (עם קריצה) ההצעות שלך...

גלובס: היא ממש ג'דה... תמיד החזקתי ממנה. גם סקס-אפיל לא חסר לה.

שדכנית: (חוזרת מאד אטרגטית) האם קראתם לי?

פייגה: (לשדכנית) האדון הציג אותך נפלא. לא יכול להיות יותר טוב.

שדכנית: (בצניעות) אדון גלובס, לתשומת לבך. יש לי יחסים... עם מישהו צעיר וספורטיבי.

גלובס: לא רציני. הרפתקה צדדית. יעבור לך.

שדכנית: עם החדרים, לדעתי, רצוי להיות גמישים.... יתן יותר הזדמנויות... אתה מבין אותי.

דוכל: (נכנס. קצת מהוסס) תרשה לי אדון גלובס...שאלה קטנה יש לי אליך... בנוגע להשתתפותי בכנס השדכנים.

שדכנית: (ברוגז) לא עכשיו!... חתיכת גולם!

גלובס: לרשותך, חבר.

דוכל: (לשדכנית) את רואה? אין שום בעיה....הוא מסכים (לגלובס) יספיק לי שולחן אחד ארוך עבור הסחורה שלי.

שדכנית: איזה מטומטם!

גלובס: על מה הוא מדבר בכלל!?

שדכנית: עשי לי טובה, פייגה. קחי אותו מפה. תעלימי אותו. כמה שיותר מהר ויותר רחוק.

גלאבס: וועגן די צימערן, מיש איך זיך ניט... אימער באַשלוס ... נאָר אויב
כ'קאָן זיך אַ מאָל אַרײַנכאַפּן... קאָן זײַן אינטערעסאַנט. (צו דער שדכנטע)
וואָס זאָגט איר, מײַן טײַערינקע?...

שדכנטע: וואָס כ'זאָג?... עמי פֿאַרשווינדט יעדער רגע און הער גלאָבס
איז צו מיר אזוי ברייטהאַרציק (וואַקלט זיך)... אַמבעסטנס אַ באַזונדער
צימער פֿאַר דער פרימאָדאַנע (ווייזט אויף זיך). אַליין איז די נשמה ריין.
(אין אַ זײַט, מיט אַ ווונק) אַלע אָפּציעס בלעבן אָפֿן.

גלאָבס: פּריוואַט. ניטאָ קיין פּראָבלעם. (צו פֿייגען) און איר שלאָפֿט מיט
ביידע מענער?...

פֿייגע: נישקשה.

שדכנטע: אַ פּאַסקודטסווע זאָך!

פֿייגע: אזוי שפּאַרט מען כאַטש אַ ביסל געלט. אַ ביסל דאָלאַר. מיר זענען
ניט קיין ראַטשילד...

קוענטעניק: נאָך נישט... נאָר וואַרט, האָב געדולד. ס'איז אַמעריקע. אַ
האַפֿענונג איז דאָ.

גלאָבס: כ'האָב אַן אינפֿאַל, רבותי. אַ קאָמבינאַטיווע קאָמבינאַציע. ס'וועט
אײַך געפֿעלן. כ'בין זיכער.

פֿייגע: אַדרבאַ! טוונט שדכנים אויף זײַן קאָפּ!...לאָמיר הערן.

גלאָבס: (צו דער שדכנטע, אַ צופֿרידענער) כ'האָב אַ צימער ספּעציעל פֿאַר
אײַך...

פֿייגע: גלענצנדיק!

גלאָבס: האַלב פּריוואַט. נישט אין גאַנצן...נאָר האַלב...וואָס זאָגט איר?
שדכנטע: (עניגמאַטיש) נו, פֿרײַנד גלאָבס... כ'דאַרף אַ קלער טאָן...

פֿייגע: שײַן פֿון זײַן זײַט.

גלאָבס: אַרדנט זיך אײַן גיך. אַ פּרעכטיקע לעקציע האָבן מיר באַלד. "ער און
זי אין דער פֿינצטער" (שטילערהײַט) באַגלייט מיט דרײַסיק בײַשפּילן.

קוענטעניק: קאָן איר באַקומען אַ פֿינף מינוטן דאַרט, הער גלאָבס?

גלאָבס: צו וואָס פֿינף מינוטן?

קוענטעניק: אַ רעקלאַמע. אַ קורצינקע. פֿאַר מײַנע ליילעכער. נישט מער.

פֿייגע: (גיט אים אַ קניפּ אין הינטן) פֿאַרגעס די סחורה איצט. אַ שדכנים-
קאָנפֿערענץ איז דאָ!...

פיעסעס

גלובס: בנוגע לחדרים אני לא מתערב. זו החלטה שלכם. אבל אם אוכל פעם לקפוץ לביקורצ'יק לחדר קטן... זה יהיה מעניין. (לשדכנית) מה את אומרת, יקירת?...

שדכנית: מה אני אומרת?... עמי נעלם לי בכל רגע בעוד שאדון גלובס הוא כה לבבי אלי... (מתלבטת) הכי טוב חדר נפרד לפרימדונה (מצניעה על עצמה). לבד זה הכי בריא. (בצד, בקריצה) כל האופציות פתוחות...
גלובס: פרטיות. אין שום בעיה (לפייגה) ואת ישנה עם שני הגברים?
פייגה: אין לי בעיה.
שדכנית: איזה הפקרות!
פייגה: כך לפחות נחסוך קצת כסף. קצת דולרים. הרי אנחנו לא רוטשילד...
דוכל: עדיין לא...רק חכי, סבלנות. זה אמריקה פה. יש תקווה.
גלובס: יש לי רעיון, רבותי. איזה קומבינה קומבינטורית. ימצא חן בעיניכם. אני בטוח.
פייגה: אדרבא! אלף שדכנים על הראש שלו!...בואו נשמע.
גלובס: (לשדכנית, מרוצה) יש חדר מיוחד בשבילך...
פייגה: נפלא!
גלובס: חצי פרטי. לא לגמרי...רק חצי...אז מה את אומרת?
שדכנית: (אניגמטית) אדון גלובס, יקירי...עלי לשקול את הרעיון...
פייגה: יפה מצדו.
גלובס: תתארגנו מהר. יש לנו מיד הרצאה מרתקת. "הוא והיא בחשכה" (בשקט) מלווה בשלושים הדגמות.
דוכל: אוכל לקבל שם חמש דקות, אדון גלובס?
גלובס: בשביל מה חמש דקות?
דוכל: פרסומת. קצרצרה. עבור הסדינים שלי. לא יותר.
פייגה: (טוטטת לו צניטה באחוריים) תשכח מהסחורה עכשיו. בכנס שדכנים אנו נמצאים!

קוענטעניק: (צו פייגען. ראמאנטיש) ווען כ'טרעכט וועגן ליילעכער...קומסטו גלייך צום געדאנק.
פייגע: אוי, מין קעצעלע... נאך זיי פארזיכטיק. זי איז געפערלעך, די שדכנטע.
גלאבס: צום ווידערזען, מין חלום, שדכנטע מינע...
שדכנטע: אטלעטישער פרעזידענט מינער!
גלאבס: בעסער קומט מיט. ס'איז פדאי. די לעקציע "ער און זי" הייבט זיך באלד אן.
שדכנטע: (לויפט אים נאך) ... מיט די דרייסיק ביישפילן? גלענצנדיק! אפער רופט מען מיך אויף דער בינע...
גלאבס: קומט, איר וועט שטארק געניסן. קיין שניכות, חלילה, מיט פארנאגראפיע.
פייגע: (צום קוענטעניק) קום דו אויך. זיך עפעס לערנען, אריינבאפן.
גלאבס: דער עולם ווארט.
(אויך פייגע און דער קוענטעניק לויפן נאך הער גלאבסן. פייגע, די שדכנטע און גלאבס פארשווינדן אין נאענטן זאל ווו ס'קומט פאר די לעקציע...נאך דער קוענטעניק, אין לעצטן מאמענט, פארהאלט זיך, דערווייטערט זיך צו א ווינקל און הייבט אן אויסטאן זיינע בגדים...).

❦ צוועלפטע סצענע ❦

אויפן באלקאן פון האטעל
עמי: ווי געשפאלטן אין צווייען בין איך. פון דרויסן, לאך איך. נאך אינער-ווייניק איז עמין אומעטיק אויפן הארץ.
חייל: ס'הייסט, אין איינעם דריי עמיס זענען מיר... (ביידע שמיילען).
עמי: מיר איז שווער צו רעדן...נאך כ'טרעג עפעס א שולד-געפיל...
חייל: ס'האט צו טאן מיט דיין נאמען, ריכטיק?
עמי: ווי א שאטן, א פלעק איז עס ... כ'קאן זיך ניט באפרייען.
חייל: ס'מוז ניט זיין "עמי". קלמב זיך אויס, וואסער נאמען דו ווילסט... כ'קאן דיר פארלייגן אפילו...

פיעסעס

דוכל: (לפייגה, רומנטי) כשאני חושב על הסדינים...מיד את באה לי לראש.
פייגה: אוי, חתולי שלי...רק תזהר. היא מסוכנת השדכנית.
גלובס: להתראות, שדכנית חלומותי...
שדכנית: יושב הראש האתלטי שלי!
גלובס: הכי טוב תתצטרפו אלי. ההרצאה "הוא והיא" מתחילה מיד.
שדכנית: (רצה אחריו) ...עם שלושים הדוגמאות? פנטסטי! אולי יקראו לי לבמה...
גלובס: בואו. תהנו מאד. זו לא פורנוגרפיה, חלילה.
פייגה: (לדוכל) תבוא גם אתה, נקח טרמפ על זה ונלמד משהו.
גלובס: הקהל ממתין.
(גם פייגה והדוכל רצים אחרי אדון גלובס. פייגה, השדכנית וגלובס נעלמים באולם הקרוב היכן שמעבירים את ההרצאה...רק שהדוכל, ברגע האחרון, מתעכב מתרחק לפינה ומתחיל להחליף את בגדיו...).

תמונה שתיים עשרה

במרפסת של המלון
עמי: כאילו קרוע לשניים אני. מבחוק, אני צוחק. רק מבפנים, עמי שעצוב לו על הלב.
חייל: כלומר, ביחד שלושה עמי'ם... (שניהם מוחייכים).
עמי: לי קשה לדבר... אבל אני נושא איזו תחושת אשמה....
חייל: זה קשור לשם שלך, נכון?
עמי: כאילו צל או כתם אצלי... ולא יכול להשתחרר.
חייל: לא חייב להיות "עמי". תבחר לך איזה שם שמתחשק לך... אני יכול אפילו לתת לך מספר הצעות...

עמי: ביסט זיכער? ניט ביז אויף מיר?...
חייל: ...אויף דיר? זיך בייזערן? מיין ברודער ביסטו דאך, מיין צווילינג-
ברודער, א לעבעדיקער המשך. ניט וויכטיק דער נאָמען. פֿיל זיך אויך
ניט מחוייב, וואָס שייך מיין בקשה.
עמי: מליך־יושר זיין?
חייל: אויב ס'איז דיר ניט צום האַרצן... עמעצער אַנדערש וועט עס טאָן.
עמי: כ'וויל אויספֿילן דיין בקשה. פֿאַר דיר און אויך פֿאַר אונדז אַלעמען.
חייל: (הייבט אָן זיך דערווייטערן) היט זיך... גרוס די עלטערן...
עמי: כ'על עס טאָן.
חייל: (שמייכלט) אַ קוש, דיין קראַסאָוויצע, דיין פֿייגען... אוי, בין איך אַיך
מקנא!...
עמי: זי ווייסט וועגן דיר.
חייל: איך האָב ניט דערלעבט ... נאָך איר וועט חתונה האָבן...
עמי: נאָכן פֿטור ווערן פֿון דער שדכנטע...
חייל: פֿון דער מכשפֿה? פֿאַרלאָז זיך אויף הער גלאָבס. ער וועט טאָן די
אַרבעט.
עמי: ... (מיט אַ ציטער) פֿייגעלע און איך וועלן טאַקע חתונה האָבן, האַסטו
געזאָגט?
חייל: אויך קינדער האָבן, אייניקלעך...
עמי: אַ דאַנק דיר, עמי, אַ דאַנק פֿון טיפֿן האַרצן.
חייל: כ'גיי איצט צוריק. (ווי שוועבנדיק פֿאַרשווינדט ער אין הינטערגרונט).
עמי: כ'בין מיט דיר און דו בלייבסט מיט מיר...

פיעסעס

עמי: אתה בטוח? אינגן כועס עליי? ...
חייל: ... עלייך? לכעוס? הרי אתה אח שלי, אח תאום, ההמשך החי שלי.
לא חשוב השם. גם אל תרגיש מחוייב בקשר לבקשה שלי.
עמי: להיות למליץ-יושר?
חייל: אם לא בא לך מהלב... אז זה יעבור למישהו אחר.
עמי: אני אכן רוצה למלא את בקשתך. בשבילך וגם בשביל כולנו.
חייל: (מתחיל להתרחק) שמור על עצמך... ד"ש להורים...
עמי: אעשה את זה.
חייל: (מחייך) נשיקה לפייגה, ליפהיפיה שלך... אוי, כמה אני מקנא בכם!
עמי: היא יודעת עלייך.
חייל: אני לא זכיתי לאהבה... אבל אתם בטח תתחתנו...
עמי: אחרי שנתפטר מהשדכנית...
חייל: המכשפה? סמוך על אדון גלובס. הוא יעשה את העבודה.
עמי: ... (ברעד) פייגה'ה ואני אכן נתחתן בסוף?
חייל: גם ילדים יהיו לכם, נכדים...
עמי: תודה לך, עמי, תודה מקרב לב.
חייל: אני הולך בחזרה עכשיו. (כאילו מורחף עד שנעלם ברקע).
עמי: אני אתך ואתה נשאר עמי...

❦ דרױצנטע סעענע ❦

נאכטשעהען אין לאַבירינט־קאַרידאָרן פֿונעם לאַס וועגאס־האַטעל

צימערן־קאליידאָסקאָפּ טאַנץ

די פֿאַרשיידענע פּערסאָנאַזשן, אין פיזשאַמעס אָדער האַלב־אַנגעטאַנענע, גייען אַרײַן און אַרויס פֿון די האַטעל־צימערן לויט דער באַשרײַבונג פֿונעם אויפֿנעם־באַאַמטער. אין די טונקלענישן קומט פֿאָר אַ פֿיבערהאַפֿטיקער קאַראַהאַד פֿון תּאווה, שרעק און פֿאַנטאַזיע. נעאָן־ליכט צינדן זיך אָן און לעשן זיך פּסדר אויס. אין דער סעענע קאָן מען באַטייליקן דעם גאַנצן אַנסאַמבל.

אויפֿנעם־באַאַמטער: אַ שטורמישע נאַכט אין לאַס וועגאַס. שווער צו וויסן, ווער איז פֿון צימער צו צימער אַרויסגעשפּרונגען אָדער אַרײַנגעשפּרונגען. געשען איז עס איין מאָל אָדער עטלעכע מאָל? ווער און וווּ גענוי איז יעדער געשלאָפֿן? פֿון ערשטן קוואַל, רבוּתי, וועט מען זיך פֿון אַלץ דערוויסן. "צוויי מענער און אַ פֿרוי אין איין צימער? אַ מיאוסע, פּאַסקודסטווע זאַך. פֿעעעעע...". אַזאַ געדאַנק האָט געעקבערט דעם מוח פֿון דער שדכנטע... ס'האַט איר ממש געעקלט... ביז זי האָט מנדבֿ געווען איר אייגן צימער, פּדי איין מאַנצביל יעדעס מאָל זאָל זיך צו איר אַריבערצײַען. נאָר ווהין זאָל זי אַוועק אין פֿאַל אַז דער זיווג פּאַסט נישט? ווי געפֿינט מען פֿאָר איר דאָ אַ צימער? האָט דער פּל־יכולדיקער שדכנים־פּרעזידענט, הער גלאַבס, אַ קלער געטאַן: "מיט איר איבערנעכטיקן אָן חופּה־וקידושין אין איין צימער, איז טאַקע ניט שיין... נאָר ס'איז בעסער, איידער די שדכנטע, נעבעך, זאָל אַ האַלבע נאַכט זיך אַרומדרייען ווי אַ סאַנאַמבול איבער די לאַבירינט־קאַרידאָרן פֿון האַטעל...". האָט ער ברייטהאַרציק, זשענטלמעניש, מיט גרויס טאַקט...די טיר פֿון זײַן אייגן צימער פֿאָר איר געעפֿנט...און אַזוי אַרום פֿאַרוויילט צוזאַמען אַ טייל פֿון דער נאַכט... איינס אַראָפּ פֿון מאַרק. אַ ב ע ר ...

❦ תמונה שלוש עשרה ❦

שעות הלילה במבוך המסדרונות של המלון בלאס וגאס

ריקוד קליידוסקופ החדרים

הדמויות השונות, בפיג'מות או לבושים למחצה, נכנסים ויוצאים מחדרי המלון לפי התיאור של פקיד הקבלה. בחשכה מתנהל ריקוד סוער של תאוה, פחד ופנטזיה. מגורות ניאון נדלקות ונכבות כל הזמן. בתמונה זו אפשר לשתף את הלהקה כולה.

פקיד הקבלה: לילה סוער בלאס וגאס. קשה לדעת, מי קפץ מחדר אחד לשני או קפץ אליו בחזרה. האם זה קרה פעם אחת או פעמים רבות? איפה ועם מי לן כל אחד? ממקור ראשון, רבותי, תלמדו את כל העובדות. "שני גברים ואישה אחת בחדר? מכווער ומופקר. פהההה!...." מחשבה כזו הייתה קודחת בראשה של השדכנית...ממש זה הגעיל אותה...עד שהיא נדבה את החדר שלה, כדי שכל גבר בנפרד יכנס אליה מדי פעם. אבל לאן היא אמורה הייתה לעבור אם הזיווג לא הצליח? איך מוציאים פה חדר בשבילה? אז הפרזידנט הכל יכול של כנס השדכנים, אדון גלובס, חשב לרגע: "לעבור אתה את הלילה בחדר אחד ללא חופה וקידושין זה לא יפה...אבל זה עדיף, במקום שהשדכנית המסכנה תסתובב סהרורית חצי לילה בין מבוך הפרוזדורים של המלון..." אז הוא ברחב לב וג'נטלמניות, עם הרבה טאקט...השאיר את דלת חדרו פתוחה בפניה...וכך בילו ביחד חלק מהלילה...אחד גמרנו. א ב ל...

פדי אויסמיידן דעם שענדלעכן מצב, אַז דער יונגער עמי און דער מנחם־מענדלישער קוענטעניק, זאָלן אין איין צימער איבערנעכטיקן מיט פֿייגען, האָט מען געמוזט באַשליסן, וועמען פֿון זיי אוועקשיקן אין גלות... מער גענוי, צו דער שדכנטעס באַפֿרייטן צימער. בי פֿייגען איז קיין ספֿק ניט געווען. זי וואָלט דעם קוענטעניק גלפֿך געוויזן די טיר, כדי זי אַליין זאָל בלייבן מיט איר הייס־געליבטן ראַמעאַ. אָבער וואָס טוט מען, אַז מנחם־מענדל פֿאַרעקשנט זיך, לאָזט זיך ניט און וויל ניט אַרויס? ניט גערירט זיך פֿון אַרט און געטענהט: "אוווּ מיין סחורה - דאָרט מיין פֿאַטערלאַנד איז. צום סוף איז ער טאַקע דאָרט פֿאַרבליבן, בלית־ברירה האָבן פֿייגע און עמי געמוזט זיך אַריבערציען צו דער שדכנטעס באַפֿרייטן צימער. אַזוי אַרום האָט די שדכנטע, וואָס איז טאַקע יענע שדכנטע ... געקאַנט פֿרי געניסן פֿון אירע "אויסטוישונגען" מיטן סאַמער־אַדנער פֿרעזידענט... און סוף־סוף איז אַלץ אַדורך בשלום. יעדער האָט זיין ליבע־ווינקל אויסגעפֿונען. ס'גייען קלאַנגען, אַז אַפֿילו די שדכנטע און דער קוענטעניק האָבן אויך אַרינגעכאַפט עפעס אַ באַגעגעניש, אַ סודות־פֿולע, אין פֿאַרלויף פֿון דער נאַכט... רכילות, זאָגט איר? טאָ זאָל זשע יעדער, פֿון זיין הייסן געלעגער, איבערגעבן די מעשה־שהיה. לחיים! (טרינקט אויס אַ גלאַז שאַמפּני.)

(פֿינף מאַנאַלאָגן יעדער איינער רעדט ווי אין חלום, דורך אַ טראַנס...)

דער קוענטעניק

אַ ים שדכנים און שדכנטעס פֿון דער גאַרער וועלט! רוישנדיקע כוואַליעס איבער אַלע זאָלן, קאָרידאָרן און ווינדעס... ווי זעמעלעך וועט מען מיין סחורה צעכאַפֿן - אַזוי האָב איך געחלומעט... נאָר דער מענטש טראַכט און גאָט לאַכט. וואָס קאָן מען טאָן? די גאַנצע סחורה ליגט דערוואַל אין מיין צימער, נעבן מיין בעט... די סחורה און איך קוקן טעלעוויזיע צוזאַמען. פֿאַרקויפֿן, האָב איך נאָך גאַרנישט. מיין טרייסט אָבער: דאָס ווערט פֿון יעדן טישטעך און לימלעך וואַקסט פֿון שעה צו שעה... און אַפֿשר די ביזנעס צו אַ קאַזינאָ אַריבערפֿירן? מ'מוז זיין דרייסט. אָנגעמען אַ באַשלוס.

כדי להימנע מהמצב המביש, שעמי הצעיר והרוכל המנחם מנדל יעברו את הלילה באותו חדר עם פייגה, היה צריך להחליט את מי מהם לשלוח לגלות...מדוייק יותר, לחדר המשוחרר של השדכנית. אצל פייגה לא היה צל של ספק. היא הייתה מראה לרוכל את הדלת, כדי שהיא בעצמה תשאר בחדר עם רומאו האהוב שלה...אבל מה עושים שמנחם-מנדל מתעקש, לא מוותר ולא עוזב את החדר? לא זו מהמקום וטוען: "היכן הסחורה שלי – שם המולדת שלי. בסוף הוא אכן נשאר שם, ומחוסר ברירה פייגה ועמי היו חייבים לעבור לחדרה הפנוי של השדכנית. כך שהשדכנית, שהיא אכן שדכנית דגולה...יכלה להינות בחופשיות מה"משא ומתנים" שלה עם הפרזידנט הנכבד...וסוף-סוף הכל בא על מקומו בשלום וכל אחד ואחת מצא את פינת האהבה שלו.

מתהלכות שמועות שהשדכנית והרוכל גם זכו לפגישה סודית אחת במהלך הלילה.... רכילות, אתם אומרים? אז שכל אחד, מתוך המיטה החמה שלו, ימסור את הסיפור כפי שהיה. לחיים! (שורה כס שמפניה).

(חמישה מונולוגים. כל אחד מדבר כמו מתוך חלום, במצב של טראנס...)

הרוכל

ים של שדכנים ושדכניות מכל ארצות תבל! גלי רעש בכל האולמות, מסדרונות ומעליות...את הסחורה שלי הם יחטפו כמו לחמניות טריות – כך חלמתי....אבל האדם חושב ואלוהים צוחק. מה אפשר לעשות? בינתיים הסחורה שלי שוכבת בחדר, ליד מיטתי...אני והסחורה צופים ביחד במסך הטלביזיה. למכור לא מכרתי כלום עדיין. אבל יש לי נחמה. שהעדך של כל מפה וסדין עולים בהתמדה ... ואולי אעביר את העסק לקזינו? צריך להיות אמיץ. לקבל החלטה.

די שדכנטע

קוים־קוים בין איך ארויס פֿון צימער אין די טעג... (שטילערהייט) אונדזער צימער... אזוי פֿרוכטבאר זענען מינע "אויסטוישונגען" מיטן פֿרעזידענט... בקיצור, אַ גאָר געלונגענע קאָנפֿערענץ. ער, פֿאַרשטענדלעך, מוז דאָ און דאָרט אַרויס צוליב לאַגיסטיק, רעפֿעראַטן, סימפּאָזיאָנען. באַפֿרײַ איך אים. שפּרינגט ער פֿון אָרט צו אָרט. יעדע דרײַ שעה מאַכט אַ שפּאַציר... העיקר... (שטילערהייט) אַ גלענצנדיקער שידוך, אַ געראַטענער געשעפֿט... (מיט ביטול) עמי? ווי קומט ער צו מיר און ווי קום איך צו אים?... פֿשוט אַ טעות. מ'קאָן עס פֿאַרגעסן. און נאָך עפעס וויכטיקס. (טרייבט איבער) "אויסטראַלישע שדכנטע פֿון שאַנכאַי" - צו פּאַמפּעז קלינגט עס מיר... אויב ער, מײַן גלאַבס, איז אזוי אָנגעבלאָזן, דאַרף איך, פֿון מינעטוועגן, זיך קליין מאַכן. אַינשרומפֿן. "איינער אזוי און איינע אזוי". דאָס איז מײַן פּרינציפּ... און אויב עפעס קלאַפּט ניט... ביז דער חתונה וועט עס שוין אַדורך.

עמי

פֿיגע האָט זיך איבערצייגט. פֿלוצלינג איר נאָמען קלינגט איר אזוי היימיש און וואַרעם. גוט וואָס כ'האַב מיט איר גערעדט. דעם אמת, ניט געווען שווער זי איבערצורעדן... ממש אַ בריה האָט געדאַרפֿט זײַן פֿיגע, איר עלטער־באַבע.

פֿיגעלע קרוין מײַנס, פֿיגע־לעבן... ווי נאָר ס'קומט אַרויף איר נאָמען אויף די ליפּן, ציטערן אַלע גלידער מינע, וואַכן אויף פֿון גליק. אפֿשר אויך בי איר געשעט עס. כ'וועל זי פֿרעגן. מסתמא צוויי נשמות פֿילן אַזאַ שטראַם ווען זיי קומען אין אַ נאָענטן באַריר...

פֿיגע

עמי איז איצט משלים מיט זיך אַליין, מיט זײַן נאָמען, ירושה, זכרונות ... יאָ, איך, פֿיגע, האָב געהאַט אין דעם אַ חלק. יעדער פֿון אונדז טראָגט דאָך אַ געשיכטע. אַ ליכטע, אַ שווערע. און געשיכטעס טרעפֿן זיך אַ מאָל צונויף. ביז ס'וועט קומען דער טאָג, חלום איך, ווען מיר וועלן זיי איבערגעבן צו אונדזערס אַ קינד... אפֿשר צוויי, דרײַ... פֿאַר וואָס ניט זיבן? יאָ, זיבן קינדער קלינגט פֿיין. ניט איבערגעטרירבן.

השדכנית

כמעט ולא יצאתי מחדרי בימים אלה... (בשקט) החדר שלנו... כל כך פרועים היו "המשא ומתנים" שלי עם היושב ראש... בקיצור, כנס מוצלח ביותר. הוא צריך, כמובן, לצאת מדי פעם בענייני לוגיסטיקה, הרצאות, סימפוזיונים.. אז אני משחררת אותו. אז הוא קופץ ממקום למקום. כל שלוש שעות הוא עושה סיבוב... העיקר... (בשקט) עסקת המאה, שידוך מבריק!... (בביטול) עמי? איך הוא משתווה אלי בכלל ואני אליו?... ממש טעות. אפשר לשכוח הכל. ועוד משהו חשוב. (בהגממה) "השדכנית האוסטרלית משנחאי" – נשמע לי עכשיו מפוצץ מדי... אם הוא, אדון גלובס, הוא מאד מנופח מצדו, אזי אני, מצדי, צריכה להתכווץ קצת. "אחד ככה ואחת ככה" זה העקרון שלי. ואם משהו לא מסתדר... עד החתונה הכל יהיה בסדר.

עמי

פייגה השתכנעה. השם שלה נשמע לה פתאום חם ונעים. טוב שדברתי עמה. האמת, לא היה קשה לשכנע אותה... פייגה, הסבתא רבא שלה, כנראה הייתה ג'דה ממש. פייגה'לה, עטרת ראשי, פייגה שתחייה... ברגע ששמה עולה על שפתי, רועדים כל האברים שלי, מתעוררים מלאי שמחה. אולי זה קורה גם אצלה. אני אשאל אותה. מן-הסתם כך מרגישות שתי נשמות החשות מגע קרוב ביניהן...

פייגה

עמי משלים עכשיו עם עצמו, עם שמו, זכרונותיו, הירושה... כן, לי, פייגה, היה חלק בזה, מפני שכל אחד מאתנו נושא את הסיפור שלו. לפעמים קל יותר. לפעמים קשה יותר. והסיפורים האלה נפגשים פעם, עד שיבוא היום, אני חולמת, כשנמסור אותם לילד שלנו... אולי לשניים או שלושה ילדים... למה לא שבעה? כן, שבעה ילדים מצלצל כבר יפה. לא מוגזם.

גלאבס

גענוג! די לעצטע קאָנפֿערענץ וואָס כ'נעם אויף זיך! מיינע הענט און פֿיס געפֿין איך ניט! משוגע ווערט מען. אַ בדחנים־קאָנפֿערענץ – ניט אַ שדכנים־קאָנפֿערענץ איז עס. כ'האַב עס געטאָן פֿאַראַיאָרן, פֿאַר צוויי יאָר, פֿאַר דרײַ... דאָס מאָל רײסט מען פֿון מיר שטיקער!... ווען פֿון אלע עקן באַלאַגערן מיך שדכנים, שדכנטעס, ווערט עס אַ גיהנום. ספנות־נפֿשות! אַ מזל וואָס דאָס מאָל, גאַנצע שעהען, קיינער געפֿינט מיך ניט... (פֿאַרלומט) ס'איז פֿאַראַן אַ סיבה, אַ זיס־עקזאָטישע סיבה... אַה!... טרוימען, פֿרוכטן, קלאַנגען פֿון שאַנכאָי... שאַנכאָישע אויסטוישונגען!... אַ העכט פֿראַפֿעסיאָנעלע סאַטיספֿאַקציע האָבן מיר ביידע געהאַט. קיין בעסער שידוך, פֿאַר איר, פֿאַר מיר, האָבן מיר ניט געקאָנט חלומען אַפֿילו.

❦ פֿערצנטע סצענע ❦

לעבן דעם שוויס־באַסיין פֿון האַטעל.

שוויס־באַסיין־טאָנץ

עמי: (צו פֿייגען. שטילערהייט) וויסט וואָס איך טראַכט?

פֿייגע: זיכער ווייס איך וואָס דו טראַכסט.

עמי: נו, זאָג וואָס איך טראַכט.

פֿייגע: (בייז) צו פֿיל געטראַכט!...

עמי: (קוקט אַרײַן אין אירע אויגן) ... גלייב מיר. כ'האַב אַ דאַטע איצט. ניט

נאָר אַ דאַטע. אויך אַן אָרט. אַ בכפֿודיקן אָרט. כ'וויל אַלץ טיילן מיט

דיר, פֿייגע. מײַן גאַנץ לעבן. קינדער האַדעווען צוזאַמען...

פֿייגע: זיבן, דאָס ווייס איך. ניט זעקס, ניט אַכט, נאָר זיבן.

עמי: מסכים. און זוכה זײַן צו האָבן אייניקלעך. דו און איך. צוזאַמען זיך

עלטערן, און שפּעטער, צום סוף שבסוף... אַראַפֿקוקן פֿון אויבן, שעפֿן

נחת פֿון אַלץ וואָס געשעט אונטן...

פֿייגע: אויך אוראייניקלעך, פֿאַרגעס ניט.

עמי: אויב ס'פֿאַסט דיר אַט דער שידוך...

גלובס

די כבר! זה הכנס האחרון שלקחתי על עצמי! לא מוצא את ידי ורגלי! משתגעים. זהו כנס בדחנים ולא כנס שדכנים...עשיתי את זה אשתקד, לפני שנתיים ושלוש...אבל הפעם קורעים גזרים ממני! כשמכל הפינות צובאים עלי שדכנים ושדכניות, זה גהינום. סכנת נפשות! מזל שהפעם, שעות שלמות, איש לא מוצא אותי... (חולמני) מפני שיש סיבה לכך...סיבה אקזוטית מתוקה...אה!...כיסופים, פירות, צליליה מהעיר שנחאיי!... חילופים "שנחאיים"... כן, לשנינו היה סיפוק מקצועי! לא יכולנו לחלום על שידוך מוצלח יותר, בשבילה ובשבילי.

תמונה ארבע עשרה

ליד בריכת השחייה של המלון.

דיקוד הנריכה

עמי: (לפייגה, בשקט) את יודעת מה אני חושב?

פייגה: בוודאי שאני יודעת.

עמי: נו, תגידי מה אני חושב.

פייגה: (בכעס) יותר מדי מחשבות בראש שלך!

עמי: (מתבונן בעיניה) ... האמיני לי. יש לי עכשיו תאריך. לא רק תאריך. גם מקום. מקום מכובד מאד. אני רוצה לחלוק הכל אתך, פייגה. כל חיי. לגדל ילדים ביחד...

פייגה: שבעה, אני יודעת. לא ששה, לא שמונה, אלה שבעה.

עמי: נכון מאד. וגם לזכות לנכדים שלנו. את ואני להזדקן ביחד, ואחרי-כן, ממש בסוף... להסתכל מלמעלה ולרוות נחת ממה שקורה למטה...

פייגה: גם נינים, אל תשכח.

עמי: אם השידוך הזה מתאים לך...

פייגע: אוי, נארעלע מינער, וואָס פֿאַר אַ פֿראַגע? ... אַ געזונט אין דינע
ביינער! ...

עמי: מאַרגן, זעקס אַ זייגער אין אָונט, צום שלום פֿון דער קאַנפֿערענץ ...

פייגע: מ'דאַרף דאָך דעם פֿלה־קלייד צוגרייטן ... ביסט משוגע?

עמי: כ'גיי קלינגען צום רבֿ (גייט אַרויס).

פייגע: גיי נישט... לויף! ...

(ס'קומען אַרײַן הער גלאָבס און די שדכנטע. זיי האַלטן זיך בײַ דער האַנט).

פייגע: ס'קומט מיר אַ מזל־טובֿ.

גלאָבס: אונדז אויך.

שדכנטע: אַזוי פֿיל מזל־טובֿס היינט. נו, אין אַ שדכנים־קאַנפֿערענץ איז
עס ניט צופֿעליק.

פייגע: מאַרגן, 6 אַ זייגער אין אָונט, צום שלום פֿון אַלע סעסיעס, וועלן
מיר, עמי און איך ...

שדכנטע: ... נישט מיטן קוענטעניק?!

פייגע: ר'איז אַנטלאָפֿן מיט אַן אנדערע.

שדכנטע: (צו פֿייגען, שטילערהײט) נאָ דיר מיין וויזיט־קאַרטע. אויב ס'געלונגט
דיר ניט מיט עמין... קומסט גלײַך צו מיר.

פייגע: איר זענט פֿאַרבעטן, נאָר ביטע זיט פינקטלעך.

שדכנטע: און ה' גלאָבס: מזל־טובֿ! מזל־טובֿ!

פייגע: אַ פֿרוכטיקע קאַנפֿערענץ, הער גלאָבס.

גלאָבס: ... אין דערפֿאַרונג, באַדינונג, סאַטיספֿאַקציע אויף דער העכסטער
מדרגה שטייען מיר.

פייגע: סײַ אין שידוכים, סײַ אין כירורגיע.

גלאָבס: (צו דער שדכנטע) זעסט ווהיין די יונגע ווינטן בלאַזן? ... נו, וואָס
זאַגסטו, זיסעלע, מיין אויסטראַלישע, שאַנכאַישע שדכנטע?

שדכנטע: אין פֿייער און וואַסער נאָך דיר!

פיעסעס

פייגה: אוי, טפשוון שלי, איזו שאלה?... שרק תהיה לי בריא!...
עמי: מחר, בשש בערב, לקראת סיום הכנס...
פייגה: השתגעת? הרי צריך שמלת הכלה בשבילי...
עמי: אני הולך לצלצל לרב (יוצא).
פייגה: אל תלך... תרוץ!
(כנסים אדון גלובס והשדכנית. מחזיקים ידיים).
פייגה: מגיע לי מזל-טוב.
גלובס: גם לנו.
שדכנית: הרבה "מזל טוב" היום. ובכן, לא במקרה בכנס בינלאומי של השדכנים.
פייגה: מחר, בשש בערב, אחרי סיום המושבים, אנחנו, עמי ואני...
שדכנית: ...לא עם הרוכל!?
פייגה: הוא ברח לו עם אחרת.
שדכנית: (לפייגה, בשקט) קחי לך כרטיס ביקור שלי. אם לא מצליח לך עם עמי... את באה ישר אלי.
פייגה: אכן אתם מוזמנים, אבל אנא מכם לא לאחר.
שדכנית וגלובס: מזל-טוב! מזל-טוב!
פייגה: הכנס פורה מאד, אדון גלובס.
גלובס: ...בנסיון, שירות, סיפוק, אנו בדרגה הגבוהה ביותר.
פייגה: גם בשידוכים וגם בניתוחים.
גלובס: (לשדכנית) את רואה לאן הרוח הצעירה נושבת? ... נו, מה את אומרת מתוקה שלי, שדכנית אוסטרלית משנחאי?
שדכנית: באש ובמים בשבילך!

גלאבס: ... ממילא געפֿינען זיך דאָ אַלע קאָלעגן אונדזערע. זיי פֿאַרבעטן ווידער אַ מאָל? זיי מוטשען צו קומען ווידער פֿון דער ווייטנס? ווער דאַרף באַנען, אַערפֿלאַנען, באַלאַגאַנען? ... ממילא אַלע דאָ, אַפֿילו די פֿליזומרים. דער רבֿ וועט דאָך סײַ־ווי זיין דאָ, נישט אַזוי?

שדכנטע: צוויי פֿאַרלעך, צוויי כּוסות... און איין רבֿ זאָל ער געזונט זיין! ...
גלאַבס: טויזנטער טאַלער שפּאַרט מען דאָך אַמין! ... אַנדערש וואָלט איך דעם טאַראַראַם זיך ניט אונטערגענומען...

שדכנטע: (גיט גלאַבסן אַ קניפֿ פֿון דער זײַט)... טאַראַראַמען וועסטו שוין פֿון מיר האָבן. (צו פֿייגען) הייסט עס, מאַרגן, צוזאַמען מיט אַמך, פֿייערן מיר אונדזער שימחה!

פֿייגע: אַזוי גאָר? טאַקע טאַנצן אויף צוויי חתונות?

שדכנטע: (פֿאַרזאַרגט) כּ'קוק זיך אַרום און כּ'זע ניט דעם קוענטעניק דאָ... אַזאַ מאַדנע טבֿע האָט ער. ווי אַ קונצן־מאַכער. פֿלוצלינג פֿאַרשווינדט ער. גענוי ווי עמי! אפֿשר ניט צוויי, נאָר אַפֿילו אַ דריטע חתונה וועלן מיר האָבן... כּ'גיי אַ קוק טאָן וווּ ער באַהאַלט זיך אויס דער פֿאַיאַקן. כּ'מוז אים פֿאַקן. (גיט אַרויס).

גלאַבס: מסתמא דער קוענטעניק האָט צו אַ קוענטעניקע זיך פֿאַרטשע־פעט... העיקר, זאָל עס אים וויל באַקומען. נו, אַנטשולדיקט. כּ'גיי שוין זיך צוגרייטן צום גרויסן טאָג (האַלט בײַם אַרויסגיין...).

פֿייגע: (ווייזט אויפֿן שוויס־באַסיין) קוקט אויפֿן שוויס־באַסיין. אַ פֿרעכטיקע מיקווה! מער נאַטירלעך קאָן דאָס ניט זיין.

גלאַבס: ... כּ'בין ניט פֿרום. נאָר אויב שוין יאָ אַ מיקווה, פֿרויען באַזונדער, מענער באַזונדער. זאָל עס טאַקע זיין כּשר למהדרין.

שדכנטע: (לויפֿט אַרײַן אַ צעהיצטע און דערשראַקענע האַלט אין האַנט אַ פעקל) רבותי!...מ'האַט אונדז אַפּגענאַרט! (פֿון פעקל ציט זי אַרויס דעם קוענטעניקס בגד, וואַנצעס און הוט) ניט געשטויגן און ניט געפֿלויגן! דאָס איז עס! אַפּגענאַרט האָט ער אונדז. וווּ איז ער, דאָן פֿישל, דער פֿאַרברעכער?

גלאַבס: אויס קוענטעניק? ... אַ חתונה־ווייניקער. ניט געפֿערלעך.

שדכנטע: (צו פֿייגען. מלא־שינאה) וואָס פֿאַר אַ שפּיל קומט דאָ פֿאַר? ...

פיעסעס

גלובס: ממילא נמצאים כאן כל העמיתים שלנו. מה, להזמין אותם פעם נוספת? שיצטרכו שוב להגיע אלינו מרחוק?...מי צריך רכבות, מטוסים, בלגנים?... בכל מקרה, כולם כאן אפילו הכליזמרים. ממילא גם הרב כאן, הלא כן?

שדכניט: שני זוגות, שתי כוסות...ורב אחד שיהיה בריא לכולנו.
גלובס: עשרות אלפי דולרים חוסכים כך!...אחרת לא הייתי לוקח על עצמי כל הטראראם הזה...

שדכניט: (טתנת לגלובס צביטה מהצד)...טראראם כבר יהיה לך ממני. (לפייגה) זאת אומרת, מחר, ביחד אתכם, נחגוג את שמחתנו!
פייגה: באמת?! נרקוד ביחד על שתי התונות?

שדכניט: (מוטרדת) אני מסתכלת מסביב ואין רואים את הרוכל כאן...איזה טיפוס מוזר הוא. כמו קוסם ממש. לפתע נעלם לגמרי. בדיוק כמו עמי! אולי לא רק שתיים, אולי עוד תהיה כאן חתונה שלישית... אציץ רגע היכן מסתתר הליצן. אני חייבת לתפוס אותו. (יציאת).

גלובס: הרוכל כנראה נדבק לרוכלת שבסביבה...העיקר, שיהיה לו לבריאות. נו, תסלחו לי. אני הולך להתכונן ליום הגדול (עומד לצאת...)
פייגה: (מצביעה על הבריכה) תראו את הבריכה. מקווה נהדר! יותר טבעי מזה לא ייתכן.

גלובס: ... אני לא דתי אדוק. אבל אם מקווה, נפריד בין נשים לגברים, שתהיה כשרה על פי דין.

שדכניט: (נכנסת רגשת ומבוהלת. מחזיקה ביד חבילה) רבותי!... רימו אותנו! (מהחבילה היא מוציאה את בגדי הרוכל, שפס וטבע צנעוני) זהו זה! לא דובים ולא יער! הוא רימה אותנו. איפה הדון פישל הפושע?

גלובס: אין רוכל?...חתונה אחת פחות. לא נורא.

שדכניט: (לפייגה. מלאת שינאה) איזה משחק הולך פה?...

עמי: (קומט אַרײַן אַ צופֿרידענער) שוין באַשטעלט דעם רב! דערליידיקט דעם ענין. מאַרגן 6 אַ זייגער.
פֿייגע: אויף צוויי חתונות, האָסט אים געזאָגט?
עמי: פֿון וואַנעט זאָל איך וויסן?
שדכנטע: (ווייזט עמין דעם קוענטעניקס קליידער) יונגער־מאַנטשיק, דעם הוט און אָט די וואַנצעס. וואָס זאָגט איר מיר וועגן זיי?...
עמי: (נעמט אין האַנט דעם קוענטעניקס קליידער. קוקט זיי דורך פֿאַרזיכטיק. דער קוענטעניק, אַ פנים, ווייזט מיטן פֿינגער אַרויף) איז שוין אויבן, אויף די וואַלקנס...
שדכנטע: עפעס שמעקט מיר ניט דאָ.
עמי: (מיט צער) פֿישר, דער קוענטעניק, עליו־השלום. אַזוי איז דאָס לעבן.
פֿייגע: די טישטעכער, די למלעכער, אויך זיי זענען איצט אויבן?...
עמי: מ'דאַרף עס ערנסט אויספֿאַרשן. (צו דער שדכנטע) כ'נעם מיט זיך דעם "קאַרפּוס־דעליטוס". איר וועט נאָך הערן פֿון מיר.
שדכנטע: אויך די וואַנצעס נעמט מיט.
עמי: וואַנצעס שמאַנצעס (נעמט צוטיף די בגדים פֿונעם קוענטעניק).
גלאַבס: (צו עמין) נאָר דעם רבֿ מוזט איר מעלדן גענוי. צוויי חתונות – נישט דרײַ.
עמי: קוים אויף אונדז איז ער מספּים געווען... כ'בין דאָך פּלוצלינג צו אים אַרײַנגעפֿאַלן. וועל איך אים מעלדן איצט וועגן צוויי טרעמפּיסטן? אונדז אַרויסוואַרפֿן דורכן פֿענצטער וועט ער. ס'קומט ניט אין באַטראַכט.
גלאַבס: טוט ווי איר פֿאַרשטייט. מײַן זיסעניו און איך וועלן מאַרגן דאָ זײַן.
שדכנטע: זעקס אַ זייגער גענוי.
עמי: ווי קאָן איך איצט מעלדן דעם רבֿ?
שדכנטע: אויב נאָר איין חתונה... וועט איר מוותר זײַן. איר זענט יונג, האָט נאָך צײַט.
עמי: ווייסט איר וואָס? זאָל עס בלײַבן אַ סורפּריז.
פֿייגע: ... אויף וואַסער און פֿייער וועלן מיר באַווייזן...אַז מ'ויל צוויי חתונות...
פֿייגע, עמי, שדכנטע און גלאַבס: טאַנצט מען אויף צוויי חתונות!

פיעסעס

עמי: (נכנס. מרוצה) כבר הזמנתי את הרב! נסגר העניין. מחר בשעה שש.
פייגה: לשתי חתונות, הסברת לו?
עמי: מאיפה עלי לדעת?
שדכנית: (מראה לעמי את בגדי הרוכל) ידיד היקר, כובע ושפם – מה יש לך לומר על הזה?...
עמי: (לוקח ביד את בגדי הרוכל. בוחן אותם בקפדנות הרוכל, ככל הנראה, מצביע עם האצבע כלפי מעלה) הוא כבר שם למעלה, בעננים...
שדכנית: משהו מריח לא טוב פה.
עמי: (בצער) פישל, הרוכל, עליו השלום. זה החיים.
פייגה: המפות, הסדינים, כל הציווד עכשיו למעלה?...
עמי: יש לחקר את העניין ברצינות. (לשדכנית) אני לוקח אתי את ה"קורפוס דליקטוס". עוד תשמעו ממני.
שדכנית: קח גם את השפם..
עמי: השפם עם כל השמונצעס (אוסף את בגדי הרוכל).
גלובס: (לעמי) רק עליך להודיע לרב מפורשות. שתי חתונות – לא שלוש.
עמי: בקושי הסכים בשבילנו... הפלתי עליו את העניין ברגע האחרון. אז למסור לו עכשיו על שני טרמפיסטים? יזרוק אותנו דרך החלון. לא בא בחשבון.
גלובס: תעשה איך שאתה מבין. המתוקה שלי ואני נהיה כאן מחר.
שדכנית: בשעה שש בדיוק על השעון.
עמי: איך אמסור את זה לרב עכשיו?
שדכנית: אם הולכים על חתונה אחת בלבד...אז אתם תוותרו. אתם צעירים, יש לכם זמן.
עמי: אתם יודעים מה? שישאר כהפתעה.
פייגה: ... ובניגוד למקובל, נוכיח לכולם...אם רק רוצים...
פייגה, עמי, שדכנית וגלובס: רוקדים על שתי חתונות!

צוויי פארלעך-טאָנן.

עפּילאָג

ווי אין אָנהייב, אונטער דער חופּה שטייען עמי און פֿייגע, הער גלאָבס, די שדכנטע, און אין מיטן דער רב. אַרום שטייען געסט און פליזמרים. ווי אין אַ סורעאַליסטישער סצענע, שטילערהייט, פֿון דער ווייטנס, ווי אַראַפּקומענדיק פֿון הימל, באַווייזן זיך די געשטאַלטן פֿון חייל עמי און די עלטער-באַבע פֿייגע...

רב: (לייענט די פּתּוּבּה אויפֿן קול און זייער געשווינד) "...האַט איר פֿאַרגעלייגט, זי זאָל זיין ווייב ווערן פּדּתּ משה וישׂראל און מיט גאַטס הילף וועט ער זי שאַנעווען, מפרנס זיין, באַקליידן און אויספֿילן אַלע אירע הצטרכותן און זי, פֿון אירעט וועגן, וועט אים שאַנעווען, ליב האָבן, דאגהן פֿאַר אַלע זינע הצטרכותן און...און...און... (שטיל, אין אַ זייט) אַזעלכע עקשנים... פֿאַראַן נאַרמאַלע עקשנים, נאָר די פֿונעם ערגסטן סאָרט זענען זיי. אַפּגעהיטן זאָל מען ווערן! בעסער ניט האָבן צו טאָן.

געסט: האַקט ניט קיין טשייניק. פֿאַרענדיקט שוין. מ'ויל עסן, טאַנצן, שפּרינגען אויפֿן טיש!

רב: (שטרענג) שטיל זאָל זיין! (רוקער) די פֿאַרשדכנטע שדכנים פֿון הינטן... עמי און פֿייגע שטייט דאָ. און איצט אַז מ'האַט פֿון אייך אויסגעהערט די מעשה, אויך פֿאַרגעלייענט די פּתּוּבּות, גייען מיר אַריבער צום "הרי אַתּ מקודשתּ לי"...ערשטנס די יונגע.

עמי:... (לייגט פֿייגען דעם רינג אויפֿן פֿינגער) הרי אַתּ מקודשתּ לי.

רב: און איצט, הער פּרעזידענט און פּרעזידענטין, בפּוּדּיקע חתּן-פּלה... **גלאָבס:** (לייגט דער שדכנטע דעם רינג אויפֿן פֿינגער) הרי אַתּ מקודשתּ לי.

עמי און גלאָבס: (ברעכן די פּוסות...און אויך די פֿיס, אייער דעם צווייטן).

געסט: מזל-טובּ! בסימן-טובּ ובמזל-טובּ! (די פליזמרים שפּילן און מען גייט צום טאַט) מזל-טובּ פֿייגע און עמי! מזל-טובּ שדכנים! לאַנג לעבן זאָלן זיי!

רב: פּרוּ-רבּו!

שדכנטע: אַ יונגן דור שדכנים וועלן מיר אויסהאַדעווען פֿאַר פּלל-ישׂראל...

אפילוג

כמו בהתחלה, מתחת לחופה עומדים עמי ופייגה, גלובס, השדכנית, ובאמצע הרב. מסביב אורחים, כליזמרים, החייל עמי והסבתא רבא פייגה.

רב: (קורא את הכתובה בקול רם ונקצץ מהיר) "...הוא הציע לה שהיא תהיה אשתו כדת משה וישראל ושבעזרת השם הוא יאהב אותה, יפרנס אותה, ידאג לבגדים וימלא את כל צרכיה בעוד שהיא, מצדה, תאהב אותו, תדאג לכל צרכיו שלו ו...ו...ו... (בשקט, הצידה) איזה עקשנים! יש עקשנים נורמליים, אבל אלה מהסוג הגרוע ביותר. אלוהים ישמור! יותר טוב לא להתעסק אתם.

אורחים: אל תקשקשו לנו בראש. תגמרו כבר. רוצים אוכל, לרקוד, לקפוץ על השולחנות!

רב: (חמור סבר) שקט שיהיה! (רגוע יותר) השדכנים המשודכים מאחורנית... עמי ופייגה עמדו פה. וכעת אחרי ששמענו את כל הסיפור, גם קראנו את הכתובות, אז אנו עוברים ל"הרי את מקודשת לי"... קודם הצעירים.

עמי: ... (עונד לפייגה את הטבעת) הרי את מקודשת לי.

רב: וכעת אדון הפרזידנט, חתן וכלה מכובדים...

גלובס: (עונד לשדכנית את הטבעת) הרי את מקודשת לי.

עמי וגלובס: (שוכרים את הכוסות וגם את הרגליים זה לזה).

אורחים: מזל-טוב! בסימן-טוב ובמזל-טוב! (הכליזמרים מנגנים וטלם יוצאים בריקוד). מזל-טוב פייגה ועמי! מזל-טוב שדכנים! חיים ארוכים ומאושרים לכם!

רב: פרו ורבו!

שדכנית: נגדל לעם ישראל אי"ה דור צעיר של שדכנים...

געסט: נאָר אויף שימחות, ייִדן!
(אַלע טאַנצן און זינגען).
קוענטעניק: (באַווייזט זיך פּלוצעם פֿון אַ זייט...) כ'האַב צוויי וויכטיקע ידיעות.
איינע אַ גוטע. איינע אַ שלעכטע.
שדכנטע: ווידער דער משוגענער? געמיינט מיר זענען פטור פֿון אים.
קוענטעניק: קודם די שלעכטע...
אַלע: וואָס? וואָס איז געשען?
קוענטעניק: (אַנטוישט) אַ מיליאָן דאָלאַר האָב איך אָנגעווירן. אַ מיליאָן!
ווייסט איר וואָס ס'מיינט אַ מיליאָן?... אַ סוף צום געשעפֿט!...
באַנקראַט!
געסט: און די גוטע?...
קוענטעניק: אַ פּאַר שעה פֿריער... אין זעלביקן קאָזינאָ, (מיט אַ ברייטן
שמייכל) האָב איך מיין ערשטן מיליאָן געמאַכט!
געסט: שלימזל!...
קוענטעניק: אַ קוענטעניק, אַ מיליאָנער!... אויף צוויי שעה.
פּייגע: ס'האַט ניט געקאָנט זיין אַנדערש.
קוענטעניק: (אַ דערשלאָגענער) טישטעכער און לילעכער ממנע, וואָס וועט
זיין פֿון זיי? אַ חרפה און אַ בושה! אַמעריטשקע, אַמעריטשקע!...
פּייגע: (דערנענטערט זיך צו אים) נו, לץ ממנער, נעם שוין אַראָפּ די וואַנצעס.
מיר פֿליען אין גיכן. צוריק אַהיים. זיך נעמען צו תכלית. (פּאַוואַלינקע טוט
אויס דער קוענטעניק זיין בגד, נעמט אַראָפּ דעם הוט און די וואַנצעס).
עמי: אויס וואַנצעס, אויס דאָן פֿישעל. ווידער עמי, ווידער איך.
פּייגע: מיין באַשערטער, מיין ליבלינג...מיין שלימזל!
שדכנטע: (צו עמין) שאַרלאַטאַן! שווינדעלר! האָסט מיך פֿאַרפֿירט!
גלאָבס: (צו דער שדכנטע) לייג דאָס קעפל דאָ, אויף מיין אַקסל.
שדכנטע: די גאַנצע שדכנות איז מיר נמאס געוואָרן.
גלאָבס: באַרויך די נערוון.
עמי: (צו פּייגע) ווי שיין האָבן מיר זיי צונויפֿגעפּאַרעוועט, דעם שדכן מיט
דער שדכנטע...טאָ אפֿשר נעמען מיר זיך צו דער מלאַכה? ...
פּייגע: צו שדכנות?! ביסט אַראָפּ פֿון זינגען?!...
עמי: מ'דאַרף פֿון עפעס זיך מִפֿרנס זיין... מען מעג פֿאַנטאַזירן.

פיעסעס

אורחים: רק בשמחות, יהודים, רק בשמחות! (כולם רוקדים ושרים).
רוכל: (מופיע פתאום מהצד...) שתי ידיעות חשובות. אחת טובה. אחת רעה.
שדכנית: שוב המשוגע הזה? חשבת ששכבר נפטרנו ממנו.
רוכל: קודם הרעה...
כולם: מה? מה קרה?
רוכל: (מאוס) מיליון דולר הפסדתי אמש. מיליון! אתם מבינים מה זה מיליון?...סוף לעסק שלי. פשיטת רגל.
אורחים: והטובה?...
רוכל: מספר שעות קודם ... באותו קזינו, (עם חיוך רחב) המיליון הראשון שלי עשיתי!...לשעתיים בלבד.
אורחים: שלימזל!...
רוכל: רוכל מיליונר!...לשעתיים.
פייגה: שלימזל. לא ייתכן אחרת.
רוכל: (מאוס) המפות והסדינים, מה יהיה גורלם? חרפה ובושה! אוי, אמריקה, אמריקה שלי!
פייגה: (מתקרבת אליו) נו, ליצן שלי, תוריד כבר את השפם. בקרוב טסים. חוזרים הביתה. צריך לחשוב תכלית. (אט-אט מוריד הרוכל את בגדיו. מוריד את הטבע והשפם).
עמי: די לשפם, די לדון פישל. שוב עמי, שוב אני.
פייגה: בחיר לבי, אהוב נפשי...השלימזל שלי!
שדכנית: (לעמי) שרלטן! רמאי! הולכת אותי שולל!
גלובס: (לשדכנית) הניחי את ראשך פה, על הכתף שלי.
שדכנית: נמאס לי כבר מכל השדכנות שלנו.
גלובס: תרגיעי את העצבים.
עמי: (לפייגה) כפי שהצלחנו יפה לשדך ביניהם...אולי נכנס אנחנו לאותו לעסק?
פייגה: שדכנות?! נפלת על הראש?
עמי: הרי יש להתפרנס ממהו... אז אפשר לפנטז.

פֿייגע: פֿאַנטאַזיר וויפֿל דו ווילסט. נאָר מיט איין תּנאַי. טישטעכער און
שדכנות - נעם זיך אַרויס פֿון קאַפּ.
עמי: ראָטשילד וועל איך שוין ניט זען... נאָר מיט דיר, מיין אוצרל,
בין איך דער גליקלעכסטער קוענטעניק... אוי, אַנטשולדיק! דער
גליקלעכסטער עמי אויף דער וועלט!...
שדכנטע: (אַ פֿאַרחלומטע קוקט זי אויף הער גלאָבס) אויף צוויי חתונות. אַ
טאַפּלטע שימחה.
גלאָבס: טאַפּלט געהוילעט, געגעסן, געטאַנצט!
פֿייגע: ייִדן, פֿריילעך זאָל זען!
עמי: ליילעכער, טישטעכער פֿאַר אַלעמען. אויף מיין חשבון!
פּליזמרים: איינס, צוויי, דריי, פֿיר!... אַזאַ פֿריילעכס שפּילן מיר! (הייבן אָן
שפּילן).
אַלע: לחיים, ייִדן! לחיים!
(מוזיק, אַלע טאַנצן)

חתונה-טאַנץ

פֿאַרהאַנג

פיעסעס

פייגה: תפנטז כמה שאתה רוצה. רק בתנאי אחד. מפות וסדינים – תוציא לך מהראש.

עמי: רוטשילד כבר לא אהיה... אבל אתך, אוצר שלי, מרגיש אני הרוכל המאושר ביותר... או, סליחה! העמי הכי מאושר בעולם!

שדכנית: (מתכוננת חולמונית באדון גלובס) שתי חתונות. שמחה כפולה וכפליים.

גלובס: משתוללים כפול, אוכלים כפול, רוקדים כפול!

פייגה: יהודים, שיהיה שמח!

עמי: מפות שולחן וסדינים לכולכם, על חשבוני!

כליזמרים: אינס, צוויי, דריי, פיר!... אזא פריילעכס שפילן מיר! חד-שתיים-שלוש רוקדים כולנו על הראש! (מתחילים לנגן).

כולם: לחיים, יהודים! לחיים!

(מוסיקה. כולם רוקדים)

ריקוד-חתונה

מסך

ווינטער הערשט דאָ...

די פּערסאָנאַזשן

אַבראַשע, דער פּאַטער: (80)
יאִיר, דער זון: (50); מירע, די טאָכטער: (45)
פֿרומע, דעם טאָטנס חבֿרטע: (78)
עמליה, פֿאַרוואַלטערין פֿון עלטערן-הויז: (60)
שומר: (40-30)
חזן אין בית-הקברות (50)
איינוווינער און פּערסאָנאַל פֿון עלטערן-הויז.
איינ טענצער און איין טענצערין

אַרטי: אין אַן עלטערן-הויז, אין צענטער-לאַנד, היינטיקער תקופֿה.

חורף שולט פה

הדמויות

אברשה, האב, בן 80
יאיר, בנו של אברשה, בן 50 מירה; בתו של אברשה, בת 45
פרומה, אהובתו של האב, בת 78
עמליה, מנהלת הבית המוגן, בת 50
שומר בן (30-40)
חזן בבית הקברות (50)
דיירים ואנשי צוות של הבית המוגן
רקדן ורקדנית

מקום: בית מוגן, במרכז הארץ, בתקופה שלנו.

סצענע 1

פֿרומע, אבראשע

פֿרילינג. אין גארטן וואָס רינגלט אַרום דאָס עלטערן-הויז.

פֿרומע: (שטייט ניט ווייט פֿון אַ בענקל און קוקט אין פֿאַרשיידענע ריכטונגען. זעט אויס אַז זי וואָרט אויף עמיץ) וווּ איז ער? ... וווּ איז דער אַבראַשע? ... מיר האָבן זיך דאָ אָפּגערעדט... אַ ליבע פּלוצעם אין אונדזער עלטער – ווער וואָלט געגלייבט? ווען כ'פֿלעג זיך מיט אַזוינס אַנטרעפֿן, פֿלעג איך פשוט לאַכן... אָבער ניט איצט. איך זע אים שוין, מין וואָרשעווער ייד. אייגנטלעך פֿון שטעטלעך נעבן וואָרשע זענען מיר... נאָר מ'זאָגט וואָרשע. אַט קומט ער.

אבראַשע: (ער האָט שוין דערזען זיין חֶרְטע און דערנענטערט זיך צו איר מיט דרייסטע טריט... ער פֿאַרטשעפעט זיין פֿוס אויף אַ צווייג און פּמעט פֿאַלט אַנידער) צו אַלדי רוחות!...

פֿרומע: (אַ דערשראָקענע) אוי, גאָט מיינער!...

אבראַשע: גאָרניט. דאָרפֿסט זיך ניט איבערנעמען.

פֿרומע: מ'וואָלט געדאַרפֿט מער רייניקן דאָ.

אבראַשע: פֿון עלטערן-הויז וועט מען זאָגן: דער שטאַטראַט. און פֿון שטאַטראַט...

פֿרומע: דאָס עלטערן-הויז.

אבראַשע: זיכער. ווייסט... ס'איז אַזאַ צופֿעליקייט וואָס מיר געפֿינען זיך אין זעלבן עלטערן-הויז...

פֿרומע: דיר אויסזאָגן אַ סוד? ניט צופֿעליק.

אבראַשע: וואָס מיינסטו?

פֿרומע: כ'האָב דורך געזוכט און געזוכט... און דורך געפֿונען.

אבראַשע: זאָל זיין אַזוי... דערצייל ווייטער וועגן דינע יוגנט-יאָרן...

פֿרומע: לאָמיר זיך אוועקזעצן.

אבראַשע: ניט בעסער שפּאַצירן?...

פֿרומע: נו, גוט, נאָר פּאַמעלעך, פּאַמעלעך... (ביידע הייבן אָן שפּאַצירן).

תמונה 1

פרומה ואברשה

אביב. בגן המקיף את הבית המוגן.

פרומה: (עומדת לא רחוק מכסא ומסתכלת בכיוונים שונים. נראה כאילו מחכה למישהו)
איפה הוא?...איפה אברשה?... הרי נדברנו להפגש כאן... אהבה, פתאום
בגיל שלנו – מי היה מאמין? כשהייתי נתקלת בדבר כזה, אז הייתי
פשוט צוחקת... לא עכשיו. הנה אני רואה אותו, היהודי שלי הוורשאי.
אנו בעצם רק מעיירות סמוכות לוורשה.... אבל אומרים וורשה. הנה
הוא בא.

אברשה: (הוא כבר זיהה את פרומה ומתקרב אליה בצעדים בטוחים...פתאום רגלו
נתקלת בענף וכמעט טפל) לכל הרוחות!...

פרומה: (נבהלת) אלוהים אדירים!....

אברשה: זה לא כלום. אל תתרגשי.

פרומה: צריכים לנקות פה יותר.

אברשה: בבית המוגן יגידו: העירייה. ובעירייה תשמעי...
פרומה: הבית המוגן.

אברשה: כמובן. את יודעת...מקריות כזו שאנו שנינו באותו בית מוגן...
פרומה: לגלות לך סוד? זה לא במקרה.

אברשה: למה הכוונה?

פרומה: חיפשתי וחיפשתי אותך... ומצאתי אותך.

אברשה: שיהיה כך... ספרי עוד על שנות הנעורים שלך...
פרומה: בוא, נתישב.

אברשה: לא עדיף לטייל קצת?...

פרומה: נו, בסדר, רק לאט, לאט... (שניהם מתחילים ללכת).

די טענצערס: (קומען אַרײַן לויפֿנדיק. שטעלן זײ פֿאַר פּאַסירונגען פֿון פֿרומעס
יוגנט־יאָרן).
אַבראַשע: אז מ'פֿאַרליבט זיך אין עמיצן, פֿאַרליבט מען זיך אין זײַן גאַנץ
לעבן. אין זײַן צוקונפֿט אויך...
פֿרומע: נו, איצט דערצייל דו.
אַבראַשע: וועגן זיך וועל איך ביז אַן אנדער געלעגנהייט ... (דערקענט זײַן
טאַכטער פֿון דער ווייטנס). אָ, מיין טאַכטער קומט!

סצענע 2

פֿרומע, אַבראַשע, מירע

מירע: (דערנענטערט זיך צו איר פֿאַטער. פֿרומע דערווייטערט זיך אַ קאַפיטשקע פֿון
זײ). שלום־עליכם!
אַבראַשע: (ווייזט אַן אויף זײַן חֶרְטֵע) פֿרומע.
מירע: יאָיר קומט אויף אַ באַזוך. אין אַ בליצפֿאַסט האָט ער מיר
געמאַלדן.
אַבראַשע: (איבערגעטמען) כ'האַב אים מסתמא אַ מאָל באַליידיקט... איצט
שוין כמעט אַ צען יאָר, וואָס ער האָט ניט באַזוכט ס'לאַנד. וואָס עפעס
פלוצלינג.
מירע: אפֿשר האָט ער פֿון מיין קראַנקהייט זיך דערוויסט ...
אַבראַשע: מיינסט אַזוי?...
מירע: כ'ווייס ניט ווי אַזוי.
פֿרומע: בעסער כ'זאַל גיין. האָט מיר אַ גוטן ... (דערווייטערט זיך).
אַבראַשע: (זעט אויס אומעטיק. צו פֿרומען) שפעטער אפֿשר...
מירע: כ'זע ווי נאַענט איר פֿילט זיך...
אַבראַשע: עפעס ציט אונדז צוזאַמען... אַ... אויך אין אונדזער עלטער. פֿון
וואַרשע, פֿון זעלבער געגנט זענען מיר. דאָרט אויסגעוואַקסן. נו, גוט,
ניט פונקט וואַרשע, פֿון אַ דערבײַקן שטעטל.
מירע: זאָל עס דיר וויל באַקומען. לאַמיר איצט גיין צוריק.
אַבראַשע: וועגן זיך האָסט אים געשריבן?

פיעסעס

הרקדנים: (ננסיס טריצה. מציגים אירועים מחיי נעוריה של פרומה).
אברשה: כשמתאהבים במישהי, מתאהבים בכל חייה. אפילו גם בעתיד
לבוא שלה...
פרומה: נו, עכשיו ספר אתה.
אברשה: על עצמי אספר בהזדמנות אחרת. (מזהה את טעו מרחוק). או, הבת
שלי מגיעה!

תמונה 2

פרומה, אברשה, מירה

מירה: (מתקרבת לאביה. פרומה מתרחקת קצת מהם). בוקר טוב, אבא'ה
אברשה: (מצינע על החברה שלו) פרומה.
מירה: יאיר יגיע לביקור. ספר על כך במייל.
אברשה: (טרגש) ייתכן שפעם העלבתי אותו... עכשיו כמעט עשר שנים,
שהוא לא בקר בארץ. אז מה קרה לו פתאום?
מירה: אולי נודע לו על המחלה שלי...
אברשה: את חושבת?...
מירה: לא יודעת איך.
פרומה: עדיף שאני אלך. שיהיה לכם רק טוב... (מתרחקת).
אברשה: (טראה עצוב לפרומה) אולי מאוחר יותר...
מירה: אני רואה עד כמה אתם חשים קרובים....
אברשה: משהו מושך אותנו... אפילו בגיל שלנו. מוורשה, מאותה עיר
אנחנו. שם גדלנו. בסדר, זה לא בדיוק וורשה, אלא מעיר/פרבר קרוב
אנחנו.
מירה: שיהיה לך לבריאות. בוא נתחיל לחזור.
אברשה: כתבת ליאיר על עצמך?

מידע: חלילה, קיין וואָרט נישט. מײַן קראַנקהייט איז ניט זײַן עסק.
אַבראַשע: מאַדנע. אַנדערש וואָלט ער ניט געקומען. טאָ ווי אזוי האָט ער
זיך דערוואַסט? (גייען אַרויס).

(ביים פֿאַיע פֿון עלטערן־הויז. אַבראַשע און מירע קומען אַרײַן. געזעגענען זיך).

מידע: נעם זיך ניט איבער, טאַטע.
אַבראַשע: ווייסט שוין ווען ער קומט אָן?
מידע: כ׳מײַן אַז מאַרגן.
אַבראַשע: מאַרגן? ... שוין? ... זינט כ׳בײַן דאָ, האָט ער מיך קיין מאָל ניט
באַזוכט. טאָ וואָס וויל ער איצט?
מידע: רעג זיך ניט אויף.
אַבראַשע: גיי געזונט (מירע גייט אַוועק).

סענע 3

אַבראַשע

אַבראַשע: (זיצט און שרײַבט אַן אַרטיקל).

”צו דער דירעקציע,

רעמאָנטירן און פֿאַרשענערן דעם פֿאַיע איז אַ גוטער געדאַנק, דער פֿרייז
אַבער וואָס די אמנוווינער צאָלן דערפֿאַר איז ליידער אַ צו הויכער ...
מ׳דאַרף נעמען אין באַטראַכט זייערע באַדער־פֿענישן.... (שטעלט
זיך אָפּ אויף אַ רגע. שרײַבט ווייטער) מ׳לעבט ניט אייביק, וויל מען זאָל
די תקוּפֿה כאַטש אַדורך אָן אומבאַקוועמ־לעכ־קייטן. איז אונדזער
דירעקציע טויב? פֿילט מען ניט אונדזער פֿאַרביטערונג? אונדזער
קול איז סך־הכל אַ שוואַכער. פֿילן מיר זיך גאָר עלנט און איינזאַם ...
אַבראַשע” (פֿאַרענדיקט שרײַבן און לייגט צוטיף דאָס בלעטל) לאַמיר זען אויב
זי וועט עס דרוקן... (הייבט זיך אויף און גרייט זיך איבערגעבן דעם אַרטיקל צו
דער פֿאַרוואַלטערין). מ׳זאָגט: מײַן משפּחה איז מײַן פֿעסטונג. פֿרעג איך,
וואָס איז פֿון איר, פֿון מײַן פֿעסטונג געוואָרן?...” (גייעט אַרויס).

פיעסעס

מירה: חלילה, אף מילה לא. המחלה שלי זה לא העסק שלו.
אברשה: מוזר. אחרת הוא לא היה מגיע. אז כיצד זה נודע לו? (יוצאים).

(באולם הכניסה של הבית המוגן. אברשה ומירה נכנסים. נפרדים).

מירה: אל תיקח ללב, אבא.
אברשה: את יודעת מתי הוא מגיע?
מירה: נדמה לי שמחר.
אברשה: מחר?!... כבר?... מאז שאני כאן אף פעם הוא לא בקר אצלי. אז מה הוא רוצה עכשיו?
מירה: אל תתרתח.
אברשה: לכי בשלום (מירה יוצאת).

תמונה 3

אברשה

אברשה: (יושב בחדרו וכותב מכתב)

"לכבוד ההנהלה

לשפץ וליפות את אולם הכניסה זה רעיון טוב, אבל המחיר שהדיירים משלמים על כך הוא גבוה למדי...יש לקחת בחשבון את ה־צרכים שלהם ... (קס לרגע. ממשיך לכתוב) לא חיים לנצח, אז רוצים שהתקופה כאן תעבור ללא הפרעות מיותרות. האם ההנהלה שלנו חרשת? האם לא חשים את המרירות שלנו? הקול שלנו הוא חלש מדי. אזי אנו מרגישים מאד גלמודים ובודדים... אברשה" (מסיים את התיבה ומקפל את הדף) נראה אם היא תפרסם אותו... (קס מהמקום ומתכוון למסור את המאמר/מכתב למטהלת). אומרים: משפחתי היא המצודה שלי. אז אני שואל, מה קרה במצודה הזאת שלי?... (יוצא).

טענע 4 יאיר, עמליה

(אין עמליהס ביוראָ. יאיר זיצט אַנטקעגן איר).

יאיר: (שענקט איר אַ באַנאָניערע) פֿאַר אַמך, עמליה.

עמליה: זייער שיין פֿון אַמער זיט.

יאיר: (שטרעקט איר צו עטלעכע באַנקאָטן) נעמט, נעמט. אַמער געהאַלט, בין

איך זיכער, איז ניט אַזוי פֿויגלדיק...

עמליה: (זי צווייפֿלט אַרגע... נאָר צום סוף נעמט זי די באַנקאָטן) אַלץ איינס וואָלט

איך עס געטאָן. זיין זון, זיין זון זענט איר דאָך. און איך בין דאָ פֿדי אים

צו באַדינען.

יאיר: (שטרענג) כ'וויל ניט ער זאָל וויסן.

עמליה: פֿאַרלאָזט זיך אויף מיר.

יאיר: (שטיל) זאָגט מיר... וואָס איר האָט דערציילט, איז טאַקע אַזוי? איז

עס אמת?

עמליה: נו, ווי איר פֿאַרשטייט, איז עס ניט קיין אַפֿטע דערשיינונג. ווען

ס'שאַפֿט זיך עפעס אַ פֿאַרבינדונג ... אַלע רעדן וועגן דעם...מ'זעט עס

קלאָר פֿאַר די אויגן.

יאיר: (בייז) אין זיין עלטער... עס עקלט מיך!

עמליה: איר האָט אַמערע געשעפֿטן... טאָ וואָס אַרט עס אַמך?...

יאיר: טאַקע דערפֿאַר האָב איך מורא. מיין חשד איז אַז אַט די פֿרומע האָט

זיך גאַנץ אויסגערעכנט צו אים צוגעטשעפעט...

עמליה: כ'גלייב ניט.

יאיר: זי ווייסט וועגן די היזער זינע! ניט פשוט...

עמליה: אַלץ, אַלץ קאָן זיין. אָבער כ'מיין, איר טרייבט איבער ... מיט

מירען, אַמער שוועסטער, איז עס טאַקע אַ פֿראַבלעם.

יאיר: אַ פֿראַבלעם? זי באַציט זיך ניט גוט צו אים?

עמליה: ז'איז געפֿערלעך קראַנק. כ'האַב אַמך שוין דערציילט.

תמונה 4 יאיר, עמליה

(במשרדה של עמליה. יאיר יושב מולה).

יאיר: (מוסר לה בוגנוניירה במותנה) בשבילך, עמליה.
עמליה: מאד יפה מצדך.
יאיר: (מושיט לה מספר שטרות) קחי, קחי. המשכורת שלך, אני בטוח, היא לא משהר-משהו...
עמליה: (מהססת לרגע... אבל בסוף לוקחת את השטרות) בכל מקרה הייתי פועלת ככה. הבן שלו, הרי אתה הבן שלו. ואני כאן כדי לשרת אותו.
יאיר: (רציני) אני לא רוצה שהוא ידע.
עמליה: סמוך עלי.
יאיר: (בשקט) תגיד לי...מה שאת ספרת לי, זה אכן כך? זה אמיתי?
עמליה: נו, איך שאתה מבין, זה לא משהו שקורה הרבה אצלנו. כשנקשר איזה יחס ... כולם מדברים על זה...רואים את זה ממש בעיניים.
יאיר: (כועס) בגיל שלו....זה מגעיל אותי!
עמליה: לך יש העסקים משלך ... אז מה אכפת לך.
יאיר: דווקא בגלל זה אני חושש. החשש שלי הוא שהפרומה הזו שקלה היטב את המצב ולכן נדבקה אליו...
עמליה: לא מאמינה.
יאיר: היא יודעת הבניינים שלו! לא פשוט...
עמליה: הכל, הכל יכול להיות. אבל נדמה לי שאתה מגזים מאד...עם מירה, אחותך, יש בהחלט בעיה גדולה.
יאיר: בעיה? היא לא מתייחסת אליו יפה?
עמליה: היא חולה מאד. אני כבר ספרתי לך.

יאיר: נו, דאָס איז קיין ניעס ניט. איז מען קראַנק... וועט איר ווערן שווערער, וועל איך נעמען אַ פֿרוי וואָס קאָן איר העלפֿן... ער אַליין איז ניט אַזוי יונג. פֿאַר אים זאָרג איך...

עמליה: ס'ערשטע מאָל וואָס איך זע אַמך דאָ... אַזוי דריקט איר אויס אַזער דאגה?

יאיר: כ'האַב פֿראַבלעמען מיט נושים־מאַנערס... בין איך פֿאַרפֿלאַנטערט מיט דער פֿאַליציי. נאָר דאָס איז אַלץ פֿיטשעווקעס. (ווייזט איר זיין סמאַרטפֿאָן) געשעפֿטן, געשעפֿטן... איבער דער גאַנצער וועלט. אַלץ איז דאָ, אין אָט דעם קעסטעלע. נסים־ונפֿלאַות!... גוט, איך וועל שוין גיין. וויפֿל אַ זייגער עסט מען דאָ?

עמליה: אַדרבא, קומט. איר זענט פֿאַרבעטן. אַרום זעקס אַ זייגער. גאַנץ פֿרי. **יאיר:** כ'וויל חלילה אים ניט שטערן. נאָכער וועל איך אים זען. **עמליה:** ווי איר פֿאַרשטייט.

סצענע 5

יאיר, מירע, אַבראַשע, פֿרומע, פֿערסאַנאַל, איינוווינער

(אין עסזאַל. אַרום און אַרום זיצן די איינוווינער נעבן טישלעך און עסן. פֿרומע און אַבראַשאַ זיצן ביי אַ באַזונדערן טיש. עסן און שמועסן. ער באַדינט זי ווען זי נייטיקט זיך אין עפעס וואָס... פֿון דער ווייטנס זעט מען ווי יאיר שטייט אין אַ ווינקל און פֿאַלגט נאָך זייערע באַוועגונגען. שפעטער דרייט ער זיך אַרום גאַנץ נערוועז. ס'קומט אַרײַן מירע).

יאיר: אוי, מירעלע, אַ געזונט אויף דיר!... אַ מזל וואָס ביסט דאָ. **מירע:** ביסט שוין אַנגעקומען?

יאיר: גלייך פֿון פֿליפֿאַרט.

מירע: ווונדערבאַר, ווייל איך מוז לויפֿן. די קינדער זענען אַליין. **יאיר:** כ'פֿאַרשטיי.

מירע: אויב דו ביסט דאָ, וועל איך נאָר אַ סעקונדעלע צוגיין צום טאַטן. **יאיר:** ניין!... פֿאַר וואָס אים עפעס שטערן? ער איז איצט מיט זיין "חברטע".

פיעסעס

יאיר: טוב, אין בזה שום חדש. אז חולים...אם לה יהיה קשה מדי, אז אני אקח אישה שתעזור לה... הוא לא צעיר כל כך. לו אני דואג...
עמליה: פעם ראשונה שאני רואה אותך פה...כזאת היא הדאגה שלך?
יאיר: יש לי צרות עם הנושים שלי...אז אני מסובך גם עם בתי משפט. אבל כל זה קטנות. (מראה לה את הטלפון החכם שלו) עסקים, עסקים...על כל העולם. הכל נמצא פה, בקופה הקטנה הזו. ניסים ונפלאות!...טוב, אני כבר אלך. באיזה שעה אוכלים פה?
עמליה: אדרבא, בוא. אתה מוזמן. בשעה שש. די מוקדם.
יאיר: חלילה אני לא רוצה להפריע. אחרי-כן אראה אותנו.
עמליה: איך שאתה מבין.

תמונה 5

יאיר, מירה, אברשה, פרומה, אנשי צוות, דיירים

(בחדר האוכל. ליד שולחנות המפוזרים במקום יושבים הדיירים ואוכלים. פרומה ואברשה יושבים בשולחן נפרד. אוכלים ומשוחחים. הוא מגיש לה כשהיא זקוקה למשהו...מרחוק רואים את יאיר עומד בפינה ועוקב אחרי המתרחש במקום. אחר-כן מסתובב עצבני מאד. נכנסת מירה).

יאיר: אוי, מירהלע, שתהיי בריאה!... מזל שבאת.
מירה: כבר הגעת?
יאיר: ישר משדה התעופה
מירה: מצוין, כי אני חייבת לרוץ. הילדים שלי לבד.
יאיר: אני מבין
מירה: אם אתה כבר פה, אני אגש לאבא רק לדקה.
יאיר: לא!... מדוע להפריע לו? הוא נמצא כרגע עם ה"חברה" שלו.

מירע: נו, אז וואָס? וועמען שטערט עס?
יאָיד: (מיט פעס) מיך, מיך שטערט עס! פֿאַרשטייט ניט אַליין וואָס זי, די
פּלוגיטטע, זוכט בי אים? ...
מירע: וואָס רעדסטו אזוי הויך? ... לאָמיר גיין אין אַ זיט. (זי פּרוּווט אים ציפּן
אין אַ זייטיקן ווינקל).
יאָיד: ס'אַרט מיך ניט. זאָלן אַלע הערן. איך בין קעגן!
מירע: וואָס איז דאָ צו זיין קעגן? ... כ'האַב זיי געזען אין גאַרטן. מער ווי
איין מאָל. ס'איז זיי גוט צוזאַמען.
יאָיד: מיר איז עס שלעכט!
מירע: דיר איז תמיד שלעכט. ווי קאָן עס זיין אַנדערש? מיט פּאָליציי נאָך
דיר קאָן עס זיין גוט?
יאָיד: (דערלאַנגט איר אַ פּאַטש אין פנים). מײַן איינציקע שוועסטער דאָרף אזוי
רעדן?
מירע: מײַן איינציקער ברודער פֿירט זיך אזוי אויף? האָסט ניט וואָס צו טאָן
דאָ! זאָלן אַלע הערן ווילסטו? נו גוט, זאָלן אַלע הערן! ...
יאָיד: (הייבט אויף די האַנט ווידער אַ מאָל, אָבער פֿאַרהאַלט זיך...) נישט צו דיר בין
איך געקומען.
מירע: די ירושה. פֿאַר דער ירושה זאָרגסטו.
יאָיד: און דו נישט?
מירע: דײַן פֿאַטער איז ער, פּונקט ווי מײַנער. טאָ פֿאַר וואָס זאָל ער עפעס
ניט געניסן? ...
יאָיד: ניט אויף מײַן חשבון.
מירע: (קוקט אויפֿן זייגער) כ'מוז שוין לויפֿן. דיך איבערמאַכן וועל איך ניט.
(דרייט זיך אויס צו גיין).
יאָיד: אזוי לויפֿט מען אַוועק? אָן "אַ גוטן" פֿאַרן ברודער?
מירע: סײַזוי וועט פֿון דיר קיין גוטס ניט אַרויס. (גייט אַוועק אייליק).
יאָיד: אַזאַ נאַיווע! נעמט מיך אַרויס פֿון די כלים. טאָ זאָל זי גיין. בעסער
אזוי.

פיעסעס

מירה: נו, אז מה? למי זה מפריע?
יאיר: (כעס) לי, לי זה מפריע! את לא מבינה לבד, מה הטיפוס הזה מחפשת אצלו? ...
מירה: למה אתה צועק?....בוא נעמד בצד. (היא מנסה למושך אותו לפינה צדדית).
יאיר: לא אכפת לי בכלל. שכולם ישמעו. אני מתנגד!
מירה: מה יש פה להתנגד?...ראיתי אותם בגן. יותר מפעם אחת. זה טוב להם ביחד.
יאיר: ולי זה רע!
מירה: לך תמיד רע. איך ייתכן אחרת? משפטים ומשטרה אחריך, זה יכול להיות טוב?
יאיר: (סוטר לה בפניס) אחותי היחידה צריכה לדבר כך?
מירה: אחי היחידי מתנהג כך? איך לך מה לעשות כאן! שכולם ישמעו, אתה רוצה? אז טוב, שכולם ישמעו! ...
יאיר: (מוריס את יד לסטור לה שוב, אבל מתאפק) לא אליך אני באתי.
נירה: הירושה. לזה אתה דואג.
יאיר: ואת לא?
מירה: זה אביך, בדיוק כמו אבי. אז למה שהוא לא יהנה ממשהו? ...
יאיר: לא על חשבונני.
מירה: (מסתכלת בשעון) אני חייבת לרוץ. לתקן אותך אני כבר לא אצליח. (מפנה לו עורף כדי ללכת).
יאיר: ככה בורחים? בלי מילה טובה לאח שלך?
מירה: במילא שום דבר טוב לא ייצא ממך. (יוצאת בחפזון).
יאיר: איזו נאיבית! מוציאה אותי מהכלים. אז שתלך. עדיף כך.

אין עסזאל

אַבראַשע: קוק ניט רעכטס, ניט לינקס. מיר עסן און קיינער דאַרף אונדז
ניט שטערן.

פֿרומע: אַ פֿאַמעלעכע וועלט דאָ. ווי די צייט וואָלט זיך אָפֿגעשטעלט...
אַבראַשע: די לעצטע סטאַנציע וואָס וואָרט אויף יעדן איינעם. נאָר וועגן
דעם טראַכט מען דאָ...

פֿרומע: נו, וואָס קאָן מען טאָן? ס'איז טאַקע אזוי. דער טויט צווישן אונדז
שוועבט אַרום און שפּילט זיין ראָלע.

אַבראַשע: יעדע וואָך באַקומען מיר אַ דערמאָנונג... ווער קאָן דאָס
אויסמייַדן?

פֿרומע: נאָר אין דרויסן, אַלץ רוישט און קאַכט זיך פֿיר און צוואַנציק שעה
אַ טאָג.

אַבראַשע: דאָרט לויפֿט מען און קיינער קוקט זיך ניט אום אויף אונדז.
פֿרומע: גוט וואָס איך האָב אויף וועמען צו קוקן...

די טענצערס שיטעלן פֿאַר די אַרומיקע, רוישיקע וועלט.

אַבראַשע: (פֿאַכעט מיט זיין האַנט...) כ'מאָך זיי אַ סימן... נאָר גאָרנישט. מאַך דו
אַ פֿרוו. (פֿרומע פֿאַכעט אויך מיט איר האַנט) ווי אַ טויטן באַנקעס. ס'העלפֿט
ניט.

פֿרומע: טאָ לאַמיר פֿאַכען איינע צום צווייטן...
אַבראַשע: דאָס קלינגט שוין בעסער.

סצענע 6

יאיר, אַבראַשע

(אין אַבראַשעס צימער. יאיר גייט היין און צוריק ווי אַ פֿאַרשפּאַרטע חיה אין
שטייג).

יאיר: (אויפֿגעברויזט) כ'פֿאַרשטיי ניט. כ'פֿאַרשטיי גאָרניט.
אַבראַשע: וואָס אזוי שווער צו פֿאַרשטיין?

בחדר האוכל

אברשה: אל תסתכלי שמאלה או ימינה. אנו אוכלים ואיש לא צריך להפריע לנו.

פרומה: עולם איטי מאד פה. כאילו הזמן הולך ונעצר...

אברשה: התחנה האחרונה הממתינה לכל אחד. רק על זה חושב כאן כל אחד...

פרומה: נו, מה אפשר לעשות? זה באמת ככה. המוות מסתובב כאן בינינו ומשחק את תפקידו.

אברשה: כל שבוע אנו מקבלים תזכורת ממנו...מי יכול למנע את זה?

פרומה: אבל בחוץ, הכל רועש וחי עשרים וארבע שעות ביום.

אברשה: שם רצים ואיש לא שם לב אלינו.

פרומה: טוב שלי יש מישהו על מי להסתכל...

הרוקדים מציגים את העולם הרועש מסביב.

אברשה: (מנפנף ביד...) אני נותן להם סימן חיים... אבל כלום. תנסי את.

(פרומה מנפנפת בידה...) כמו כוסות רוח למת. לא עוזר כלום.

פרומה: אז אולי לנפנף אחד לשני...

אברשה: זה נשמע יותר טוב.

תמונז 6

יאיר, אברשה

(בחדרו של אברשה. יאיר מתהלך הלך ושוב כמו חיה בכלוב).

יאיר: (טעס) אני לא מבין. לא מבין כלום.

אברשה: מה כל כך קשה להבין?

יאיר: דו און דיין "געליבטע". אראפ פֿון זינען זענט איר. מ'מאכט חוזק פֿון
אמך. אלע, אלע דאָ אזוי. און איר מאכט זיך ניט וויסנדיק. אַ צאצקע
אויף דיין עלטער האָסט זיך אויסגעפֿונען.
אבראשע: אַ יאָלד ביסטו. געווען און געבליבן אַ יאָלד.
יאיר: כ'וואָרן דיך. כ'פֿאַר ניט צוריק ביז מ'דערליידיקט ניט דעם ענין.
אבראשע: נאָרעלע... ניט זי, ניט איך ווילן עפעס אָפֿיציעל... באַרויך זיך.
יאיר: נאָר דאָס האָט מיר געפֿעלט! (דערלאַנגט אַבראַשען דעם טעלעפֿאָן)
נעם איצט דעם טרעבל און קורץ און שאַרף זאָג איר אזוי: "מירע איז
שטאַרק קראַנק. יאיר איז ספּעציעל געקומען צוליב איר..."
אבראשע: פֿאַר וואָס ביסטו פֿריער ניט געקומען?
יאיר: ... אויס. דער ראַמאַן איז אויס! מ'איז שטאַרק פֿאַרנומען. ניטאָ קיין
קאַפּ פֿאַר זיטיקע ליבעס.
אבראשע: (ווייך) וואָס, וואָס רעדסטו אזוי? פּיניקסט מיך. אָן אַ פֿאַר וואָס,
אָן אַ פֿאַר ווען.
יאיר: ווייסט גאַנץ גוט וואָס איך מיין. נאָר מאַכסט זיך טאַמעוואַטע. קלינג,
קלינג שוין און לאַמיר פֿטור ווערן פֿון ענין!
אבראשע: קאַנסט מיך ניט צווינגען.
יאיר: איר נומער... גיב מיר איר נומער...
אבראשע: בשום־אופן ניט.
יאיר: (צעוואַרפֿט פּאַפּירן ווילד און זוכט דעם טעלעפֿאָן־נומער) ס'מוז זיין אַ
רשימה דאָ. אויב ניט דו, וועל איך רעדן מיט איר.
אבראשע: ביסט משוגע. אין גאַנצן אַראָפּ פֿון זינען.
יאיר: ניטאָ קיין ברירה, טאַטע. זי וועט שוין פֿאַרשטיין וואָס איך מיין, די
מנוולטע.
אבראשע: ווילסט מיך אומברענגען.
יאיר: ניט גענוי.
אבראשע: וואָס הייסט "ניט גענוי?"
יאיר: ען־קאַווע־דע ביסטו. גענוג פֿראַגעס.
אבראשע: (הייבט זיין קול) וואָס מיינסטו "ניט גענוי?"
יאיר: צום גוטנס אָדער שלעכטנס. דער ענין וועט דערליידיקט ווערן.
אבראשע: וועסט חרטה האָבן...

פיעסעס

יאיר: אתה ו"אהובתך". ירדתם מהפסים. צוחקים לכם בפרצוף. כולם, כולם פה. ואתם לא יודעים כלום. בגיל שלך מצאת לך צאצקעלע חמודונת אחת.

אברשה: אתה שמוק. היית ונשארת שמוק.

יאיר: אני מזהיר אותך. אני לא חוזר עד שלא גומרים את העניין הזה.

אברשה: טפשוון אחד... לא היא וגם לא אני רוצים משהו רשמי... תרגע.

יאיר: רק זה היה חסר לי! (מושיט את הטלפון לאברשה) קח את השפופרת. חד וחלק תגיד לה ככה: "מירה חולה מאד. יאיר בא במיוחד בגללה..."

אברשה: למה, למה לא באת קודם?

יאיר: די, חלאס. נגמר הרומן שלך! אנו טרודים מאד. אין ראש לאהבות מהצד.

אברשה: (רך) למה, למה אתה מדבר כך? אתה מתאכזר אלי. בלי שום סיבה, בלי שום הגיון.

יאיר: אתה יודע יפה למה אני מתכוון, אבל אתה סתם מעמיד פנים. צלצל, צלצל אליה ונפטר מכל העניין הזה!

אברשה: אתה לא תכריח אותי.

יאיר: המספר שלה... תן לי את המספר שלה...

אברשה: בשום אופן לא.

יאיר: (זורק ניירות בפראות ומחפש את מספר הטלפון) צריכה להיות לך רשימה. אם לא אתה, אז אני אדבר אתה.

אברשה: השתגעת. התדרדרת לגמרי.

יאיר: אין ברירה, אבא. המנוולת הזו כבר תבין מה רוצים ממנה.

אברשה: אתה רוצה לחסל אותי.

יאיר: לא בדיוק.

אברשה: מה פירוש "לא בדיוק!?"

יאיר: די, מספיק עם השאלות שלך.

אברשה: (מריס את קולו) מה אתה מתכוון עם ה"לא בדיוק" שלך?

יאיר: לטוב או לרעה נגמור עם העניין מהר.

אברשה: אתה עוד תתחרט...

יאיר: אַ מענטש פֿאַרלאָזט אַלץ. קומט צו פֿליען און מנין וואָרט האָט קיין שום ווערט ניט? מיט לידיקע הענט וועל איך ניט אַרויס. וואָס ס'גייט ניט מיט כּוח, וועט גיין מיט מער כּוח.
אַבראַשע: וואָס איז פֿון מנין יאיר געוואָרן? כ'דערקאָן דרך ניט.
יאיר: נו, קלינג... קלינג שוין ... כ'פֿאַרשטיי גאַרנישט!
אַבראַשע: כ'האָב זי ליב ...
יאיר: כ'וואָרן דרך. צום לעצטן מאָל...
אַבראַשע: אזוי שווער צו פֿאַרשטיין?
יאיר: ס'וועט נעמען אַ סוף אָדער זי וועט באַצאָלן דערפֿאַר!
אַבראַשע: אזאָ סוואָלאַטש!... וואָס ווילסטו פֿון איר, צו אַלדי שוואַרצע יאָר!
יאיר: (מיט אַ זעץ אין טיר פֿאַרלאָזט ער דעם צימער).

סצענע 7

אַ האַלב יאָר שפּעטער
פֿרומע, אַבראַשע

האַרבסט. אין גאַרטן. אַבראַשע שטייט און קוקט ווי ער וואָלט געוואָרט אויף עמיצן. צום סוף באַווייזט זיך פֿרומע.
פֿרומע: (צו אַבראַשע) אויף וועמען וואָרטסטו?...
אַבראַשע: מיט אַ האַלב יאָר צוריק האָט מנין זון אַלץ קאַליע געמאַכט. ער איז שולדיק. נאָר ער. ניט איך.
פֿרומע: כ'האָב ווייניק צרות? וואָס דאַרף איך אים... ווילדע חיה! (זעצט זיך אַוועק. אַבראַשע אויך).
אַבראַשע: כ'האָב דיר געזאָגט. ס'האָט גאַרניט צו טאָן מיט מיר. זיין משוגעת איז עס.
אַבראַשע: כ'ווייס אַלץ. אַלץ ווייס איך.
פֿרומע: אין אונדזער עלטער... ווייסט מען שוין אַלץ.

פיעסעס

יאיר: בן־אדם עוזב את הכל. בא בטיסה ולמילה שלי אין שום ערך? לא אצא מכאן עם ידיים ריקות. מה שלא הולך בכוח, ילך עם עוד יותר כוח.

אברשה: מה נהיה מהיאיר שלי? אני לא מכיר אותך.

יאיר: נו, צלצל... צלצל כבר... כלום אני לא מבין!

אברשה: אני אוהב אותה...

יאיר: אני מזהיר אותך. פעם אחרונה...

אברשה: כל כך קשה להבין?

יאיר: או שיהיה לזה קץ או היא תשלם על כך!

אברשה: איזה מגוול!...מה אתה רוצה ממנה, לכל הרוחות?

יאיר: (עוזב את החדר בטריקת דלת).

תמונה 7

חצי שנה אחרי־כן

פרומה, אברשה

סתיו. בגן. אברשה עומד ומסתכל כאילו מצפה למישהו. בסוף מופיעה פרומה.

פרומה: (לאברשה) למי אתה מחכה?...

אברשה: לפני חצי שנה הבן שלי קלקל הכל. הוא ורק הוא אשם. לא אני.

פרומה: חסרות לי צרות? מה אני צריכה אותו... פרא אדם! (מתיישבת. גם אברשה).

אברשה: אמרתי לך. אין לזה שום קשר אלי. הכל שגעון שלו.

אברשה: אני יודע. יודע הכל.

פרומה: בגיל שלנו... כבר יודעים הכל. או כמעט הכל.

אַבראַשע: וויפֿל צײַט איז אונדז געבליבן? ... ניט בעסער זײַן צוזאַמען,
פֿרומעלע?
פֿרומע: (ערנסט) פֿרומע.
אַבראַשע: גיב זיך אַ טראַכט ... דער ריס צווישן אונדז ...
פֿרומע: ניט צוליב מיר.
אַבראַשע: ... האָט קײַן זינגען ניט (הײבט זיך אויף און הײבט אָן צו גײַן).
פֿרומע: וואָס אַמילסטו זיך?
אַבראַשע: (דרייט זיך אויס צו איר) ער וועט שוין ניט קומען ... זײַ רויק.
פֿרומע: גיסט מיר דײַן וואָרט?
אַבראַשע: (וואַקלט זיך) נו... ער איז ניט קײַן קינד. וואָס קאָן איך וויסן? ...
פלוצעם קאָן ער זיך ...
פֿרומע: אויב אַזוי דאַרף מען ניט.
אַבראַשע: זײַ רויק. ער וועט ניט קומען.
פֿרומע: ס'איז פלוצעם קאַלט געוואָרן ... (שטייט אויף. הײבט אָן צו גײַן).
אַבראַשע: בעסער צוזאַמען, ניט אַזוי? (ביידע גײען אין דער ריכטונג פֿון עלטערן-
הויז).

סצענע 8

עמליה, אַבראַשע, פֿרומע

(ביים אַרײַנגאַנג פֿון עלטערן-הויז שטייט עמליה, די פֿאַרוואַלטערין. פֿרומע און
אַבראַשע קומען אַרײַן).
עמליה: שלום געמאַכט.
אַבראַשע: וואָס מישט איר זיך אַרײַן?
עמליה: אַזוי זעט אויס.
פֿרומע: (צו אַבראַשען) אַלע וועלן וויסן.
עמליה: דער רעמאַנט אין בנין – ווי געפֿעלט עס אַמך?
אַבראַשע: אין גאַנצן ניט.
עמליה: געדולד, געדולד און אַלץ וועט זײַן פֿאַרטיק.

פיעסעס

אברשה: כמה זמן כבר נותר לנו?...לא עדיף להיות ביחד, פרומהל'ה?
פרומה: (רצינית) פרומה.
אברשה: תחשבי רגע...הקרע בינינו...
פרומה: לא בגללי.
אברשה: ... אין לכך שום הצדקה (מתרומם ומתחיל ללכת).
פרומה: מה אתה ממהר?
אברשה: (מסתובב אליה) הוא כבר לא יגיע... תהיי רגועה.
פרומה: אתה מבטיח לי?
אברשה: (מתלבט) טוב... הוא לא ילד. מה אפשר לדעת? פתאום הוא יכול לקום ...
פרומה: אם כך אז לא צריך.
אברשה: תהיי רגועה. הוא לא יבוא.
פרומה: פתאום נהיה לי קר... (קמה. מתחילה ללכת).
אברשה: ביחד זה יותר טוב, את מסכימה? (שניהם הולכים בכיוון הבית המוגן).

תמונז 8

עמליה, אברשה, פרומה

(בכניסה לבית המוגן עומדת עמליה, המנהלת. פרומה ואברשה נכנסים).
עמליה: התפייסתם.
אברשה: מה את מתערבת?
עמליה: כך זה נראה על כל פנים.
פרומה: (לאברשה) זה יודע לכולם.
עמליה: השיפוצים שעשינו – מוצאים חן בעיניכם?
אברשה: לגמרי לא.
עמליה: סבלנות, סבלנות והכל כבר יהיה מוכן.

פֿרומע: דעמאָלט וועל איך שוין ניט זיין.
אַבראַשע: (צו עמליהן) ווי לאַנג דאַרף עס זיך ציען? חדשים וואַרטן מיר.
עמליה: מ'איז אָפהענגיק אין בעלי־מלאַכה. וואָס קאָן מען טאָן?
פֿרומע: (גיט אַ סימן צו אַבראַשען) אין עסזאַל. (גייט אין איר וועג).
עמליה: (צו אַבראַשען) איר האָט שלום געמאַכט און ס'איז גוט אַזוי. זיין
אַליין...
אַבראַשע: אַלע, אַלע זענען אַליין... (גייט אַוועק).
עמליה: (גייט צו צום טעלעפֿאָן. דריקט אַ טמער. וואַרט אַ פֿאַר סעקונדן... צום
סוף לאַזט זי אַ מעלדונג) יאָר... קלינגט צוריק... ס'איז דאָ נײַעס. זייער
וויכטיק.

טצענע 9

אַבראַשע, דער חזן, עולם אין בית־הקברות

(אַבראַשע אין זיין צימער)

אַבראַשע: אַליין. אַלע, אַלע זענען אַליין. מ'רעדט ניט וועגן דעם.
קיינער ניט. אָבער ס'איז פֿאַרט אַזוי. ס'קומען פֿאַר קורסן, מסיבות,
קאָנצערטן... נאָר מ'קומט ווייניק. מ'זיצט פֿאַרמאַכט אין צימער. מ'איז
אַליין. ווי קאָן מען אַזוי לעבן?... ניט מ'לעבט נאָר מ'שטאַרבט אַזוי...
אַזוי גענוי געשעט דאָ. ווען מ'קאָן עס ענדערן, וואָלט איך זיך באַמיט
עפעס טאָן... אַ פֿראַבלעם! ווי קאָן עס זיין אַנדערש? אַליין איז אַליין...
און ווער קאָן עס ענדערן?

אויף מירעס לוויה

(דער עולם באַגלייט מירען אין איר לעצטן וועג חזן זאַגט תהילים).
אַבראַשע: ווי נעמט מען פּוּח? ... באַערדיקן מיין טאַכטער... זאָגן קדיש
נאָך איר... פֿראַפֿעסאָר אין אוניווערסיטעט... גוטע אייניקלעך, נאָר אַזוי
פֿיל געליטן... אוי, גאַטעניו מינער! מיט וואָס האָט זי געזינדיקט? ... זיך
טוישן מיט מירעלען, בין איך גרייט. נאָר דאָס בעט איך ... וווּ נעמט
מען פּוּח? ... זאָגן קדיש אויף אַ טאַכטער ... אוי, רבּונו־של־עולם!...

פיעסעס

פרומה: עד אז אני כבר לא אהיה כאן.
אברשה: (לעמליה) כמה זמן זה צריך להמשך? חודשים אנו מחכים.
עמליה: אנו תלויים בבעלי-מלאכה. מה אפשר לעשות?
פרומה: (טתנת סימן לאברשה) בחדר האוכל. (הולכת לדרכה).
עמליה: (לאברשה) התפייסתם וזה טוב. להיות לבד...
אברשה: כולם, כולם הם לבד... (יוצא).
עמליה: (נגשת למכשיר הטלפון. לוחצת מספר. ממתינה מספר שניות... בסוף משאירה הודעה) יאיר... צלצל בחזרה... יש חדשות. משהו חשוב.

תמונז 9

אברשה, החזן, הקהל בבית הקברות

(אברשה בחדרו)

אברשה: בודדים, כולם, כולם בודדים. לא מדברים על זה. אף אחד לא. אבל זו האמת. מקיימים קורסים, מסיבות, קונצרטים... אבל באים מעטים. יושבים סגורים בחדרים. בודדים. איך אפשר לחיות ככה?... לא חיים ככה, אלא מתים ככה... וכך בדיוק זה מה שקורה כאן. אם אפשר היה לשנות את המצב, הייתי משתדל לעשות משהו... אבל זו בעייה! איך ייתכן אחרת? בודד זה בודד... ומי יכול לשנות את המצב?

בלוויה של מירה

(הקהל מלווה את מירה בדרכה אחרונה. חזן אומר תהילים).
אברשה: איפה יש כוח?... לקבור את בתי... לומר קדיש עליה... פרופסורית באוניברסיטה... נכדים טובים, אבל כל כך היא סבלה... אוי אלי שלי!... במה היא חטאה? להתחלף עם מירה אני מוכן בכל רגע. רק זה הייתי רוצה... אבל מאיפה יהיה לי כוח?... לומר קדיש על בתך... אוי, ריבונן-של-עולם!...

סצענע 10

עמליה, יאיר, פערסאנאל, איינווינער

(יאיר און עמליה רעדן דורכן טעלעפאן. אנדערע איינווינער באוועגן זיך אין היטער-גרונט. ס'גייט אן א רעש).

עמליה: בשום-אופן ניט!
יאיר: אויב ניט איר... אפֿשר אן אָנגעשטעלטענע?... ס'זי ווי פֿאַרטיילט אירע פילן צו די איינווינער...
עמליה: וואָס רעדט איר?! ס'איז קרימינעל! זיצן אין תפֿיסה צוליב אַמך?
פטור ווערן פֿון איר, ליקווידירן דעם עלטערן-הויז... דאָס לייגט איר מיר פֿאַר?
יאיר: מתנות פֿון מיר האָט איר ליב צו באַקומען.
עמליה: אידיאָט איינער! כ'האַק אָפּ דעם טרייבל.
יאיר: נו, פֿאַרגעסט. כ'האַב עס ניט געמיינט... פֿרומע און מיין נאַרישער טאַטע האָבן מיך אין גאַנצן צעחושט...
עמליה: איר קאָמפּראַמעטירט אונדז.
יאיר: כ'האַב זי איין מאָל געוואָרנט.
עמליה: לאַזט זיך אַרויס פֿון דעם משוגעת.
יאיר: כ'בין פֿאַרזיכטיק.
עמליה: זאָגט מיר, יאיר... טראַכט איר אונדז צו באַזוכן?
יאיר: באלד נאָך פורים... ניט זיכער.
עמליה: בעסער עס אָפּלייגן... זייט זיך מישבֿ.
יאיר: אַ טאַטן מוז מען באַזוכן. צוויי יאָר שוין פֿאַרבײַ זינט מיין לעצטן באַזוך.
עמליה: אויף מירעס לוויה האָט מען איר ברודער דאָ ניט געזען...
יאיר: איך ווייס... נו, גוט, פֿאַרגעסט פֿון מיין באַזוך.
עמליה: בעסער אַזוי.

תמונז 10

עמליה, יאיר, אנשי צוות, דיירים

(יאיר ועמליה מדברים בטלפון. דיירים שונים מסתובבים ברקע. רעש במקום).
עמליה: בשום אופן לא!
יאיר: אם לא את... אולי פקידה אחרת? הרי ממילא אתם מחלקים תרופות
לדיירים...
עמליה: מה אתה מדבר?! זה קרימינלי! לשבת בכלא בגללך? לחסל אותה,
לחסל את הבית המוגן... זה מה שאתה מציע לי?
יאיר: מתנות את אוהבת לקבל ממני.
עמליה: אידיוט אחד! אני מנתקת.
יאיר: נו, מילא, תשכחי. לא התכוונתי... הפרומה הזו והאבא האידיוטי
שלי בלבלו אותי לגמרי.
עמליה: אתה מסכן אותי.
יאיר: פעם אחת אני כבר הזהרתי אותה.
עמליה: תוציא לך את השיגעון מהראש.
יאיר: אני נזהר.
עמליה: תגיד לי, יאיר... אתה מתכוון לבקר אצלנו?
יאיר: מיד אחרי פורים...לא בטוח.
עמליה: עדיף לדחות את זה... עד שתתעשת.
יאיר: אבא יש לבקר. כבר עברו שנתיים מאז הביקור האחרון.
עמליה: בלווייה של מירה לא ראו כאן את אחיה...
יאיר: אני יודע... נו, בסדר, תשכחי מהביקור שלי.
עמליה: עדיף כך.

סצענע 11

עמליה, אבראשע, פערסאנאל, אינווינער

פורים-מסיבה אין עלטערן-הויז. אין עסזאל.

(ס'רוב אינווינער פֿון הויז, מערסטנס פֿרויען, זיצן אַרום טישלעך. מ'הערט פורים-לידער פֿון אַ קאָמפּאָקטל).

עמליה: (פֿאַרטיילט דעם לאַקאַלן בולעטין צו אַלע אַטועזנדע) אַ פֿריילעכן פורים!
חג שמח! אַ גוט יום-טובֿ! (ווען זי פֿאַרענדיקט, אַ פּאַר מיטטן שפּעטער,
פֿאַרלאַזט זי ס'אַרט און גייט צו איר ביראַ).

(אין הינטערגרונט טרעטן אַרויס די טענצערס).

אַבראַשע: אַ שאַד! פֿרומע איז ניט מיט אַלעמען. ניט געקאַנט קומען. כ'וועל
זי שפּעטער באַזוכן (בלעטערט דעם בולעטין און געפֿינט אויס זיין אַרטיקל.
לייענט אויפֿן קול) "...מ'דאַרף נעמען אין באַטראַכט די אינווינערס
באַדערפֿענישן ... מ'לעבט ניט אייביק, וויל מען כאַטש אַט די תקופֿה
זאָל אַדורך אָן אומבאַ-קוועמ-לעכ-קייטן... אַבראַשע" ... ס'פֿעלט אַ
העלפֿט פֿון מין אַרטיקל. ס'קאָן ניט זיין. אַ מיאוסע זאַך האַט מען
געטאָן! כ'מוז פֿראַטעסטירן!... כ'וואַלט מוט געהאַט, וואַלט איך פֿאַר
אַלעמען פֿאַרגעליינט די אַפּעמעקטע שורות... נאָר ס'איז איבער מניע
כוחות. אַך, די עמליה... אַ רוח אין איר טאַטן אַרין! (הייבט זיך אויף פֿון
אַרט און גייט זוכן די פֿאַרוואַלטערין וואָס איז אַרויס פֿון עסזאַל. ער קומט אַרין
אין עמליהס ביראַ און מען זעט זיי דאַרטן דיסקוטירן. אַבראַשע באַקלאַגט זיך
שאַרף, האַלט דעם בולעטין אין האַנט און עמליה פֿאַרטיילט זיך. בהדרגה זיך
ווערט די דיסקוסיע הייסער און גייט אַריבער צו העכערע טענער).

תמונז 11

עמליה, אברשה, צוות, דיירים

מסיבת פורים בבית המוגן. בחדר האוכל.

(מרבית הדיירים, לרוב נשים, יושבים מסביב לשולחנות. שומעים שירי פורים מתוך תקליטור).

עמליה: (מחלקת ביולטיץ לכל הנוכחים). פורים שמח! א גוט יום־טוב! (כשהיא מסיימת, לאחר מספר דקות, היא עוזבת את המקום והולטת למשרד שלה).
(ברקע רוקדים הרקדנים).

אברשה: חבל! פרומה לא בקו הבריאות. לא יכלה להגיע. אבקר אצלה מאוחר יותר (מעלעל בביולטיץ עד שהוא מוצא את המאמר שלו. קורא בקול) "יש לקחת בחשבון את הצרכים של הדיירים...לא חיים לנצח, אז רוצים לפחות את התקופה הזו לעבור ללא הפרעות... אברשה". חסר חצי מהמאמר שלי. לא יכול להיות. דבר נבזי עשו כאן! צריך למחות!... אם היה לי אומץ, הייתי קורא בפני כולם את השורות שנמחקו... אבל זה מעבר לכוחותי. העמליה הזאת... שתלך לעזאזל! (קם ממקומו והולך לחפש את המטהלת שעזבה את חדר האוכל. הוא נכנס למשרד של עמליה ורואים אותם שם מתווכחים. אברשה מתלונן בחריפות כשהוא מחזיק את הביולטיץ ביד ועמליה מתגוננת. בהדרגה הויכוח מתחמם ועובר לטונים גבוהים).

סענע 12

שומר, פֿאַרמאַסקירטער, אַבראַשע, פֿרומע, עמליה, פֿערסאַנאַל, אינווינער

דער שומר שטייט נעבן אַריינגאַנג פֿון עלטערן-הויז.
פֿאַרמאַסקירטער: (דערנענטערט זיך צום שומר. פֿאַרקרימט זיין קול). שלח-מנות,
שלח-מנות! אַ מיצווה פֿאַר די אַלטיטשקעס.
שומר: תּעודת זהות, אַדוני. אידענטיטעט-קאַרטע.
פֿאַרמאַסקירטער: נאַרישקייטן. לאַזט אָפּ! מ'פֿאַרשטלעט זיך הינט.
שומר: ווער זענט איר, צום טימול?
פֿאַרמאַסקירטער: (האַלט אַ פֿלעשל בראַנפֿן אין האַנט. זינגט)
פּורים איז הינט.
נאַט איך אַ גראַשן,
לאַזט מיך אַריין.

(ער גייט זיך אין זיין וועג איגנאַרנדיק דעם שומר. פֿון צייט צו צייט נעמט ער אַ
שלוך פֿון זיין פֿלעשל. דערנענטערט זיך צום עסזאַל ווי די טענצערס טרעטן ווייטער
אַרויס פֿאַרן פּובליקום. שטייט ביים אַריינגאַנג און זיין בליק וואַנדערט איבער
דעם פּובליקום קעפּ. נאַכער דרייט זיך אַרום צווישן די טישלעך) אַבראַשע...
אַבראַשע...

אַן אינווינער: ניין. ניטאָ דאָ.

פֿאַרמאַסקירטער: (גייט צו צו אַן אַנדער טישל) פֿרומע... וווּ איז זי?

אינווינערין: ניט געקומען.

פֿאַרמאַסקירטער: (גייט איצט צו אַבראַשעס צימער. קלינגט און קלאַפט אין טיר)
אַבראַשע! אַ גוט יום-טובֿ! (איבערצייגט זיך אַז אַבראַשע געפֿינט זיך ניט דאָ).
כ'ווייס. כ'ווייס שוין וווּ ער איז. (מיט גיכע טריט שפּאַנט ער אין דער ריכטונג צו
פֿרומעס צימער. קלינגט. רעדט שטילערהייט) אַבראַשע... (קלאַפט אויף דער טיר.
פֿון אינעווייניק הערט מען אַ קול).

פֿרומע: אַבראַשע?

פֿאַרמאַסקירטער: ע...ע... אפֿשר... (דערווייטערט זיך אַ ביסל. גייט הין און צוריק
נערוועז, ביז ער באַשליסט עפעס... קלאַפט ווידער אין טיר, נאָך שטאַרקער).

פֿרומע: (מיט חשד) וואָס ווילט איר? ווער זענט איר?

תמונא 12

שומר, אדם מחופש, אברשה, פרומה, עמליה, אנשי צוות, דיירים

השומר עומד ליד הכניסה לבית המוגן.

מחופש: (מתקרב לשומר. מעוות את קולו). משלוח־מנות, משלוח־מנות!

מצווה עבור הקשישות.

שומר: תעודת זהות.

מחופש: שטויות. עזוב! מתחפשים היום!

שומר: מי אתה, לעזאזל?

מחופש: (מוחזיק בידו בקבוקון קוניאק).

פורים היום.

קח לך מטבע,

פתח את המחסום.

(הוא הולך בדרטו כשהוא מתעלם מהשומר. מדי רגע הוא שותה לגימה מהבקבוקון.

מתקרב לחדר־האוכל איפה שהרקדנים ממשיכים להופיע בפני הקהל. עומד ליד

דלת הכניסה ומבטו נע מעל ראשיהם של הקהל. בהמשך מסתובב בין השולחנות).

אברשה...אברשה...

דייר אחד: לא. הוא איננו כאן.

מחופש: (נגש לשולחן אחר) פרומה...איפה היא?

דיירת: לא הגיעה.

מחופש: (ניגש עכשיו לחדרו של אברשה. מצלצל ודופק על הדלת). אברשה! חג

שמח! שמח מאד. (משתכנע שאברשה לא בחדרו). אני יודע. אני כבר יודע

איפה הוא. (בצעדים מהירים הולך בכיוון חדרה של פרומה. מצלצל. מדבר בשקט)

אברשה... (דופק בדלת. שומעים קול מבפנים).

פרומה: אברשה?

מחופש: א.. א...אפשר... (מתרחק קצת. מתהלך הלך ושוב עצבני, עד שהוא מחליט

דבר־מה... שוב דופק בדלת, אבל עכשיו חזק יותר).

פרומה: (חשדנית) מה אתה רוצה? מי אתה?

פֿאַרמאַסקירטער: פּילן. פּילן האָב איך פֿאַר אַיך. עפֿנט שוין.
פֿרומע: וואָס טוט איר דאָ? ווער זענט איר?
פֿאַרמאַסקירטער: אַלע פֿאַרשטעלן זיך היינט.
פֿרומע: כ'בין גאָר שוואַך. ניט זיכער אויב...
פֿאַרמאַסקירטער: עפֿנט! עפֿנט שוין!
פֿרומע: (עפֿנט די טיר, נאָר לאָזט אים נאָך ניט אַרײַן).
פֿאַרמאַסקירטער: אַ פֿריילעכן פורים!
פֿרומע: ס'געפֿעלט מיר ניט עפעס...
פֿאַרמאַסקירטער: (רײַסט זיך אַרײַן אין צימער). אפֿשר טעלעוויזיע? (עפֿנט די
טעלעוויזיע).
פֿרומע: ניין, ניין, ניין!
פֿאַרמאַסקירטער: (נעמט אַ גלאַז אין האַנט, פֿילט עס אָן מיט וואַסער) נאָט אַיך.
איך אמל זיך. כ'דאַרף שוין גיין.
פֿרומע: (נעמט די פּיל אין האַנט. האַלט דעם גלאַז וואַסער).
פֿאַרמאַסקירטער: העכערן די טעלעוויזיע?
פֿרומע: ניין, ניין!
פֿאַרמאַסקירטער: איר מוזט נעמען די פּיל!
פֿרומע: ר'האַט מיר נאָך ניט געזאָגט...
פֿאַרמאַסקירטער: (בייז) כ'האַב אַיך יאָ געזאָגט! אַזאַ ליגערטע! בת־יחידה
זענט איר? מ'וואַרט אויף מיר. איר האַט געהערט אַז איך אמל זיך.
פֿרומע: נו, גוט...גאָר ניט בכוח.
פֿאַרמאַסקירטער: (נעמט די פּיל און שטופט זי אַרײַן אין פֿרומעס מויל). אַ ביסל
וואַסער, גיט אַ טרונק און ס'גייט אַריבער. (דערנענטערט די גלאַז צו איר
מויל און צווינגט זי נעמען די פּיל).
פֿרומע: ניין, ניין... איך וויל ניט... כ'בין פֿאַרטושט.
פֿאַרמאַסקירטער: איר וועט מיר נאָך באַדאַנקען!...
פֿרומע: ... אפֿשר... אפֿשר יאָ... אפֿשר זענט איר גערעכט...
פֿאַרמאַסקירטער: אַ גוט יום־טובֿ! (פֿאַרהאַקט די טיר. גייט שנעל אַרויס פֿון
צימער און הייבט אָן לויפֿן) כ'האַב זי געוואָרנט. אויך אים געוואָרנט! (אויפֿן
קאַרידאָר שטויסט ער זיך אָן מיט אַבראַשען וואָס קומט פֿון עמליהס ביוראָ).
אַבראַשע: וווּ לויפֿט איר?

פיעסעס

מחופש: כדורים. כדורים יש לי בשבילך. תפתחי כבר.
פרומה: מה אתה עושה כאן? מי אתה?
מחופש: (מטוזה) כולם מתחפשים היום.
פרומה: אני מאד חלשה. לא בטוח שאני...
מחופש: תפתחי! תפתחי כבר!
פרומה: (פותחת את הדלת אבל עוד לא נותנת לו להכנס).
מחופש: פורים שמח, גבירתי!
פרומה: משהו לא מוצא חן בעיני...
מחופש: (מתפרץ לחדר). אולי טלויזיה? (מדליק את הטלויזיה).
פרומה: לא, לא, לא!
מחופש: (לוקח טס ביד, מומלא אותו במיס) קחי לך. אני ממהר. צריך כבר ללכת.
פרומה: (לוקחת את הכדור ביד. מחזיקה את הטס).
מחופש: להגביר את הטלויזיה?
פרומה: לא, לא!
מחופש: את מוכרחה את הכדור הזה.
פרומה: עדיין לא אמרת לי....
מחופש: (טועס) אני בן אמרתי לך! שקרנית אחת! את בת יחידה? מחכים לי. את שמעת שאני ממהר...
פרומה: טוב, בסדר... אבל לא בכוח.
מחופש: (לוקח את הכדור ודוחפו לפיה של פרומה) קצת מיס, קחי לגימה וזה מיד יורד. (מקרב את הטס לפיה ומטריח אותה לבלע את הכדור).
פרומה: לא, לא... לא רוצה... אני מטושטשת.
מחופש: עוד תגידי לי תודה!...
פרומה: אולי... אולי כן... אולי אתה צודק...
מחופש: חג שמח! (טורק את הדלת. יוצא מהחדר במהירות ומתחיל לרוץ) הזהרתי אותה. גם אותו הזהרתי! (בפרוזדור נתקל באברשה המגיע ממשרדה של עמליה).
אברשה: לאן אתה רץ?

פֿאַרמאַסקירטער: (גיט אים אַ שטאַרקן זעץ און אַבראַשע פֿאַלט אַוועק...)
אַבראַשע: גולן! געוואַלד!
פֿאַרמאַסקירטער: (דערווייטערט זיך) פֿרומע שלאָפֿט. זי איז ניטאָ. ניטאָ
מער.
אַבראַשע: (ליגנדיק אויפֿן פֿאַל. מיט ווייטיקן) וואָס, וואָס זאָגט ער? ווער, ווער
איז ניטאָ? פֿרומע? פֿרומען מיינט איר?...
פֿאַרמאַסקירטער: (שרייט לויפֿנדיק) כ'האַב זי געוואָרנט!...

סצענע 13

שומר, פֿאַרמאַסקירטער, אַבראַשע, עמליה, פֿערסאַנאַל, איינוווינער

(ביים פֿאַיע)

שומר: תעודת זהות!

פֿאַרמאַסקירטער: המן־הרשע! (ברעכט אויס אין אַ משונהדיקן געלעכטער. לויפֿט
אַרויס אויף דער גאַס. אַ פֿאַר סעקונדן פֿריער האָט פֿרומע זיך אָנגעשפּאַרט אויף אַ
שטול, נאָר בלאַד פֿאַלט זי אַנידער, בלייבט ליגן אויפֿן פֿאַל און רירט זיך ניט מער).
אַבראַשע: (מיט גרויס פיין קומט ער אָן צו פֿרומעס צימער) פֿרומע... דאָס בין
איר... אַבראַשע ... שלאָפֿסטו?...

עמליה: (זי האָט פֿריער דערזען ווי דער פֿאַרמאַסקירטער איז אַרויס פֿון בנין אין גרויס
איילעניש. דערשרעקט זיך און גיט אַ לויף אין דער ריכטונג פֿון פֿרומעס צימער).
אַבראַשע: עמליה... פֿרומע ענטפֿערט ניט. טוט עפעס. ס'איז ערנסט.

עמליה: (מיט שרעק) וואָס איז געשען?

אַבראַשע: דעם באַנדיט האָט איר געזען?

עמליה: אויך דער שומר האָט אים באַמערקט.

אַבראַשע: ער... ער איז... בי פֿרומען געווען.

עמליה: (גיט אַ געשריי) דעם שומר! רופֿט אים אַהער! באַלד, באַלד!

(אַבראַשע שטרענגט זיך אָן אין וועג צום שומר. ער טרעפֿט זיך אָן מיט די דערשראָקענע
אינטווינער וועלכע האָבן געהעט די קולות. די פורים־מסיבה האָט זיך אין גאַנצן
אָפּגעשטעלט. די אינטווינער קומען זיך צוטיף נאָענט צו פֿרומעס צימער).

אינוווינער: (דערשיטערט) וואָס געשעט, אַבראַשע? ווהין לויפֿט איר?

פיעסעס

מחופש: (טון לוי דחיפה חזקה ואברשה מתמוטט...)
אברשה: הצילו! פושע!
מחופש: (מתרחק) פרומה ישנה. היא איננה. היא כבר איננה.
אברשה: (שרוע על הרצפה. בכאבים) מה, מה אתה אומר? מי, מי איננה? פרומה?
לפרומה התכוונת?
מחופש: (צועק תוך כדי ריצה) הזהרתני אותה!

תמונה 13

שומר, מחופש, אברשה, עמליה, אנשי צוות, דיירים

(באולם הכניסה)
שומר: תעודת זהות!
מחופש: המון הרשע! (פורץ בצחוק משונה. רץ לרחוב. מספר שניות קודם, פרומה בחדרה ניסתה להשען על כסא אבל מיד נפלה, נשאר שרועה ולא זזה יותר).
אברשה: (במאמץ רב מגיע לחדרה של פרומה) פרומה... זה אני... אברשה...
ישנה? ...
עמליה: (ראתה קודם כיצד המחופש יצא מהבניין במהירות רבה. נבהלת ופתאום רצה לחברה של פרומה).
אברשה: עמליה... פרומה לא עונה. תעשו משהו. זה רציני.
עמליה: (מבוהלת) מה קרה?
אברשה: ראית את הפושע הזה?
עמליה: גם השומר הבחין בו.
אברשה: הוא... הוא היה... אצל פרומה.
עמליה: (כצעקה) השומר! תקראו לו הנה! מיד, מיד!
(אברשה מתאמץ להגיע לשומר. הוא נתקל בדיירים המבוהלים אשר שמעו את הקולות. מסיבת הפורים הופרעה לגמרי. הדיירים מתקהלים סמוך לחדרה של פרומה).
דיירים: (מזועזעים) מה קורה אברשה, לאן אתה רץ?

(עמליה מיט איר אייגן שליסל עפנט די טיר פון פֿרומעס צימער און אַנטפלעקט זי ליגן אויפֿן פּאַל. נעמט פֿרומעס האַנט, מעסט איר פּולס. לייגט צו דעם אויער צו איר האַרץ... דער שומר קומט אַרײַן שטאַרק איבערגעטמען).
עמליה: אַן אַמבולאַנס! וואָס גיכער. פּאַליציי! אויך פּאַליציי! (דער שומר לויפֿט אַרויס).
אַבראַשע: (קומט צוריק צו פֿרומעס צימער. שטיל) אויך מיך האָט ער געמיינט דער מנווול... (די פֿאַרוואַלטערין קוקט אויף אַבראַשען) אַבראַשע... כ'האַב אַ חשד.
אַבראַשע: יאָר.
עמליה: אמת.
אַבראַשע: יאָרן וואָס כ'דערקען אים שוין ניט. איצט ווייס איך ווער ער איז.
עמליה: אַ מערדער.

סצענע 14 אַבראַשע

(ווינטער. אַבראַשע זיצט איינער אַליין אין גאַרטן).
אַבראַשע: ... ירושה, געלט, געשעפֿטן... נאָר דאָס האָט ער אין זיגען געהאַט... כ'פֿאַרשטיי ניט. כ'קאָן עס ניט באַנעמען. ניין, ניין... ס'קאָן ניט זײַן! נאָר ס'איז פֿאַרט אַזוי. יאָר, מײַן זון, אַ מערדער. (אַ וויילע שפעטער דרייט ער אויס זײַן קאַפּ לינקס) וואָס זאָגסטו? איז עס טאַקע אַזוי, פֿרומע?... (אַנטשלאָסן) אַים וועל איך שוין ניט באַזוכן.
(ווייזט אַן אויף צוויי שטעקנס) מײַן שטעקן ... און אירס, דעם געירשנטן... פֿילט מען זיך ווייניקער איינזאַם...
וואָס שוויגסטו, פֿרומע?
ווינטער הערשט דאָ... און איך ציטער ... נו, גענוג. לאַמיר גיין. (שטייט אויף און לאַזט זיך גיין פּאַמעלעך אין דער ריכטונג פֿון עלטערן-הויז).

פיעסעס

(עמליה עם מפתח משלה פותחת את דלת חדרה של פרומה ומגלה אותה שרועה על הרצפה. לוקחת את ידה של פרומה, מודדת לה את הדופק. מניחה את האוזן על לבה... נכנס השומר מאד נרגש).

עמליה: אמבולנס! מיד, מהר. משטרה! גם משטרה! (השומר רץ החוצה).

אברשה: (חוזר מחדרה של פרומה. בשקט) גם אלי התכוון המנוול.

עמליה: (מסתכלת אל אברשה) אברשה... יש לי חשד.

אברשה: יאיר.

עמליה: אמת.

אברשה: שנים שאני לא מכיר אותך כבר. כעת אני יודע מי הוא.

עמליה: רוצח.

תמונא 14

אברשה

(חורף. אברשה יושב לבדו בגן).

אברשה: ... ירושה, כסף, עסקים... רק זה היה לו בראש... אני לא מבין.

לא יכול לתפוס את זה. לא, לא... לא ייתכן! ובכל זאת זה כך. יאיר,

בני, רוצח. (לאחר רגע מסובב את ראשו שמאלה) מה את אומרת, פרומה? זה

באמת ככה? (החלטי) אצלן אני כבר לא אבקר.

(מצביע על שני מקלות הליכה) המקל שלי... ושלה, שירשתי... אז מרגישים

פחות את הבדידות...

מה את שותקת, פרומה?

חורף שולט פה... ואני רועד... נו, די כבר. נתחיל ללכת (קם ומתחיל ללכת

לאט בכיוון של בית הדיור המוגן).

סוף

דאגות

דער ספעקטאקל איז געבויט אויף דרײַ גרופעס:

די דאגהערס: אַקטיאָרן־זינגערס
די עצה־געבערס: אינסטרומענטאַליסטן. (און אויך עטלעכע אַקטיאָרן־
זינגערס)
די פֿינשמעקערס: טענצערס (און אויך עטלעכע אַקטיאָרן־זינגערס)

יעדער גרופע באַשטייט פֿון בערך אַ צען קינסטלערס. יעדן פֿאַלס די
דאגהערס איז די גרעסטע גרופע. דער נאָך די עצה־געבערס און צום
לעצטנס, אַ ביסל קלענערע, די פֿינשמעקערס גרופע. ווי ס'רעדט זיך וועגן
דרײַ קאַלעקטיווע אידענטיטעטן, יעדער מיט זײַן קינסטלערישער שפּראַך־
אויסדרוק, מוזן זייערע צווישן־באַציאָונגען זײַן סטיליזירט זייער דײַטלעך.

פּערסאָנאַזשן

קאָנפֿערענסייע

דער דאגהער

דאגהשיין

דאגהשיינס מוטער

דאגהשיינס פֿאַטער

בלאַנד פֿינשמעקער

פֿינשמעקער אויפֿן עווערסט

דאגות

המופע בנוי על שלוש קבוצות:

הדאגהנים: שחקנים־זמרים
העצה־געבערס (נותני עצות): נגנים (וגם שחקנים־זמרים אחדים)
הפיינשמעקערס (אניני טעם): רקדנים (וגם שחקנים־זמרים אחדים)

כל קבוצה מורכבת מעשרה אמנים לערך. בכל מקרה, הדאגנים תהיה הקבוצה הגדולה ביותר. בסדר יורד, העצה־געבערס ובסוף, הקטנה יותר, קבוצת הפיינשמעקערס. מאחר ומדובר על זהויות קבוצתיות, כל אחת עם שפת הבעה משלה, אז היחסים ביניהן אמורים להיות מסוגננים בדיוק רב.

הנפשות

מנחה/מספר

הדאגהער/ס (דאגהן/נים)

דאגהשיין

אמא דאגהשיין

אבא דאגהשיין

פיינשמעקער בלונד

פיינשמעקער באַוורקסט

פֿינשמעקערין אויך אויפֿן עווערעסט

עצה-געבער צופֿוסנס פֿון עווערעסט

פֿינשמעקער 1

פֿינשמעקער 2

פֿינשמעקער 3

באָרימטער פֿינשמעקער

די עצה-געבערין

עלטסטער עצה-געבער

עצה-געבעריןס מוטער

עצה-געבעריןס פֿאָטער

פּינשמעקריט גּם באוורסט
עצה־געבער למרגלות האוורסט
פּינשמעקער 1
פּינשמעקער 2
פּינשמעקער 3
פּינשמעקער סָלָב

העצה־געבעריט
זקן העצה־געבער
אמא עצה־געבעריט
אבא עצה־געבער

1.
אַרײַנפֿיר

(די דריי גרופעס פֿירן צוזאַמען אויס אַן אַרײַנפֿיר וואָס באַשטייט אין געזאַנג, מוזיק און טאַנץ.
יעדער גרופע ווייזט אַן מיט ביטול אויף די צוויי אַנדערע און פֿיינט זיך אַליין אויס).

וואָס ווייסן זיי, די כּניאַקעס?
אַ שאַד פּטרן די צייט.
זיי זענען ניט קיין אונדזערע
וועלן עס קיין מאָל ניט זיין.

מיר זענען די דאָגערס.
די פֿינשמעקערס זענען מיר.
און מיר, די עצה־געבערס.
באַלד הייבט זיך אַן די שפּיל.

קאַנפֿערענסיע: די וועלט שטייט אויף דריי שפּיצן. דער רעכטער שפּיץ:
די דאָגערס. דער לינקער שפּיץ: די פֿינשמעקערס. און אין מיטן די
עצה־געבערס... אַ העכסט טיכטיקער שפּיץ.

אַט זענען די דאָגערס און זייערע דאָגערײַנס. זאָרגערס און זאָרגערײַנס.
פֿון פּלערליי סאָרטן און קאַנטן קומען זיי... און וואָסי זייער באַשעפֿטיקונג?
דאָגהן! מ'דאָגהט ביחיד, מ'דאָגהט בציבור. דאָס גאַנצע לעבן דאָגהן זיי
און אַפֿילו ווען ס'קומט חלילה די שעה, ווען איינער, אַ דאָגער, מאַכט
שוין צו די אויגן... קומט באַלד, אַנשטאַט אים, אַ פֿאַרטרעטער, אַ פֿרישער,
וואָס דאָגהט ווייטער ... טשיקאַווע. זענט איר אַ מאָל געווען אויף זייערס
אַ לוויה? ...וואָס פּלוצלינג, מיצקע דרינען לוויות?... וועגן פֿריילעכערע
זאַכן לאָמיר רעדן היינט.

(די דאָגערס זינגען זייער ליד).

.1
פתיחה

(שלושת הקבוצות מבצעות ביחד פתיחה המורכבת משירה, מוזיקה וריקוד. כל קבוצה מצביעה על האחרות בזלזול ומפארת את עצמה).

שמענדריקים, מה יודעים בכלל?
ממש בזבוז זמן.
לא משלנו הם,
גם לא יהיו אף פעם.

הדאגהנים אנחנו.
פיינשמעקערס, בבקשה.
עצה־געבערס קוראים לנו.
מיד נפתח במשחק.

מנחה: העולם עומד על שלוש צלעות. הצלע הימנית: הדאגערס. הצלע השמאלית: הפיינשמעקערס. ועוד אחת באמצע: העצה־געבערס הפעלתנים.

הדאגהערס והדאגהרינס שלהם. הנה הם. מכל מיני סוגים ומקומות הם... ומה העיסוק אצלם? דואגים הם!...דואגים ביחידות ודואגים בציבור. כל החיים דואגים ואפילו כשמגיעה השעה חלילה, כשהדאגן עוצם כבר את עיניו... אז במקומו מתייצב מיד מחליף טרי הממשיך כמוהו לדאוג. מסקרן. האם הייתם פעם בלוויה שלהם?...מה פתאום לוויה? ...נדבר היום על דברים שמחים יותר.

(הדאגנים שרים את השיר שלהם).

דאגהערס:

ווער וועט דאגהן? וואָס וועט דאגהן? ...
מ'דאגהט אין בעט, מ'דאגהט אין קיך.
מ'דאגהט פֿאַר אַנדערע,
אויך פֿאַר זיך, פֿאַר וואָס ניט?

אַ דאגה, אַ גוססדיקע,
נעבן אַ געזונטער דאגה.
אַ וואַכעדיקע, אַ יום־טובֿדיקע,
אַ וועלט פֿולו דאגות.

"מ'דאגהט פֿל־זמן מ'אַטעמט",
זאָגט פֿראַפֿעסאָר דאגה־לאָקש.
אַבי מ'האַט פֿאַר וועמען,
אַבי מ'האַט פֿאַר וואָס.

אַ נידעריקער ער, אַ שלאַנקע זי,
שוין אויסגעדהגעט פֿערציק יאָר.
אור־אייניקלעך דאגהלעך
שפּילן זיך מיטן פֿאַרפֿאַלק.

אַ דאגהלע, אַ מוראַשקע.
אַ שטיק דאגה, אַ ריז!
ניטאַ וואָס צו זאָרגן, רבותי...
דאגות פֿעלן אונדז ניט.

ווער וועט דאגהן? וואָס וועט דאגהן? ...
מ'דאגהט אין בעט, מ'דאגהט אין קיך.
מ'דאגהט פֿאַר אַנדערע,
אויך פֿאַר זיך, פֿאַר וואָס ניט?

דאגהערס:

מי ידאג, בשביל מה ידאג?...
דואגים במשכב, דואגים במטבח.
דואגים לשכנים,
גם לעצמו כל אחד ידאג.

דאגה אחת גוססת
והשנייה בריאה.
דאגה יומיומית, דאגה של חג,
מלא דאגות העולם.

"כל עוד חיים - דואגים,"
טוען פרופסור דאגן מכובד.
העיקר שיש עבור מי,
העיקר שיש עבור מה.

קטנצ'יק הוא והיא גבוהה,
דאגו ביחד ארבעים שנה.
היום מגדלים דאגנים
נכדים, להקה שלמה.

דאגה קטנטונת, נמלה.
שנייה דאגה ענקית!
אין מה לדאוג, רבותי...
דאגות, ברוך השם, יש תמיד.

מי ידאג, למען מה ידאג?...
דואגים במשכב, דואגים במטבח.
דואגים לשכנים
גם לעצמו כל אחד ידאג.

דניאל גלאי

(ס'רײַסן זיך אַרײַן די פֿינשמעקערס טאַנצנדיק אַ מאָדערנעס, הויך־סאַפֿיסטיצירטן טאַקאָ).

פֿינשמעקערס: גענוג געדאהגעט, געזאָרגט.
לאַנג לעבן אונדזער מדינה!
כבוד די פֿינשמעקערס,
ערשט־קלאַסישע, עקסקלוזיווע.

דאָהערס: די פֿינשמעקערס! ראַטעוועט! אוי וויי, גאַט זאָל אָפּהיטן!...
(צעלויפֿן זיך אין אַלע ריכטונגען).

פֿינשמעקערס: (צו די דאָהערס)
וואָס מאַכט איר זיך צימעס?
איר טרײַבט תמיד איבער.
קיין מינדסטן פֿלעק בײַ אונדז
וועט איר קיין מאָל געפֿינען.
אַלץ פינקטלעך, אויפֿן ריכטיקן אָרט.

(די פֿינשמעקערס פֿירן אויס זייער טאַקאָ. די דאָהערס פֿון זייערע ווינקלעך זינגען אונטער זייער באַגלייטונגס ניגון).

קאָנפֿערענסיע: אָט שטייען פֿאַר אײַך די פֿינשמעקערס. (בשעת ער רעדט.
באַטראַכטן אים די פֿינשמעקערס, מעסטן אים אויס פֿון קאַפּ ביז פֿיס) ווער האָט
וועגן זיי ניט געהערט? פֿאַראַן אַ פֿינשמעקער, אַ גאָר געלערנטער און
ווער ס'שפּילט אַזוי... אַ פֿינשמעקער, אַ ריכער, און ווער ס'איז אַ מאָל
געווען אַזאָ... די פֿינשמעקערנס צאַצקעס זאָגן מבינות אויף אַלץ:
קולינאַרע סורפּריזן, פֿרויען־עקסטרואָוואַגאַנץ, קונסט־מיסטקאַסטנס...
אַלצדינג פֿאַרשטייען זיי, די אויסדערוויילטע פֿינשמעקערס. ניט אַ סך
זענען זיי... (שטיל) און בעסער אַזוי.

פיעסעס

(פורצים לבמה הפיינשמעקערס תוך ריקוד מודרני, מתוחכם למדי).

פיינשמעקערס: ינוח הראש. אל דאגה.

חיי נצח למדינה!

כבוד לפיינשמעקער

הקלאסי, המובחר.

דאגהערס: הפיינשמעקערס! הצילו! אוי־וויי, ישמור האל! (נסים בכל כיוון).

פיינשמעקערס: (לדאגהנים)

מה המהומה?

תמיד גוזמאות.

אצלנו הכתם הכי זעיר

לעולם לא תמצא.

הכל נכון, בדיוק במקום.

(הפיינשמעקערס מבצעים את הריקוד שלהם. הדאגהנים מלווים אותם בניגון שלהם).

מנחה: והנה בפניכם הפיינשמעקערס. (כשהמטחא מדבר, בוחנים אותו

הפיינשמעקערס מכף רגל עד ראש) מי לא שמע עליהם? ישנו הפיינשמעקער

המלומד ומי שמעמיד פנים שכזה. פיינשמעקער עשיר כקורח ומי

שפעם היה כזה. פיינשמעקעריות גנדרניות המתמצאות בכל: הפתעות

קולינריות, נשים אקסטרואגנטיות, אמנות פחי האשפה... מורמים מעם

הם הפיינשמעקערס. לא רבים הם... (בשקט) זה עדיף ובריא יותר.

פֿאַראַן אַ פֿינשמעקערס־וועלט...און אַ דאָגהערס־וועלט. תמיד געווען
אַזוי און ס'וועט אַזוי שוין בליבן. אָבער פֿאַוואָלינקע... דאָס איז נאָך נישט
אַלץ. לאָמיר זיך איצט באַקענען (איראַניש) מיט אונדזערע שיינע, טייערע
עצה־געבערס...

(יעדער אינסטרומענטאַליסט שטעלט זיך אַוועק דערנעבן אַ פֿינשמעקער אָדער אַ
דאָגהער און שפּילט פֿאַר אים אויס אַ געראַטענע עצה־לע...די פֿינשמעקערס באַציען
זיך צו זיי מיט ביטול. די דאָגהערס אָבער זעען אויס אַנטציקט).

אומעטום איז פֿאַראַן אַן עצה־געבער! ווי קאָן מען זיך אַנטקעגן זיי אַן
עצה־געבן. "צופֿעליק" שפּרינגט איינער אַרויס פֿון אַ לאַך און שיט זינע
נסים־ונפֿלאות־עצות! ניטאָ קיין צרה צו וועלכער ער וועט עפעס ניט
אויסטראַכטן... און ווען ס'פֿאַלט אַ קרבן, איז אַ רחמנות אויף אים. חלילה
ניט אַרמינפֿאַלן אין זייערע הענט. ניט גרויס אין צאָל זענען זיי... נאָר מען
פֿילט זיי! ניט אויף קיינעם געדאַכט. אַ שרעק! וואָס איז דאָ לאַנג צו ברייען?
אַט זענען זיי די מכה־נונדיקער, די עצה־געבערס!

עצה־געבערס:

מען שיט מיט עצות
אויף שטאַרקע פּלייצעס.
פֿיל סודות אין אויער
צו יעדן אינגערומט.
טאָ הערט צו מיט קאָפּ,
פֿאַלגט אונדז גענוי.
וועט איר זען תכלית
אַ קמלעכדיק יאָר!
עצה־געבערס זענען מיר.
צו דער זאָך, רעדן קלאָר.
אויך ווען מ'דאַרף אונדז ניט,
דאַרט זענען מיר דאָ!

פיעסעס

ישנו עולם הפיינשמעקערס ועולם הדאגהנים... תמיד היה כך וכך זה ישאר כבר. אבל שווייה-שווייה, לאט, לאט... זה עוד לא הכל. נכיר כעת (אירוני) את העצה-געבעערס היפים ונחמדים שלנו...

(כל נגן נעמד ליד פיינשמעקער או דאגהן ומונגן באוזניו עצוּת יעילה... הפיינשמעקערס מתייחסים אליהם בזילזול, בעוד שהדאגהנים טראים מתלהבים מהם).

בכל פינה עומד עצה-געבעער! אבל כיצד אפשר להלחם בהם? לגמרי "במקרה" הוא קופץ לך מאיזה חור ומפציץ אותך עם העצות הנחמדות שלו! אין צרה שהוא לא ימציא לה עצה מבריקה לפתרון. וכשהוא תופס קרבן זה ממש רחמנות עליו. חלילה לא ליפול לידיו. לא רבים הם... אבל מרגישים אותם... לא מאחל לאף אחד. פחד אלוהים! מה יש הרבה לברבר? הנה הם מכת הנודניקים, העצה-געבעערס.

עצה-געבעערס:

מנחיתים עצות
על כל אחד בראש.
מגוון עצות באוזן
לוחשים, לוחשות.
הקשיבו עם שכל,
צייתו להוראות.
אז יהיה לכם רווח
כל יום ויום!
עצה-געבעערס מלידה,
מדברים לעניין.
גם כשלא צריך,
בכל זאת אנו שם.

(די דריי גרופעס אין איינעם פֿירן ווידער אויס דעם אַרײַנפֿיר. יעדע גרופע ווײַזט אָן מיט ביטול אויף די אַנדערע און פֿײַנט זיך אַליין אויס).

וואָס ווייסן זיי, די כּניאַקעס?
אַ שאַד פֿטרן די צײַט.
זיי זענען ניט קיין אונדזערע
וועלן עס קיין מאָל ניט זײַן.

מיר זענען די דאגהערס.
די פֿײַנשמעקערס זענען מיר.
און מיר, די עצה־געבערס.
באַלד הייבט זיך אָן די שפּיל.

.2

קאַנפֿערענסיע: (אַליין אויף דער בינע) און איצט הערט אַ מעשה.

קעגן אלע פּללים, אַן עצה־געבערין און אַ דאגהער פֿאַרשדכן זיך

(שטיל) אַז אַן ער און אַ זי, ס'הייסט, אַ דאגהער און אַן עצה־געבערין, מישן זיך ניט, האָט איר שוין געהערט? ... טאַמער יאָ, טאַ זײַט מוחל. הערט עס נאָך אַ מאָל. ס'וועט אײַך ניט שאַטן...

געווען אַ מאָל אַ תקופֿה, אַ גאַלדענע, ווען דאגהערס האָבן געהערשט איבער דער וועלט. דאגהערס־תּקופֿה, האָט עס געהייסן. האַלט איך אין האַנט אַזאַ פֿאַרעלטערטן מאָדע־זשורנאַל (בלעטערט עס איבער) וווּ מ'זעט ווי אַזוי, מיט קנאַפע הונדערט יאָר צוריק, האָבן זיי, די דאגהערס, מענער און פֿרויען, זיך געקליידעט. אַ ספּאַזם, אַ זיסע נאַסטאַלגי כאַפט מיך אַרום. דורך זייער גאַרדעראַבע פֿיל איך זיך אַריבערגעטראָגן צו אַ צניעותדיק־אידילישער צײַט, אַ וועלט פֿון אַמאָל...

פיעסעס

(שלושת הקבוצות מבצעות שוב את מופע הפתיחה. כל קבוצה מתהדרת בעצמה ומתייחסת בביטול לאחרות).

שמענדריקים, מה יודעים בכלל?
ממש בזבוז זמן.
לא משלנו הם,
גם לא יהיו אף פעם.

הדאגהנים אנחנו.
פיינשמעקערס, בבקשה.
עצה-געבערס קוראים לנו.
מיד נפתח במשחק.

.2

מנחה: (לכדו על הכמה) וכעת תשמעו סיפור

כנגד כל הסיכויים עצה-געבערין ודאגהער משתדכים

(בשקט) שהם והם... - דאגהנים ופיינשמעקערס - לא מתערבבים, שמעתם כבר?... אם כן, תסלחו לי, ותשמעו שוב. לא יזיק לכם...

הייתה פעם תקופה, תור זהב, כשהדאגהנים שלטו בעולם. תקופת הדאגהנים, כך קראו לה. אז אני מחזיק בירחון אופנה מיושן (מדפדף בו) בו רואים, כמעט לפני מאה שנה, כיצד הם, הדאגהנים, גברים וגברות, היו מתלבשים. תענוג! נוסטלגיה נוגה אוחזת בי. במלתחה שלהם אנו מועברים לעולם האידיאלי, מלא צניעות של אתמול...

וועט איר איצט הערן, ווי אזוי פֿון אַ טיכטיקער עצה-געבערין מיט אַ פשוטער דאגהער האָט זיך אויסגעקאָכט אַ הייסע, זעלטענע ליבע!

(ס'קומען אַרײַן די עצה-געבערין און דער דאגהער).

אַ פּראָסטע עצה-געבערין מיט איר קיצלדיקן טעמפּעראַמענט האָט זיך אין אַ שיינעם העלן טאָג פֿאַרליבט... אין אַ דאגהער! אַ משוגעת!... נאָר ס'איז טאַקע געשען.

(דער דאגהער זינגט און די עצה-געבערין שפּילט אויס איר ליבע אויף אַ פּלי-נגיטה).

דאָס האָט אָנגערייצט עטלעכע יונגע און ניט-אזוי יונגע דאגהרינס וואָס האָבן זיך פֿאַרעקשנט, דעם דאגהער גערודפֿט, אים געוואָלט פֿאַר זיך, פֿאַר אַ חתן... בײַ אים אין קאָפּ האָבן די שרויפֿעלעך געאַרבעט איבערשעהען. כּמעט פֿון זינען אַראָפּ.

דאגהער: (פֿאַרזאָרגט) וואָס זאָל איך זאָגן צו לוטשיאַן? און ווי וועט זי, מאַריאַ, רעאַגירן? און ווי זאָל איך בכלל זיך פֿירן? זיך באַראַטן מיט אַ גלח, מיט אַ רבֿ? צו אַ צווייטער שטאָט זיך אַריבערקלייבן? לוטשיאַ, מאַריאַ! מאַריאַ! לוטשיאַ! העלפֿט, ראַטעוועט, וואָס זאָל איך טאָן?

קאָנפֿערענסיע: צווישן די פֿריילעכע פֿרײַלינס האָט זיך, גאָט זאָל אָפּהיטן, אַרײַנגעשמוגלט די עצה-געבערין, וואָס האָט זיך אַרויסגעוויזן ווי די סאַמע אַמביציעזע קאַנדידאַטקע. טאָג און נאַכט איז זי נאַכגעלאָפֿן איר קרבן און איבערגעחזרט דעם זעלביקן פיזמון:

פיעסעס

אז תקשיבו כיצד בין עצה-געבערין תוססת ודאגהער פשוט נרקמה אהבה
בוערת ממש. נדיר! מהמם!

(נכנסים העצה-געבערין והדאגהער).

עצה-געבערין פרחחית בעלת טמפרמנט של אש, יום בהיר אחד התאהבה
... בדאגהער! טירוף! אבל אכן זה קרה.

(הדאגהער שר ועצה-געבערין מנגגת את אהבתה על כלי נגינה).

זה מה שחימם מספר דאגהניות, צעירות ולא כל כך צעירות, אשר
התעקשו, רדפו אחריו, כי רצו אותו כחתן. אצלו בראש עבדו הברגים
שעות נוספות... כמעט יצא מדעתו.

דאגהער: (מוזאג) מה אני אגיד ללוצ'יה? ואיך תגיב מריה? ואיך עלי להתנהג
בכלל? להתייעץ עם כומר, עם רב? אולי לעקור לעיר אחרת? לוצ'יה,
מריה! מריה, לוצ'יה! עזרו לי! הצילו, מה אני אעשה?

מנחה: בין העצה-געבעריןס העליזות התנגבה אחת, אלוהים ישמור,
שהתברר אחרי-כן הייתה המועמדת השאפתנית ביותר. יום ולילה
רדפה אחרי הקורבן שלה. תמיד עם פזמון אחד ויחיד:

עצה-געבערין: (צום דאגהער)

גיי ניט מיט לוטשיאן,
קוק ניט אויף מאריאן.
טיר און לאַדנס פֿאַרשליס.
ענטפֿער ניט אויף בריוו.
פֿון טעלעפֿאָן אַנטלויף
ווען מ'קלינגט צו דיר.

קאָנפֿערענסיע: עצות אהין, עצות אהער, אַ וועלט מיט עצות איז ביז איר געווען... נאָר ווי אים צוציען צו זיך, אים צושמידן, האָט זי דעם מינדסטן אַנונג ניט געהאַט... "גיי ניט מיט איינער, קוק ניט אויף דער צווייטער"... אויף אַזאַ מאַדנעם אופֿן, האָט זי ראַמאַנסירט מיטן בחור... קיין ליבע־פֿלירט האָט עס ניט אויסגעזען. אין גאַנצן ניט. אַ צוטשעפעניש - דווקא יאָ.

(פֿון לינקס און פֿון רעכטס ווערט דער דאגהער נאַנגעלאָפֿן פֿון דער עצה-געבערין).

ביז אַ געוויסן העלן טאָג, האָט דער דאגהער געפלאַצט, מער ניט געקאָנט אויסהאַלטן און האַסטיק אויסגעשריען:

דאגהער: (מלא־פעס)

ניט גיין מיט לוטשיאן!
ניט קוקן אויף מאריאן!
בריוו ניט ענטפֿערן, חלילה!...
אַ לאַך אין קאָפּ מיר געמאַכט!...

קאָנפֿערענסיע: מיט אַ ריזיק־אַפֿענעם מויל, איז זי געבליבן שטיין, די עצה־געבערין, שטאַרק דערשיטערט פֿון דער אומגערעכטער עקספּלאַזיע. **דאגהער:** ...אַלץ וואָס ניט צו טאָן, ווייס איך! ביז איבערן קאָפּ! מ'דאַרף עס מיר ניט אַרײַנהאַקן!

עצה-געבערין: אַנטשולדיקט, אַנטשולדיקט, כ'האַב ניט געמיינט...

פיעסעס

עצה-געבערין: (לדאגהער)

אל תלך עם לוצ'יה,
חלילה לא עם מריה.
אל תענה למכתבים.
סגור דלתות ותריסים.
מהטלפון תברח
כשעליך השפופרת - תצרח.

מנחה: עצות לפה, עצות לשם, עולם מלא עצות אצלה... רק איך למשוך אותו אליה, לתפוס אותו חזק, לא היה לה מושג... "אל תלך עם אחת, אל תביט בשנייה"... עם טקטיקה מוזרה שכזו חיזרה אחרי הבחור... רחוק היה מפלירטוט אהבה. לגמרי לא. קרציה אולי כן.

(משמאל ומימין הדאגהער טדף על ידי העצה-געבערית).

עד שביום בהיר אחד, הדאגהער התפוצץ, לא יכול היה להתאפק וצעק בזעם:

דאגהער: (מלא-כעס)

לא ללוצ'יה!
לא למריה!
לא למכתב, לא לטלפון!
חור בראש עושה לי, חור!

מנחה: בפה פעור לרווחה נותרה העצה-געבערית עומדת מזועזעת מההתפרצות.

דאגהער: ...מה לא לעשות, אני יודע מעל הראש! לא צריך לטחון לי את הדבר!

עצה-געבערית: סליחה, פרדון, פרדון, לא התכוונתי...

דאגהער: נאָר דווקא פֿאַר אַיך, מיין טייערע עצה־געבערין, האָב איך אַן עצה... איר הערט?

קאָנפֿערענסיע: ברייט צעעפֿנט האָבן זיך אירע פֿלאַמיקע אויגן. אַלע אירע אַברים האָבן אָנגעהויבן ציטערן. ווי פֿאַרן סיני־באַרג איז זי געשטאַנען. ביז דער דאגהער האָט צו איר ווייטער רויק, געלאָסן גערעדט:

דאגהער: קליבט אַיך אויס אַ מאַן.
עצה־געבערין: (מיט אַ דין קולעכל) יאָ, יאָ, געוויס...
דאגהער: למשל, אַ דאגהער. אויך אַ דאגהער מעג עס זיין. ניט דווקא אַן עצה־געבער.

עצה־געבערין: אויסגעצייכנט.
דאגהער: ...און שוין. לאָזט מיך צורו!...
עצה־געבערין: אַ פֿינשמעקער קומט אויך אין באַטראַכט?
דאגהער: יאָ, נאָר אַ דאגהער איז פֿיל בעסער.
עצה־געבערין: (ציטערנדיק) יאָ, יאָ, געוויס... פרעכטיק!
דאגהער: און נאָך אַ פֿיצעלע עצהלע האָב איך פֿאַר אַיך...
עצה־געבערין: (צינדט זיך אָן. רעדט ענערגיש) ניין. ניט נייטיק. אַלץ איז קלאָר. ווונדערבאַר! ווונדערבאַר!

קאָנפֿערענסיע: ...און זי האָט מיט אירע פֿליישיקע, ברייטע אָרעמס אים אַרומגענומען מיט אַזאַ חיישן אימפעט, מיט אַזאַ ברען און אַזאַ תּאוּה... אַז אונדזער נעבעכדיקער דאגהער האָט שוין קיין ברירה ניט געהאַט. עקספרעס! אַן שאלות! גלייך צו דער חופּה!

(די עצה־געבערין און דער דאגהער טראָגן זיך אַרום גליקלעכע, זינגענדיק און שפּילנדיק).

פיעסעס

דאגהער: דווקא עבורך, עצה־געבערית היקרה שלי, יש לי עצה...את שומעת? ממני, עצה.

מנחה: עיניה הלוהטות התרחבו עד מאד. כל איבריה החלו לרעוד. כאילו הייתה עומדת בפני הר סיני. עד שהדאגהער המשך לדבר אליה בניחותה:

דאגהער: תבחרי לך גבר.

עצה־געבערין: (בקול דקיק מאד) כן, כן, כמובן...

דאגהער: למשל, דאגהער. גם דאגהער אפשר. לא דווקא עצה־געבעער צריך.

עצה־געבערין: ממש נפלא.

דאגהער: ...ודי, עזבי אותי בשקט!...

עצה־געבערית: גם פיינשמעקער בא בחשבון?

דאגהער: כן, אבל דאגהער זה בהחלט עדיף.

עצה־געבערין: (רועדת) כן, כן, כמובן... נהדר!

דאגהער: וגם עצהנת קטנטונת יש לי בשבילך...

עצה־געבערין: (נדלקת. מדברת במרץ) לא. אין צורך. הכל ברור. נפלא! נפלא!

מנחה: ...ועם זרועותיה הרחבות והבשרניות חבקה אותו עם תשוקה פראית שכזו, עם תאוות אש... שלדאגהער המסכן שלנו לא נותרה כל ברירה... לחופה! מיד! בלי שאלות! אקספרס!

(העצה־געבערית והדאגהער מסתובבים תוך כדי שירה ונגינה).

קאָנפֿערענסיע: אוי, די ליבע, די ליבע! שטענדיק יונג איז זי, די ליבע. שטענדיק די זעלביקע. ווען אונדזער פלוניתטע האָט דעם בחור אירער פֿאַרגעשטעלט פֿאַר די עלטערן, האָט זי אַ ביסל פֿאַרדעקט דעם ענין און זיך באַנוצט מיטן מאַגישן וואָרט: אונדזערער.

עצה-געבערין: (אַ גליקלעכע) ר'איז אַן אונדזערער!
עצה-געבעריןס עלטערן: (פֿאַרחידושט) אַן אונדזערער?... טאַקענ?... (זיי נעמען דעם דאגהער אַרום און צעקושן אים האַרציק).
עצה-געבערין: (אין אַ זייט) כמעט... כמעט אַן אונדזערער.

(ס'קומען אַרײַן די עצה-געבערס. שפּילן און זינגען).

עצה-געבערס:

יאָ, אַן אונדזערער איז ער.
נאָר צו אונדז ער געהערט.
אויף אייביק אַן אונדזערער,
מזל-ברכה אים באַשערט!

קאָנפֿערענסיע: אַזוי איז דער שידוך געשלאָסן און דער דאגהער איז דער עצה-געבעריןס חתן געוואָרן. פֿונעם חתנס צד, ס'הייסט די דאגהערס, האָט מען אַ קאָפיטשקע באַדויערט: וואָס הייסט, ניט נעמען לוטשיאָן, אַזוי באַליידיקן מאַריאָן?... נאָר צום סוף משלים געווען מיט דער גליקלעכער עצה-געבערין... און נאָכער וואָס? ערשט דען אָנגעהויבן דאגהן: אַווי וועט די חתונה דורכגעפֿירט ווערן, ווי וועט זיך באַזעצן דאָס פֿאַרפֿאַלק, פֿון וואָס זיך מִפֿרנס זײַן... דאגות, דאגות אַן אַ סוף. אויך עצות אַן אַ סוף... עצה-געבערס, ווי איר ווייסט, שטרעקן ניט קיין מאָל.

(אַ פּליזמור-טענצל אויף דער חתונה. די דרײַ גרופּעס קומען זיך צוטיף. די פֿײַנשמעקערס שטייען אויף אַ זײַט. סודען זיך און באַציען זיך צו די אַנדערע מיט אַ געוויסן ביטול).

פיעסעס

מנחה: אח, אהבה, אהבה! תמיד צעירה היא האהבה. דומה תמיד לעצמה. כשהפלונית שלנו הציגה את הבחור בפני הוריה, אז קצת כיסתה על העניין והשתמשה במילה המאגית: "משלנו"

עצה-געבערית: (מאשרת) משלנו!

הוריה של העצה-געבערית: (מופתעים) משלנו, את אומרת...?

(הם מחבקים את הדאגהער ומנשקים אותו מכל הלב).

עצה-געבערית: (הצידה) כמעט, ...כמעט משלנו.

(כנסים העצה-געבערס. מנגנים ושרים).

עצה-געבערס:

משלנו הוא, משלנו!

רק אלינו הוא שייך.

לנצח מאחלים לו,

לזכות באושר ובמזל!

מנחה: נחתם השידוך והדאגהער נהיה לחתן של העצה-געבערית. מצד החתן, דהיינו הדאגהערס, הצטערו טיפה: הייתכן לא לקחת את לוצ'יה, כך לבייש את מריה?... אבל בסוף השלימו עם העצה-געבערית הקורנת ומאושרת... מה הלאה? רק אז הם החלו לדאוג: היכן תתקיים החתונה, איפה ישתקע הזוג, ממה יתפרנסו... דאגות, דאגות ללא סוף. גם עצות ללא סוף... העצה-געבערס, כידוע, לא שובתים. אף פעם לא.

(ריקוד כליזמר בחתונה. שלושת הקבוצות נפגשות. הפיינשמעקערס עומדים בצד, מתלחשים ומתייחסים לאחרים בקצת ביטול).

קאָנפֿערענסייע: ווען די אלע "גוטע-ברידער" קומען זיך צונויף - אזוי זעט עס אויס! א טאראראם, א יריד, א וועלט-קאָנפֿערענץ - אלץ צוזאמען, אין איין חתונה! נאָר זאָרגט ניט. זעלטן קומט עס פֿאַר. געוויינלעך אלץ פֿליסט נאָטורעל.

(דער גאַנצער אַנסאַמבל רוקט זיך פֿאַמעלעך צו די זייטן און גייט אַרויס).

3.

קאָנפֿערענסייע: (איינער אליין אויף דער בינע, נעמט אין האַנט זיין מאָדע-זשורנאַל און בלעטערט עס דורך).

האַט די דאָגערס-תּקופֿה זיך געשלאָסן און מ'שפּרינגט איצט אַריבער צו דער עצה-געבערס-תּקופֿה. אַ נמער סטיל! נמע קאָסטיומען! אַ נמער שניט, גלאַנץ, קאָליר. קאָנפֿעקציעס, קאָנצעפּציעס, געוואַגטקייט פֿון 50 יאָר צוריק. ס'פֿאַרגליסט זיך אַרײַנדרינגען אין אַט דעם לוקסוס-זשורנאַל, אַנטאָן די מלבושים, זיך אויספֿינגען, ווערן פֿלייש און בלוט פֿון יענער ווונדערלעכער עצה-געבערישער תּקופֿה.

צווישן דאָגערס און פֿינשמעקערס קאָן מען צו קיין טאַלק ניט דערגיין - דאָס ווייסט איר שוין. זאָגט איינער אזוי, דער צווייטער פּונקט קאָפּווער. איינער זאָגט שוואַרץ, זאָגט דער צווייטער ווייס. מספּים זענען זיי נאָר לגבי איין פּונקט: צווישן אַ דאָגהרין און אַ פֿינשמעקער, צי פֿאַרקערט, קיין שידוך וועט אין לעבן ניט זיין. פֿאַרגעסט פֿון דעם. קיין אויסזיכט. ניטאָ וואָס צו רעדן... האַט איר אַזוינס שוין געהערט פֿון מיר? הערט ווידער. נישט געפֿערלעך. פֿון דעסטוועגן... לייגט צו אַן אויער.

אַן עצה-געבער מיט אַ פֿינשמעקערין פֿאַרשדכענען זיך - ווען, וואָס און ווי אזוי

פיעסעס

מנחה:....כשכל "החברים" האלה נפגשים ביחד – כך זה נראה! טראראם אחד גדול, ממש יריד, ברדק לא נורמלי – הכל ביחד בחתונה אחת! רק אל תבהלו. קורה רק לעתים נדירות. בשגרה הכל זורם טבעי.

(הלהקה כולה נסוגה לאטה לצדדים עד שעוזבים את הבמה).

.3

מנחה: (לכד על הבמה. נוטל לידי את הירחון אופנה ומדפדף בו).

הסתיימה תקופת הדאגהנים וכעת מדלגים לתקופת העצה־געבעערס. סגנון חדש! בגדים חדשים!

גזרה, צבעים וברק חדש. קונספציות, קונפציות נועזות מלפני 50 שנה. ממש מתחשק להתגנב לתוך הירחון היוקרתי הזה, למדוד בגדים, להתייפייף, לחוש כבשר ודם מהתקופה הנפלאה ההיא של העצה־געבעערס.

בין עצה־געבעערס ופיינשמעקערס אי־אפשר להגיע לסיכום – זה אתם יודעים כבר. אם אחד אומר ככה, השני, בדיוק ההיפך. אחד אומר שחור, השני יגיד לבן. מסכימים רק בנקודה אחת: בין דאגהרית לבין פיינשמעקער בחיים לא יהיה שידוך. תשכחו מזה. אין סיכוי. אין מה לדבר...האם כבר שמעתם את זה ממני?...תשמעו שוב. לא נורא. ולמרות הכל... תשמעו.

עצה־געבעער ופיינשמעקערית משתדכים – מתי, מה וכיצד

(פֿינשמעקערס און עצה-געבערס באווייזן זיך אויף דער בינע. די לעצטע נעמען זיך צום שפילן, נאָר די פֿינשמעקערס אומצופֿרידענע פֿון דער מוזיק קרימען אויס די נאָז. דאָס חזרט זיך איבער לגבי פֿאַרשיידענע מוזיק-שטיק, ביז צום סוף דערגייט מען צו אַ קאָמפּראַמיס און דער טאַץ ווערט אין פֿולער פּראַכט אויסגעפֿירט.

אויף דער בינע באווייזט זיך אַ פֿינשמעקערס-פּאַרפֿאַלק. זיצן ביים טישל, טרינקען אַ טעפעלע טיי פֿון אַן עקזאָטישן גערוך. פֿינשמעקערס און עצה-געבערס גייען צוריק און פֿאַרלאָזן די בינע).

קאָנפֿערענסיע: אַן אויסגעפּוצטע פֿינשמעקערין, ניט קיין מיאוסע, קיין שיינהייט אויך ניט, איז געזעסן במם טיש מיט איר שלאַנקן מאַן. רויק, געלאַסן, אַ קאַפיטשקע פֿאַרטראַכט אין זיך, האָט יעדער גענאָסן פֿונעם פּאַרצעלאַן-גלעזעלע טיי. אַווו גענוי?... אויבן, אויפֿן עווערעסט. אויפֿן שפּיץ-באַרג!... בלאַנדיקע ווינטן אַרום און אַרום.

עווערעסט... מישטיינס געזאָגט, עווערעסט! צווישן אונדז, אַזאַ נאַטור-פֿענאָמען איז אין דער פֿינשמעקערס מדינה ניט פֿאַראַן, נאָר פּשוט אונדז צו געבן אַן אַנונג פֿון דעם ראַפֿינירטן פּאַרפֿאַלק וואָס איז דאָרט געזעסן.

עצה-געבער: (קומט אַרײַן. וואַרפֿט גיכע בליקן אין פֿאַרשיידענע ריכטונגען).

קאָנפֿערענסיע: ...און פּלוצעם? ווי תּמיד, פּלוצעם, איז ער דאָ, דער עצה-געבער. צופֿוסנס פֿונעם הויכן באַרג. אַ טעלעסקאָפּ אונטערן אָרעם. דרייט זיך אַהין, דרייט זיך אַהער... ביז ער באַשטימט אַן אָרט, שטעלט זיך אָפּ, ציט אויס זײַן מכשיר, און קוקט דורך אים מיט גרויס נײַגער. וועמען דערזעט ער "אומגעריכט" זײַן באַגערטע פֿינשמעקערין!... נאָך נישט זײַנע, פּאַרזיכטיק, נאָך נישט! ווערט ער אַזוי איבערגענומען, אַז אַפֿילו זײַן טעלעסקאָפּ הייבט זיך אַן שאַקלען... ניט סתּם אַ טעלעסקאָפּעלע. נאָר אַ מאַדערן, פֿענאָמענאַלער טעלעסקאָפּ!

פיעסעס

(פיינשמעקערס ועצה-געבערס מופיעים על הבמה. האחרונים מתחילים לנגן, אבל הפיינשמעקערס מעקמים את האף. לא מרוצים מהמוזיקה. זה חוזר על עצמו לגבי קטעי מוסיקה שונים, עד שבסוף מגיעים לפשרה והריקוד מבוצע בכל תפארתו.

על הבמה מופיע זוג פיינשמעקערס. יושבים ליד שולחן קטן, לוגמים כוס תה בטעם אקזוטי. הפיינשמעקערס ועצה-געבערס זזים אחורה ועוזבים את הבמה).

מנחה: פיינשמעקערית מגונדרת, לא מכוערת, גם לא יפיפייה משהו, ישיבה לה ליד השולחן עם בעלה התמיר. בשלווה, בניחותה, כל אחד מכונס קמעה בעצמו, נהנה מלגימת התה בכוס מפורצלן. היכן בדיוק?... למעלה. באוורסט. בפסגת ההר!... רוחות עזות משתוללות מסביב.

אוורסט... כאילו אוורסט! בינינו, תופעת טבע כזו במדינת הפיינשמעקערס אין בכלל, אבל רק כדי לתת מושג על הייחוס של הזוג המיוחדיסימו שישב במקום. אניני טעם ממש!

עצה-געבער: (נכנס. זורק מבטים מהירים בכיוונים שונים).

מנחה: ...ופתאום? כתמיד, בפתאומיות, הנהו העצה-געבער. למרגלות ההר הגבוה. טלסקופ מתחת לזרועו. מסתובב קצת כאן, קצת שם... עד שהוא מחליט על נקודה בה הוא נעצר, פותח את המכשיר שלו, ומתבונן דרכו בסקרנות גדולה. ובאופן "בלתי צפוי" את מי הוא מזהה? הפיינשמעקערית הנחשקת?... עוד לא שלו, זהירות, עדיין לא שלו! אז הוא נרגש עד כדי כך, שאפילו הטלסקופ עצמו מתחיל לרעוד בכל העוצמה... לא מכשיר למשחק תמים, אלא טלסקופ מודרני, ממש פנומנלי!

אויף די-אָ פֿינשמעקערין, האָט ער פֿון לאַנג שוין געלייגט אָן אויג... דעם אמת געזאָגט, זי אויך אויף אים... ער אויף איר, זי אויף אים... ווי פֿאַסירט אַזאַ זאַך?... איר איז פשוט נמאס געוואָרן די גאַנצע פֿינשמעקערישע סבֿיבֿה און אירע גרויס־האַלטערישע פֿירעכצן... זיך אַ ביסל אויסלופֿטערן האָט זי געוואָלט. פֿונקט ווי ער, דער טעלעסקאָפּיסט, פֿון דער עצה־געבערישער סבֿיבֿה. זי וויל, ער וויל... נאָר ווי קומט די קאַץ איבערן וואַסער? איר תּאוּה צום פֿראַסטן עצה־געבער האָט איר פֿאַרשאַפֿט עפעס אָן אומבאַקוועם געפֿיל... נאָר מילא. מיט אַזאַ געפֿיל גיט מען זיך אָן עצה. בקיצור, ס'האַט זיך צווישן זיי אַנטוויקלט אַ "בליקן"־דאַמאָן, אַ סודותדיקע ליבע, וועגן וועלכער קיינער האָט אַבסאָלוט גאַרניט געוואָסט.

אַזוי האָט זיך עס אָנגעהויבן. אַ באַשטימטן העלן טאָג האָט דאָס פֿינשמעקערישע פֿאַרפֿאַלק, אָנגעטאָן עלעגאַנט ספֿאַרטיוו, זיך גענו־מען אַרױפֿקלעטערן אויפֿן עווערסט. גלײַכצײַטיק איז אונטן דער טעלעסקאָפּישער עצה־געבער געזעסן. אין זײַן לעבן האָט ער ניט אַרײַנגעאַטעמט די פֿרישע לופֿט פֿון אַזאַ הויכן באַרג.

(דאָס פֿאַרפֿאַלק קלעטערט אַרױף, בעת אונטן, דערנעבן דעם עווערעסט־באַרג זיצט דער עצה־געבער מיט זײַן טעלעסקאָפּ. מען שפּילט ווײַטער אויס די סיטואַציע באַשריבן דורכן קאַנפֿערענסיע).

קאַנפֿערענסיע: ...צופֿוסנס פֿון עווערעסט, פֿאַרן אַרױפֿקלעטערן, האָט יעטוועדער ספֿאַרטלער – יאַפֿאַנעזער, פֿראַנצויז, אַמעריקאַנער – קיין ברירה ניט געהאַט. מ'האַט געמוזט אויסהערן די אָנווייזונגען און פֿרטימדיקע עצות פֿון אונדזער העלד: ניט צו ברעכן אַ פֿוס, קערפֿער־גלײַכגעוויכט, וואָס צו עסן, ווען צו ברעכן, ריכטיקע אָטעם־טעכניק בשעת דעם שווערן באַרג־אַרױף, אַווי זיך אָפרוען, אַווי נישט... פֿאַרן פֿינשמעקערישן פֿאַרפֿאַלק האָט ער צוויי ספּעציעלע פּילן געהאַט צוגעגרייט. ס'אַלץ.

פיעסעס

כבר מזמן שהוא שם עין על הפיינשמעקערית הזו... האמת, שגם היא עליו... הוא עליה, היא עליו... איך קרה הדבר?... פשוט נמאס לה מכל הסביבה הפיינשמעקערית וכל הדאווניגים שלה... אז היא רצתה קצת להתאוורר. כפי שגם לו נמאס מסביבתו העצה-געבערית הרועשת... היא רוצה, הוא רוצה... אבל מה עושים שהדבר יתממש?... היא חשה בעצם איזה אי-נוחות, בגלל תאוותה הבלתי מרוסנת כלפי עצה-געבער ממעמד ירוד... אבל מילא, כבר מסתדרים עם אי-נוחות כזו. בקיצור, התפתחה כאן רומן מבטים, סודי ביותר, שעליו איש לא ידע דבר.

וכך זה התחיל. ביום בהיר אחד זוג הפיינשמעקערים, בלבוש ספורטיבי-אריסטוקראטי, החל לטפס במעלה ההר. למטה, בדיוק באותה שעה, ישב לו העצה-געבער הטלסקופי. אויר הצח של פיסגת ההר נכנס לריאותיו בחייו.

(הזוג מטפס במעלה ההר, בעוד שלמטה יושב לו העצה-געבער ליד מרגלות האוורסט... מציגים את המשך הסצינה המתוארת על ידי המטחה).

מנחה: ...למרגלות האוורסט, לפני העלייה, לכל ספורטאי - יפני, צרפתי, אמריקאי - לא הייתה לו ברירה. צריך היה קודם לשמע את עצותיו המפורטות של הגיבור שלנו: איך לא לשבור רגל, שמירת איזון הגוף, מה לאכול, מה להקיא, טכניקת הנשימה המומלצת בזמן טיפוס מפרך, היכן לנוח והיכן לא... עבור זוג הפיינשמעקערים הוא הכין שני כדורים בלבד. זה הכל.

עצה-געבער: (צום פֿינשמעקערישען פֿאַרפֿאַלק) נעמט. ספעציעל פֿאַר אַיך! ...

קאַנפֿערענסיע: ...האַט ער געזאָגט קוקנדיק נערוועז אין די זיטן. דער נאָך
האַט ער סודותדיק צוגעגעבן.

עצה-געבער: פֿאַר דער דאַמע איין פֿיל. די צווייטע, פֿאַרן קאַוואַליר.
פֿינשמעקער: עס נעמען איצט? ...
עצה-געבער: חלילה! ניין, ניין, ניין! ... גענוי ווען מ'דערגרייכט דעם שפיץ-
באַרג. אין זעלבן מאָמענט. די שטאַרקסטע ווירקונג האָט עס דאָן!

קאַנפֿערענסיע: אויפֿן שפיץ עווערעסט זיצט שוין דאָס פֿינשמעקערישע
פֿאַרפֿאַלק. אַ טעפעלע טיי, אַ מחיה אָנצוואַרעמען די גלידער... ער
האַלט זיין פֿיל אין דער האַנט און זי אירס. אויסערלעך, ביידע פֿילן,
אַבסאָלוט ענלעכע. אויסערלעך... ווייל איינע איז אַ געוויינלעכע... די
צווייטע אָבער... (מיטן פֿינגער גיט אַ סימן אַרויף צום הימל) עקספרעס! איין
ריכטונג!

ביידע פֿילן פֿאַלן איצט אַרמין אין די פֿאַרצעלאַן-טעפעלעך. זי פֿאַרענדיקט
איר טיי און אַ שמייכל, פֿון אויער צו אויער, מאָלט זיך אויס אויף איר
געזיכט. אויך ער טרינקט זיין טעפעלע... און אַ טויטער פֿאַלט ער
אַנידער. טויט אין גאַנצן. אַ פֿגר. שוין ניט אויפֿגעשטאַנען. האָט ערשטנס
די פֿינשמעקעריין, שטיל, געלאָסן, אַוועקגעשטעלט איר טעפעלע, זיך
אויפֿגעהויבן פֿון טישל און אַ פֿריילעכע, לוסטיקע, זיך געלאָזט אין איר
טריומפֿאַלן באַרג-אַראָפּ צו איר געליבטן. זיך שיעור ניט אַראָפֿגעקייקלט
פֿון באַרג צוליב איר התלהבות און באַפֿרייטע פֿאַנטאַזיעס.

(אויף דער בינע שפילט מען אויס די אַלע געשעענישן).

פיעסעס

עצה־געבער: (לאזג הפיינשמעקערס) קחו. במיוחד עבורכם!...

מנחה: ...כך הוא אמר, עצבני במקצת, כשהוא מסתכל לצדדים. עוד הוסיף בלחש.

עצה־געבער: לגברת כדור אחד. השני עבור האדון.

פיינשמעקער: עכשיו לקחת?...

עצה־געבער: חלילה! לא, לא, לא!... בדיוק בפסגת ההר. ברגע זה ההשפעה היא אופטימלית ממש!

מנחה: זוג הפיינשמעקערס כבר יושב בפסגת האוורסט. כוסית טיי – תענוג לחימום אברי הגוף...הוא עם הכדור שלו ביד והיא מחזיקה את שלה. שני הכדורים, דומים לחלוטין. חיצונית...מכיוון שאחד הוא כדור רגיל והשני... (באצטעו מצביע כלפי מעלה לשמים) אקספרס! חד־כיווני!

שני הכדורים נופלים עכשיו בתוך כוסות הפורצלן. היא גומרת לשתות וחיוך מאוזן לאוזן מצטייר על שפתיה. גם הוא לוגם מכוס התה שלו... ונופל ארצה מת. פגר. כבר לא יקום. אז הפיינשמעקערית הניחה בעדינות הכוס שלה, קמה מהשולחן מלאת שמחה ועליזות, והחלה את ירידת הנצחון אל עבר אהוב לבה. התלהבות היתר ופנטזיות שלוחות־רסן שלה כמעט דרדרו אותה לתהום...

(על הבמה מציגים את כל התיאורים האלה).

קאַנפֿערענסיע: ווי הייסט די פיל, וואָס ס'האָט דער פֿינשמעקער אַראָפֿ־געשלונגען? בעסער ניט באַדאַרפֿן. פֿרעגט ניט. וואָס שייך דער וויבערישער פיל... האָט זיך די מאַדאַם שפּעטער דערוואַסט, דאָס איז איר ערשטע וויאַגרע-דערפֿאַרונג געווען... נו, וואָסי? וואָס שטוינט איר? וואָס שושקעט מען זיך אין זאַל? ס'מוז דאָך זיין ס'ערשטע מאָל. וויאַגרע-שמאַגרע, דער עיקר, לאַנג האָט ניט געדויערט ביז איר געליבטער עצה-געבער איז אַרמין אין דער משפּחה. ווי אַזוי?... הערט צו.

ווען צומאָרגנס האָבן די עלטערן זיך מיט איר אָנגעטראַפֿן, האָט מען זי גלויב, דורך און דורך, דיטלעך אויסגעפֿאַרשט.

פֿינשמעקערינס פֿאַטער: פֿון וואַנעט קומסטו?
פֿינשמעקערינס: פֿון שפּיץ-עווערעסט.
פֿינשמעקערינס מוטער: און ער...

קאַנפֿערענסיע: ...האָט די מוטער מיטן פֿינגער אָנגעוויזן אויף איר טאַכ־טערס פֿריינד. געשטאַנען איז אונדזער עצה-געבער, קוים געשטאַנען, אין אַ זייט, אָנגעצויגן, גאַנץ נערוועז. צום ערשטן מאָל אין לעבן קיין עצה זיך ניט געקאַנט געבן.

פֿינשמעקערינס: (אַ צופֿרידענע) פֿון דאָרטן, פֿון עווערעסט איז ער.
פֿינשמעקערינס פֿאַטער: הייסט עס ... (קוקט זיך איבער מיט זיין פֿרוי).
פֿינשמעקערינס מוטער: (פֿאַמעלעך און פֿאַרזיכטיק) אַן אונדזערער איז ער?...

קאַנפֿערענסיע: און די גליקלעכע עלטערן האָבן זיך באַלד אַרומגענומען און אָנגעהויבן איבערחזרן העכער און העכער.
פֿינשמעקערינס עלטערן: טאַקע אַן אונדזערער! אונדזערער!

אַלע פֿינשמעקערס: (קומען אַרײַן. טאַנצן און זינגען).

פיעסעס

מנחה: איך קוראים לכדור אשר בלע פיינשמעקער? יותר טוב שלא נדע. אל תשאלו. ובנוגע לכדור של האישה... התברר לגברת בהמשך, שזאת הייתה התנסותה הראשונה בכדור ויאגרה... נו, אז מה יש? מה התלחות הזו באולם? הרי צריכה להיות פעם ראשונה. ויאגרה-שמיאגרה, העיקר, לא עבר זמן עד שלמשפחתה נכנס העצה-געבער האהוב שלה. איך זה קרה?... הקשיבו איך.

כאשר למחרת הוריה פגשו את בתם, אז חקרו אותה שתי וערב על הכל שבכל.

אבא פיינשמעקערית: מאיפה את מגיעה?
פיינשמעקערין: מפסגת האוורסט.
אמא פיינשמעקערית: והוא...

מנחה: ...הצביע האמא באצבע על החבר החדש. עמד, בקושי עמד, העצה-געבער שלנו, מתוח ועצבני בפניה. פעם ראשונה בחייו ללא יכולת לייעץ לעצמו מה לעשות.

פיינשמעקערין: משם, מהאוורסט הוא.
אבא פיינשמעקערית: זאת אומרת ... (מחליף מבט עם אשתו).
אמא פיינשמעקערית: (לאט ובזהירות) משלנו הוא?...

מנחה: וההורים המאושרים התחבקו במקום והחלו לחזור כל פעם יותר בקול רם.

הורי הפיינשמעקערית: באמת משלנו! משלנו!

כל הפיינשמעקערים: (נכנסים, רוקדים ושרים).

אן אונדזערער איז ער,
נאָר צו אונדז ער געהערט.
אויף אייביק אן אונדזערער,
מזל־ברכה אים באַשערט!

קאָנפֿערענסיע: דעם נייעם מיטגליד האָט מען אין דער משפּחה אויפֿגענו-
מען ווי אן אייגן זון. אים אַרומגענומען, באַגריסט, האַרציק געקושט...
פּראָפּילאָקטיש געקושט לויט אַלע פֿינשמעקערישע כללים.

פֿינשמעקערינס פֿאַטער: ברוך־הבא אין דער פֿינשמעקערישער משפּחה!
ברוך־הבא! ברוך־הבא, זון אונדזערער! ברוך־הבא!

(אַלע פֿינשמעקערס און עצה־געבערס קומען אַרײַן צו פֿייערן די שימחה. מען שפּילט
און מען טאַנצט. צו מאָל זענען די פֿינשמעקערס ניט צופּרידן פֿון דער מוזיק. זיי
באַמערקן דאָס צו די מוזיקערס און פֿאַרלאַנגען מ'זאָל שפּילן עפעס מער פּראָנציזיש,
העכט קלאַסיש, אַריסטאָקראַטיש).

קאָנפֿערענסיע: ווי האָט דער גריכישער פּילאָזאָף אַ מאָל געזאָגט? ... ווי
קאָן איך געדענקען וואָס ר'האַט געזאָגט? ... e per si muove אַלץ רירט
זיך ווייטער... גאַרניט שטייט אויף איין אָרט. (דער אַנסאַמבל הייבט אָן זיך
צוריקציען און פֿאַרלאַזן די בינע) איר זעט? ס'רוקן זיך צוריק די קינסטלערס
און אין אַ שפּאַגל נייער תקופּה טרעטן מיר באַלד אַרײַן.

.4

קאָנפֿערענסיע: (בלעטערנדיק דעם זשורנאַל, איינער אַליין אויף דער בינע) די
פֿינשמעקערישער־תקופּה!... עקסטראַ־אַריסטאָקראַטיש, רבותי! אַ
מחיה! די סאַמע סמעטענע!

עלעגאַנטע, רייצנדיקע קאָוואַלירן, קליינע בריסטן פֿון מאָדעליסטקעס
און באַלערינעס... מיט דרייסיק יאָר צוריק סך־הכל. נאָר איצט אַזוי ווייט
זעט אַלץ אויס... איז עס טאַקע אַזוי געווען? אַדער אפֿשר אַ חלום?...

פיעסעס

משלנו הוא, משלנו!
רק אלינו הוא שייך.
לנצח מאחלים לו
מזל טוב וברכה!

מנחה: ממש כמו בן שלהם קבלו את הגבר החדש במשפחה. ברכו, חבקו, נשקו אותו בחום... באופן הגייני, כמובן, בהתאם לכללי הפיינשמעקערים.

אבא של הפיינשמעקערית: ברוך הבא למשפחת הפיינשמעקערים! ברוך-הבא! הבן שלנו! ברוך-הבא!

(כל הפיינשמעקערים ועצה-געבערים נכנסים כדי לחגוג את השמחה מנגנים ורוקדים. לעתים הפיינשמעקערים לא מורצים מהמוזיקה. הם מעירים לנגנים ודורשים שתנוגן מוסיקה יותר אריסטוקראטית, צרפתית והכי קלאסית).

מנחה: איך אמר הפילוסוף היווני...? איך אני אזכור מה שהוא אמר? *e per si muove* ובכל זאת נוע ינוע... (הלהקה מתחילה לסגת ולעזוב את הבמה) רואים אתם?... האמנים נסוגים ולתקופה לגמרי חדשה נכנסים עכשיו.

.4

מנחה: (לכדו על הבמה המטחה מדפדף בירחון) תקופת הפיינשמעקערית!... אקסטרא-אריסטוקראטית, רבותי! תענוג! השמנא וסלתא.

גברים אלגנטיים ומושכים, בלדינות ודוגמניות עם ציצים קטנים... רק שלושים שנה אחורנית והכל נראה רחוק כל כך... האם כל זה אכן היה פעם? ואולי היה זה חלום?

מ'דארף ניט איבעררחרן. ס'איז באוויסט. א פֿינשמעקער און א דאגהניקע וועלן קיין מאָל זיך ניט משדך זיין. אין לעבן ניט. אוממעגליך! ... "אוממעגליך" האָב איך געזאָגט? ... האָב איך געזאָגט. אוי, די ליבע, די ליבע! הערט איצט דעם לעצטן ראָמאַנטישן עפיזאָד.

אין וואסער און פֿייער, קעגן אלע אויסזיכטן, די דאגהערין מיטן פֿינשמעקער פֿארשדכן זיך

פֿון קינדווייז אָן האָט דאגהשיין געחלמוט, אַז אין אַ געוויסן העלן טאָג וועט זיך פֿאַר איר אַ בלאַנדער דאגהער באווייזן. איינער מיט גרויסע, גרינע אויגן און אַ שמייכלענדיקער טשופּרינע... וועלן די הערצער במ די יונגע דאגהער און דאגהערין זיך עפֿענען און וועלן באלד חתונה האָבן און גליקלעך אויסהאַדעווען זייערע זיבן זיסע קינדערלעך... אָבער וועסט? ...

אַ "קאָפיטשקע" אַנדערש האָט זיך אויסגעלאָזט. שפּאַצירנדיק אויף דער ריווערע, דאגהשיין טרעפֿט זיך אָנעט... אוי וויי! אומדערוואָרט. אַבסאָלוט. זי פֿאַרט גלויב אַרמין אין אַ שמייכלענדיקער, פֿינשמעקער טשופּרינע. ניט מער און ניט ווייניקער. אַן עכט פֿינשמעקער פֿון פֿינשמעקערלאַנד איז עס געווען! אַ בלאַנדער, פֿאַרשטייט זיך. אַן עלעקטרישן שטראָם, ממש אַ פּישוף פֿילן זיי... ס'פֿאַרל ווערט אויפֿן אָרט פֿאַרהיפּאָטיזירט... בלישטשען שטערן אין הימל ווי אין אַ האָליווד־פֿילם... די ליבע, אוי, די ליבע! ... לאַנג ליגט זי פֿאַרבאָרגן און פּלוצעם שווימט זי אַרויף... און דאָס מאָל גראַדע - אַ פֿינשמעקער מיט אַ דאגהערין! אוי אַ בראַך! ניט מער און ניט ווייניקער! אין וואסער און אין פֿייער גייען זיי ביידע. צום ערשטן מאָל אין דער וועלט־געשיכטע!

פיעסעס

לא צריך לחזור שוב. ידוע. פיינשמעקער ודאגהנית לעולם לא ישתדכו. בחיים לא. אי־אפשר!... "אי־אפשר" אמרתי? ... אז אמרתי. אח, האהבה, האהבה! הקשיבו כעת לסיפור הרומנטי האחרון.

פיינשמעקער עם דאגהרית משתדכים, באש ובמים, נגד כל הסיכויים.

עוד מימי ילדותה דאגהשיין חלמה, שביום בהיר אחד יופיע בפניה דאגהער בלונדיני אחד, עם עיניים ירוקות וגדולות, ובלורית חיננית... אז יפתחו הלבבות של הדאגהער והדאגהרית הצעירים, יתחתנו במהירות הבזק ויגדלו את שבעת הילדים המתוקים שלהם... אבל מה? ...

"טיפ־טיפונת" שונה זה קרה. תוך טיול בריבירה דאגהשיין נתקלת... אוי ויי! בלתי צפוי. לחלוטין בלתי־צפוי היא נכנסת ישר לבלוריתו החיננית של פיינשמעקער. לא פחות ולא יותר. אנין טעם אחד מארץ הפיינשמעקערס! בלונדיני, כמובן. זרם חשמלי עובר ביניהם. כישוף הם חשים... במקום הזוג נהייה מהופנט... מנצנצים הכוכבים בשמיים, כמו בסרט הוליוודי... אהבה, אוי, אהבה!... זמן רב היא חבויה ולפתע עולה על פני השטח... והפעם דווקא פיינשמעקער עם דאגהרית! אוי, אסון! לא פחות ולא יותר! באש ובמים הולכים השניים. בפעם הראשונה בהיסטוריה העולמית!

בלאָנד פֿינשמעקער: דאגהשיין...

דאגהשיין: "דאגהשיין". ווען דינע ליפן רירן אָן מיין נאָמען, קלינגט עס אַזוי וואָרעם, צערטלעך, רירנדיק... ווי כ'וואָלט ווידער אויפֿגעלעבט, אַרומגעוויקלטע אין יעדן אָטעם דינעם...

בלאָנד פֿינשמעקער: פֿיר־און־צוואַנציק שעה, אַ גאַנצן מעת־לעת, ליבינקע, חזר איך איבער: דאגהשיין, דאגהשיין...

דאגהשיין: דיין טשופֿרינע האָט מיך צעחושט, פֿאַרפֿישופֿט. זי רופֿט מיך און זינגט צו מיר...

בלאָנד פֿינשמעקער: מוזיקאַליש, זי וויסן, בין איך גאַרנישט. אין גאַנצן טויב.

דאגהשיין: דער עיקר, אַוווּ מיר שטייען און גייען, זאָלן מיר תמיד דאגהן געזונטערהייט. איין גרויסע פֿאַרליבטע דאגה, איך און דו. דיין טשופֿרינע און איך, דאגהשיין, תמיד צוזאַמען.

בלאָנד פֿינשמעקער: (ענדערט די מינע) דאגהן? וואָס איז דאָס?! כ'האַב קיין אַנונג ניט, וואָס מיינט עס אַזוי?

דאגהשיין: (שטאַרק פֿאַרווונדערט) טאַקע אַזוי? באמת? ווי קומט עס צו דיר?

בלאָנד פֿינשמעקער: געשעפֿטן, בערזע, אַפֿליקאַציעס... אַלץ פֿיר איך ווי געשמירט. עקאַנאָמיע, שפּיץ־קאַנפֿערענצן... אַלץ גלאַטיק. ערשט־קלאַסיש. גלענצנדיק. ניטאָ, קרוין מינס, וואָס צו דאגהן, גאַרנישט.

דאגהשיין: מיינסט טאַקע?... אַ וועלט אָן דאגות – ס'קאָן ניט זיין אַזוינס. ווי ביסטו אַזוי זיכער?

בלאָנד פֿינשמעקער: (מיט ביטול) נאָר ביי פֿראַסטע שמעגעגעס מיט וועלכע כ'האַב קיין קאַנטאַקט ניט – זאָלן זיי דאגהען. (צופֿרידן) דאגהשיין, אַלץ איז פֿערפֿעקט. אַזוי איז עס געווען, אַזוי וועט זיין!

קאַנפֿערענסיע: (חידושטיג) פשוט און פֿראַסט. ער דאגהט ניט!... און דווקא ער, דער בלאָנד פֿינשמעקער, פֿאַרליבט זיך אין איינער, וועלכע הערט ניט אויף דאגהן אַ גאַנצן מעת־לעת... ער און זי דווקא ביזן זיבעטן הימל פֿאַרליבט. אַ מאַדנע וועלט.

פיינשמעקער בלונדי: דאגהשיין...

דאגהשיין: "דאגהשיין". כששפתיך מבטאים את שמי, זה מצלצל כה חם, מלטף, מרגש... כאילו בכל נשימה שלך הייתי מכורבלת, מתעוררת לחיים...

פיינשמעקער בלונדי: עשרים וארבע שעות, יממה שלמה, אהובתי, חוזר אני על שמך: דאגהשיין, דאגהשיין...
דאגהשיין: הבלורית שלך הקסימה, טלטלה אותי. היא קוראת לי ומזמרת אלי.

פיינשמעקער בלונדי: מוזיקלי, לידיעתך, לא הייתי אף פעם. בכלל לא.
דאגהשיין: העיקר, היכן אנחנו ולאן שנפנה, תמיד אחד לשנייה נדאג לבריאות. אנו ביחד דאגה אחת גדולה ומאוהבת. הבלורית שלך ואנכי, דאגהשיין, תמיד ביחד.

פיינשמעקער בלונדי: (הבעת פניו משתטת) לדאוג?! אין לי צל של מושג מה פירוש הדבר.

דאגהשיין: (מופתעת מאד) באמת? אכן כך? לא מתחבר לי אליך.
פיינשמעקער בלונדי: העסקים, הבורסה, פוליטיקה, אפליקציות... בכל אני שוחה חלק. כלכלה, כינוסי פסגה... הכל טיפ־טופ. קלאסה. עטרת ראשי, אין מה לדאוג. כלום לא.

דאגהשיין: אתה חושב באמת? ... עולם ללא דאגות – לא ייתכן בכלל. איך אתה בטוח כל כך?

פיינשמעקער בלונדי: (בביטול) זה רק אצל שמענדריקים איגנורנטים אשר עמם אין לי שום קשר – שהם ידאגו. (מרוצה) דאגהשיין, הכל מושלם. תמיד היה כך ותמיד זה יהיה!

מנחה: (משתומם) חד וחלק. הוא לא דואג!... ודווקא הוא, הפיינשמעקער בלונדי, מתאהב באחת שלא מפסיקה לדאוג כל היום... הם בדיוק מאוהבים עד הרקיע השביעי. עולם מוזר.

אַנסאַמבל: (ס'קומען אַרײַן דאָגהערס און עצה-געבערס וועלכע פֿירן אויס פֿאַרן יונגן פֿאַרל אַ רירנדיקן ליבע-שאַנסאַן).

דאָגהשיין: ...און די גרינע אויגן דינע גראַדע אויף מיר נידערן אַראָפּ,
שענקען מיר דיין ליכטיקן בליק ...
בלאַנד פֿינשמעקער: נאָר פֿאַר דיר, דאָגהשיין.
דאָגהשיין: באמת ליבסטו מיר, מיין בלאַנדער דאָגהער?
בלאַנד פֿינשמעקער: וואָס?! בלאַנדער דאָגהער, האָסטו געזאָגט?! משוגע
ביסטו?
דאָגהשיין: גאַרנישט געזאָגט. העיקר מיר זאָלן לעבן, זיין גליקלעך, אויס-
האַדעווען זיבן קליינע, זיסע...
בלאַנד פֿינשמעקער: פֿינשמעקערלעך!...
דאָגהשיין: אוי, אַ בראַך!....

פֿינשמעקערס: (רײַסן איבער דעם שאַנסאַן און טאַנצנדיק אַ שאַרף-מענערישן טאַץ ווענדן זײ זיך צום פֿינשמעקער).

ניין, גיי ניט אויף קרומע וועגן.
הייט דיין פֿבֿוד, בלאַנדער, דיין שטאַם!
ראַמאַנסירן מיט אַ דאָגהרין?
פֿאַסט ניט פֿאַר דיר, אויך ניט פֿאַר זײ!

קאַנפֿערענסיע: דאָס איז נאָך גאַרנישט. און וואָס מכוח דאָגהשיינס
משפּחה? די זעלבע צרה. אַפֿילו שאַרפֿער. מע'ט באַלד הערן, ווי זיי
ביידע שמעקן פּולווער...

(פֿינשמעקערס, דאָגהערס און עצה-געבערס פֿאַרלאַזן די בינע).

דאָגהשיין ברענגט איר תּכשיט צו אירע עלטערנס הויז. דער טראָומאַטיש-
אומגליקלעכער טאַג.

פיעסעס

להקה: (ננסים הדאגנים והעצה-געבערס אשר משמיעים בפני הזוג הצעיר שאנסון אהבה מרגש ביותר).

דאגהשיין: ...ודווקא עלי נוחתות ברכות עינייך הירוקות ומעניקות לי כשי את המבט מלא אור שלך.
פיינשמעקער בלונד: רק בשבילך, דאגהשיין.
דאגהשיין: באמת אתה רוצה אותי, דאגהער בלונד שלי?
פיינשמעקער בלונד: מה?! דאגהער בלונד קראת לי? ירדת מהפסים?
דאגהשיין: לא אמרתי כלום. העיקר שנחייה ביחד, מאושרים, נגדל שבעה קטנטונים, מתוקים...
פיינשמעקער בלונד: של פיינשמעקעריטוס!...
דאגהשיין: אוי, א בראך!....

פיינשמעקערים: (קוטעים את השנסון ותוך כדי ריקוד גרי טהוגן הם פונים לפיינשמעקער בלונד).

אל תלך בדרך עקומה.
שמור כבודך, בלונדי, המוצא שלך!
לפלרטט עם דאגהרית!!
כלל לא מתאים, לא בשבילך!

מנחה: זה עוד כלום לא. ומה לגבי משפחתה של דאגהשיין? אותה צרה, אפילו חמורה יותר. נשמע מיד. מפני שהוא כזה והיא כזאת לא ילקקו דבש...

(פיינשמעקערים, דאגהערס און עצה-געבערס עוזבים את הבמה).

דאגהשיין מביאה את התכשיט שלה לבית הוריה. היום הטראומטי-אומלל.

דאגהשיינס מוטער: (צום פֿינשמעקער) ...און אימערע עלטערן ווער זענען זיי?...

בלאָנד־פֿינשמעקער: שפעטער. בעסער איבערלאָזן... בעסער שפעטער.
דאגהשיינס פֿאַטער: און אין וועלכער געגנט וווינט איר?...
בלאָנד־פֿינשמעקער: כ'על איך זאָגן דעם אמת... אויך שפעטער.
דאגהשיינס פֿאַטער: "אויכשפעטער"?! ... אזוי הייסט אימער געגנט, יונגער בחור?

בלאָנד־פֿינשמקער: אמת. ריכטיק. אן עקסקלוסיווע געגנט.
דאגהשיינס פֿאַטער: ...און וואָס איז מכּוּח פּרנסה? דערציילט אונדז עפעס.

בלאָנד־פֿינשמעקער: גאַנץ פשוט, איך טאַנץ. א טענצער בין איך.
דאגהשיינס פֿאַטער: א וועס?!
בלאָנד־פֿינשמעקער: א טענצער.
דאגהשיינס פֿאַטער: איר א טענצער? בין איך אויך א טענצער!... נאָר וועגן פּרנסה, האָב איך געמיינט...
בלאָנד־פֿינשמעקער: באַלד נאָך דער חתונה דאגהשיין און איך וועלן מיר שוין אין איינעם...

דאגהשיינס פֿאַטער: ווער מיר חתונה, וואָס מיר חתונה? ...
דאגהשיין: ס'איז דאָך אזוי רירנדיק. א פֿינשמעקער, א מוזיקאלישער, מיט זמן דאגהערין, א צניעותדיקע. צוזאַמען, צום ערשטן מאָל אין דער געשיכטע...

בלאָנד־פֿינשמעקער: כ'וויל נאָך עפעס צוגעבן...
דאגהשיינס פֿאַטער: ניט נייטיק! א דאַנק. פֿאַרענדיקט. קיין חתונה וועט דאָ ניט זמן! ס'פֿעלן פֿינשמעקערינס אויף דער וועלט? וואָס עפעס צו מיין טאַכטער זיך צוגעטשעפעט? גייט, זוכט איך אויס א טענצערין און לאָזט אונדז צו רן.

פיעסעס

אמא דאגהשיין: (לפיינשמעקער) ...ומי הם הורידך?...
פיינשמעקער בלונד: אחר-כך. נשאר את זה לאחר-כך... עדיף, עדיף.
אבא דאגהשיין: ובאיזה שכונה אתה גר?...

פיינשמעקער בלונד: אגיד לך את האמת... גם אחר-כך.
אבא דאגהשיין: "גמאחר-כך"?! ... כך נקראית השכונה שלך, בחור?
פיינשמעקער בלונד: אמת. נכון. שכונה אקסקלוסיבית ביותר.
אבא דאגהשיין: ...ומה יש לך להגיד על הפרנסה? ספר לנו קצת.
פיינשמעקער בלונד: אני רוקד. פשוט, רקדן אני.
אבא דאגהשיין: מה אמרת?!

פיינשמעקער בלונד: רקדן.
אבא דאגהשיין: רקדן? אז גם אני רקדן. בעניין פרנסה שאלתי...
פיינשמעקער בלונד: מיד אחרי החתונה, דאגהשיין ואני, אנחנו ביחד...
אבא דאגהשיין: מה חתונה, מאיפה הוצאת חתונה? ...
דאגהשיין: הרי זה כה מרטיט את הלב. פיינשמעקער אחד, מוזיקלי מאד,
עם הדאגהרית הצנועה שלו. ביחד פעם ראשונה בחיים...
פיינשמעקער בלונד: ברצוני להוסיף עוד משהו...
אבא דאגהשיין: אין כל צורך! תודה. גמרנו. שום חתונה לא תהיה פה.
חסרות פיינשמעקעריות בעולם? מה נדבקת פתאום אליה? לך, חפש לך
רקדנית אחת ועזוב אותנו במנוחה.

קאָנפֿערענסיע: אזוי גענוי האָט זיך די טרעפֿונג פֿאַרענדיקט. גאַנץ גיך. סך־הכל, נאָרמאַל. ניט צום באַדויערן. ניט אַרויס פֿון די פֿלים. אַ סך ערגער האָט עס געקאָנט זיין... אָבער צוריקגעשמועסט, מיט אַ יונגער ליבע, קאָן מען דיסקוטירן?... פֿל־זמן די טשופֿרינע שמייכלט־שאַקלט זיך... פֿל־זמן די ליבע ברענט... גייט אונדזער מעשה פֿאַרויס... ווען אַ דאגהרין מיט אַ פֿינשמעקער, איין מאָל אין אַ יוֹבֿל, ווערן שטערבלעך פֿאַרליבט, וועט עס זיך גלאַט אזוי ענדיקן?... לעכערלעך! טאָ נעמט אַיער שטעקן און מיר שפּאַצירן ווייטער. דאָס מאָל אויף דער ריווערע.

(דאגהערס זינגען אַ האַרציקע ריווערע־שאַנסאָן).

דאגהשיין: און דינע עלטערן, וואָס זאָגן זיי?

בלאָנד פֿינשמעקער: וועגן וואָס?

דאגהשיין: וועגן אונדז.

בלאָנד פֿינשמעקער: גאַרניט. פשוט. ס'געפֿעלט זיי ניט.

דאגהשיין: אויב דינע עלטערן וועלן צולייגן אַ פֿלייצע, נאָר אַ קאַפיטשקע...

בלאָנד פֿינשמעקער: אַ פֿלייצע צולייגן?... זיי?!

דאגהשיין: הייסט עס, מיר זענען אַליין אויף דער וועלט.

בלאָנד פֿינשמעקער: איינזאַם ווי אין אַן אינדזל.

דאגהשיין: און אַלע קעגן אונדז.

בלאָנד פֿינשמעקער: און אפֿשר זיך באַראַטן מיט עמיצן?...

דאגהשיין: אַ געדאַנק! אוי ביסטו אַ חכם!

(דאָס פֿאַרל ווערט אַרומגערינגלט פֿון אַ מוחנה עצה־געבערס וועלכע פֿלאַפלען זיי אַריין אין קאַפֿ פֿלערליי עצות).

קאָנפֿערענסיע: פֿון די עצה־געבערס קוים לעבעדיק זענען זיי אַרויס.

פיעסעס

מנחה: כך בדיוק, די מהר, הסתיימה הפגישה. נורמל, אפשר להגיד. אין מה להצטער. לא לצאת מהכלים. היה יכול להיות גרוע בהרבה... אבל, רבותי, האם אפשר להתווכח עם אהבה?... כל עוד הבלורית מתנפנת ומחייכת... כל עוד בוערת האהבה... הסיפור שלנו ממשיך הלאה... אם פעם ביובל דאגהרית ופיינשמעקער מתאהבים עד מוות, אז זה יסתיים כך סתם?... אבסורד! אז קחו את הרגליים וממשיכים בסיוור. הפעם לאורך הריבירה.

(הדאגהערס שרים שנסון לבני מהריבירה).

דאגהשיין: וההורים שלך, מה הם אומרים?

פיינשמעקער בלונד: על מה?

דאגהשיין: עלינו.

פיינשמעקער בלונד: כלום. פשוט. לא מוצא חן בעיניהם.

דאגהשיין: אבל אם הם יתנו לנו כתף, קצת-קצת...

פיינשמעקער בלונד: לתת כתף?... הם!?

דאגהשיין: זאת אומרת, אנחנו לבד בעולם.

פיינשמעקער בלונד: זרוקים כמו באי בודד.

דאגהשיין: וכל העולם נגדנו.

פיינשמעקער בלונד: ואולי טוב להתייעץ עם מישהו?...

דאגהשיין: רעיון! איזה חכם אתה!

(הזוג מוקף מקבוצת עצה-געבערס אשר מקשקשים להם בראש כל מיני עצות).

מנחה: בקושי יצאו בחיים מהצעותיהם של העצה-געבערס.

בלאָנד פֿינשמעקער: (צו די עצה-געבערס) ווייסט איר וואָס?... אויך איך האָב אן עצה. גייט צו די דאגהערס. גייט ניט, לויפט צו זיי. אַ העלפט פֿון אייך. די צווייטע העלפט, צו די פֿינשמעקערס. לויפט און זאָגט זיי אָפֿן, בזה-הלשון: דאָס יונגע פּאָרל גייט חתונה האָבן! קיין שום פּוּח אין דער וועלט קאָן זיי ניט צעשיידן... ניטאָ קיין ברירה. בעסער מסכים זיין צום שידוך...

דאגהשיין: זיווג-מהשמים. ניט סתם אַ שידוך.

בלאָנד פֿינשמעקער: ...איידער אַ טראַגעדיע.

דאגהשיין: מסכים, מסכים, מסכים!

בלאָנד פֿינשמעקער: אויך איך בין מסכים, נאָר לאַמיר פֿון זייער מויל עס הערן.

עלטסטער עצה-געבער: אויסהערן אן עצה פֿון פֿרעמדע, איז מיר פֿרעמד. אין גאַנצן... דאָך אין דעם פֿאַל, אויסנעמלעך... בין איך מסכים.

עצה-געבערס: מסכים, מסכים, מסכים!

דאגהשיין און בלאָנד פֿינשמעקער: (נעמען זיך אַרום און קושן זיך) מיר זענען ניט אַליין!...

בלאָנד פֿינשמעקער: (אין אַ זייט) בני נאָכט זיין אַליין איז דווקא גוט.

עלטסטער עצה-געבער: כאַוויירים! צו דער אַרבעט!

(די מחנה עצה-געבערס טיילט זיך איין אין צווייען און לאַזט זיך אין וועג צו די פֿינשמעקערס- און דאגהערס-קוואַרטאַלן. דאָרט פּרוּוון זיי איבעררעדן די גרופּעס אַנצונעמען אַ פֿריינדלעכע שטעלונג פּלפּי דעם יונגן פּאָרל. מען שפּילט. מען טאַנצט. מען זינגט. אַלץ מיט ברען און איבערציגונג.)

קאָנפֿערענסיע: מ'האַט געשפּילט, געטאַנצט, געזונגען... נאָר ווי אַ טויטן באַנקעס האָט עס געהאַלפֿן. איז דעם יונגן פּאָרל קיין ברירה ניט געבליבן און האָט אָנגעהויבן וואַרענען, סטראַשען, אַלאַרמירן.

פיעסעס

פיינשמעקער בלונד: (לעצה־געבערס). אתם יודעים מה? אל תלכו... תרוצו מיד אל הדאגהרים. חצי מכם. החצי השני – לפיינשמעקערס. רוצו ותגידו להם: הזוג הצעיר עומד להתחתן! שום כוח בעולם לא יעצור בעדם... אין ברירה. חייבים להסכים לשידוך...
דאגהשיין: זיווג מהשמיים. לא סתם שידוך.
פיינשמעקער בלונד:...אחרת תהיה פה טרגדיה.
דאגהשיין: מסכימים, מסכימים, מסכימים!
פיינשמעקער בלונד: גם אני מסכים, רק מפיהם רוצים לשמע את זה.
זקן העצה־געבער: עצה של מישהו אחר, זה קצת מוזר לי... אבל במקרה זה, חד־פעמית, אני מסכים.

עצה־געבערים: מסכים, מסכים, מסכים!
דאגהשיין ופיינשמעקער בלונד: (מתחבקים ומתנשקים) אנו לא לבד!...
פיינשמעקער בלונד: (בצד) בלילה זה טוב להיות לבד.
זקן העצה־געבער: רבותי! לעבודה!

(קבוצת העצה־געבערס מתחלקת לשתיים והולכת למאחזי הפיינשמעקערים והדאגהערס. שם הם מנסים לשדל את הקבוצות לשנות את עמדתם כלפי הזוג הצעיר. מנגנים, רוקדים, שרים, הכל עם דבקות ושכנוע עצמי).

מנחה: נגנו, רקדו, שרו...אבל זה עזר כמו כוסות רוח למת. אז לזוג הצעיר לא נותרה ברירה מאשר להתחיל להזהיר, לאיים ולהזעיק.

דאגהשיין: (צו אירע עלטערן) העט, העט ווייט. מיר'ן אַנטלויפֿן. אויף שטענדיק. מ'לאָזט אונדז ניט לעבן דאָ. משוגע מאַכט מען אונדז. איר וועט אונדז מער קיין מאָל ניט זען.

בלאָנד פֿינשמעקער: (צו זיינע עלטערן) ניין, ניין, ניין! פֿינשמעקערין וויל איך ניט! לאָזט מיך אָפּ. נעמט עס איך אַרויס פֿון קאָפּ. גענוג. פֿינשמעקערנס דאַרף איך ניט, וויל איך ניט, כ'קוק ניט אויף זי... גייט געזונטערהייט! קומט ניט צוריק, אַכטבע... איר ענדערט אַמער מיינונג.

קאָנפֿערענסיע: אַ ביטערע תקוּפֿה איז עס געווען. פֿאַר איר, פֿאַר אים... פֿאַר אַלע צעקריגטע דאגהערס און פֿינשמעקערס, צעזייטע און צעשפּרייטע איבעראַל. דאָס מאָל האָבן ביידע מחנות זיך פֿאַראייניקט אַרום איין געמיינזאַמער שטעלונג: ניין! No pasara'n ניין, צום שידוך. ניין!

אויף דער ריוויערע קאָן מען זיך דאַרטן שפּאַצירן הין און צוריק, טאָג און נאַכט, אַזוי לאַנג ביז די פֿיס ווערן געשוואַלן. ווען זיי האָבן שוין מער ניט געקאָנט גיין, זאָגט דאגהשיין צו איר געליבטן.

דאגהשיין: כ'וועל רעדן צו די עלטערן. אַ לעצטער פּרוּוו. מיט ווייכע ווערטער, פֿון גאַנצן האַרצן וועל איך עס טאָן. כ'קאָן זייערע שוואַכקייטן... דאַרט וועל איך דריקן.

בלאָנד פֿינשמעקער: דו גיי. נאָר מיט מינע עלטערן האָט קיין זין ניט צו רעדן. דיפּלאַמירטע פֿינשמעקערס, עכט-פֿאַרביסענע זענען זיי. ניטאָ אויף וועמען צו דריקן.

קאָנפֿערענסיע: די ריוויערע שלענגלט זיך לאַנג, אַז איידער דאגהשיין רעדט מיט אירע עלטערן איז נאָך דאָ אַן אָרט פֿאַר אַ קורצן, לעצטן שפּאַציר.

דאגהשיין: (צו בלאָנד פֿינשמעקער. צערטלעך) צו מאָל עקבערט מיך אַ נאַרישע פֿראַגע. ווער אין וועמען איז מער פֿאַרליבט. איך אין דיר, צי דו אין מיר?

פיעסעס

דאגהשיין: (להוריה) הרחק, הרחק. אנו נברח. לתמיד. לא נותנים לנו לחיות
פה. משגעים אותנו. כבר לא תראו אותנו אף פעם.
פיינשמעקער בלונד: (להוריו) לא, לא, לא! לא רוצה פיינשמעקעריט! עזבו
אותי. מספיק כבר היה לי. תוציאו לכם מהראש. די. לא צריך, לא רוצה
פיינשמעקעריט. לא מסתכל עליהן... לכו לבריאות! ואל תחזרו, אלא אם
כן... משנים את עמדתכם.

מנחה: תקופה מרה מאד זו הייתה. בשבילה, בשבילו... גם עבור כל
הדאגהערים והפיינשמעקערים המסוכסכים ביניהם, המפוזרים בכל
אתר ואתר. הפעם התאחדו כולם סביב עמדה אחת: לא! No pasara'n
לא, לא לשידוך!

על הריבירה אפשר לטייל הלוך ושוב, יום ולילה עד שמתנפחות
הרגליים. כשכבר לא יכלו ללכת יותר, אז אומרת דאגהשיין לאהובה.

דאגהשיין: אדבר עם ההורים. ניסיון אחרון. עם מילים רכות, מעמקי לבי.
אני יודעת את חולשותיהם... שם אני אלחץ.
פיינשמעקער בלונד: טוב, לכי. רק לדבר עם הורי אין לזה שום טעם.
פיינשמעקערס ממורמרים, מדופלמים הם! אין על מי ללחוץ.

מנחה: הריבירה מתפתלת מאד, כך שלפני שדאגהשיין מדברת עם
ההורים, יש לה זמן לעוד טיול אחד.

דאגהשיין: (לפיינשמעקער) לפעמים מטריד אותי שאלה טיפשית. מי במי
יותר מאוהב. אני בכך או אתה בי?

בלאָנד פֿינשמעקער: נישט מיך. אַ דאָקטער דאַרפֿסטו פֿרעגן.
דאגהשיין: און ווער בענקט אָפֿטער צום צווייטן, דו צי איך?
בלאָנד פֿינשמעקער: דאָס זעלבע – צום דאָקטער גיי.
דאגהשיין: ...און ווער דאגהט מער פֿאַרן צווייטן?
בלאָנד פֿינשמעקער: (בפעס) דאגהן?! ווידער מיט דיין דאגהן? ...
דאגהשיין: אזוי ליב האָב איך דיר, בלאָנד מינער...
בלאָנד פֿינשמעקער: טיף אין מיין האַרץ ביסטו אַרמינגעדונגען, פֿון דער
ערשטער רגע.
דאגהשיין: אַ שאַד נאָר, וואָס ביסט אַ פֿינשמעקער געבוירן...
בלאָנד פֿינשמעקער: (בייז) וואָס האָסטו געזאָגט?!

קאָנפֿערענסיע: אין דאגהשיינס שטוב. ס'נעמט איך אַרום אַזאַ געפֿיל, אַז
איר זענט שוין דאָ געווען אַ מאָל... מ'ווייסט פֿון פֿאַרויס וואָס יעדער
וועט זאָגן... און אויך דעם ענטפֿער, וואָס ער וועט באַקומען. אַזאַ
דערשינונג. אַ נאַטירלעכע. אַ היימיש געפֿיל.

(דאגהשיין און אירע עלטערן זיצן ביים טיש. דאגהשיין שטייט פּלוצעם אויף און זינגט
פֿאַר די עלטערן אַן אַריע. שפעטער גייט זי אַרויף אויף איר בענקל און זינגט אַ נאָך
מער רירנדיקע אַריע. צום סוף גייט זי אַרויף אויפֿן טיש... און זינגט אַ ממש האַרץ-
רייסנדיקע אַריע).

דאגהשיינס פֿאַטער: (נאָך אויסהערן איר טאַכטער, געלאָסן און רויק) גיין.
דאגהשיין: (קוקט צו איר מאַמען) און וואָס זאָגסטו, מאַמע?...
דאגהשיינס מוטער: (הייבט אויף אירע אַרעמס ווי אַ סימן פֿון אומבאַאַלפֿנקייט)
ס'איז אונדזער גורל. דאגהערס זענען מיר און דאגהערס בלעבן מיר.
דאגהשיין: (זייער צערטלעך) כ'האָב איך אזוי ליב. איר ווייסט דאָך, ווי כ'האָב
איך ליב...
... ליב

פיעסעס

פיינשמעקער בלונד: לא אלי, לרופא עליך להפנות את השאלה.
דאגהשיין: ומי מתגעגע יותר לשני, אתה או אני?
פיינשמעקער בלונד: לרופא תפני גם עם השאלה הזו.
דאגהשיין: ...ומי דואג יותר לשני?
פיינשמעקער בלונד: (ככעס) לדאוג?! שוב את עם הדאגות שלך? ...
דאגהשיין: אני כה אוהבת אותך, בלונדי שלי ...
פיינשמעקער בלונד: לכל עצמותי חדרת אלי. ממש מן הרגע הראשון.
דאגהשיין: רק חבל מאד שנוולדת פיינשמעקער ...
פיינשמעקער בלונד: (טועס) מה אמרת?!

מנחה: בביתה של דאגהשיין. תופסת אותך תחושה כזאת, כאילו כבר היית
פה פעם ... יודעים בדיוק מה כל אחד יאמר ... וגם התשובה שיקבל.
תופעה כזו. זה טבעי. תחושת בית.

(דאגהשיין והוריה יושבים ליד השולחן. דאגהשיין קמה פתאום ומזמרת אריה
להוריה. בהמשך היא עולה על כסא ושרה אריה עוד יותר מרגשת. לבסוף היא עולה על
השולחן... ושרה אריה ממש קורעת לב.)

אבא דאגהשיין: (אחרי שהאזין לבתו, שלוו ורגוע) לא.
דאגהשיין: (מסתכלת אל האמא) ומה את אומרת, אמא? ...
אמא דאגהשיין: (מרימה את סתפיה כסימן של חוסר אונים) זה גורלנו. דאגהערס
היינו ודאגהערס נשאר.
דאגהשיין: (טרטוט גדולה) כל כך אוהבת אתכם. יודעים אתם, עד כמה אני
אוהבת אתכם ...

דאגהשיינס פֿאַטער: ביסט דאָך אונדזער טאָכטערשי. ווי קאָן עס זיין
אַנדערש. נאָר... (גלייכצייטיק הייבן די עלטערן אויף די אַרעמס אויסדריקנדיק
אומבאַהאַלפֿנקייט).

דאגהשיינס מוטער: מיר קאָנען ניט מסכים זיין. מיר טאָרן ניט.
דאגהשיינס פֿאַטער: דאָס איז עס. גענוג. איצט דריי זיך אויס, גיי צו דיין
שמענדריק.

דאגהשיין: מין באַשערטער...

דאגהשיינס פֿאַטער: רעד צו אים. זאָג אים, "דאָס איז עס. ס'האָט זיך
פֿאַרענדיקט" ... און קערסט זיך אום אַהיים, צו די עלטערן. מיר זיצן
דאָ. וואָרטן אויף דיר.

5.

קאָנפֿערענסייע: ווי אַ ראַבאָט, אַ ראַבאָטין, בעסער געזאָגט... גייט
דאגהשיין צו דער טיר, גייט אַרויס אויף דער גאַס און הייבט אָן גיין צו
איר באַשערטן שמענדריק... מיט וועמען זי וועט שוין קיין מאָל ניט
שטיין הינטער דער חופּה. לענג-אויס דעם וועג, אירע אַרעמס חזון
מעכאַניש איבער דעם זשעסט פֿון אירע עלטערן "ניטאָ קיין ברירה.
ס'איז אונדזער גורל. דאגהערס זענען מיר. דאגהערס וועלן מיר תמיד
בלעבן..."

(ווען דאגהשיין קומט אָן צום בלאַנד פֿינשמקערס הויז, קומט ער אַרויס צו איר און
הערט די שרעקלעכע בשורה).

בלאַנד פֿינשמקער: וואָס טוט מען?...

דאגהשיין: אַלץ פֿאַרשפּילט!...

בלאַנד פֿינשמקער: צוויי דינע בלעטלעך זענען מיר, וואָס דער ווינט וועט
זיי פֿאַרוואַרפֿן אַוואָס פֿאַרגלוסט זיך אים.

פיעסעס

אבא דאגהשיין: הרי בתנו את. איך יכול להיות אחרת. אבל... (ההורים באופן
מוסטרן מאד מרימים את כתפיהם בטווי של חוסר אוניס).
אמא דאגהשיין: אנו לא יכולים. אסור לנו להסכים לזה.
אבא דאגהשיין: זהו זה. מספיק. וכעת תסתובבי, ותלכי ישר אל השמנדריק
שלך.
דאגהשיין: בחיר לבי, אהובי...
אבא דאגהשיין: ותדברי עמו. הגידי לו, שזהו זה. נגמר... ואת חוזרת הביתה
להוריך. אנו יושבים כאן. ממתנינים לך.

.5

מנחה: כמו רובוט, רובוטית, ליתר דיוק, הולכת דאגהשיין אל הדלת,
יוצאת לרחוב ומתחילה ללכת לעבר בחיר לבה השמענדריק... עם מי
שהיא כבר אף פעם, אף פעם לא תעמוד מתחת לחופה. לאורך כל הדרך
בצורה המכנית היא חוזרת בכתפיה על תנועות הוריה "אין ברירה. זה
גורלנו. דאגהערס אנחנו ודאגהערס נשאר..."

(כשדאגהשיין מגיעה לביתו של פיינשמקער בלונד, הוא יוצא אליה ושומע את הבשורה
הטראית).

פיינשמקער בלונד: מה עושים?...
דאגהשיין: הכל אבוד!...

פיינשמקער בלאנד: כמו עלים דקיקים אנו, שהרוח בכל רגע תפזר לאן
שמתחשק לה.

קאָנפֿערענסיע: מיט אַ געבויגן קאָפּ גיט זיך דאגהשיין אַ דריי און הייבט אָן גיין צו איר הויז... ביז ס'דערהערט זיך אַ רעש און אַ טומל פֿון די אויפֿגעבראַכטע עצה־געבערס.

עצה־געבערס: (לויפֿן אַרײַן) נאָך ניט, דאגהשיין, נאָך ניט! גיי נאָך ניט אַהיים.

קאָנפֿערענסיע: צעהיצטע קולות פֿון עצה־געבערס. זי שטעלט זיך פֿלוצעם אָפּ. ווערט באַלד אַרומגערינגלט פֿון אַ מחנה עצה־געבערס וועלכע, ווי געוויינלעך, רעדן אַלע אין איינעם.

עצה־געבערס: צו דער ריווערע! נעם דעם בלאַנדן אַהין. איצט. גלמך. נאָך איין שפּאַציר מיט אים. נאָך איין פֿרוו. ס'גייט אין אַמער לעבן... איר מוזט. איר מוזט!

דאגהשיין: כאַטש ס'קומט פֿון אַמך, לאַיוצלחים... איז עס פֿאַרט אַ געדאַנק. איין מאָל אין אַ נאָווינע - אַ קלוגע עצה.

קאָנפֿערענסיע: אַזוי אַרום, לענג־אויס דער ריווערע, האָט דאָס פֿאַרליבטע פֿאַרל שפּאַצירט צום לעצטן מאָל. זי האָט געכליפעט, געוויינט און געפֿישטשעט ווי אַ קליין פֿייגעלע. דער פֿינשמעקער האָט בשעת־מעשׂה געקוקט אויף די וואַסערן, איבערן האַריזאָנט... זיך געשלאָגט מיט דער דעה:

בלאַנד פֿינשמעקער: שפּרינגען אין וואַסער? אפֿשר אַנטלויפֿן צוזאַמען? אפֿשר זאָלסטו, דאגהשיין, צו ערשט שפּרינגען און איך נאָכער אַנטלויפֿן?...

דאגהשיין: בהמה! פֿאַרמאָך ס'פּיסק!

קאָנפֿערענסיע: ביז דער רגע, ווען ס'האָט זיך פֿון דער ווייטנס דערהערט ס'קול פֿון אַ שטרענגן, באַרימטן פֿינשמעקער. קיין ווונדער, ווייל פֿינשמעקערס זענען תמיד באַוויסטע און בכבֿודיקע.

פיעסעס

מנחה: דאגהשיין מסתובבת ועם ראש רכון מתחילה ללכת בכיוון לביתה...
עד שנשמעת מהומה אצל העצה-געבערס המחוממים.
עצה-געבערס: (ננסיס בריצה) עוד לא, דאגהשיין, עוד לא! אל תלכי עוד
הביתה.

מנחה: קולות רמים של העצה-געבערס. היא נעצרת פתאום. מיד היא
מוקפת מקבוצת העצה-געבערס המדברים נון סטופ, כנהוג אצלם,
כולם ביחד.

עצה-געבערס: לריביירה! קחי את הבלונדיני שלך לשם. עכשיו. מיד. עוד
סיבוב אחד עמו. עוד ניסיון אחד. בחיים שלכם מדובר... אתם חייבים.
חייבים!
דאגהשיין: אמנם זה מגיע מכם, עצה-גרבערס לא-יוצלחים... בכל זאת
עצה שקולה. פעם במיליון – עצה חכמה מכם.

מנחה: לאורך הריביירה דאגהשיין ופיינשמעקער טיילו בפעם אחרונה.
היא התייפחה ובכתה וצרצרה כמו ציפור קטנה... הוא התבונן במים,
באופק הרחוק... התלבט עמוקות.

פיינשמעקער בלונד: לקפוץ למים? לברוח ביחד? ואולי את, דאגהשיין,
תקפצי ראשונה ואני אברח?
דאגהשיין: בהמה! שתום את הפה!

מנחה: עד הרגע, שנשמע מרחוק את קולו של פיינשמעקער סלב מפורסם.
אין זה פלא כי הפיינשמעקערס הם לעתים מוכרים ומכובדים.

באווסטער פֿינשמעקער: (צו בלאַנד פֿינשמעקער, ביז) אַפיקורס איינער! הייב אויף די פֿיס און אנטלויף פֿון איר. אָן סענטימענטן. לאַז זיך אַרויס פֿון די נאַרישקייטן!

אלע פֿינשמקערס: אַנטלויף! זי פֿאַרפֿירט דיך! ראַטעווע זיך! אַנטלויף!

קאַנפֿערענסיע: ...אין וואָס פֿאַר אַ צרה איז ער, דער בלאַנדער, אַרײַנגעפֿאַלן! אוי וויי, נישט אויף קיינעם געדאַכט. און זי, דאגהשיין... אַ רחמנות אויף איר. ביזן מאַמענט ווען ס'איז געשען, וואָס ס'האַט געמוזט געשען. זי האָט אויסגעווישט איר לעצטע טרער און געפסקנט לאַקאַניש.

דאגהשיין: כ'גיי.

קאַנפֿערענסיע: אָן אומגליק! אָן אומגליק זאָג איך אייך.
בלאַנד פֿינשמעקער: גיין. וואַרט. וואַרט נאָך אַ ווילע, דאגהשיין.
קאַנפֿערענסיע: און זי האָט איבעגעחזרט:
דאגהשיין: כ'גיי.

קאַנפֿערענסיע: גענומען אירע פֿיס און זיך געלאָזט אין וועג. נאָך עטלעכע מעטער, דרייט זי אויס דעם קאָפּ אַמנצוזאַפּן אַ לעצטן בליק פֿון איר בלאַנד־געליבטן... ס'האַט אַפּנים אויסגעזען, אַז ער גייט חלשן... נאָר פּלוצעם... וואָס באַמערקט זי? אומבאַגריפֿלעך! אַ זעלטענע דערשמנונג! איין מאָל אין לעבן! איר בלאַנדער, איר פֿינשמעקער... יאָ, טאַקע, אמת... די סאַמע ערשטע דאגה אויף זיין געזיכט האָט זיך באַוויזן... אָן לשון איז דאגהשיין געבליבן. אָן לשון ביז זי האָט עס ענדלעך באַנומען.

בלאַנד פֿינשמעקער: אַ מאַדנער געפֿיל באַהערשט מיין גאַנץ וועזן. אַ נמע טעמפּעראַטור.

דאגהשיין: (אײס דערמוטיקנדיק מיט איר שמיכל) גוט אַזוי. וועסט זיך צופאַסן, צוגעווינען. מיר איז עס גאַנץ באַקאַנט.

פיעסעס

פיינשמעקער סלב: (לפיינשמעקער בלונד) אפיקורס! קח רגליך ותברח ממנה.
תוציא לך את השטויות מהראש! בלי סנטימנטים!

כל הפיינשמקערס: ברח! היא מסדרת אותך! הנצל! ברח!

מנחה: ...באיזו מועקה הוא, הבלונדיני נמצא כעת! אוי וויי, לא מאחל
לאף אחד. והיא, דאגהשיין... רחמנות עליה. עד שהגיעה השעה וקרה
מה שהיה חייב לקרות. היא יבשה את הדמעה האחרונה ופסקה
בהחלטיות.

דאגהשיין: אני הולכת.

מנחה: אסון! אסון, אני אומר לכם.

פיינשמעקער בלונד: לא, חכי, דאגהשיין. חכי עוד שנייה.

מנחה: והיא אמרה שוב:

דאגהשיין: אני הולכת.

מנחה: רגליה זזו והיא יצאה לדרך. אחרי מטרים ספורים, מסובבת את
פניה כדי להפנים לתוכה מבט אחרון של הבלונדי האהוב ... נדמה היה
שעוד רגע והוא מתעלף... אבל פתאום... מה היא שמה לב? תופעה
נדירה! בלתי־נתפסת! פעם בחיים! הבלונדי, הפיינשמעקער שלה... כן,
נכון... הוא דואג. מתחיל לדאוג... דאגה ראשונה בחייו הצטיירה על
פניו... המומה, לא יכלה להוציא הגה... עד שבסוף היא קלטה את זה.

פיינשמעקער בלונד: תחושה מוזרה אוחזת בי מכף רגל עד ראש. טמפרטורה
חדשה.

דאגהשיין: (מעודדת אותו בחיך שלה) טוב ככה. אתה תסתדר, תתרגל.
מוכרת לי ההרגשה הזו.

קאָנפֿערענסייע: זי קוקט אויף אים... ער קוקט אויף איר... אַ שנינענדיקער
קאָליר באַפֿאַרבט פֿאַמעלעך איר רונדיק פנים... זי הייבט אָן שעפטשען
שטילערהייט...

דאגהשיין: דו דאגהסט... מין בלאַנד פֿינשמעקער... דו דאגהסט... איז
עס וואָר? ... ריכטיק אַזוי?

קאָנפֿערענסייע: ...און ער שאַקלט שעמעוודיק מיטן קאָפּ, שטימט צו...

בלאַנד פֿינשמעקער: ...איך דאגה... איך לעב.

קאָנפֿערענסייע: ... ווי אַ טיגער, ווי אַ מעטעאָר, האָט זי זיך אויף אים
אַרויפֿגעוואָרפֿן. אים צעקושט פֿון קאָפּ ביז פֿיס, אַראָפּ און אַרויף און
ווידער אַראָפּ, ביז זי האָט אים אויפֿן טראָטואַר ממש אַנידערגעלייגט.
פֿאַרבייגענדיקע יאַפֿאַנעזישע טוריסטן אויף דער ריווערע האָבן זיך
שטאַרק איבערגענומען... וואָס קומט אַזוינס פֿאַר? געוואָלט קלינגען
דער פֿאַליציי, די פֿייערלעשער... נאָר דערהערנדיק דעם מאַנצבילס
קול האָבן זיי זיך באַרוקט.

בלאַנד פֿינשמעקער: קוש מיך, קוש מיך. אין אויער! אויף דער שפיץ נאָז!
אַ מחיה!... הער ניט אויף... ווייטער... ווייטער גיי אָן...
דאגהשיין: (כאַפט זיך פֿלוצעס. שטייט אויף) וועסט ליגן דאָ אויפֿן טראָטואַר,
זיך צעקושן פֿאַר די יאַפֿאַנעזישע טוריסטן? פֿאַר די פֿאַטאַגראַפֿיר-
אַפֿאַראַטן? אַ מאַדעליסטקע בין איך? אַן אַקטריסע? ס'פֿאַסט פֿאַר אַ
דאגהרין? אָסור! אויך ניט בפֿוּדיק פֿאַר דיר, פֿאַר אַ פֿינשמעקער. טאָ
שטיי זשע אויף! שטיי אויף, ראַדאָלפֿאַ וואַלענטינאַ!

בלאַנד פֿינשמעקער: וואָס קאָמאַנדעוועסטו?

דאגהשיין: גענוג זיך געוואַלגערט. שטיי שוין אויף!

בלאַנד פֿינשמעקער: זיך קושן שטייענדיק?

דאגהשיין: מיר גייען איצט!

בלאַנד פֿינשמעקער: ווהיין? וו לויפֿסטו?

פיעסעס

מנחה: היא מסתכלת עליו... הוא מסתכל עליה... אט-אט צבעים זוהרים
מכסים את פניה העגולים... היא מתחילה ללחוש בשקט...

דאגהשיין: אתה דואג... פיינשמעקער שלי... אתה, אתה... האם זה
אמת?...

מנחה: ...והוא מנענע בראשו.. מסכים בענווה...

פיינשמעקער בלונד: ...דואג אני... סימן שאני חי.

מנחה: ... כמו פנתרה, כמו מטאור, היא התנפלה עליו, נישקה אותו מכף
רגל עד ראש, כלפי מעלה, כלפי מטה ושוב בחזרה. השכיבה אותו
ממש על המדרכה. קבוצת תיירים יפאנים שעברו באותה עת בריבירה
התפלאו מאד. מה פשר הדבר?! רצו לצלצל למשטרה, למכבי האש...
רק כששמעו את קולו של הגבר הם נרגעו.

פיינשמעקער בלונד: נשקי אותי, נשקי אותי. באוזן! בקצה אף! תענוג!... על
תפסיקי... עוד... נשקי אותי... המשיכי פליז...

דאגהשיין: (פתאום היא תופסת את עצמה. קמה על רגליה) מה? לשכב פה על
המדרכה? להתנשק לעיני כל אלה? התיירים עם מצלמות דיגיטליות?
דוגמנית אני? שחקנית? האם זה מתאים לדאגהרית? אסור! לא מכובד
גם עבור פיינשמעקער. קום כבר! רודולפו ולנטינו שלי, קום!

פיינשמעקער בלונד: את מחלקת פקודות?

דאגהשיין: מספיק להתמזמז. תקום כבר!

פיינשמעקער בלונד: להתנשק בעמידה, את מעדיפה?

דאגהשיין: הולכים עכשיו!

פיינשמעקער בלונד: לאן? לאן את רצה? לאן?

דאגהערין: צו די עלטערן! גלעך צו זיי!
בלאָנד פֿינשמעקער: (אַ דערשלאָגענער) ניטאָ קיין אוסיזיכט, דאגהשיין... אַ
שאָד די צייט.

דאגהשיין: ביסט אַן אונדזערער! אַן אמתער דאגהער געוואָרן. פֿאַרשטייסט?
אַן אונדזערער! דו דאגהסט! האַק עס דיר אין קאַפּ אַרײַן!

(די עצה-געבערס באַגלייטן דעם יונגן פֿאַרל אין זייער וועג אין שטאַט).

קאָנפֿערענסיע: כמעט שלעפּנדיק דעם אנטווישטן בלאָנד פֿינשמעקער
האַט דאגהשיין זיך געאַמלט צו איר הויז. האַסטיק אויפֿגעפּראַלט די
טיר און אויסגעשריען:

דאגהשיין: טאַטעשי!... מאַמעשי!...

דאגהשיינס עלטערן: וואָסי, טאַכטערשי!... אַראָפּגעפֿאַלן פֿון הימל! ...
וואָס איז געשען? וואָס ביסט אַזוי אויפֿגעבראַכט?

דאגהשיין: (כמעט מיט טרערן) טאַטעשי... ר'איז אַן אונדזערער!

קאָנפֿערענסיע: "אונדזערער", נאָר דאָס האָבן זיי געדאַרפֿט הערן.

דאגהשיינס עלטערן: אַן אונדזערער!....

דאגהשיין: (שאַקלט מיטן קאַפּ) ממש, ממש אַן אונדזערער... (צו בלאָנד
פֿינשמעקער) ממן בלאָנד דאגהער, באַגריס זיי, מניע עלטערן. (ווייזט אַן
אויף זיי) אַדרבא... איר אויך. קוקט, טאַפּט אים אָן... פֿון בלוט און פֿלייש
אונדזערס אַ דאגהער.

דאגהשיינס עלטערן: טאַקע? (זיי קוקן אַן און טאַפּן אויס דעם פֿינשמעקער.
ביז זיי איבערצייגן זיך) אַן אונדזערער... ביסט גערעכט, טאַכטערשי. אַן
אונדזערער!

פיעסעס

דאגהערין: להורים! ישר אליהם!
פיינשמעקער בלונד: (מדוכא) אין שום סיכוי, דאגהשיין...די עם
האשלות.

דאגהשיין: משלנו אתה! דאגהער אמיתי. אתה תופס? מ'ש'לנו! אתה
דואג, דואג! תכניס לך את זה לראש!

(העצה-געבערס מלוויס את הזוג הצעיר בזרעם העירה).

מנחה: כשהיא סוחבת אחריה את הפיינשמעקער שלה, דאגהשיין ממש
רצה לביתה. פתחה את הדלת בעוצמה ודברה בקול:

דאגהשיין: אמא שלי!... אבא שלי!...
הוריה של דאגהשיין: מה קורה, בתנו היקרה?... כאילו נפלת מהשמיים! מה
קורה?... מה את נרגשת כל כך?
דאגהשיין: (כמעט עם דמעות בעיניה) אבוש שלי... משלנו הוא!

מנחה: "משלנו", רק זה ההורים היו צריכים להשמע.
הוריה של דאגהשיין: משלנו?!...
דאגהשיין: (מהנהטת טראשה) ממש, ממש משלנו... (לפיינשמעקער בלונד)
לך אתה, דאגהער בלונד, ותברך אותם. (מצביעה על הוריה) אדרבא...
גם אתם. ראו, תמשו אותנו... דאגהער בשר מבשרנו הוא.
הוריה של דאגהשיין: באמת? (מסתכלים עליו ומשישים את הפיינשמעקער. עד
שהם משתכנעים) משלנו...את צודקת, בתנו. אחד משלנו!

קאָנפֿערענסיע: ...די אומגלייבלעכע ידיעה וועגן דאגהשיין און איר "חזור-בתשובה", ווי פֿייער איבער אַ דערנער-פֿעלד האָט זיך פֿאַרשפּרייט פֿון מויל צו מויל, איבערן גאַנצן קוואַרטאַל, פֿון דאַנעט צו שכנותדיקע שטעטלעך ביז דערגיין אַזש קיין אויסלאַנד, העט-העט ווייט, אַוון דער שוואַרצער פֿעפֿער וואַקסט.

דאגהערס:

אַן אונדזערער איז ער.
נאָר צו אונדז ער געהערט.
אויף להבא אַן אונדזערער,
מזל-ברכה אים באַשערט!

פֿלייש פֿון אודנזער פֿלייש.
בלוט פֿון אונדזער בלוט.
אַ טייל פֿון דאגהערס-שבֿט.
לאַמיר טרינקען צום געזונט!

.6

(אין אַ דערהויבענער שטימונג קומען זיך צוטיף אַלע דאגהערס, עצה-געבערס און פֿיינשמעקערס).

קאָנפֿערענסיע: לחיים! שפּילט כליזמרים! פֿריילעך זאָל הינט זיין! שימחות ביי ייִדן! לחיים!
פֿיל דאגהערס און פֿינשמעקערס זענען צו דער חתונה געקומען. עצה-געבערס, ווי זייער שטייגער איז, זיך אַליין פֿאַרבעטן... אַפֿילו באַשאַנקט חתן-פּלה מיט פֿיל עצהלעך: וועמען פֿאַרבעטן, וועמען נישט, ווי גרייטן די טישן, זיך אַוועקזעצן, ווען צו טאַנצן, זינגען, שפּרינגען... ווען צו גיין אַהיים אַפֿילו.

פיעסעס

מנחה: ... הידיעה הבלתי־נתפסת על דאגה־שיין ו"החוזר בתשובה" שלה התפשטה כמו אש בשדה קוצים. מפה לאוזן זה עבר. הידיעה התפשטה בכל השכונה, מכאן לעיירות שכנות עד שהגיע לחוץ־לארץ, ממש אי־שם רחוק, איפה שהפילפל השחור צומח.

דאגה־ערס:

משלנו, משלנו.
רק אלינו הוא שייך.
גם להבא משלנו,
זכינו, אחים, במזל!

בשר מבשרנו.
דם מדמנו.
למען השבט מוכן למות.
נשתה כולנו לבריאות.

.6

(כל הדאגה־ערס, עצה־געבערס ופיינשעמעקערס מתכנסים באווירה מרוממות).

מנחה: דאגה־ערס ופיינשעמעקערס הגיעו לחתונה. עצה־געבערס, כפי שהם רגילים, הזמינו את עצמם... ובתור מתנה, חבילת עצות נכבדות הם הביאו: מי להזמין, את מי לא, איך להכין את השולחנות, איך להושיב את האורחים, מתי לרקוד, מתי לשיר, מתי לקפוץ ומתי הולכים הביתה.

אַ טאַג פֿאַר דער חופּה האָב איך אַזאַ שמועסט אויפֿגעכאַפט.

דאָגהשיין: איצט, מיין געליבטער, איין זאַך זאָג מיר צו. עפעס וויכטיקס.
בלאָנד פֿינשמעקער: דעם טעלערל פֿון הימל, מיין דאָגהשיין.
דאָגהשיין: דאָ, אויפֿן אָרט, מוזט מיר צוזאָגן...
בלאָנד פֿינשמעקער: זאָג שוין, וואָס ווילסטו?
דאָגהשיין: ... ווייטער ממשיך זיין. קיין מאָל אין לעבן נישט...
בלאָנד פֿינשמעקער: כ'ווייס! ...גיט אויפֿהערן דאָגהן.
דאָגהשיין: זאָגסט מיר צו?
בלאָנד פֿינשמעקער: קיין פּראָבלעם. ניטאָ וואָס צו דאָגהן.
דאָגהשיין: (דערלאַנגט אים אַ פּאַטש אין פנים) כ'וואָרן דיך! שייגעץ! זאָלסט
ניט וואָגן!... חלילה!... וואָס רעדסטו אזוי?
בלאָנד פֿינשמעקער: גוט, גוט, גוט... ווי דו זאָגסט, דאָגהשיין. ווי דו
פֿאַרשטייסט. טאַג און נאַכט, פֿאַר דיר, פֿאַר מיר וועלן מיר אין איינעם
זאָרגן.
דאָגהשיין: נאָר היט זיך. מיט דינע לאַנדסלייט, די פֿינשמעקערס, זיי
פֿאַרזיכטיק.
בלאָנד פֿינשמעקער: ניטאָ וואָס צו זאָרגן.
דאָגהשיין: (ווידער דערלאַנגט אים אַ פּאַטש) פֿאַרשטייסט איצט, ווי ערנסט
איך בין? (ענדערט איר טאָן) אוי, ווי כ'האַב דיך ליב!

קאָנפֿערענסיע: אויף דער חתונה, באַלד נאָך דער חופּה, שטייען פֿינ-
שמעקערס אין אַ ווינקל. שושקען און סודן זיך קאָנספּיראַטיוו... ביז זיי
גייען שוין אַנטקעגן דעם חתן, אים אַוועקצונעמען אין אַ זיט און מיט
קלעפּ אים אַנלערנען, ווי אַ העכט פֿינשמעקער דאַרף זיך פֿירן. קיין
געשריי פֿון דאָגהשיין וועט ניט העלפֿן. אַ סקאַנדאַל וועט אויסברעכן.
נאָר אין לעצטן מאָמענט, השם־יתברך, די עצה־געבערס שפּרינגען
אַרײַן אין מיטן.

עלטסטער עצה־געבער: (צו חתן־פֿלה) ווען מ'הייבט אָן אַ ניי לעבן
כדאָי אַ גוטע עצה הערן.

ערב לפני החופה קלטתי שיחה כזו.

דאגהשיין: וכעת, אהובי, עליך להבטיח לי דבר. חשוב מאד.
פיינשמעקער בלונד: עד חצי מלכות, דאגהשיין שלי.
דאגהשיין: כאן, במקום, עליך להבטיח לי ...
פיינשמעקער בלונד: הגידי כבר, מה את רוצה.
דאגהשיין: ... להמשיך תמיד. אף פעם בחיים...
פיינשמעקער בלונד: אני יודע! לא להפסיק לדאוג.
דאגהשיין: מבטיח?
פיינשמעקער בלונד: אין בעיה. אין מה לדאוג.
דאגהשיין: (מחטיפה לו סטירה) אני מזהירה אותך! שייגעץ!... שלא תעיז!...
חלילה!... מה אתה מדבר ככה?
פיינשמעקער בלונד: טוב, טוב, טוב...מה שתגידי, דאגהשיין. איך שאת
מבינה. יום ולילה בשבילך, ובשבילי, שנינו ביחד נדאג.
פיינשמעקער בלונד: אין מה לדאוג.
דאגהשיין: (שוב מחטיפה לו סטירה) אתה תופס, כמה אני רצינית? (משטה את
הטון) אוי, כמה שאני אוהבת אותך!

מנחה: בחתונה, מיד אחרי החופה, עומדים הפיינשמעקערס בפינה.
מתלחשים ומסתודדים ברוח קונספירטיבית... עד שהם באים לחתן,
כדי לסגור עליו בפינה ועם מכות הגונות ללמדו כהוגן איך פיינשמעקער
אמיתי צריך להתנהג. אף צעקה של דאגהשיין לא תעזור. סקנדל
יהיה פה. רק שברגע האחרון, השם יתברך, העצה-געבערס נעמדים
באמצע.

זקן עצה-געבער: (לזוג הצעיר) לקראת חיים חדשים
תשמעו עצתו של ידיד.

בלאָנד פֿינשמעקער: ניט הינט, ניט איצט.
דאגהשיין: בעסער גיין טאנצן,
ברעכן די פֿיס.

(די כאַפטע פֿינשמעקערס סודעט זיך ווייטער).

פֿינשמעקער 1: אַ פֿאַררעטער!...
פֿינשמעקער 2: אַן אַפיקורס!...
פֿינשמעקער 3: אַפיקורס און פֿאַררעטער, דער בלאָנד פֿינשמעקער.
פֿינשמעקער 1: באַלד נאָך דער סעודה, אין חרם אַרײַן!
פֿינשמעקער 2: פֿאַר וואָס נאָך דער סעודה?...
פֿינשמעקער 3: פֿריער דעם בויך אינשטילן.
פֿינשמעקער 1: מ'האַט ניט געזאָלט קומען אַהער!
פֿינשמעקער 2: טאָ וואָס טוסטו דאָ?
פֿינשמעקער 1: ניט קומען פֿאַסט ניט... מ'דאַרף וויסן, ווי זיך צו פֿירן.

עלטסטער עצה־געבער: (צו די פֿינשמעקערס) וואָס שושקעט איר זיך
דאַרט?... מיר האָבן גוט געטאָן. די ריווערע־עצה האָט געפועלט!...
דאגהשיין און בלאָנד פֿינשמעקער, נאָר אַ דאַנק אונדז, אַ נייע משפּחה
שטעלן זיי אויף.

די פֿינשמעקער: באַבע־מעשיות!
עלטסטער עצה־געבער: ...און איר, פֿינשמעקערס, האַלט אײַך ניט גרויס.
אײַערע אייניקלעך וועלן אונדזערע קלוגע עצות פֿאַלגן.
עצה־געבערס: אָמן!

דאגהשיין: איר פֿלאַפּלט און פֿלאַפּלט. שוין צײַט צו גיין צו די טישן.
אַלע: מסכים, מסכים!

(עטלעכע דאגהערס טראָגן אַרײַן טיש און בענק. מ'פֿאַרשפּרייט טישטעכער, מ'שטעלט
ס'געשיר און גרייט זיך צו דער גרויסער סעודה).

פיעסעס

פיינשמעקער בלונד: לא עכשיו. לא היום.
דאגהשין: לצאת בריקוד עדיף,
לשבור רגל אם צריך.

(קבוצת הפיינשמעקערס ממשיכה בהסתודדות).

פיינשמעקער 1: בוגד!...

פיינשמעקער 2: אפיקורס!...

פיינשמעקער 3: אפיקורס ובוגד, הפיינשמעקער הבלונד.

פיינשמעקער 1: אחרי סעודה, נטיל חרם עליו!

פיינשמעקער 2: למה אחרי הסעודה דווקא?...

פיינשמעקער 3: קודם נשקיט את הבטן.

פיינשמעקער 1: לא היינו צריכים לבוא בכלל!

פיינשמעקער 2: אז מה אתה עושה פה?

פיינשמעקער 1: לא מכובד, לא נאה לנו... יש להתנהג כראוי.

זקן עצה-געבער: (לפיינשמעקערס) מה מתלחשים שם? ... פעלנו נכון. הרעיון שלנו ללכת בריביירה עשתה את שלה! שכנענו אותם!... רק הודות לנו, דאגהשיין והפיינשמעקער מקימים משפחה חדשה.

פיינשמעקערס: סיפורי סבתא!

זקן העצה-געבער: ...ואתם, פיינשמעקערס, אל תתרברבו. גם הנכדים שלכם ישמעו בעצותינו החכמות.

עצה-געבערס. אמן!

דאגהשיין: אתם מקשקשים כל הזמן. צריך לגשת לשולחנות.

כולם: מסכימים, מסכימים!

(דאגהערס אחדים מכניסים שולחנות וכסאות. פורשים מפות, מניחים צלחות וסכום, ומתכוננים לסעודה הגדולה).

7. שלום פֿון דער מעשה

קאָנפֿערענסיע: אז מ'האַלט שוין ביים סוף, בעט איך איצט אַרײַנפֿירן די געראַטענע פֿאַרלעך. ערשטנס דעם דאָגהער מיט זײַן עצה-געבערין! (מ'פֿירט זיי פֿייערלעך אַרײַן ביזן צענטער-בינע). די קאָמישע לוטשיאַ און מאַריאַ-מעשה – געדענקט איר?

פֿירט איצט אַרײַן דעם עצה-געבער מיט זײַן פֿינשמעקערין! (מ'פֿירט זיי פֿייערלעך אַרײַן ביזן צענטער-בינע). דער עווערעסט. די וויאַגראַ-פֿיל און, אויף קיינעם געדאַכט, די צווייטע פֿיל. געדענקט איר? אַ מעשה מיט אַ וויסטן סוף.

פֿירט איצט אַרײַן... ניין, ניט אַרײַנפֿירן. זיי געפֿינען זיך דאָ: דעם פֿינ-שמעקער מיט זײַן דאָגהרין! טשופֿרינע, ריווערע, אַ טרער קמקלט זיך אַראָפֿעט... געדענקט איר? טאַמער ניט, וועט איר סײַ-ווי זיך ניט מודה זײַן. לאַמיר איצט פֿאַרשטעלן די ראַזשינקע פֿון יעדער ליבע-פרשה.

גבֿירותי, רבותי!... (גיט אַ סימן און די דרײַ פֿאַרלעך גלייכצײטיק שפֿילן אויס מיט פֿאַנטאַמימע-באַוועגונגען אויסצוגן פֿון זײַער ליבע-געשיכטע. די פֿאַנטאַמימעס ווערן באַגלייט דורך די אַנדערע גרופֿעס וואָס שטייען אין הינטערגרונט).

קאָנפֿערענסיע: קאָן מען פֿראַווען אַ חתונה אָן אַ בדחן? דאָ האָט איר אַ גאַנצן טויך בדחנים.

(ס'הייבט זיך אָן אַ ווערטל-פֿאַרמעסט, באַגלייט מוזיקאַליש דורך די עצה-געבערס. יעדע גרופֿע שטיצט איר "פֿיוואַרטי").

פֿינשמעקער 1: (שפֿאַטיש) אַנטשולדיקט, עצה-גרעבצערס... הערט אויף זיך צו באַרימען!...

7. סוף זסיפור

מנחה: אם כבר עומדים בסוף, הנני מבקש להכניס את יתר הזוגות המוצלחים. קודם הדאגהער עם העצה-געבערית שלו! (בחגיגות מובילים אותם עד מרכז הגמה) היה הסיפור המשעשע של לוצ'יה ומאריה – זוכרים?

הכניסו כעת את העצה-געבער עם הפיינשמעקערית שלו! (בחגיגות מובילים אותם עד מרכז הגמה). האוורסט. כדור הויאגרה ולא עלינו הכדור השני. זוכרים? הסיפור עם הסיום הטראגי.

הכניסו כעת... לא, אין צורך להביא אותם. כבר נמצאים פה: הפיינשמעקער עם הדאגהערית! הבלורית, ריביירה, הדרמה המתגלגלת למטה... זוכרים? ולא, אתם תודו בכך? יש לי פרינציפ: לא לחזור על עצמי. רק מה אכפת לכם?
נציג עכשיו את הצימוק של כל סיפור וסיפור?

גבירותי, רבותי!.... (טתן סימן ושלושת הזוגות ב-זמנית משחקים בתנועות פנטומימה קטעים מתוך סיפורי אהבה שלהם. הפנטומימות מלוות דרך הקבוצות האחרות הנמצאים ברקע).

מנחה: איך תתכן חתונה אצל יהודים ללא בדחן? אם רוצים, יש לכם כאן סוללה שלמה של בדחנים.

(מתחילה תחרות מילולית, מלווה במוזיקה של העצה-געבערס. כל קבוצה תומכת בפבריש שלה).

פיינשמעקער 1: (בלעג) תסלחו, עצה-גרעבעערס... תפסיקו להשוויק.

עלטסטער עצה-געבער: ווי וואָלט איר אויסגעזען, ווען ניט אונדזערע אַבֿות
אַבֿותינו. תוהר־וּבֵהוּ וואָלט הינט געהערשט. (אין אַ זייט) ס'הערשט
אַלץ איינס... נאָר וואָס איז די נפֿקא־מינה?
דאגהשיין: (צום עלטסטן עצה-געבער) איר טרייבט איבער. בעסער גיט אַן
עצה... ווי פֿטור ווערן פֿון אייערע עצות.
עלטסטער עצה-געבער: (צו דאגהשיין) ווילסט איצט פֿאַרזאָרגן די גאַנצע
וועלט?
דאגהשיין: (צום עלטסטן עצה-געבער) גיט נישט קיין עצה, שטעלט אונטער
אַ פֿליצע.
עלטסטער עצה-געבער: אַניט דעם שפּאַציר אויף דער ריווערע, וואָלט
מען קיין חופּה הינט ניט געשטעלט.
בלאָנד שמעקער: כ'האַב אַמך אין דר'ערד, מיט די פֿיס פֿאַרקערט.
דאגהשיין: (רופֿט אַלעמען צוגרייטן די טישן) צו דער אַרבעט. קיין פֿויליאַקעס
דאָ. אַלע מוזן צוהעלפֿן. ווער ס'זאָרגט הינט, וועט האָבן מאָרגן.
עלטסטער פֿינשמעקער: (צו דאגהשיין) פֿערד האָבן גרויסע קעפֿ?
דאגהשיין: נו, אַז וואָס?
עלטסטער פֿינשמעקער: זאָלן זיי זאָרגן.
עלטסטער עצה-געבער: זינט וויסן: זאָרגן און יאָרן מאַכן גרוי די האָר!...
פֿינשמעקער 1: אויף מאָרגן זאָל גאָט זאָרגן.
עלטסטער עצה-געבער: דאגות אַהין, דאגות אַהער. אַזוי איז מען משמח
חתן-כלה?
דאגהשיין: ווי זאָגט דאָס ווערטל? קליינע קינדער...
אַלע צוזאַמען: קליינע זאָרגן.
דאגהשיין: גרויסע קינדער...
אַלע: גרויסע זאָרגן.
בלאָנד פֿינשמעקער: (אין אַ זייט) מין באַבעס דאגות!...

קאָנפֿערענסיע: (צום פּובליקוס) ביז אַהער האָט מען געהאַט מיט דאגהערס,
פֿינשמעקערס, עצה-געבערס. נאָר ווער בין איך, צום טיזוול, ווילט
איר גאַרנישט וויסן?...

פיעסעס

זקן העצה-געבער: איך היינו נראים היום, אלמלא אבות אבותינו. תהו ובהו היה שורר. (הצידה) ממילא יש בלגן... אבל מה זה משנה?
דאגהשיין: (לזקן העצה-געבער) אתם מפריזים בגדול. תנו לי עצה... איך מתפטרים מהעצות שלכם.

זקן העצה-געבער: (לדאגהשיין) את דואגת לעולם כולו?
דאגהשיין: (לזקן העצה-געבער) מספיק עצות, הפשילו שרוולים.
זקן העצה-געבער: אם לא הטיול בריביירה, לא היו הולכים לחופה היום.
פיינשמעקער בלונד: תשכבו באדמה עם רגליים כלפי מעלה.
דאגהשיין: (קוראת לטלם להכין את השולחנות) לעבודה. בלי עצלנים. כולם צריכים לעזור. מי שדואג היום, יהיה לו מחר.

זקן הפיינשמעקער: (לדאגהשיין) יותר מדי דאגות. לסוסים יש ראש גדול?
דאגהשיין: נו, אז מה?

זקן הפיינשמעקער: אז שהם ידאגו.

זקן העצה-געבער: דעו לכם: צרות ושנים מלבינים את השיער!...

פיינשמעקער 1: למחר שאלוהים ידאג.

זקן העצה-געבער: דאגות פה, דאגות שם. כך משמחים חתן וכלה?
דאגהשיין: איך אומר הפתגם? ילדים קטנים.

כולם: דאגות קטנות.

דאגהשיין: ילדים גדולים...

כולם ביחד: דאגות גדולות.

פיינשמעקער בלונד: (הצידה) דאגות של סבתא!...

מנחה: (לקהל) עד פה הכרנו את ה דאגהערס, פיינשמעקערס, עצה-געבער. אבל, לעזאזל, לא רוצים בכלל לדעת מי אני?...

דניאל גלאן

(אן אַלגעמיינע שטילקייט, אַ געפֿיל פֿון בושה נעמט אַלעמען אַרום. אָבער ס'דויערט ניט לאַנג ביז דער אַנסאַמבל מיט אימפעט וואַרפֿט זיך אַרויף אויפֿן קאַנפֿערענסיע).

דאָהערס: אַן אונדזערער!
עצה-געבערס: אַן אונדזערער!
פֿינשמעקערס: אַן אונדזערער!

(ס'הייבט זיך אָן אַן אַלגעמיינע רייסעריי און קריגעריי באַגלייט פֿון מוזיק. געזאַנג און טאַץ).

קאַנפֿערענסיע: אַ סאַמאַטוכע אין מיטן העלן טאָג. מ'רמסט שטיקער פֿון מיר. דרײַ שטיקער! (וויזט אָן אויף די דרײַ גרופּעס) איינס פֿאַר יעדער מחנה. דרײַ לעבעדיקע שטיקער!... נאַט אייך, נעמט. נעמט! לאַזט מיר צו רן!

אַלע צוזאַמען: (וויזן אָן מיטן פֿינגער אויפֿן קאַנפֿערענסיע).
אַן אונדזערער איז ער.
נאָר צו אונדז ער געהערט.
אויף להבא אַן אונדזערער.
מזל-ברכה אונדז באַשערט!

אַן אונדזערער איז ער!
נאָר ער אונדז פֿאַרשטייט.
רעדט צו דער זאַך.
ווייסט וואָס ער רעדט.

פיעסעס

(דמומה כללית ורגש של בושה אופף את כולם. אבל לא עובר זמן רב עד שהלהקה מתנפלת בעוז על המטחה).

דאגהערס: משלנו!

עצה־געבערס: משלנו!

פיינשמעקערס: משלנו!

(מתחילה התקוטטות ומהומה גדולה מלווה במוזיקה, זימרה וריקוד).

מנחה: סמטוכה ענקית באמצע היום. שלושה גזרים! (מצביע על שלושת הקבוצות) חתיכה אחת לכל קבוצה...גזרים, גזרים חיים קורעים ממני! ...קחו, קחו לכם. עזבו אותי במנוחה!

כל הלהקה: (כשהם מצביעים על המטחה באצבע).

משלנו, משלנו!

רק אלינו הוא שייך.

גם להבא משלנו,

באושר ומזל יבורך!

משלנו, משלנו הוא!

רק הוא אותנו מבין.

מספר חד וחלק,

יודע מה הוא שח.

קאָנפֿערענסייע: "אונדזערער, אונדזערער!" ...לאָזט מיך אָפּאַטעמען!...
וואָס ווילט איר פֿון מײנע יאָרן? לאָזט מיך צו רו מיט אַלע "אונדזערע!"
לאָזט מיך אַרויס! (אַ צעטומלטער און אַנטוישטער לויפֿט ער אַרויס פֿון דער
בינע. אַלע אַטועזנדע פֿילן זיך ווי פֿאַרלוירן).

דאגהשיין: וואָס וועט זײַן אָן דעם קאָנפֿערענסייע?
בלאָנד פֿינשמעקער: כ'האָב קיין אָנונג. קיינער ווייסט ניט.
דאגהשיין: ווער וועט פֿירן אונדזער שײמחה? ווי אַזוי ממשיך זײַן?
ערשטער פֿאַרל: קיין שײמחה וועט ניט זײַן. ווי קאָן מען אָנגיין אַזוי?
צווייטער פֿאַרל: סאַראַ מצבֿ. אַ בראָך!
עלטסטער עצה־געבער: מ'האַט איבערגעטריבן, דאַרף מען פֿאַר אים זיך
אַנטשולדיקן. אים אויסזוכן, אויסגעפֿינען.

דאגהשיין: יא, מ'מוז גיין... נאָר זײַט פֿאַרזיכטיק, מיר אַליין זאָלן ניט
פֿאַרבלאָנדזשען...
בלאָנד פֿינשמעקער: גיב די האַנט, דאגהשיין.

(אין פֿאַרשיידענע ריכטונגען, דערווייטערן זיך די מיטגלידער פֿון אַנסאַמבל. ס'באַקומט
זיך אַ סורעאַליסטיש בילד, וווּ אַלע זוכן דעם קאָנפֿערענסייע און כמעט ניט פֿילנדיק
גייען זיי אַליין פֿאַרלוירן, ביז זיי אַלע פֿאַרשוונדן פֿון דער בינע).

.8

קאָנפֿערענסייע: (קומט שטילערהייט אַרײַן. זעט אויס אויסגעמאַטערט) וואָס
עפעס שאַטטיל געוואָרן? די פֿליזמרים, טענצערס, זינגערס – וווּ זענען
זיי? ... נו, מילאַ. זיך אַ ביסל אָפרוען פֿון זיי, פֿון "אונדזערע, אונדזערע!"
געשרייען, געוואַלדן... אַ שאַד וואָס כ'האָב ניט דעם לעצטן מאָדע־
זשורנאַל. וואַלט איך כאַטש אַ ביסל אַרײַנגעקוקט... (רעדט צום
פּובליקום)... איר זיצט דאָ אַלע, יום־טובֿדיק אויסגעפּוצט... פֿרעג איך,
וואָס קאָנט איר זאָגן וועגן דער הינטיקער, מאָדערנער, תקופֿה?...

פיעסעס

מנחה: "משלנו, משלנו!"... לנשום! תנו לי לנשום!...מה רוצים מחיי? עזבו אותי עם ה"משלנו!" שלכם. תנו לי לצאת! (מטלבל ומאוסזג בורח מהבמה. כל הנוכחים מרגישים אבודים).

דאגהשיין: כיצד נמשיך עכשיו בלעדיו, בלי המנחה?
פיינשמעקער בלונד: אין לי מושג. איש לא יודע.
דאגהשיין: מי יעמוד בראש שמחתנו? איך נמשיך במצב הזה?
זוג ראשון: כבר לא תהיה שמחה. איך אפשר להמשיך ככה?
זוג שני: איזה מצב. איזה ברוך!
זקן העצה-געבער: הגזמנו איתו. אז יש להתנצל. חייבים לחפש אותו, למצוא אותו.

דארגהשיין: כן, חייבים לאתר אותו... רק להיות זהירים, שאנו בעצמנו לא נלך לאיבוד...
פיינשמעקער בלונד: תני לי את היד, דאגהשיין.

(בכיוונים שונים מתרחקים כל אנשי הלהקה. טערת תמונה סוריאליסטית, שכולם מחפשים את המנחה וכמעט בלי להרגיש הם בעצמם הולכים לאיבוד, עד שכולם נעלמים מהבמה).

.7

מנחה: (נכנס בשקט. טראה תשוש) נהיתה דממה כזו... כליזמרים, רקדנים, זמרים – היכן הם? ...מילא. קצת להתאוורר מהם, מקריאות וההתנפלויות "משלנו, משלנו!" שלהם...חבל שאין לי את ירחון האופנה של העונה החדשה. אז הייתי קצת מעיף מבט בו... (מדבר אל הקהל)... אתם יושבים כאן כולם, לבושים בהידור רב... שואל אני, מה כבר אפשר לומר על התקופה הנוכחית, המודרנית שלנו?...

אַנסאַמבל: (פֿון הינטער די קוליסן. דערשלאָגענע) שוויגט! ניט רעדן! בעסער שוויגט!

קאָנפֿערענסיע: (דערשטוינט) ווער זענען זיי? פֿון וואַגעט די קולות?

אַנסאַמבל: ניט גוט הינט. ס'טויג ניט.

קאָנפֿערענסיע: נו, מילא... זיך אַרומטראַגן נאַקעטע ווי אַדם און חווה, וואָלט בעסער געווען?

אַנסאַמבל: (מיט באַוונדערונג) אַ פּרעכטיקע תקופֿה געווען! בראשית, בראשית!

קאָנפֿערענסיע: בסדר, בראשית. ס'האָט דאָך געמוזט זיין אַ בראשית. נאָך מיר אַליין איז אומעטיק. כ'בין זיך מודה. פֿאַרלוירן מין פּובליקום. וווּ זענען זיי פֿאַרשוונדן? וווּ זענען זיי?

אַנסאַמבל: ווייט. העט ווייט פֿון דער הינטטיקער וועלט.

קאָנפֿערענסיע: וואָס פּלוצעם?

אַנסאַמבל: דאָס זענען מיר.

קאָנפֿערענסיע: וואָס?

אַנסאַמבל: כדי זיך באַשיצן. זיך אומקערן וועלן מיר שפּעטער... נאָכן גרויסן אויפֿרײַס.

קאָנפֿערענסיע: (מיט שוידער) ווועס?! וואָס רעדט איר פּלוצעם?

אַנסאַמבל: אונדזער אומקער אַפֿילו איז ניט זיכער. מ'קאָן גאַרניט וויסן...

פיעסעס

להקה: (מאחורי הקלעים. מאוסזגים) שתוק! לא לדבר! מוטב לשתוק!

מנחה: (המוס) מי הם? מאיפה הקולות?

להקה: לא שווה. הכול לא טוב היום.

מנחה: מילא, בסדר. אבל להסתובב ערומים כמו אדם וחוה, יהיה יותר טוב?

להקה: (בפליאה) תקופה נהדרת! בראשית. בראשית!

מנחה: בסדר, בראשית. הרי היה חייב להיות איזה בראשית. אבל לי, אישית, עצוב. אני מודה. אֶבְדְתִי אֶת הַקֵּהֶל שְׁלִי. היכן הוא נעלם? היכן הם?

להקה: רחוק. אי־שם רחוק מהעולם שלנו.

מנחה: מה פתאום?

להקה: זה אנחנו.

מנחה: אתם?!

להקה: אנו מתגוננים. אולי נשוב מאוחר יותר... אחרי הפיצוץ הגדול.

מנחה: (עס פחד. טרעש) מה?! מה אמרתם כרגע?

להקה: לא בטוח כל כך שנשוב. אי־אפשר לדעת...

קאָנפֿערענסיע: (פלוצעס בייז. אויפֿן קול) וואָס דרייט איר אַ ספּאַדיק? ...
אַנסאַמבל: הינט ווערט אַלץ מעכאַניש, נערוועז, טעכנאָלאָגיש ...

קאָנפֿערענסיע: אַלץ פֿאַרדאַרבן, זאָגט איר? אַלץ טויג נישט? ... במחילה,
חברים. טרייבט איר ניט איבער?

אַנסאַמבל: ס'איז זיכערער פֿון דער ווייטנס. מ'ברייט זיך ניט אָפּ.
קאָנפֿערענסיע: אזוי גאַר? ...

אַנסאַמבל: מיר זענען האַלב טויטע, האַלב לעבעדיקע... אָבער סך־הכל,
בעסער אזוי.
קאָנפֿערענסיע: (באַפֿעלט שטרענג) אַהער צו! קומט! קומט באַלד, שוין!
די שימחה און דער ספּעקטאַקל דאַרפֿן אָנגיין. הערט אויף די
נאַרישקייטן.

אַנסאַמבל: מ'איז אָפּגעשוואַכט. ס'פֿאַרגליסט זיך מער נישט....

קאָנפֿערענסיע: צו אַלדי שוואַרצע יאָר! אזוי עלעגאַנט איך פֿאַרגעשטעלט.
איך געדינט אַ גאַנצן אָוונט... און איר (מאַכט חוּזק) "ס'גליסט אונדז
נישט. מ'איז אָפּגעשוואַכט"....

אַנסאַמבל: אַראָפּ פֿון דער בינע זענען מיר... אַרויס פֿון שפּיל. אַז מ'קאָן
ניט, קאָן מען ניט... איבער די פּוחות. פּלוצעם אַלט געוואָרן.

קאָנפֿערענסיע: אַ רוח אין אייער טאַטן טאַטנס אַרמין! (מאַכט פֿון זיי חוּזק)
"איבער די פּוחות". און מיך לאַזט מען דאָ אַליין? אזוי פֿירט מען זיך?
ניט קיין פֿירעכץ, ניט קיין שמירעכץ איז עס. נעמט זיך אין די הענט!...
אַ סוף מיט די תּירוצים! (מאַכט חוּזק) "אַן אונדזערער, אַן אונדזערער"
האַט איר געפֿאַנפֿעט. די הינטיקע תקופֿה, איר הערט? ... אויך זי איז
אַן אונדזערער! צו אונדז אַלעמען געהערט זי! דאַרף מען איך האָבן דאָ,
איצט, באַלד... באַפֿעל איז באַפֿעל! פֿאַר די אויגן וויל איך איך זען.

פיעסעס

מנחה: (לפתע זועס. בקול־רם) מה הבלבול מוח הזה?...
להקה: הכול טכנולוגי, עצבני, מכני, חיוור...

מנחה: האם כל כך מושחת הכול?...סליחה, חברים. האם לא מגזימים אתם?

להקה: עדיף מרחוק. אז לא נכווים.
מנחה: האמנם?...

להקה: אנו חצי מתים, חצי חיים... אבל סך-הכול, עדיף לנו פה.

מנחה: (פוקד בחומרה) בואו! בואו לכאן! בואו מיד. המופע, החגיגה חייבת להימשך. הפסיקו עם השטויות.

להקה: אנו חלשלושים. כבר לא מתחשק לנו...

מנחה: לכל הרוחות! כל הערב שרתתי אתכם, הצגתי אתכם יפה כל כך... וכעת (מלגלג עליהם) "לא מתחשק לנו. חלשלושים אנחנו"...

להקה: ירדנו מהבמה...יצאנו מהמשחק. אם לא יכולים, אז לא יכולים. זה מעל לכוחותינו. הזדקנו פתאום.

מנחה: אתן לכם באבי אביכם! (מלגלג) "מעל לכוחותינו". ואותי משאירים כאן לבד. כך מתנהגים? לא התנהגות ולא בטיח. קחו את עצמכם בידיים! מספיק תירוצים!... (טטל את ירחון האופנה ומנפף בו. צוחק מהם) "משלנו, משלנו" טחנתם לי בראש. דעו לכם, התקופה הזו... גם היא שלנו! לכולנו היא שייכת! ואנו זקוקים לכם עכשיו, פה, מיד. פקודה זו פקודה! רוצים אתכם פה מול העיניים.

אַנסאַמבל: אַ נאַפּאָלעאַנטשיק געוואָרן?....

קאַנפֿערענסיע: (אויפֿן קול) קומט, קומט צוריק! אָן חכמהלעך! כ'וואָרט!
כ'וואָרט אויף אַמך!

אַנסאַמבל: נישט באַלד, נישט הינט, נישט איצט....

קאַנפֿערענסיע: אויף משיח וואָרטן? וואָס וועט ביז דעמאָלט זיין? (אויפֿן קול.
בייז) אונדזער, אונדזער תקופֿה איז עס. פֿאַרשטייט איר, יאָ צי נישט?

אַנסאַמבל: ווי קענען מיר קומען? מיר שוועבן איצט ערגעץ וווּ, אזוי ווייט.
האַלב טויטע, האַלב לעבעדיקע.

קאַנפֿערענסיע: "האַלב טויטע, האַלב לעבעדיקע" – כ'קויף עס ניט. אַ
שפּיל אזאַ ביי אַמך. לאַזט דאָרטן די טויטע. איר, לעבעדיקע, קומט
אַהער.

אַנסאַמבל: שפּעט, צו שפּעט...

קאַנפֿערענסיע: (מיט אַלע זיינע פּוחות) כ'האַב אַמך אין אַרץ!!! אַמך אַלעמען,
דאָהערס, עצה־געבערס, פֿינשמעקערס!...ניט האַלב־האַלב, נאָר
טויטע, אין גאַנצן טויט זענט איר. איר האָט פֿאַרשפּעטיקט. זייט וויסן:
אַפּילו איר ווילט, וויל איך אַמך מער ניט זען!

(נאָך אייניקע שפּאַנענדיקע רגעס, ווי שוועבנדיק אין דער לופֿטן, קומען אַריין
דאָהשיין און בלאַנד פֿינשמעקערס).

קאַנפֿערענסיע: דאָהשיין? ... בלאַנד פֿינשמעקערס?...

דאָהשיין: אמת, דאָס זענען מיר.

פיעסעס

להקה: נפולאונצ'יק נהיית פתאום?...

מנחה: (בקול רס) בואו! תחזרו! בלי חכמות! בואו! אני מחכה! מחכה לכם!

להקה: לא היום, לא מיד, לא עכשיו....

מנחה: לביאת המשיח לחכות? ומה יהיה עד אז? (בקול רס. טעס) שלנו, שלנו היא התקופה, מבינים אתם, כן או לא?

להקה: איך אנו יכולים? אנו מרחפים אי-שם, רחוק כל כך. חצי מתים, חצי חיים.

מנחה: "חצי מתים, חצי חיים". אני לא קונה. אתם משחקים ככה. השאירו את המתים שם. אתם, החיים, בואו לכאן בחזרה.

להקה: מאוחר, מאוחר מדי...

מנחה: (בכל טחוחיו) אני בז לכם!!! לכולכם, דאגה ערס, עצה-געבעערס, פיינשמעקערס!... אין חצי-חצי. אלא מתים, מתים לגמרי אתם. לא רוצה לראות אתכם עוד! אחרתם. דעו לכם: אפילו אם אתם רוצים, אני לא רוצה לראות אתכם יותר!

(אחרי רגעים מורטי עצבים, כאילו הם מרחפים באויר, נכנסים דאגה שיין ופיינשמעקער בלונד).

מנחה: דאגה שיין? ... פיינשמעקער בלונד?...

דאגה שיין: אמת, זה אנחנו.

(פֿון אַנדערע ווינקלעך, באַווייזן זיך די אַנדערע פֿאַרלעך).

קאַנפֿערענסיע: (איבערראַשט) אָט גייען זיי, די עצה־געבערין מיטן דאגהער, וואָס זי האָט געפֿאַקט... אַפֿילו לוטשיאַ און מאַריאַ... די וויאַגראַ־פֿינשמעקערין גייט דאָרט... דער טעלעסקאָפּ, דער עצה־געבער...

(מ'הערט פֿון דער ווייטנס אַ שטילן כאָר־געזאַנג... די דאגהערס קומען און זינגען זייער באַקאַנטן ניגון... הינטער זיי די טאַנצנדיקע פֿינשמעקערס, עצה־געבערס מיט די אינסטרומענטן...).

דאגהערס:

ווער וועט דאגהן? וואָס וועט דאגהן?...
מ'דאגהט אין בעט, מ'דאגהט אין קיך.
מ'דאגהט פֿאַר אַנדערע,
אויך יעדער פֿאַר זיך.

אַ דאגה, אַ גוססדיקע,
און אַ געזונטע דאגה.
אַ וואַכעדיקע, אַ יום־טובֿדיקע,
אַ וועלט כולו דאגות.

"מ'דאגהט כל־זמן מ'אַטעמט",
זאָגט פּראָפֿעסאָר דאגה־לאַקש.
אַבי מ'האַט פֿאַר וועמען,
אַבי מ'האַט פֿאַר וואָס.

אַ נידעריקער ער, אַ הויכע זי,
שוין אויסגעדאגהעט פֿערציק יאָר.
אוראייניקלעך דאגהלעך
שפּילן זיך מיטן פֿאַרפֿאַלק.

פיעסעס

(מפיטות אחרות מופיעים הזוגות האחרים).

מנחה: ...הנה הם באים, העצה־געבערית עם הדאגהער שהיא תפסה. לא לוצ'יה, לא מאריה... הנה הולכת הפיינשמעקערית של הויאגרה... העצה־געבער עם הטלסקופ.

(ממרחק שומעים את הזימרה השקטה של הדאגהערס, אשר ננסיים כשהם שרים אותו שיר של הפתיחה. מאחוריהם מגיעים גם הפיינשמעקערס תוק ריקוד והעצה־געבערס כשמנגנים על כלי הנגינה שלהם).

דאגהערס:

מי ידאג, בשביל מה ידאג?...
דואגים במשכב, דואגים במטבח.
דואגים לאחרים,
גם לעצמו כל אחד ידאג.

דאגה אחת גוססת
ודאגה בריאה.
דאגה יומית, דאגה של חג.
מלא דאגות העולם.

"כל עוד חיים - דואגים,"
כך טוען פרופסור דאגהער מכובד.
העיקר שיש עבור מי
העיקר שיש עבור מה.

קטנצ'יק הוא והיא גבוהה,
דאגו ביחד ארבעים שנה.
כעת מגדלים נכדים
להקת דאגנים חדשה.

אַ דאגהלע, אַ מוראַשקע.
אַ שטיק דאגה, אַ ריז!
ניטאָ וואָס צו זאָרגן, רבותי...
דאגות פֿעלן אונדז ניט.

ווער וועט דאגהן? וואָס וועט דאגהן?...
מ'דאגהט אין בעט, מ'דאגהט אין קיך.
דאגהט הינט פֿאַר דער וועלט,
ניט נאָר פֿאַר זיך.

קאָנפֿערענסיע: די וועלט ענדערט זיך. אַלע מישן זיך אויס!... דאגהערס,
עצה-געבערס, פֿינשמעקערס... און וואָס וועט מאָרגן זיין?... בעסער
פֿרעגט די דאגהערס. נישט מיך.

דאגהערס: וואָס וועט זיין, וואָס וועט טאַקע זיין?...

קאָנפֿערענסיע: וועל איך איך זאָגן. ס'וועט זיין נחת, אויך עגמת-נפש, און
אַפֿט מאָל אַ מיש-מאַש פֿון אַלץ.

דאגהשיין: (צוזאַמען מיט בלאַנד פֿינשמעקער גיבן איבער דעם קאָנפֿערענסיע אַ
שיין איינגעפֿאַקטן געשאַנק) ביטע. פֿאַר אייך.

בלאַנד פֿינשמעקער: עפֿנט עס.

קאָנפֿערענסיע: (פֿאַרוואַנדערט) וואָס? כ'האַב עס פֿאַרדינט? אַ מתנה קומט
מיר פֿאַר אַלע פֿלאַפלערייען?... (עפֿנט פֿאַמעלעך דאָס פעקל... און נעמט
אַרויס אַ מאָדע-זשורנאַל. ווייזט עס צום פובליקום) אַ גלענצנדיקער מאָדע-
זשורנאַל!

בלאַנד פֿינשמעקער: פֿריש פֿונעם אויוון! צום נייעם סעזאָן! פֿונקט, גענוי!

פיעסעס

דאגה בגודל נמלה,
אחרת דאגה ענקית!
אין מה לדאוג, רבותי...
דאגות ישנן תמיד.

מי ידאג? למה ידאג?...
דואגים במיטה, במטבח דואגים.
מהיום לא רק ל"שלנו" דואגים,
גם לעולם, גם לאחרים.

מנחה: העולם משתנה. כולם מתערבבים!... דאגהערס, עצה־געבערס,
פיינשמעקערס... ומה יהיה מחר?... תשאלו לדאגהערס. לא אותי.

דאגהערס: מה יהיה, מה אכן יהיה?...

מנחה: אז אגיד לכם. יהיה נחת־רוח לרב עגמת־נפש, וגם המישמש של
הכל בכל.

דאגהשיין: (ביחד עם פיינשמעקער בלונד מוסרים למנחה שי עטוף יפה מאד)
בבקשה. בשבילך.

פיינשמעקער בלונד: פתח אותו.

מנחה: (פותח את המותנה) מה? איך זכיתי? עבור הנאומים מגיע לי מתנה?!...
(פותח לאט את החבילה ומוציא ממנה ירחון אופנה. מראה אותו לקהל). ירחון
אופנה מרהיב!

פיינשמעקער בלונד: ישר מהתנור! לעונה החדשה! בדיוק, בדיוק!

קאָנפֿערענסיע: (בלעטערט דעם זשורנאַל אַהין, אַהער... נאָר פּלוצעם פֿאַרקלערט ער זיך... ענדערט זײַן מינע). פֿיל מיט רעקלאַמעס! משוגענע פֿאַרבן! שמאַטעס! שמאַנצעס!

בלאַנד פֿינשמעקער: (מיט התלהבֿות) נייע ווינטן, נייע מאָדעלן. אין גאַנצן ני. אַ נייער סעזאָן!

קאָנפֿערענסיע: (מיט ביטול) סעזאָן-שמעזאָן... בעסער צוזאַמען: אַלט און ני. נעכטן און הינט.

בלאַנד פֿינשמעקער: וואָס געשעט מיט אַיך? אַ שרויפֿעלע אַראָפּגע-פֿאַלן?

קאָנפֿערענסיע: קאָמפּליצירט, האָ?... פֿרינד מינער, נעמט זיך ניט איבער. העיקר, אַז מ'קרענקט... (בעט די רעפּליק מיט דער האַנט).

אַנסאַמבל: קרענקט מען.

קאָנפֿערענסיע: אַז מ'לעבט אָבער...

אַנסאַמבל: דערלעבט מען!

(מ'פּראָוועט ווייטער די שימוחה פֿון דאָגהשיין און בלאַנד פֿינשמעקער. מ'שפּילט, מ'דינגט, מ'טאַנצט, מ'הוליעט).

קאָנפֿערענסיע: (שטילט אײַן דעם אַנסאַמבל. רעדט צום פּובליקום). זי – וויס ווי שניי. ער – אַ שוואַרץ-הויטיקער. וואָס איז צווישן זיי געשען?... ניט הינט. קומט נאָך אַ מאָל, וועט איר אַלץ וויסן.

גיסט אָן דעם וויין, הייבט אויף די כּוסעס (אַלע פֿאַלן אים נאָך).

פיעסעס

מנחה: (מדפדף בירחון קדימה ואחורנית... אבל לפתע מהרהר... והבעת פניו משתנה)
שמאטעס! שמונצס! צבעים משוגעים! כל כך הרבה פרסומות!

פיינשמעקער בלונד: (בהתלהבות) רוחות חדשות, אופנה מתחלפת, עונה
חדשה הכל חדש!

מנחה: (בזלזול) אופנה שמופנה... עדיף ביחד: ישן וחדש. אתמול והיום.

פיינשמעקער: מה קורה לך? ירדת מהפסים?

מנחה: מסובך, הא? אל תתרגשו. העיקר, ידידי: כשחולים... (מזמין רפליקה
בתועת יד).

להקה: חולים.

מנחה: אך כשחיים...

להקה: חיים ועוד איך!

(ממושיכים לחוגג את החתונה של דאגהשיין ופיינשמעקער בלונד. מנגנים, שרים,
רוקדים ומשתוללים).

מנחה: למזוג יין, הרימו כוסות (כולם נענים לו).

דניאל גלאי

דאגהערס:

פליזמרים, זינגערס, טענצערס
פארפלייצן הינט א וועלט.
הייבט א כוסע אלע צוזאמען
שהחיינו לזמן הזה.

אנסאמבל: שהחיינו לזמן הזה!

פארהאנג

פיעסעס

דאגהערס:

העולם מוצף כליזמרים,
זמרים ורקדנים.
הרימו כוס כולם ביחד.
ביחד נשתה לחיים!

להקה: שהחיינו לזמן הזה!

מסך

דניאל גלאיס פיעסע "אויף 2 חתונות"
א פסעכאנאליטישער אריינבליק

אין פרקי-אבות לערנען מיר: "אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו". "קוק ניט אינעם קרוג נאר אין וואס עס געפינט זיך דארט". דאס איז פיל מאָל אָנגעווענדט געוואָרן צו זוכן פֿאַרשיידענע עלעמענטן אין קונסטווערק, וואָס זענען נישט אָפֿענע אָדער לייכט צוגענגלעך צו אונדזערע חושים.

דניאל גלאיס פיעסע איז אַ שאַפֿונג, וואָס דער עולם קען פֿיל געניסן דערפֿון און אַרויס פֿון טעאָטער-זאַל אַ צופֿרידענער, נאָכן געניסן פֿון די דיאַלאָגן, געזאַנגען און טענץ. דערצו נאָך צוליבן פֿריילעכן סוף. דאָס אַלץ וויל אָבער נישט זאָגן, אַז מען קאָן נישט אין אַט דער קאָמעדיע געפֿינען אַנדערע אינהאַלטן, וואָס זענען פֿאַראַן אין אַ מער פֿאַרבאַרגענעם אופֿן. למשל, די געאַגראַפֿישע אָדער סאַציאַלע סביבֿה, דער היסטאָרישער קאָנטעקסט אא"וו.

מיין כּוונה איז, פֿונעם פּסיכאָאָנאָליסטישן שטאַנדפּונקט, צושטעלן אַ בייַטראַג, פּדי אַרייַנצודרינגען אין דער פּסיכאָלאָגיע פֿון די העלדן און די פֿאַרהעלטענישן צווישן זיי. וויכטיק איז אונטערשטרייַכן, אַז דער פּסיכאָאָנאָליטישער צוגאַנג איז פֿאַרשטענדלעך נישט דער איינציקער און נישט דער ריכטיקסטער פֿון אַנדערע פֿאַרשונגס-שיטות. אָבער אַן אַט דעם צוגאַנג וואָלט דער פֿאַרשטאַנד פֿון יעדער קינסטלערישער שאַפֿונג געבליבן נאָר אַ טיילווייזער. ווען אַפֿילו דער מחבר אָדער דער פּובליקום זאָלן נישט האָבן דעם מינדסטן באַווסטזיין פֿון אַט די פּסיכאָלאָגישע קאָמפּאָנענטן, קענען זיי נישט אויסמיידן, אַז זייערע באַגערן אָדער אַנגסט-געפֿילן זאָלן זיך ניט אָפּשפיגלען אין דעם וואָס ווערט געשאַפֿן דורכן מחבר אָדער אויפֿגענומען דורכן פּובליקום. טאַקע אין אַט דער פּראַיעקציע באַשטייט די קאָטאַרסישע פֿונקציע פֿון דער קונסט.

זייער געלונגען איז דער אַרייַנפֿיר צו דער פיעסע אַוּוּו דער מחבר ווייזט אונדז שוין דעם גליקלעכן סוף פֿון אַ זייער פֿאַרפּלאַנטערטער געשיכטע. אַזוי אַרום ווערט לייכטער צו באַגלייטן די העלדן אין זייער שווערן געפֿילן-געראַנגל. די געשיכטע

הייבט זיך אן מיט דעם פמעט ווילדן באגער וואָס די שדכנטע האָט צום יונגן בחור, וועמען זי וויל פֿאַר אַ מאַן, כאַטש זי איז עלטער פֿון אים מיט פֿופֿצן יאָר. עס איז שווער צו פֿאַרשטיין אַלע אומוויסיקע סיבות וואָס טרײַבן זי דערצו, און דעם פּחד וואָס דאָס אַלץ דערוועקט ביים בחור.

דער עדיפּוס־קאָמפּלעקס, איינע פֿון די גרעסטע אַנטפּלעקונגען פֿון זיגמונד פֿרויד, דעם פֿאַטער פֿון פּסיכאָאַנאַליז, איז אַן אוניווערסאַלע דערשיינונג, וואָס יעדער מענטש לעבט איבער אין זײַנע ערשטע יאָרן, צוליב עראַטישע געפֿילן שוין פֿונעם געבורט. די כּוונה פֿונעם קינד איז, אַז די מוטער אָדער דער פֿאַטער זאָלן זײַן זייער סעקסועלער אָביעקט, און פֿאַרנעמען דאָס אָרט פֿונעם פֿאַטער אָדער די מוטער, וועלכע ווערן פֿאַררעכנט אַלס שונאים. אַט די געפֿילן ווערן געוויינטלעך אונטערגעדריקט לענג־אויס די ערשטע פֿינף יאָר. דאָס הייסט זײ בלײַבן אין אונטערבאַווסטזײַן, אָבער פֿאַרשווינדן נישט אין גאַנצן. גלײַך ווי אַלע אונטערגעדריקטע געפֿילן, זוכן זײ אַרױפֿשווימען אויף אַ פֿאַרשטעלטן אופֿן. די חלומות זענען דאָ דער בעסטער בײַשפּיל. אָבער אויך אין אַנדערע פֿירונגען קענען זיך אַנטפּלעקן די פֿאַרבאָרגענע געפֿילן. למשל, דאָס פֿאַרליבן זיך אינעם חבֿרס פֿרוי. פֿאַרשטייט זיך אַז דאָס קען פֿאַרקומען אויף פֿאַרשיידענע אופֿנים, וואָס זענען אָפהענגיק פֿון יעדן איינעמס כאַראַקטער, און אַנדערע אינערלעכע אָדער אויסערלעכע סיבות. דער נאָמען עדיפּוס־קאָמפּלעקס האָט עס פֿרויד גענומען פֿון דער גריכישער מיטאַלאָגיע, פֿון וועלכע סאָפֿאָקלעס, איינער פֿון די גרעסטע וועלט־דראַמאַטורגן, האָט גענומען דעם מאָטיוו צו שאַפֿן זײַן טראַגעדיע "דער קעניג עדיפּוס". פֿיל וואַריאַנטן פֿון דער טעמאַטיק דערקענט מען אינעם אינהאַלט פֿון אומצאָליקע ליטעראַרישע און טעאַטראַלע ווערק.

די פֿאַרפֿלאַנטערטע געשיכטע הייבט זיך אן מיט עמי, דעם יונגן בחור, וואָס שטייט אַמרה־שחורהדיקער און קלערט זיך אַרײַן אין זײַן איינזאַמקײט. די שדכנטע כאַפט אויף זײַנע ווערטער און עס באַפֿאַלט איר אַ ווילן אים איבעררעדן, פֿאַרפֿישוּפֿן און מיט אים חתונה האָבן, כאַטש ער איז פֿופֿצן יאָר יונגער. עס פֿאַרשטייט זיך, אַז באַווסטזײַניק אָנערקענט זי נישט אירע אינצעסט־פֿאַרלאַנגען. עמי ווייסט נישט ווי אַזוי דערווייטערן זיך פֿון איר, און ממש ווי אַ צופֿאַל באַווייזט זיך די יונגע פֿייגע. ביידע ווערן אויפֿן אָרט פֿאַרליבט, און פּלאַנירן ווי אַזוי פֿאַרווירקלעכן זייערע געפֿילן. די שדכנטע איז נישט קיין נאַר און זי פֿאַרשטייט באַלד די לאַגע. לייגט זי פֿאַר פֿייגען צו געפֿינען פֿאַר איר אַ צוגעפֿאַסטן שידוך.

גלאַי, אַן אַרגענטינער געבוירענער, זוכט שוין אויס אַ מיטל כדי צו נישט צו מאַכן דעם פּלאַן פֿון דער שדכנטע. עמי פֿאַרשטלעט זיך פֿאַר אַן אַרגענטינער קוענטעניק, דער פּעדלער דאָן פֿישל, און פֿאַרנאַרט די שדכנטע ביים פֿאַרשטעלן זיך אַלס געליבטער פֿון פֿייגען.

דערצו מוז מען אַנווענדן נאָך אַנדערע, פֿעסטערע מיטלען כדי דער פּלאַנטער זאָל געלייזט ווערן. עמי און פֿייגע טראַכטן אויס אַ פּלאַן, ווי צו פֿאַרפֿירן די שדכנטע ממש ביז אַמעריקע, אויף אַ שדכנים־קאַנפֿערענץ. אַזוי אַרום דערפֿירן זיי, אויף אַ מייסטער־ישן אופֿן, צו אַ זיווג צווישן דער שדכנטע און דעם שדכן הער גלאַבס, אין זעלבן עלטער פֿון דער שדכנטע, און וועלכער איז דער קאַנפֿערענץ־דירעקטאָר. די ביידע ווערן אַזוי פֿאַרליבט, אַז מען באַשליסט גלייך חתונה צו האָבן. אויסנוצנדיק די געלעגנהייט וואָס אויך דאָס יונגע פֿאַרל וויל גיין צו דער חופּה, באַשליסט מען עס מאַכן אין איינעם. צוויי חתונות מיט איין רב, אונטער דער זעלבער חופּה און מיט די זעלבע פּליזמרים. פֿונעם פּסיכאָאָנאָליטישן שטאַנדפּונקט, קאָן קיין בעסערער אויסוועג ניט זיין. דער טאַטע מיט דער מאַמען ווערן אַ נאַרמאַלער פֿאַרפֿאַלק, און די קינדער, יעדער איינער באַזונדער, נעמט אַ צוגעפּאַסטן שידוך, אויסער די גרענעצן פֿון דער נאַענטער משפּחה, ווייט פֿון די קינדישע אינצעסט־פֿאַרלאַנגען. עס פֿאַרשטייט זיך אַז דאָס איז בלויז אַ קורצער אַנאַליז און אַז עס זענען פֿאַראַן פֿיל מער עלמענטן וואָס דאַרפֿן אויפֿגעקלערט ווערן.

דאָס זוכן אַ לייזונג אין אַמעריקע איז נישט קיין צופֿאַל. עס זענען פֿאַראַן פֿיל ביישפּילן אין וועלכע מען קען באַמערקן די השפּעה וואָס עס האָט געצווונגען צו טוישן דאָס ווינאַרט. דער באַפֿעל וואָס ווערט געגעבן צו אַבֿרהם אָבינו "לֶךָ־לְךָ" ... איז אַ גוטער ביישפּיל, און אין דער ליטעראַטור קען מען געפֿינען פֿיל אַנדערע. דאָס יונגע פֿאַרל, אין גלאַיס פּיעסע, טראַכט אַפֿילו וועגן באַזעצן זיך אין אַמעריקע. וועגן דער טעמע פֿון טוישן זיך די נעמען, איז דאָ אַ סך אַרומצורעדן. עס איז אַ וויכטיקע סוגיה. דאָ איז פּדאי זיך אַפּשטעלן אויפֿן דיאַלאָג צווישן פֿייגען און דער נשמה פֿון איר עלטער־באַבע, וועמענס נאָמען זי טראַגט. טוישן דעם אייגענעם נאָמען, איז אַן אַפֿטע דערשייַנונג. פֿאַר אַ סך וואָס טוען אַזוי, מיינט עס איבערצורייסן מיט דער פֿאַרגאַגענהייט און זיך פֿילן גלייך ווי זיי וואָלטן אַנגעהויבן אַ ניי לעבן. ס'איז גוט דאָ צו ציטירן די ווערטער פֿון פֿייגעס עלטער־באַבע. זי פֿאַרשטייט, אַז זאַכן האָבן זיך געענדערט און ראַט די יונגע פֿייגע, זי זאָל טאָן מיט איר נאָמען ווי זי פֿאַרשטייט. נאָר איין זאָך פֿאַרלאַנגט זי: "... פֿון מאָל צו מאָל זאָלסט זיך אַ טראַכט

טאָן אין די נשמות צו וועלכע מיין גאַנץ לעבן בין איך געווען פֿאַרבונדן. דאָס וויל איך יאָ."

אַן ענלעכער דיאַלאָג קומט פֿאַר צווישן עמי און דעם חייל (זעלנער). נאָך וועמען מען האָט אים אַ נאָמען געגעבן. אויך דער פֿאַרשטאַרבענער חייל, אין די הייבן, איז מספּים, עמי זאָל טאָן ווי ער פֿאַרשטייט מיט זיין נאָמען, נאָר מיט איין בקשה. נישט נאָר דערמאָנען, אַז ער איז געפֿאַלן ווי אַ העלד. ער בעט זיך בײַ אים: "...מען דערמאָנט מיין גבורה־טאַט... נאָר וועגן מיין לעבן אין אויסלאַנד, איידער מיין עולה־זיין... קיין וואָרט נישט... כ'פֿאַרשטיי נישט. יענע חברים און ווייטע לאַנדשאַפֿטן זענען פֿאַרט אַ טייל פֿון מיר ... פֿאַר וואָס מעקט מען עס אויס? ... פֿאַר וואָס? ... דערקלערט עס צווישן דינע מענטשן. דאָס זאָל זיך ענדערן. אין אַלגעמיין, נישט נאָר לגבי מיר". פֿיל מאָל האָט זיך געטראָפֿן בײַ יידן, מסתּמא אויך בײַ אַנדערע פֿעלקער, דאָס וועלן פֿאַרלייקענען די אייגענע פֿאַרגאַנגענהייט, די שפּראַך, די געשיכטע, און ענדערן די מנהגים. עס איז שווער אָפּצושאַצן די רעזולטאַטן, אָבער זייער אָפּט האָט עס דערפֿירט צו פֿולשטענדיקער אַסימילאַציע. ניט שווער איז צו פֿאַרשטיין גלאַיס שטעלונג אַז אַינגעוואָרצל קייט און באַניונג זאָלן גיין אין איינעם.

צו דעם פֿאַרלאַנג זיך צו פֿילן ווי שפּאַגל נייע מענטשן, איבעררייסנדיק מיט דער פֿאַרגאַנגענהייט, ווי ס'האַבן, למשל, זיך געפֿירט, אין זייער צײַט, ציוניסטן און סאַציאַליסטן, כדי צו באַווייזן, אַז מען רײסט איבער מיטן גלות אָדער מיט דער בורזשואַזיע, דאַרף מען אויך צוגעבן אַנדערע, אומוויסיקע סיבות. וואָס קומט פֿאַר ווען מען הערט אויף זיך צו באַנוצן מיט דער מוטער־שפּראַך און מען גיט זי נישט איבער צו די אייגענע קינדער? פֿאַרשטייט זיך, אַז מען ווערט קולטורעל פֿאַראַרעמט, מען נעמט צו בײַ די קומענדיקע דורות די רײכקייט פֿון טויזנט־יעריקע אוצרות, בשעת די אויסגעחלומטע ענדערונגען, ווייזט זיך אַרויס, בלײַבן נאָר קאָסמעטישע. דער לײענער און דאָס פּובליקום וועלן הנאה האָבן פֿון אַט דער קאָמעדיע. דניאל גלאַי איז הײַנט־צו־טאָג, איינער פֿון די הויפט־זײלן פֿון אונדזער ייִדישער קולטור. ווי אַן אויסגעצײכנטער שרײַבער, דראַמאַטורג, מוזיקער און פּלל־טוער, באַרײכערט ער אונדזער גײַסטיקער וועלט. מיר, זײַנע פֿאַרערער, דאַנקען אים פֿאַרן בוך וואָס ער שענקט אונדז און ווינטשן אים ער זאָל ווײַטער זײַן שעפֿעריש אויף לאַנגע יאָרן.

משה קינאַק

ווינטער הערשט דאָ

עס איז טשיקאָווע זיך אָנטרעפֿן מיט אַ מאָדערנער פּיעסע אויף ייִדיש, וואָס איז געשריבן מיט אַ סך חן און חכמה באַשרייבנדיק ס'לעבן אין אַן עלטערן־הויז. די דיאלאָגן זענען פּינקטלעכע און קורצע, און אַנטוויקלען דעם סיפור־מעשׂה אין אַ גיכן טעמפּאָ. עס איז לייכט צו לייענען און אַזוי אַרום ווערט געשפּאַנט און אינטערעסאַנט אויסצוגעפּינען ווי אַזוי יאָרן, דעם רשע, געלינגט אויסצופּירן זײַן ווילן קאַליע צו מאַכן די ליבע צווישן אַבראַשע, זײַן פּאַטער, און פֿרומע, די געליבטע.

עס קומט אַ ייִשר־כּוח און אַ מזל־טובֿ דעם מחבר פֿאַר זײַן צושטייער צו דער הייַנטצײַטיקער, ייִדישער דראַמאַטורגיע.

לייזער בליט,

אַקטיאָר, רעזשיסאָר און שרײַבער,

קיבוץ אורים.

דאגות

אין דניאל גלאַיס שאַפּונג "דאגות" קומען זיך צונויף מאַדערניזם און פּאַלקלאָר.
עס האָט אַ מחיהדיקן טעם און אַ שעפּערישע שפּראַך. אַ קורץ און שאַרף אַרײַנבליק
אין גרינטלעכע קלאַסן- און קולטור- באַצױנגען.

מאָטל זידנער,

רעזשיסאָר אין דער פּאַלקסיניע.

ניו-יאָרק

אינדאָקס

6	אויף 2 חתונות.
7	ב-2 חתונות.
104	ווינטער הערשט דאָ....
105	חורף שולט פה
140	דאגות
141	דאגות
	קאָמענטאַרן
228	משה קיבאק
232	ליזער בליט
233	מאָטל דיִדנער